

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้
จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

โดย
นางสาวฐิติพร สังข์รัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้
จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**ENHANCING UNDERGRADUATE STUDENTS' ABILITY IN WRITING THAI ESSAYS
THROUGH AN INSTRUCTIONAL MODEL DEVELOPED BY USING
TRANSFER OF LEARNING AND SOCIAL COGNITIVE THEORY**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต” เสนอโดย นางสาวฐิติพร สังขรัตน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญณ์
2. อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น
3. อาจารย์ ดร.ยูวีร์ ผลพันธ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายรุณ สุนทรโรตก)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญณ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ยูวีร์ ผลพันธ์)

...../...../.....

55255904: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอน/การถ่ายโยงการเรียนรู้/การเรียนรู้จากตัวแบบ/การเขียนเรียงความ

จิตติพร สังข์รัตน์ : การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.บุษบา บัวสมบุรณ์ ,ดร.กมล โพธิเย็น และ อ.ดร.ยุวี ผลพันธิน. 295 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 2) ศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกำหนดรูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว ที่วัดแบบทดสอบก่อน และหลังการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุราช จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบวัดความสามารถทางการเรียนรู้การเขียนเรียงความภาษาไทย 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ และ 5) แบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีองค์ประกอบหลัก คือ หลักการ จัดดูประสงค์ และกระบวนการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน ขั้นการปฏิบัติทางการเขียน และขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมีความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

55255904: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORD: INSTRUCTIONAL MODEL/TRANSFER OF LEARNING/ SOCIAL COGNITIVE
LEARNING/ ESSAY

THITIPORN SANGKHARAT: ENHANCING UNDERGRADUATE STUDENTS' ABILITY IN
WRITING THAI ESSAYS THROUGH AND INSTRUCTIONAL MODEL DEVELOPED BY USING
TRANSFER OF LEARNING AND SOCIAL COGNITIVE THEORY. THESIS ADVISORS: ASST.PROF.
BUSABA BUASOMBOON,Ph.D., KAMOL PHOYEN,Ph.D. AND YUWAREE POLPANTHIN,Ph.D. 295 pp.

The purposes of this research were to: 1) construct an instructional model based on transfer of learning with social cognitive learning theory to enhance ability in writing Thai essay of undergraduate students. 2) study the effectiveness of using an instructional model based on transfer of learning with social cognitive learning theory to enhance ability in writing Thai essay of undergraduate students. This research was Research and Development. The model experiment was one-group pretest-posttest design. The participants were 30 second-year students from Faculty of Business Administration Information Technology of Rajamangala University of Technology Tawan-Ok: Chakrabongse Bhuvanarth Campus. The research instruments were 1) an instructional model to enhance ability in writing Thai essay of undergraduate students. 2) lesson plans 3) writing exercises to test ability in writing Thai essay 4) satisfaction questionnaire 5) reflective journal. The obtained data were analyzed by mean, percentage, standard deviation, t-test dependent and content analysis.

The research results were as follows:

1. The instruction model based on transfer of learning and social cognitive learning theory to enhance ability in writing Thai essay of undergraduate students consists of three components: principle, objective, and learning processes which includes 5 phases: The stage of learning experience, the stage of combining the idea, the stage of reviewing for production, the stage writing operations and the stage of evaluation as to the criteria.

2. After learning with an instructional model, the students' ability in writing Thai essay was higher than those before the experiment at the statistical level of significance .05.

3. The satisfaction of undergraduate students learner with an instructional model based on transfer of learning with social cognitive learning theory to enhance ability in writing Thai essay was at the high level.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1. 2..... 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา สนับสนุน ส่งเสริม และให้กำลังใจจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง และขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.กมล โปธิเย็น และ อาจารย์ ดร.ยุวี ผลพันธิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่ และความเมตตา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข ประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ สุนทรโรทก ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้แนวคิด และเติมเต็มให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ศุภัญญา รุจิเมธาภาส อาจารย์ ดร.ภทรพร ยุทธาภรณ์พิณิช อาจารย์ ดร.สุมาลี ลี้มประเสริฐ อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตลอดเวลาอันมีค่าตรวจสอบรูปแบบการสอน และเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพพร สโรบล ผู้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ภาษาในบทคัดย่อ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พร้อมพงษ์ สะสม ผู้ให้ความอนุเคราะห์เรียงความต้นแบบที่มีคุณภาพและได้รับรางวัลจากหน่วยงานที่มีชื่อเสียง

ขอขอบพระคุณ คุณแม่ปรีดา ตั้งขรัตน คุณพ่อสวัสดิ์ ตั้งขรัตน และครอบครัว ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเอื้ออาทรโดยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
คำถามการวิจัย.....	15
สมมติฐานการวิจัย.....	15
ขอบเขตการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์.....	17
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน และหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชมงคล ตะวันออก.....	20
ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน.....	20
องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน.....	21
การออกแบบระบบการเรียนการสอน.....	22
การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน.....	24
หลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชมงคลตะวันออก.....	26
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัย.....	26
แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้.....	27
ความหมายของการถ่ายโยงการเรียนรู้.....	27

บทที่	หน้า
กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้.....	31
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้.....	32
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	38
งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	42
ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือ การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา.....	45
ประเภทของการเรียนรู้.....	46
กระบวนการเสนอตัวแบบ.....	49
ประเภทของเทคนิคการเสนอตัวแบบ.....	52
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	54
งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	55
วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์.....	56
ความหมายของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์.....	56
พัฒนาการของการเสริมต่อการเรียนรู้กับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ.....	60
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	67
งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	70
เทคนิคแผนผังความคิด.....	71
ความหมายของเทคนิคแผนผังความคิด.....	71
ลักษณะพื้นฐานของแผนผังความคิด.....	73
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	75
งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	76
การเขียนเรียงความ	79
ความหมายของการเขียนเรียงความ.....	79
องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ.....	81
ลักษณะการเขียนเรียงความที่ดี.....	82
ประเภทของเรียงความ.....	82
การวาง โครงเรื่องเรียงความ.....	83
เกณฑ์ในการประเมินการเขียนเรียงความ.....	84

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	90
ชั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R ₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	92
ชั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D ₁) การออกแบบและพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอน.....	97
ชั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R ₂) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน.....	105
ชั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D ₂) การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ การเรียนการสอน.....	109
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน เรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.....	113
ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	154
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	167
สรุปผลการวิจัย.....	168
อภิปรายผล.....	169
ข้อเสนอแนะ.....	184
รายการอ้างอิง.....	186
ภาคผนวก.....	198
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	199
ภาคผนวก ข ข้อมูลแสดงความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	201
ภาคผนวก ค ข้อมูลแสดงคะแนนการทดลอง.....	204
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	207
ภาคผนวก จ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน.....	224
ภาคผนวก ฉ แผนการจัดการเรียนรู้.....	246
ภาคผนวก ช ตัวอย่างแบบสะท้อนผลการเรียนรู้.....	288
ประวัติผู้วิจัย.....	295

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สังเคราะห์ความหมายของการถ่ายโยงการเรียนรู้.....	29
2	สังเคราะห์การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้.....	36
3	สังเคราะห์ความหมายวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโพลด์ (Scaffold).....	58
4	สังเคราะห์ความหมายแผนผังความคิด (Mind Mapping).....	72
5	สังเคราะห์ความหมายการเขียนเรียงความ.....	80
6	สังเคราะห์เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ.....	87
7	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	96
8	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบ การเรียนการสอน.....	104
9	หน่วยการจัดการเรียนการสอน และจำนวนชั่วโมงเรียน.....	107
10	สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน..	109
11	สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข รูปแบบการเรียนการสอน.....	111
12	แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน.....	113
13	ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียน การสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จาก ตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.....	131
14	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น.....	138
15	แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน.....	147
16	ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียน การสอน.....	149

ตารางที่		หน้า
17	ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียนเรียงความ.....	152
18	แสดงเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อน การทดลอง และหลังการทดลอง.....	154
19	คะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน.....	157
20	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.....	202
21	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม นักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต.....	203
22	แสดงผลคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความก่อน และหลังการทดลอง...	205
23	แสดงผลคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างการทดลองจำนวน 6 ครั้ง.....	206
24	แบบประเมินการตรวจผลงานการเขียนเรียงความภาษาไทย.....	240
25	หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร.....	251
26	หน่วยการจัดการเรียนการสอนในการทดลองสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	253

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน.....	12
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
3	กรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	14
4	ปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม.....	45
5	ขั้นการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ.....	46
6	ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้.....	47
7	กระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกต.....	49
8	ลักษณะของการบวนการเสนอตัวแบบ.....	50
9	แผนผังความคิด Mind Mapping	75
10	แนวคิดสรุปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้..	78
11	แผนภูมิองค์ประกอบเรียงความ.....	81
12	แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	91
13	สรุปขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานตามแบบแผนการวิจัย.....	95
14	แบบแผนการทดลอง.....	107
15	ผลการสังเคราะห์แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning).....	116
16	ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	120
17	ผลการสังเคราะห์วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์.....	122
18	ผลการสังเคราะห์เทคนิคแผนผังความคิด.....	124
19	หลักการของแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง รูปแบบการเรียนการสอน.....	126
20	หลักการของการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	127
21	หลักการของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์.....	128
22	หลักการของเทคนิคแผนผังความคิด.....	129

แผนภาพที่		หน้า
23	ผลการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	130
24	ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนสู่หลักการสำคัญของ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน.....	135
25	ผลการสังเคราะห์หลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนสู่ขั้นตอนการสอนของ รูปแบบการเรียนการสอนการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ จากตัวแบบ.....	137
26	รูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.....	141
27	ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียน เรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	155
28	คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลอง จำนวน 6 ครั้ง (n=30).....	156

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนจัดเป็นทักษะสำคัญเพื่อใช้สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวันซึ่งช่วยให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนบันทึกเรื่องราว ความรู้ ความทรงจำต่างๆ รวมไปถึงสามารถแสดงภูมิความรู้ผ่านลายลักษณ์อักษรไปยังผู้อ่านได้ อย่างไรก็ตามการเขียนเพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารนั้น หากผู้เขียนใช้ภาษาได้ไม่ดี หรือขาดความสามารถด้านการสื่อความคิดที่ชัดเจน ก็อาจจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสื่อสารในครั้งนั้นๆ และอาจจะเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมได้ ดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2513:43) ที่ทรงกล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการเขียนไว้ว่า

การเขียนเรื่องใดๆ จะเป็นแนวใดก็ตาม จะเป็นคุณประโยชน์ได้ และจะเป็นโทษได้ทั้งนั้น แล้วแต่วิธีการที่เขียนที่ได้ประพันธ์ที่ได้เรียบเรียงการเป็นคุณหรือโทษนั้นก็เป็นได้หลายทาง ถ้าเรามีความคิดที่ดีชอบธรรมอยู่แล้ว ก็เขียนลงไปด้วยความสามารถ ก็เป็นคุณได้ แต่แม้จะมีความคิดที่ดี ถ้าเรียบเรียงในทางที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้มีความคิดรอบคอบ ก็อาจเป็นโทษแก่บ้านเมืองก็ได้ ยิ่งถ้ามีความคิดที่เป็นโทษต่อส่วนรวมและเขียนในทางที่ดี ก็ไม่เป็นโทษมหันต์ คือการเขียนนั้น ก็อย่างที่เขากันว่าปากกาเป็นอาวุธที่ร้ายแรงกว่าปืน ก็เป็นความจริง

จากพระราชดำรัสดังกล่าวจะเห็นได้ถึงถึงความสำคัญในเรื่องของการเขียนว่ามีทั้งคุณ และโทษ และสิ่งสำคัญที่สุดก็คือการนำเสนอความคิดที่ดีสู่ผู้อ่านเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ผู้เขียนจึงต้องเป็นผู้ที่รอบคอบด้วยวิจารณญาณในการแสดงความคิดเพื่อเขียนสื่อสาร รวมทั้งต้องรู้จักระมัดระวังการใช้ภาษาเพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม

ด้วยการเขียนถือเป็นทักษะที่ยาก และมีความสำคัญมาก การเขียนที่ดีและถูกต้องจะสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์ สามารถใช้ในการอ้างอิง ยืนยันเป็นหลักฐานได้ในเชิงรูปธรรม ดังที่สนิท ตั้งทวี (2538:118) กล่าวสรุปถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการแสดงออกถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก คือ ช่วยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็น การถ่ายทอดอารยธรรม วัฒนธรรม เช่น วรรณกรรม วรรณคดี ตำนาน ช่วยสนองตอบความต้องการของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการบันทึกประวัติศาสตร์ และการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับที่นภดล จันทร์เพ็ญ (2542:91) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะทางการแสดงออกที่สำคัญแทนการพูด เพราะก่อนที่จะเขียนต้องสามารถฟังและพูดได้อย่างดี การเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่คงทนถาวรสามารถกำหนดความเข้าใจ ใช้แทนคำพูดในการสื่อสาร และสามารถใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงได้ทั้งอดีตรวมถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นหลักฐานที่คงทนตรวจสอบได้ หากมีการเก็บรักษาสภาพนั้นไว้ และยังคงคล้ายคลึงกับ กมล โพธิ์เย็น (2547:1) ที่ได้กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นประจักษ์พยานสำคัญที่สร้างความน่าเชื่อถือได้ ดีกว่าการพูด และสามารถจะใช้เป็นหลักฐานสำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในธุรกิจการงานของพวกเราได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้บรรจุรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนไว้ให้นักศึกษาได้ลงทะเบียบเรียนอย่างหลากหลายตามหลักสูตรที่จัดขึ้นของแต่ละมหาวิทยาลัยโดยมีคำอธิบายรายวิชาปรากฏตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดอยู่ในรายวิชาการเขียน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปของทุกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน จนถึงการเขียนในรายวิชาเฉพาะ ทั้งของหลักสูตรในคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สามารถสรุปคำอธิบายรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเขียนได้ว่า การเขียนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทางการเขียน การใช้ภาษา มีศิลปะในการเขียน และเขียนงานในรูปแบบงานเขียนตามประเภทที่กำหนดได้

จากคำอธิบายรายวิชาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเขียน ซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิดของ กมล โพธิ์เย็น (2547:1) ที่กล่าวว่า ในการเรียนระดับอุดมศึกษานั้นนับได้ว่าทักษะการเขียนจะมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาในระดับนี้ เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้จะต้องใช้ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงข้อมูลความรู้ประเด็นความคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ต่างๆออกมาในรูปแบบของการเขียนรายงานทางวิชาการ การเขียนบันทึกผลการเรียนรู้ การเขียนตอบข้อสอบแบบอัตนัย การเขียนเรียงความ เป็นต้น

การเขียนเรียงความจัดเป็นงานเขียนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งใช้ศิลปะทางภาษาในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกต่างๆ ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี เพื่อเขียนถ่ายทอดเรื่องราว ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของตนออกมา เพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนดังที่ นพดล จันทรพีธู (2542:62) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการใช้ภาษา ผู้เขียนจะต้องศึกษากฎเกณฑ์และฝึกหัดเขียนเพื่อให้ภาษาของตนนั้นราบรื่น สละสลวย และถ่ายทอดความหมายให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวตามที่ผู้เขียนต้องการได้ การเขียนเรียงความนั้นต้องบรรจุความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกที่เรามีอยู่เสนอผู้อ่าน โดยเขียนให้ตรงกระพุ่มที่ตั่งไว้ และ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2542:4) ที่กล่าวถึง การเขียนเรียงความไว้ว่าเป็นการแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของเราให้ผู้อื่นทราบ

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในการเขียน และอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เรียงความจึงเป็นทักษะการเขียนที่มีความสำคัญคงจะเห็นได้ว่า การเขียนเรียงความจัดเป็นทักษะการเขียนพื้นฐานที่มักจะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในด้านการเขียน การสอบ และการใช้ภาษา ตลอดจนการแข่งขันประกวดในกิจกรรมสำคัญๆ ขององค์กรต่างๆ ดังที่ วรวรรธน ศรียาภักย์ (2557:95) ได้กล่าวอ้างความเห็นของหลวงสำเร็จวรรณกิจที่กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความตั้งแต่ในอดีตว่า ผู้ที่มีความสามารถเขียนเรียงความได้ดีย่อมประสบผลดีในหลายๆทาง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ช่วยในการสอบ ในการเขียน การพูด และการจำ และยังสอดคล้องกับพลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า

ด้วยวิชาการที่ได้ร่ำเรียนและฝึกฝนมานั้น ช่วยให้ท่านสามารถเข้าศึกษาที่วิทยาลัยเบเลียม มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษได้เป็นผลสำเร็จ หากจะขยายความต่อไปก็จะเป็นว่า ในปัจจุบันการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูง หรือสอบคัดเลือกเข้าทำงานนั้น หลายหน่วยงานใช้วิธีการสอบโดยการเขียนเรียงความ หากผู้ใดมีความสามารถในด้านนี้ก็ย่อมมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อหรือสอบเข้าทำงาน

ด้วยเหตุนี้การเขียนเรียงความจึงจัดเป็นเนื้อหาวิชาสำคัญในรายวิชาภาษาไทยที่ได้รับการบรรจุให้ผู้เรียนฝึกเขียนตั้งแต่ในระดับเบื้องต้น คือระดับประถมศึกษาจนถึงระดับระดับสูงสุดคือระดับอุดมศึกษา แต่จากประสบการณ์การสอนการเขียนของผู้วิจัยในระดับอุดมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบันในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์

ภูวนารถ พบว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ประเภทการเขียนเรียงความในรายวิชาเทคนิคการเขียน และการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกสาขาวิชาต้องลงเรียนนั้น ผลปรากฏว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่นในปีการศึกษา 2551-2553 นักศึกษามีคะแนนในช่วงคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.50-53.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจถึงปานกลาง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย ระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (สุนิณี ภูจิรัฐพันธ์ และพรสุดา อินทร์สถานสัมภาษณ์ 27 พฤศจิกายน 2557) และจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ได้เคยเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสารของคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน (ขวัญฤดี ผลทอง, กฤษณา สิงห์นุ้ย, มณิรัตน์ สมัยทอง และคนอื่นๆ สัมภาษณ์ 20 พฤศจิกายน 2557) เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการเรียนการสอน การเขียนโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน คืองานเขียนของนักศึกษาในชั้นเรียนยังไม่สามารถสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ หรือหากสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์ ก็มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดที่ตั้งไว้ ด้านภาษาที่ใช้ในงานเขียนยังขาดความสละสลวย และพบข้อบกพร่องทางภาษา เช่นการใช้คำฟุ่มเฟือย การใช้ภาษากำกวม การเรียงรูปประโยคผิดที่ และการใช้สำนวนภาษาต่างประเทศในงานเขียน นอกจากนี้ยังพบว่าด้านการจัดลำดับความคิดยังคงสับสนวุ่นวาย ขาดความเชื่อมโยงกันในแต่ละย่อหน้า

นอกจากนี้ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนพบว่าผู้สอนก็ยังคงใช้รูปแบบ หรือแนวการสอนแบบเดิม คือ ผู้สอนเป็นผู้ให้หัวข้อเรื่องแล้วให้นักศึกษาเขียนเรื่องมาส่งตามเวลาที่กำหนด นักศึกษาจึงมักประสบปัญหาว่าไม่รู้จะเริ่มต้นงานเขียนอย่างไร มองไม่เห็นประเด็นที่จะเขียน ประกอบกับการขาดประสบการณ์หรือแนวความรู้แนวคิดที่จะใช้เป็นรายละเอียดเพื่อมาสนับสนุนทางการเขียน ด้วยสาเหตุเหล่านี้จึงส่งผลให้นักศึกษาได้ประสิทธิผลไม่ดีเท่าที่ควร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งด้านปัญหาทางการเขียนพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการเขียนพบปัญหว่านักศึกษาไม่รู้จะเขียนอะไร เพราะขาดความมั่นใจ คิดว่าตนเองจะเขียนไม่ได้ ไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน ไม่สามารถเรียบเรียงลำดับความคิดได้ การลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง วทวน (อริกมาส มากจ้อย 2533:3)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าปัญหาทางการเขียนที่พบบนนั้นมี 2 ประการหลัก คือ ปัญหาจากตัวผู้เรียน มาจากการขาดแนวความคิดที่จะเขียน ไม่รู้จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร รวมถึงขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อความ และปัญหาด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และสร้างแนวคิดทางการเขียนให้แก่ผู้เรียนได้

การเขียนเรียงความจัดเป็นงานเขียนที่จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องดังที่ วรวัชร ศรียาภย์ (2557:100-101) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเรียงความที่ดีว่า เรียงความที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบ คือการเริ่มต้นตั้งแต่การใช้กระดาษ ขนาดตัวอักษร การเว้นบรรทัด ตลอดจนการย่อหน้าที่เด่นชัด ด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วย เอกภาพ (Unity) สัมพันธภาพ (Coherence) และสารัตถภาพ (Emphasis) และ ด้านภาษา ควรใช้ภาษามาตรฐาน หรือภาษาราชการที่มีความถูกต้อง กะทัดรัด ชัดเจน สุภาพ และเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญของการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ร่วมในงานเขียนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าการจะสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นระบบและน่าสนใจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนเรียงความ ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) สามารถนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้ การถ่ายโยงการเรียนรู้ มีแนวคิด (concept) สำคัญ คือ การนำเอาข้อมูล ความรู้ ทักษะ ตลอดจนสถานการณ์ที่เคยได้รับรู้ หรือ ได้เรียนรู้มาก่อนหน้า นำมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้งานครั้งใหม่ที่มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ก่อนหน้า (initially learned outcome) ได้ การถ่ายโยงการเรียนรู้จึงเป็นแนวคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์งานในครั้งใหม่ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และง่ายขึ้นได้ ทั้งในด้านของการถ่ายโยงทางความคิด (concept) หลักการ (principles) กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะ และเจตคติ (Gagne, 1970; Drowatzky, 1975; Ellis and Hunt, 1977)

การถ่ายโยงการเรียนรู้จึงเป็นแนวคิดที่จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเขียนได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากงานเขียนเรียงความที่ครูผู้สอนคัดเลือกมาว่าเป็นงานเขียนเรียงความที่ดี มีคุณค่า โดยจะเริ่มพิจารณาตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) การเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับว่ามีลักษณะ

หรือรูปแบบอย่างไร จนผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และมองเห็นกลวิธีการนำเสนออย่างชัดเจน เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานของตนได้

ทั้งนี้ในการศึกษางานต้นแบบเพื่อจะใช้ในการถ่ายโอนการเรียนรู้ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาหลักการ หรือแนวทางการเขียนจากงานต้นแบบ เพื่อให้สามารถสกัดสาระสำคัญจากต้นแบบได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการเขียนเรียงความภาษาไทย คือทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยจะอาศัยหลักการว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ทางการเขียนที่ดีได้ เมื่อได้เห็นต้นแบบทางการเขียนที่ดี ซึ่งหากผู้สอนสามารถเลือกใช้ตัวแบบเรียงความที่ดีมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนก็จะเกิดการเลียนแบบทางการเขียนในรูปแบบต่างๆ ได้ดีด้วยเช่นกัน ในการเขียนผู้เรียนจะเลียนแบบเรียงความต้นแบบทั้งในด้าน การวางโครงเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการใช้ภาษา เนื้อหา ตลอดจนการแต่งคุณค่าที่อยู่ในงานเขียนได้

การให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบจึงถือเป็นการจุดประกายความคิดให้แก่ผู้เรียน และช่วยแก้ปัญหาทางการเขียนได้ เช่นเมื่อผู้สอนกำหนดหัวข้อให้นักศึกษาเขียนเรียงความ หากผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาเรียงความต้นแบบมาก่อนย่อมจะช่วยแก้ปัญหาในการเริ่มต้นงานเขียน เนื้อหา หรือมีแนวทางในการหาข้อมูลจากที่ต่างๆ มาสนับสนุนงานเขียนของผู้เรียนได้ ดังแนวคิดของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ นั้นไม่สามารถเกิดได้เพียงเพราะการที่ครูวางเงื่อนไข การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม หรือการเสริมแรงที่ถือเป็นปัจจัยภายนอกเพียงเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องอาศัยเชาวน์ปัญญาที่อยู่ภายใน (Cognition) อารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ เข้าร่วมด้วย

นั่นคือการเรียนรู้ของบุคคลนั้นจำเป็นที่จะต้องเกิดจากการสังเกต และการเลียนแบบ พฤติกรรมของผู้อื่นร่วมด้วย ทั้งนี้หมายถึงทักษะ ความคิด อารมณ์ ค่านิยมร่วมกัน (Santrock, 2010:31) จนเกิดเป็นกระบวนการรู้คิด หรือพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) ขึ้น

อย่างไรก็ดีการเรียนรู้โดยการเลียนแบบนั้น พึงระลึกไว้ว่าไม่ใช่การลอกแบบโดยไม่คิดไตร่ตรองเสียก่อน เพราะคุณสมบัติที่ผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้น คือผู้เรียนต้องมีความสามารถที่จะรับรู้ในสิ่งเร้า กักเก็บเป็นความจำ และแสดงออกมาได้อย่างถูกต้อง จากนั้นผู้เรียนจึงสามารถนำพฤติกรรมการเลียนแบบนั้นถ่ายโอนออกมาสู่แนวความคิดในเชิงบวก และการเขียนงานที่เป็นของตนขึ้นได้อย่างแนบเนียน โดยมีการเลียนแบบจากต้นแบบเดิมเป็นฐานแห่งความรู้ ความคิด เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วจึงนำความรู้ที่ได้นั้นมาใช้ปรับแก้กับสถานการณ์ใหม่ที่ได้พบ ทำให้เกิดการจัดการ

ระบบแนวความคิดของตน และ มีความสามารถในการวางแผน ตรวจสอบ ควบคุมการรู้คิด ภายในของตนเองได้ พร้อมทั้งจะนำมาปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ใหม่ๆที่เกิดขึ้นแต่ที่ครูกำหนดเพิ่มเติมให้ได้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแบบเป็นเรียงความที่มีหัวข้อที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่จะกำหนดให้ผู้เรียนเขียน และมีเนื้อหาหลักที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ชีวิตและสิ่งที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน ซึ่งจะสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบ ตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป)การเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับว่ามีลักษณะ หรือรูปแบบอย่างไร จากนั้นผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเรื่องที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงกับงานต้นแบบ และให้ผู้เขียนฝึกเขียนงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ตามรูปแบบของการเขียนเรียงความที่ดี

นอกเหนือไปจากแนวคิดการถ่าย โยงการเรียนรู้ และ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบแล้ว ในขั้นตอนที่จะให้ผู้เขียนฝึกเขียนงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ นั้น ผู้วิจัยยังได้นำรูปแบบการช่วยเหลือทางการเรียนของนักการศึกษาชื่อ ไวกอตสกี (Vygotsky) เข้ามาเสริมศักยภาพทางการเขียนให้แก่ผู้เรียน โดยไวกอตสกี (Vygotsky) มีความเชื่อว่าการที่ผู้เรียนจะต้องเรียนสิ่งใหม่ หรือสิ่งที่ยากขึ้นได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบขั้นตอน แล้วจึงค่อยๆลดระดับความช่วยเหลือลงตามพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน เรียกวิธีการนี้ว่า วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้ามาช่วยสนับสนุนทางการสอนด้วยการช่วยสร้าง หรือพยุงแนวความคิดของผู้เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ เน้นการช่วยเหลือผู้เรียนเป็นสำคัญ นั่นคือครูจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วจากนั้นจึงจะค่อยๆลดบทบาทความช่วยเหลือลงในงานครั้งถัดไปเรื่อยๆ จนในที่สุดผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองเพียงลำพัง (อ้างถึงในกมล โพธิ์เย็น, 2547:7)

แนวคิดแบบสเกฟโฟลด์ จะอธิบายถึง การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของมนุษย์ว่ามีขอบเขตของการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า Zone of proximal development (ZPD) ซึ่งเป็นช่วงห่างระหว่างระดับพัฒนาการทางเขาวนปัญญาที่เป็นอยู่ หรือความรู้ความสามารถเดิมที่ผู้ได้จากปัญหาที่แก้ได้ด้วยตนเอง กับระดับศักยภาพของพัฒนาการทางเขาวนปัญญา ซึ่งเห็นได้จากปัญหาที่ยังแก้ด้วยตนเองไม่ได้ แต่อาจจะแก้ได้ถ้าได้รับคำแนะนำ (Guidance) และการร่วมงาน (Collaboration) กับผู้ใหญ่ หรือเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความสามารถมากกว่า เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ หรือพัฒนาการทางเขาวนปัญญาขึ้น (the level of potential)

จนแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองได้ในที่สุด ซึ่งในขั้นของการเขียนเรียงความนี้ ผู้สอนจะนำเอาวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์มาเสริม โดยเริ่มตั้งแต่ในขั้นของการศึกษาตัวแบบ คือครูเป็นผู้ช่วยแนะนำให้ผู้เรียนเห็นลักษณะของเรียงความที่ดีว่าจะมีลักษณะอย่างไร จนถึงขั้นการร่างลำดับความคิด และขั้นของการลงมือเขียนผลงานของผู้เรียน คำแนะนำนั้นจะค่อยลดลง จนผู้เรียนสามารถเขียนงานได้ด้วยตนเองเพียงลำพัง

ส่วนของการเขียนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องฝึกการจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบก่อนการลงมือเขียน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้เรียนต้องจัดทำโครงร่างการเขียนก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping) มาช่วยในขั้นตอนของการเขียน โครงเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนมองความคิดออกมาเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น หากผู้เรียนมีการวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนจะเป็นการกระชับเนื้อหาในการเขียนให้เป็นไปอย่างมีทิศทาง และช่วยเชื่อมโยงแนวความคิดไม่ให้กระจัดกระจาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นโครงเรื่องชัดเจนยิ่งขึ้นก่อนที่ผู้เรียนจะลงมือเขียนงานจริง

การเขียนครั้งแรกครูจะช่วยเหลือตามวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ คือให้แผนผังความคิดที่สมบูรณ์เพื่อให้ผู้เรียนเขียนตามโครงร่างที่กำหนด จากนั้นแผนผังความคิดที่ให้จะค่อยๆ ลดน้อยลงจนถึงระดับที่ให้ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องด้วยตนเองทั้งหมด ซึ่งการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด (Mind mapping) นี้ จัดได้ว่าเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ ช่วยในการสะท้อนความคิดของคนเราออกมา ซึ่งการใช้แผนผังความคิดเข้ามาสนับสนุนในการวางโครงเรื่องก่อนการเขียนจะช่วยจัดระบบ และเชื่อมโยงความคิดต่างๆ เข้าด้วยกัน ไม่ให้กระจัดกระจายออกจากประเด็นที่ผู้เรียนวางเอาไว้ ดังที่นักการศึกษาชื่อ บูซาน (Buzan 1991:107-109) ได้กล่าวถึงการใช้แผนผังความคิดสำหรับการเขียน (Mind mapping for articles) ไว้ว่า ช่วยให้การเขียนครอบคลุมประเด็นและความคิดที่สำคัญๆ วิธีการนี้จะช่วยขจัดปัญหาเรื่องการเขียนใหม่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะโครงเรื่องและองค์ประกอบทั้งหมดจะสมบูรณ์เมื่อเราเขียนผังความคิดสำเร็จ สอดคล้องกับ กมลโพธิ์เย็น (2547:96-97) ได้กล่าวว่าการใช้ผังความคิดประกอบในการเขียนสามารถนำมาใช้ในการวางโครงเรื่องเพื่อให้เขียนได้ครอบคลุมและตรงประเด็น สามารถขจัดปัญหาในเรื่องของการเขียนซ้ำ และไม่ครอบคลุมประเด็นได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ควบคู่กับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในด้านการสื่อสารเบื้องต้น ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ถูกต้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสื่อสาร และเป็นฐานความรู้ในรายวิชาอื่นๆ โดยเฉพาะทักษะด้านการเขียนนั้น จำเป็นต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติม

หรือเสริมให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ดังจะปรากฏให้เห็นจากรายวิชาด้านการเขียนที่กำหนดขึ้นไว้ในรายวิชาให้นักศึกษาเลือกเรียน ซึ่งมักจะมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ในเชิงการเขียนเพื่อการสื่อสารและการเขียนเรียงความจัดเป็นส่วนหนึ่งในหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา

อย่างไรก็ดีจากประสบการณ์การสอน พบว่าผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ปีการศึกษา 2551-2553 ของผู้เรียนอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจถึงปานกลาง (เอกสารระดับคะแนนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ปีการศึกษา 2551-2553:1-2) จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สามารถเขียนเรียงความได้อย่างมีคุณค่า ถูกต้อง และเหมาะสม อันจะเป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิดของผู้เรียนออกมาอย่างเป็นระบบได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจากแนวคิด ทฤษฎีที่นำเสนอมาทั้งหมดนั้นสามารถนำมาใช้เป็นหลักการในการสร้างสรรค์และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความได้ อันจะเป็นรากฐานสำคัญให้แก่ผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิตใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้ ความคิดเห็นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพรหมสุวรรณ เนื่องจากมีหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยระบุไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน และมหาวิทยาลัยมีความต้องการพัฒนาทักษะทางการเขียน

ในด้านแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาปรับใช้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความนั้น จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังไม่มียานวิจัยใดที่สนใจจะพัฒนาทักษะทางการเขียนเรียงความโดยใช้แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบมาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและพัฒนางานเขียนของผู้เรียน โดยใช้ทฤษฎีดังกล่าวเพื่อมาสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถนำมาปรับใช้ในสถานการณ์หรือเงื่อนไขใหม่ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนในอนาคต ส่งผลให้เกิดเป็นระบบทางความคิดการเขียนในเชิงบวก และถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนเรียงความที่น่าสนใจ และเกิดคุณค่าได้

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) (Thorndike, 1913:16) การถ่ายโอนการเรียนรู้คือ การเรียนรู้ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่เกิดอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในช่วงเวลาถัดมา และผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ผ่านมาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงเดิมได้ (Elliot and others, 2000) โดยผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกหัด ความรู้ หรือกลวิธีต่างๆ จนเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มา มาประยุกต์ใช้หรือนำไปเรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการถ่ายโอนการเรียนรู้จะแบ่งเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ 1)การถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงบวก (positive transfer) เป็นการนำประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนมาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในครั้งใหม่ ทำให้เกิดการรับรู้ในสิ่งใหม่ได้สะดวกรวดเร็ว และชัดเจนยิ่งขึ้น 2) การถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงลบ (negative transfer) คือประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนขัดขวางหรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่ หรืออาจทำให้ผู้เรียนสับสนยิ่งขึ้น และ 3) การถ่ายโอนการเรียนรู้ที่เป็นศูนย์ (zero transfer) คือ การเรียนรู้ในครั้งก่อนที่ไม่มีผลต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่ ทั้งนี้ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของการถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงบวกเป็นแนวคิดสำคัญในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือ การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986:26) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จาก ตัวแบบ เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน โดยกระบวนการการเรียนรู้แบบจากต้นแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ 1.กระบวนการตั้งใจ (Attention Processes) 2.กระบวนการกักเก็บ (Retention Processes) 3.กระบวนการแสดงพฤติกรรม (Behavior Production Processes) และ 4.กระบวนการจูงใจให้กระทำพฤติกรรม(Motivational Processes)

เทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique) เป็นรูปแบบของการจัดกลุ่มจัดระบบเพื่อเชื่อมโยงความคิด อันจัดเป็นระบบของการเชื่อมโยงทางความคิด ที่ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงาน และความต้องการของสมองซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบ เป็นระเบียบ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์ และชัดเจนอันเป็นการทำงานร่วมมือกันของสมองซีกซ้าย และซีกขวาในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน (Buzan, 1991; Wycoff Joyce, 1991:46)

วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) เป็นแนวคิดที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะต่างๆ ไป และใช้ในการพัฒนากลยุทธ์ทางปัญญาชั้นสูง (Rosenshine and Meister, 1992: 26) การเรียนการสอนแบบสแกฟโฟลด์เป็นการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เป้าหมายของการช่วยเหลือ คือการช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะหรือกลยุทธ์ใหม่ที่ได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยผู้เรียนจะได้รับความช่วยเหลือด้วยรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน (Rosenshine and Meister 1992:28) ในกระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนจะปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือได้ทำงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนได้สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์กับบุคคลอื่น ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางปัญญาได้ (Vygotsky,1978:49,86)

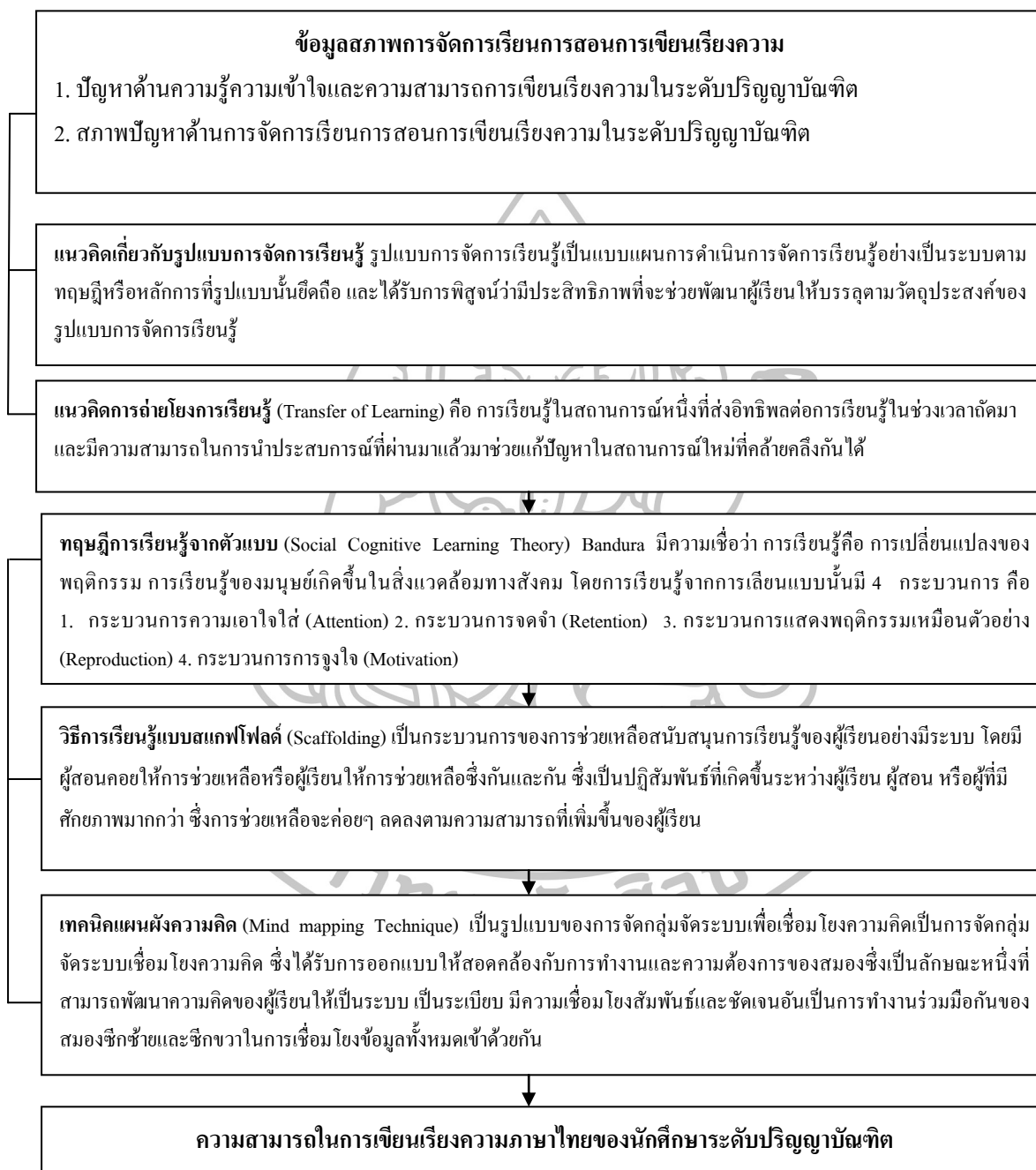
จากการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 1 2 และ 3 ดังนี้

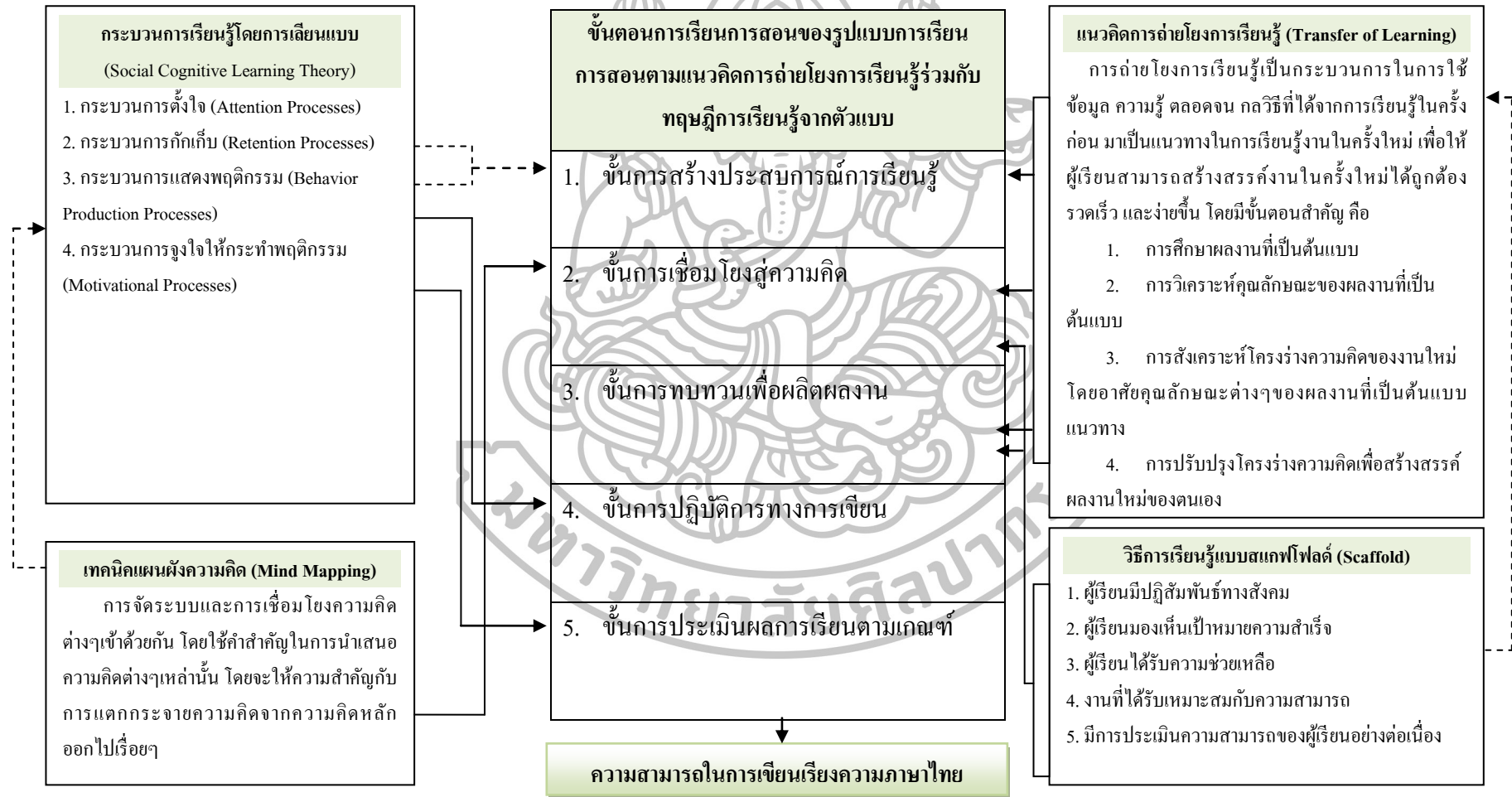
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดย
 - 2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
 - 2.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร
3. ผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสูงขึ้นหรือไม่อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 2 ตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสารในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 230 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 2 ตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความ

2.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

3. เนื้อหา

เรียงความภาษาไทยที่มีเนื้อหาในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ชีวิต คุณธรรม และสิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตร(มคอ.3) ของรายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร

4. ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยเชิงทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Design)

แบบ One-Group Pretest-Posttest Design

5. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หมายถึง แนวทางและขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษางานเขียนเรียงความต้นแบบที่ผู้วิจัยกำหนดให้เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะของงานเขียนต้นแบบ จากนั้นจึงนำคุณลักษณะที่วิเคราะห์ได้มาสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความของตนเองขึ้นใหม่ โดยจัดทำเป็นโครงร่างความคิดให้ชัดเจน สมบูรณ์ ซึ่งจะอยู่ในการช่วยเหลือของผู้สอนตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนเป็นเรียงความที่สมบูรณ์ได้ในที่สุด โดยการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จะประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการนำเสนอ สำนวน ภาษา และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน

2. ผู้สอนแจกใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนความเข้าใจเพื่อเป็นฐานความรู้ในการเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้ จากนั้นนักศึกษาจะนำเสนอให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนจะนำไปเป็นต้นแบบในการเขียนโครงเรื่องต่อไป

2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด

1. ผู้สอนกำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความในครั้งนี้

2. ผู้เรียนเขียนแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอโครงร่างความคิดในการเขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่อง หรือประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้
3. ผู้เรียนนำร่างความคิดมาจัดทำเป็นโครงเรื่องของการเขียนเรียงความ
3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน
 1. ผู้เรียนนำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำและแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น
 2. ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยลดความช่วยเหลือลงในแต่ละครั้งเมื่อเห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนมากขึ้น
4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน
 1. ผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ
 2. ผู้เรียนปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผังโครงร่างความคิดที่กำหนดขึ้น
5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์
 1. ผู้สอนตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด
 2. ผู้สอนส่งคืนผลงานและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป

เรียงความ หมายถึง งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ด้วยกันได้แก่ ส่วนที่เป็นคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปท้าย ซึ่งผู้เขียนจะต้องใช้ภาษาที่มีการเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้องตามแบบแผนของการใช้ภาษาไทยที่ดี เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์และเป็นไปตามหลักการใช้ภาษาไทยที่ดีตามหัวข้อเรื่องที่ผู้วิจัยกำหนดให้ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 1/2558

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน และหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง
 - 1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.3 การออกแบบระบบการเรียนการสอน
 - 1.4 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.5 หลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง
2. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัย
 - 2.1 แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้
 - 2.1.1 ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้
 - 2.1.2 กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนการเรียนรู้
 - 2.1.3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้
 - 2.1.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1.5 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา
 - 2.2.1 ประเภทของการเรียนรู้
 - 2.2.2 กระบวนการเสนอตัวแบบ
 - 2.2.3 ประเภทของเทคนิคการเสนอตัวแบบ
 - 2.2.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2.5 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์

- 2.3.1 ความหมายของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์
- 2.3.2 พัฒนาการของการเสริมต่อการเรียนรู้กับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ
- 2.3.3 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง
- 2.3.4 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.4 เทคนิคแผนผังความคิด

- 2.4.1 ความหมายของเทคนิคแผนผังความคิด
- 2.4.2 ลักษณะพื้นฐานของแผนผังความคิด
- 2.4.3 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง
- 2.4.4 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

3. การเขียนเรียงความ

- 3.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
- 3.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
- 3.3 ลักษณะการเขียนเรียงความที่ดี
- 3.4 ประเภทของเรียงความ
- 3.5 การวางโครงเรื่องเรียงความ
- 3.6 การประเมินผลการเขียนเรียงความ

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

นักการศึกษาต่างๆ ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

แอนเดอสัน (Anderson, 1997: 521) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการออกแบบการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้บรรลุผล ประกอบด้วยหลักการ คือ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์และข้อมูลอื่น ๆ ที่สนับสนุนให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ซึ่งสิ่งสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการพัฒนา และผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ

จอยส์ และ เวล (Joyce and Weil, 1986: 2; 2000: 6-7) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แผน หรือ แบบ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีวัสดุการสอนต่างๆมาช่วยเสริม เช่น หนังสือ ฟิล์ม แถบบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และรายวิชา

ทิสนา แจมมณี (2547: 219-220) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง สภาพลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผน ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือ ความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการ หรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิค การสอนต่างๆที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผน หรือรูปแบบการจัดระเบียบทางการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวคิด หรือ หลักการเป็นหลักในการเลือกใช้วิธีสอน และเทคนิคทางการสอนที่เหมาะสม และเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

นักการศึกษาได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนไว้หลากหลาย ดังนี้

กันเตอร์ เอสเตท และ ชวาบ (Gunter, Estes and Schwab, 1990: 67-68) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนต่อเนื่อง และสะท้อนให้เห็น ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แอนเดอสัน (Anderson, 1997: 521) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักการ ที่มีแนวคิด หรือทฤษฎี วัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้การใช้รูปแบบเกิดประสพผลสำเร็จ

อเรนด์ (Arends, 1997: 6-8) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ หลักการของผู้พัฒนารูปแบบ วัตถุประสงค์ หรือ ขั้นตอนการสอน และการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนการสอน

เคม มอริสัน และ โรส (Kemp, Morrison and Ross, 1998: 4-5) ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยการอธิบายสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล

ทิสนา แจมมณี (2554: 222) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น 2) มีการบรรยาย และอธิบายสภาพ หรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ หลักการที่ยึดถือ 3) มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบ หรือกระบวนการนั้นๆ และ 4) มีการ

อธิบาย หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4. การวัดและประเมินผล

1.3 การออกแบบระบบการเรียนการสอน

การออกแบบระบบการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาศัยหลักการและแนวคิด ดังจะสังเคราะห์ได้ ดังนี้

การออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design) มีคำเรียกที่หลากหลาย เช่น การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Instructional Design and Development) เป็นต้น

จอห์นสัน คาส และ โรเซนไว (Johnson, Kast and Rosenzweig, 1967: 133) ได้ให้ความหมายของคำว่า ระบบ ไว้ว่า ระบบหมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน โดยจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่วางไว้ ทั้งนี้คล้ายคลึงกับนักวิชาการไทย ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 68) ที่กล่าวว่า ระบบ เป็นหน่วยรวมที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่เรียกว่าระบบย่อย (Subsystem) โดยระบบเหล่านี้ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดระบบจะทำหน้าที่สัมพันธ์กับอภีระบบ (Supra System)

ทั้งนี้ ซารา แมคเนล (SaraMcNeil 2009: 1-2) ได้สรุปการออกแบบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

การออกแบบการเรียนการสอนเป็นสาขาวิชา (Instructional Design as a Discipline) เกี่ยวเนื่องเป็นยุทธศาสตร์การสอนและกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ ส่งผลต่อการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นั้น ๆ

การออกแบบการสอนเป็นวิทยาศาสตร์ (Instructional System Design is a Science) การออกแบบระบบการสอนเป็นวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยขั้นตอนการออกแบบ การทดลอง การประเมินผล การรักษาไว้ ตามสถานการณ์ที่กำหนด ซึ่งล้วนแล้วแต่สถานการณ์ที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

การออกแบบการสอนคือความจริง (Instructional System Design is a Reality) หมายถึง เป็นความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้

การออกแบบการเรียนการสอนเป็นกระบวนการ (Instructional Design as a Process) คือ การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ เป้าหมาย การเรียนรู้ และการพัฒนาระบบ การถ่ายโอนความรู้ การออกแบบครอบคลุมถึงการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการสอน การทดสอบและประเมินคุณภาพการสอนและกิจกรรมของผู้เรียน

กาญจนา คุณารักษ์ (2545 : 7) กล่าวถึงแนวคิดวิธีการเชิงระบบและการออกแบบระบบการเรียนการสอนซึ่งสามารถสรุปได้ว่าแนวคิดวิธีการเชิงระบบเป็นรากฐานของการออกแบบระบบการเรียนการสอน โดยการออกแบบระบบการเรียนการสอนเป็นการนำกระบวนการของ วิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ(Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) เนื่องจากระบบได้มีกลไกและโครงสร้างหลักในการทำงานอย่างน้อย 3 ส่วน ประกอบด้วย สิ่งที้นำเข้า หรือตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต หรือผลลัพธ์ (Output) ซึ่งในแต่ละขั้นมีการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการระบุ แยกแยะและแก้ปัญหา แล้วจึงวางแผนการเรียนการสอน โดยอาศัยความรู้จากหลาย ๆ ทฤษฎี มีการปรับปรุง แก้ไขการทำงานในตัวของมันเองโดยการใช้ข้อมูลป้อนกลับ(Feedback) และในแต่ละองค์ประกอบย่อยๆ ต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน โดยเป้าหมายของระบบใหญ่ทั้งหมดจะบรรลุผลได้จากการประสานสัมพันธ์กันขององค์ประกอบย่อยๆ ซึ่งสัมพันธ์กับ พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช (2549:35) ที่ว่า การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน จะต้องนำเสนอทฤษฎีพื้นฐานซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบ ขั้นตอนการสอนและกิจกรรมการสอนในแต่ละขั้นตอนบทบาทของผู้สอนกับผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การนำรูปแบบไปใช้ ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ และเงื่อนไข หรือข้อแนะนำในการนำรูปแบบไปใช้ ทิศนา แจมมณี (2534: 5) กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนว่า หมายถึงสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

สรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอน กับระบบการจัดการเรียนการสอนมีความหมายเดียวกัน แต่ต่างกันในเรื่องของระบบย่อยและระบบใหญ่ ระบบการจัดการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนโดยส่วนรวม ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบที่ย่อยกว่า ซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil: 2009: 9) ที่ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการเสนอภาพให้เห็นเหตุการณ์ในห้องเรียน (Scenario) จากการเล่าเรื่องซึ่งมีครูและนักเรียนเป็นผู้แสดง โดยจำลองเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเพื่อนำไปสู่แบบการจัดการเรียนการสอน โดยมี

องค์ประกอบ 4 ส่วน คือ 1. ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Orientation to the Model) ได้แก่ เป้าหมาย (Goal) ข้อตกลง (Assumptions) และ หลักการสำคัญ (Major Concepts) 2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (The Model of Teaching) ได้แก่ ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax หรือ Phases) การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social System) การโต้ตอบหรือตอบสนอง (Principle of Reaction) และ ระบบการสนับสนุน (Support System) 3. การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปใช้ (Application) 4. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการสอนและลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Instructional and Nurturing Effects) ในการออกแบบการสอนนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

กล่าวได้ว่าการออกแบบระบบการสอน (Instructional System Design) หมายถึง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบ และเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยโครงสร้างหลัก คือการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม วิธีการประเมินผล การดำเนินการสอน ทั้งนี้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบ พิสูจน์เพื่อยืนยันประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิผลทางการเรียนมากที่สุด

1.4 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูจึงมีนักการศึกษาจำนวนมากสนใจพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยต้องอาศัยแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังที่ ทิศนา แจมมณี (2545: 44) ได้ใช้แนวคิดของการจัดระบบซึ่งพอสรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ชัดเจน
2. ศึกษาหลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน
3. ศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการค้นหาองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ และจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลาย การนำข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ในการสร้างรูปแบบจะช่วยขจัด หรือป้องกันปัญหาซึ่งจะทำให้รูปแบบนั้นขาดประสิทธิภาพ
4. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่การพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ ในขั้นตอนนี้ต้องอาศัยประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์และความละเอียดรอบคอบจึงจะสามารถกำหนดองค์ประกอบที่จะเอื้อให้รูปแบบนั้นประสบความสำเร็จได้

5. นำองค์ประกอบต่างๆของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและดำเนินการในขั้นต่อไป โดยทุกกระบวนการมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

6. จัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ พิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้ขั้นนี้เป็นขั้นที่อาจใช้เวลาในการพิจารณา

7. สร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงผังจำลองขององค์ประกอบต่างๆ

8. ทดลองใช้รูปแบบเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9. ประเมินผลการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

10. ปรับปรุงรูปแบบ นำผลการทดลองมาปรับปรุงรูปแบบให้ดียิ่งขึ้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนารูปแบบโดยใช้แนวคิดของการจัดระบบนี้เป็นแนวคิดที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ทำให้สะดวกต่อการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริง

นอกจากนั้น ดิก และเคอร์ (Dick and Carey 2004: 38) ยังกล่าวถึงรูปแบบการออกแบบการสอนเชิงระบบ ว่ามีองค์ประกอบ 10 ประการ คือ

1. การระบุเป้าประสงค์การเรียนการสอน (Identify Instructional Goal)
2. การดำเนินการวิเคราะห์การเรียนการสอน (Conduct Instructional Analysis)
3. การวิเคราะห์ผู้เรียนและคุณลักษณะผู้เรียน (Analyze Learners and Contexts)
4. การเขียนจุดประสงค์การปฏิบัติ (Write Performance Objectives)
5. การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล (Develop Assessment Instruments)
6. การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอน (Develop Instructional Strategy)
7. การพัฒนาและเลือกวัสดุการเรียนการสอน (Develop and Select Instructional Materials)
8. การออกแบบและดำเนินการประเมินผลย่อยในการจัดการเรียนการสอน (Design and Conduct Formative Evaluation of Instruction)
9. การออกแบบและดำเนินการประเมินผลรวม (Design and Conduct Summative Evaluation of Instruction)
10. ทบทวนการจัดเรียนการสอน (Revise Instruction)

จากแนวคิดพบว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีความจำเป็น เพื่อให้ผู้สอน

สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้ถูกต้องเป็นระบบ และมีผลการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การเขียนสร้างสรรค์จัดเป็นการส่งสารที่มีความสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยในการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้

1.5 หลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมืองประกอบด้วย 4 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางพระ วิทยาเขตจันทบุรี วิทยาเขตอุเทนถวาย และวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ มีวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถเผชิญปัญหาโดยใช้สติปัญญาคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาในการสื่อสาร และการใช้สารสนเทศนำไปสู่ การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

โดยระบุคำอธิบายรายวิชา00-31-005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร (Writing for Communication) 3 (3-0-6) ไว้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป General Education Course ดังนี้

หลักและกลวิธีในการเขียน การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค ประเภทสำนวนโวหาร ลักษณะของภาษาเขียน ฝึกทักษะการเขียนย่อหน้า การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ และการเขียนที่จำเป็นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมในส่วนของการเขียนเรียงความเพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนของผู้เรียนและเป็นพื้นฐานอันดีในรายวิชาการเขียนอื่นต่อไป

2. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยง

การเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในครั้งนี เลือกใช้แนวคิดหลักคือการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของเบนจามิน บลูม เลือกใช้วิธีการสอนแบบสแกฟโฟลด์ และเทคนิคแผนผังความคิด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

2.1.1 ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้

การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นแนวคิดที่มีนักการศึกษาทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายในแขนงวิชาต่างๆ และได้ให้ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้ไว้มากมาย เช่น

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1962:255) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้ หมายถึง อิทธิพลของการเรียนรู้ในครั้งก่อนที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ในครั้งต่อไป และอาจแสดงผลให้เห็นได้ 2 ประการคือ หากผลของการเรียนรู้ในครั้งก่อนอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ในครั้งต่อไป การถ่ายโอนการเรียนรู้จะมีลักษณะเป็นบวก และหากผลของการเรียนรู้ในครั้งก่อนไม่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ในครั้งต่อไปแล้ว การถ่ายโอนการเรียนรู้จะมีลักษณะเป็นลบ

ฮันเตอร์ (Hunter, 1995:2) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่ง แล้วใช้การเรียนรู้ในอีกรูปแบบของการปรับหรือสรุปนัยทั่วไปไปสู่สถานการณ์อื่นที่เหมาะสม

แมคเคอพอ (Mckeough, 1995: cited in online, 2002) กล่าวว่า การถ่ายโอนเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีมาก่อนไปสู่สถานการณ์การเรียนรู้ใหม่ที่สามารถมองเห็นได้ในรูปของเป้าหมายการเรียนรู้ แล้วขยายไปสู่สิ่งที่เกิดการถ่ายโอนอันจัดเป็นความสำเร็จในการเรียนรู้

กานเย่ (Gagne, 1970:14) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการนำนัยทั่วไปที่เคยเรียนรู้แล้วในอดีตไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกับสถานการณ์ที่เคยเรียนรู้กันมาก่อน

คลอสไมเออร์ (Klausmeier, 1985:24) กล่าวว่า การถ่ายโอนเป็นการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้มาก่อน (Initially learned outcomes) มาสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ (advanced outcomes) เพิ่มขึ้น ด้วยความมีประสิทธิภาพ

แฮสเกลล์ (Haskell, 2001:3) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการใช้การเรียนรู้ที่ผ่านมาในการเรียนรู้สิ่งใหม่ และเป็นการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ในไปยังสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือสถานการณ์ใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ การคิด และการแก้ปัญหาต่างๆ

มาลินี และเชเนเคอ (Marini and Genereux, 1995:2) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้ ได้แก่ ผลของการเรียนรู้ที่มีมาก่อนที่มีต่อการเรียนรู้ในสิ่งใหม่หรือพฤติกรรมในสถานการณ์ใหม่

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544:262) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการนำ สิ่งเรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ หรือการเรียนรู้ในอดีตเอื้อต่อการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งการถ่ายโอน มีทั้งทางบวกและทางลบ

อารี พันธุ์ณี (2538:167) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้ คือ การที่บุคคล ได้เรียนรู้อย่างหนึ่งมาก่อน ซึ่งความรู้เดิมที่ได้เรียนรู้มามีผลต่อการเรียนรู้ใหม่ หรือ การกระทำ กิจกรรมใหม่ กล่าวคือ อาจมีผลในทางบวก คือ การเรียนรู้เดิมช่วยทำให้ หรือ ส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ ให้สะดวกรวดเร็ว หรือ การเรียนรู้เดิมส่งผลในทางลบ หรือ เป็นอุปสรรคขัดขวางการเรียนรู้ใหม่ ทำให้การเรียนรู้ใหม่ล่าช้ายิ่งขึ้น

ณัฐกานต์ รัตนาศ (2552:71) กล่าวว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการนำ ความรู้ที่ได้เรียนรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง ทั้งที่มีบริบทใกล้เคียงและ แตกต่างกับสถานการณ์เดิม รวมถึงการได้ความรู้ใหม่จากการบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการถ่ายโอนทางการเรียนรู้ที่มีนักวิชาการได้ให้ คำจำกัดความเอาไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยขอแสดงผลการสังเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สัมเคราะห์ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้

ฮิลการ์ด (Hilgard,1962 :255)	ฮันเตอร์ (Hunter1995 :2)	แมคคิโอฟ (Mckeough,1995 :cited in online,2002)	กานเย่ (Gagne,1970 :335)	คลอสไมเออร์ (Klausmeier, 1985)	แฮสเกิลด์ (Haskell, 2001)
การถ่ายโอนการเรียนรู้ หมายถึง อธิพจน์ของการเรียนรู้ในครั้ง ก่อนที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ ในครั้งต่อไป และอาจแสดงผล ให้เห็นได้ 2 ประการ คือ หากผล ของการเรียนรู้ในครั้งก่อนอำนวย ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในครั้ง ต่อไป การถ่ายโอนการเรียนรู้ นั้น จะมีลักษณะเป็นบวก และหาก ผลของการเรียนรู้ในครั้งก่อนไม่ อำนวยประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ในครั้งต่อไปแล้ว การถ่ายโอน การเรียนรู้ย่อมมีลักษณะเป็นลบ	การถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นความสามารถของ ผู้เรียนในการเรียนรู้ใน สถานการณ์หนึ่ง แล้ว ใช้การเรียนรู้ใน สถานการณ์อื่น ที่ รูปแบบของการปรับ หรือสรุปนัยทั่วไปไปสู่ สถานการณ์อื่น ที่ เหมาะสม	การถ่ายโอน เป็น การประยุกต์ใช้ความรู้ที่มี มาก่อนไปสู่สถานการณ์ การเรียนรู้ใหม่ที่สามารถ มองเห็นได้ในรูปของ เป้าหมายการเรียนรู้แล้ว ถูกนำมาขยายไปสู่สิ่งซึ่ง เกิดการถ่ายโอน และเมื่อ เกิดการถ่ายโอนก็จัดเป็น ความสำเร็จในการเรียนรู้	การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็น การนำนัยทั่วไปที่เคยเรียนรู้ แล้ว ในอดีต ไปใช้ใน สถานการณ์ที่แตกต่างกับ สถานการณ์ที่เคยเรียนรู้ กันมาก่อน	การถ่ายโอนเป็นการนำ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้ เรียนรู้มาก่อน (Initially learned outcomes) มา สืบ น สุน ส่ง เสริม การ เรียน รู้ ใน อี ก สถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้ เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ (advanced outcomes) เพิ่มขึ้น ด้วยความ มี ประสิทธิภาพ	การถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นการนำการเรียนรู้ที่ ผ่านมาในการเรียนรู้สิ่ง ใหม และ เป็น การ ประยุกต์ใช้การเรียนรู้ นั้นไปยังสถานการณ์ที่ คล้ายคลึงกัน หรือ สถานการณ์ใหม่ นอก จาก นี้ ยัง เป็น พื้นฐานของการเรียนรู้ การ คิด และ การ แก้ปัญหาต่างๆ

ตารางที่ 1 สัจจะระหัดความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้ (ต่อ)

มารินีและเชเนเคอ (Marini and Genereux,1995:2)	บิกก์ (Bigge,2004:211)	สุรงค์ ใค้วตระกูล (2544:262)	อารี พันธุ์มณี (2544:167)	ณัฐกานต์ รักนาค (2552:71)	ผู้วิจัย
การถ่ายโอนการเรียนรู้ ได้แก่ผลของการเรียนรู้ที่มี มาก่อนที่มีต่อการเรียนรู้ใน สิ่งใหม่หรือพฤติกรรมใน สถานการณ์ใหม่	การถ่ายโอนการเรียนรู้จะ เกิดขึ้นเมื่อการเรียนรู้ของ บุคคลหนึ่งในสถานการณ์ หนึ่งมีผลกระทบต่อ การเรียนรู้พฤติกรรมของ บุคคลนั้นในสถานการณ์ อื่น	การนำสิ่งเรียนรู้ แล้ว ไป ใช้ ใน สถานการณ์ใหม่ หรือการเรียนรู้ใน อดีตเอื้อต่อการ เรียนรู้ใหม่ซึ่งการ ถ่ายโอนมีทั้ง ทางบวกและทางลบ	การถ่ายโอนการเรียนรู้ คือ การที่ บุคคลได้เรียนรู้อย่างหนึ่งมาก่อน ซึ่งความรู้เดิมที่ได้เรียนรู้อมีผลต่อ การเรียนรู้ใหม่ หรือ การกระทำ กิจกรรมใหม่ กล่าวคือ อาจมีผลใน ทางบวก คือการเรียนรู้เดิมช่วยทำ ให้ หรือส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ให้ สะดวกรวดเร็ว หรือ การเรียนรู้เดิม ส่งผลในทางลบ หรือเป็นอุปสรรค ขัดขวางการเรียนรู้ใหม่ทำให้การ เรียนรู้ใหม่ล่าช้ายิ่งขึ้น	การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ จากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ ในอีกสถานการณ์หนึ่ง ทั้งที่ มีบริบทใกล้เคียงและ แตกต่างกับสถานการณ์เดิม รวมถึงการได้ความรู้ใหม่ จากการบูรณาการความรู้ เดิมกับความรู้ใหม่ ตลอดจนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็น การรับอิทธิพลของ การเรียนรู้ในครั้งก่อนที่มี ผลต่อการเรียนรู้ หรือ พฤติกรรมการเรียนรู้ใน ครั้งใหม่ หรือ การเรียนรู้ ในอดีตที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในครั้งใหม่

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการรับอิทธิพลของการเรียนรู้ในครั้งก่อนที่มีผลต่อการเรียนรู้ หรือ พฤติกรรมการเรียนรู้ในครั้งใหม่ หรือ การเรียนรู้ในอดีตที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่

2.1.2 กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นแนวคิดที่ประกอบอยู่ในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องใน 3 ทฤษฎีหลัก ดังนี้ คือ (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2544)

1. ทฤษฎีธาตุมูลที่เหมือนหรือคล้ายคลึง (Identical Element) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีของนักจิตวิทยาชื่อ ธอร์นไดค์ (Thorndike, 1913:26) ซึ่งกล่าวว่า การถ่ายโอนจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสถานการณ์ใหม่มีธาตุมูล (Element) เหมือนหรือคล้ายคลึงกับธาตุมูลในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในอดีต ธอร์นไดค์ ให้ความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ไว้ว่า ธาตุมูล คือ ข้อความจริงและทักษะ และเรียกการถ่ายโอนชนิดนี้ว่า “Substance Transfer” ความคล้ายคลึง หรือ ความเหมือนของวิธีดำเนินการ เรียกว่า “Identity of Procedure” ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับทฤษฎีของจัตต์ หรือ “Identity of Procedure”

2. ทฤษฎีนี้ยทั่วไป (Generalization Theory) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีของจัตต์ (Judd, 1908:12) เชื่อว่า การเรียนรู้หลักการจะช่วยเอื้อการถ่ายโอนความรู้ทางบวก จัตต์ได้เริ่มการทดลองโดยให้เด็กชายสองกลุ่มโยนลูกดอกให้ถูกเป้าที่อยู่ใต้น้ำลึก 12 นิ้ว โดยกลุ่มแรกได้รับการอธิบายเรื่องหลักการหักเหของแสง (Refraction) กลุ่มที่สองไม่ได้รับการอธิบาย ภายหลังจากฝึกจัตต์ได้เปลี่ยนเป้าให้ตื้นขึ้น ผลคือกลุ่มแรกปาลูกดอกได้มากกว่า จึงสรุปผลได้ว่า การเข้าใจหลักการหักเหของแสงเอื้อต่อการเรียนรู้ครั้งใหม่ เรียกว่าเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ หลังจากนั้นในปี ค.ศ.1941 เฮนดริคสัน และ โชรเดอ (Hendrickson and Schroeder) ได้นำการทดลองไปทำซ้ำ ได้ผลสรุปเพิ่มเติมดังนี้ คือ 1. การเข้าใจหลักการเอื้อการถ่ายโอนบวก 2. การเข้าใจหลักการจะเอื้อต่อการเรียนรู้เริ่มแรก (Original Learning) 3. การให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) เกี่ยวกับทฤษฎี หรือ หลักการอย่างสมบูรณ์จะช่วยทั้งการเรียนรู้เริ่มต้น (Initial Learning) และการถ่ายโอนการเรียนรู้ได้ดีกว่าการให้ข่าวสารอย่างไม่สมบูรณ์

3. ทฤษฎีการถ่ายโอนของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ ทฤษฎีการถ่ายโอนของนักจิตวิทยากลุ่มนี้เรียกว่า “Transposition” ซึ่งอธิบายว่าการถ่ายโอนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างมีความหมายไม่ใช่ด้วยความจำแบบนกแก้วนกขุนทอง จึงจะสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่มีความคล้ายคลึง โดยส่วนรวม (Configuration) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่อธิบายความหมายของทฤษฎีการถ่ายโอน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ทางพุทธิปัญญา

2.1.3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดถ่ายโยงการเรียนรู้

การถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาแล้วได้ โดยที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกหัด ฝึกฝน ที่เกี่ยวกับความรู้ หรือกลวิธีต่างๆอย่างเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนนั้น มาประยุกต์ใช้หรือเรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนการถ่ายโยงจึงเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนอย่างเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ วิทท็อก (Wittrock, 1991) กล่าวว่า การถ่ายโยงการเรียนรู้เกิดขึ้น เมื่อเราสอนให้ผู้เรียนทราบกระบวนการคิดของพวกเขา ในการวางแผนกระบวนการคิดเพื่อที่จะเรียบเรียง หรือจัดลำดับ ในการเข้าใจสารและสัมพันธ์สารนั้นกับวิชาต่างๆที่เรียนในโรงเรียน และในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ดังนี้ (ณัฐกานต์ รัตนาค 2552, 91-93)

คลอส ไมเออร์ (Klausmier, 1985:48) ได้เสนอแนวคิดในการสอนการถ่ายโยงการเรียนรู้สามารถทำได้ดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจำได้ ซึ่งควรกระทำก่อนที่จะเริ่มต้นการเรียนรู้ หรือให้ลำดับการเรียนรู้ ซึ่งสามารถทำได้โดยบอกให้ผู้เรียนทราบว่าทำไมเขาถึงต้องพยายามจำ โดยการชี้ให้เห็นว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้แล้ว เช่น ครูอาจชี้ให้เห็นความสำคัญของ สิ่งที่จะเรียนหรือชี้แนะว่าควรจะทำอะไรบ้างที่ผู้เรียนอาจจะต้องนำไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงนอกโรงเรียน หรือการอภิปรายด้วยเหตุผลกับผู้เรียนสำหรับการพยายามจำได้ แล้วให้สอนกลวิธีสำหรับการเรียนรู้และการจำได้ดี

2. ทำให้การเรียนรู้ครั้งแรกมีความหมายและยั่งยืน ซึ่งถ้าทำให้มีความหมายจะสามารถนำข้อมูลจากหน่วยความจำมาใช้ได้ดีกว่า สามารถทำได้โดย การเลือกผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีความหมายที่สุด เช่น ให้โอกาสเขาได้เรียนรู้ เนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องจริง หรือให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียน และการประยุกต์ใช้โมโนมิติ และสามารถทำได้โดยการลำดับเนื้อหาสาระที่มีเป็นจำนวนมากออกเป็นหน่วยเล็กๆ โดยผู้เรียนควรมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ในหน่วยหนึ่งๆ หรือมากกว่าในการเรียนรู้ของแต่ละเรื่อง ท้ายสุดผู้เรียนสามารถสัมพันธ์องค์ประกอบที่หลากหลายของสิ่งใหม่กับสิ่งที่ได้รู้มาแล้วได้แก่ การระบุมโนมิติที่สำคัญ หลักการหรือกระบวนการ แล้วเชื่อมรายละเอียดและเนื้อหาสาระต่างๆเข้าด้วยกัน

3. ช่วยให้ผู้เรียนได้นำกลวิธีกลับมาใช้อีกเรื่อยๆ บางครั้งผู้เรียนไม่สามารถนึกออกได้ทันที กลวิธีที่เป็นที่ต้องการที่จะค้นหาหน่วยความจำระยะยาวไปสู่การระบุได้ก็คือการสอนกลวิธีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งได้แก่กลวิธีในการสัมพันธ์ความหมายกับตัวอักษร เพื่อเป็นเครื่องมือในการจดจำชื่อ และกลวิธีในการจำบริบทที่คล้ายกับบริบทที่เกิดการเรียนรู้ในครั้งแรก

ส่วนกลวิธีสุดท้ายได้แก่ การพยายามระลึกถึงสถานการณ์ของการเรียนรู้ในครั้งแรก เพื่อระบุตัวช่วยในการค้นหา เพื่อให้เข้าถึงสิ่งที่เรียนรู้แล้วนั้น

4. จัดให้มีการถ่ายโยงการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ว เป็นผลต่อการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง ดังนั้นผู้สอนต้องสอนการประยุกต์ใช้ความรู้นั้นให้แก่ผู้เรียน โดยการถ่ายโยงการเรียนรู้จะเกิดได้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ไม่ใช่ในสถานการณ์เดียวกันหรือเกิดขึ้นซ้ำเพียงอย่างเดียว

สเตอร์นเบิร์ก และเวนดี้ (Sternberg and Wendy, 2002:37) กล่าวว่า การสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงการถ่ายโยงที่มีความหมาย (Meaningful transfer) นั้นสามารถทำได้ดังนี้

1. Meaningfulness เป็นการสอนที่เน้นการยึดติดในสิ่งที่ผู้เรียนมีความรู้เดิม และใช้บ่อยๆ นอกจากนี้ผู้เรียนควรทราบว่า การถ่ายโยง จะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

2. Encoding specificity เป็นการสอนที่แสดงให้ผู้เรียนเห็นว่า จะประยุกต์ความรู้ในบริบทที่หลากหลายได้อย่างไร แล้วเกิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการประยุกต์ใช้อย่างเพียงพอ

3. Organization เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกการลำดับข้อมูลที่ได้เรียน จากการเรียนรู้ในครั้งแรก ทั้งนี้การฝึกถ่ายโยงข้อมูลจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อนำผลการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการลำดับข้อมูลครั้งแรกนั้นมาใช้อีกครั้งหนึ่งได้ เช่น ในการสอนเขียนที่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ ด้วยการนำเสนอข้อมูลที่มีความต่อเนื่องกันเชิงเหตุผล เช่น เรื่องกรอบการเขียน และการแสดงให้ผู้เรียนเห็นอย่างชัดเจนว่า ใจความสำคัญอยู่ที่ใด และจะเขียนรายละเอียดให้สัมพันธ์กับใจความสำคัญนั้นทำได้อย่างไร เมื่อผู้เรียนต้องสร้างงานเขียนเอง ผู้เรียนก็จะเกิดการถ่ายโยงวิธีการนี้มาใช้ได้เป็นต้น

4. Discrimination ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ด้วยการวางเป้าหมายในการถ่ายโยง พร้อมกับระบุอย่างเปิดเผย เกี่ยวกับประเภทของสถานการณ์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ และในขณะเดียวกัน ต้องให้ผู้เรียนทราบว่าสถานการณ์ใดที่สัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว

ออมรอต (Ormrod, 1998:41) ได้กล่าวถึง การสอนที่ส่งเสริมให้เกิด การถ่ายโยงการเรียนรู้ควรประกอบด้วย

1. การจัดปริมาณเวลาของการสอนและเนื้อหาให้เพียงพอ โดยเรียนน้อยแต่เรียนเชิงลึกและในเวลาที่เหมาะสม

2. การเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ที่มีมาก่อนกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่

3. การเรียนรู้หลักการ โดยผู้เรียนนำหลักการที่เรียนรู้แล้วไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้

4. ความหลากหลายของตัวอย่างและโอกาสในการปฏิบัติ โดยความรู้จากหลายๆบริบทจะทำให้ผู้เรียนเก็บกักความรู้ เข้าสู่การเชื่อมต่อกำหนดความรู้ในบริบทต่างๆที่มีอยู่ และสามารถนำมาใช้ได้ต่อไปในอนาคต

5. ความเข้มของความคล้ายคลึงกันระหว่างสองสถานการณ์ ยิ่งคล้ายคลึงกันมากเท่าไรก็ยิ่งเกิดการถ่ายโยงได้มากขึ้นเท่านั้น

6. ระยะเวลาระหว่างสอนสถานการณ์ ยิ่งฝึกใกล้ชิดติดต่อกันได้มาก ก็เกิดการถ่ายโยงได้มาก

7. การสัมพันธ์การสอนในหลายๆบริบท เพื่อการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ข้ามศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ

เอนเกิน และ คอกคักซ์ (Eggen and Kauchak, 1999:22) เสนอแนะการสอนที่ส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. จัดให้มีตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนในอัตราที่กว้างขวาง ครอบคลุม และการประยุกต์สำหรับเนื้อหาที่สอน

2. วางแผนการนำเสนอที่จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนสำหรับการทำความเข้าใจหัวข้อที่ผู้เรียนได้เรียนรู้

3. ดึงข้อมูลในบริบทที่มีความหมาย เช่นครูสอนนักเรียนเกรด 5 แล้วเลือกตัวอย่างงานเขียนของนักเรียนประกอบการสอนกฎไวยากรณ์และเครื่องหมายวรรคตอน โดยครูเขียนลง overhead แล้วใช้ตัวอย่างเหล่านั้นเป็นพื้นฐานสำหรับการสอน

4. ทบทวนเป็นประจำเพื่อให้ความคิดแกร่ง (Strengthen ideas) อยู่เสมอและเพื่อจัดเตรียมการฝึกปฏิบัติกับการประยุกต์ทั้งหลายที่กว้างออกไป เช่น ครูสอนสังคมให้กับนักเรียนเกรด 4 และต่อยอดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนด้วยคำถามว่า นักเรียนได้เรียนรู้อะไรไปบ้างในหน่วยการเรียนนี้ เป็นต้น

สุรวงศ์ ไคว้ตระกูล (2544:280) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบถ่ายโยงไว้ว่า

1. ชี้ให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ได้ในอนาคต และควรให้โอกาสฝึกหัดจนจำได้

2. สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย หรือผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับสิ่งที่มีอยู่ในโครงสร้างปัญญา ซึ่งอาจใช้การใช้ผังความคิดรวบยอด (cognitive mapping)

3. ใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่จะช่วยให้เกิดการถ่ายโยง เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ด้วยการสังเกตของเบนจามิน

4. สอนสิ่งที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรง

5. สอนหลักการ วิธีดำเนินการ ทักษะ และวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

6. จัดสภาพการณ์ในโรงเรียนให้คล้ายคลึงกับชีวิตจริงที่ผู้เรียนจะไปประสบนอกโรงเรียน

7. ควรจะจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกหัดงานที่จะต้องออกไปทำงานจริงๆ จนมีความแน่ใจ

8. เมื่อสอนหลักเกณฑ์หรือความคิดรวบยอด ควรจะให้โอกาสผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง

ณัฐกานต์ รัตนาค(2552:48) ได้กล่าวถึง การสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ควรประกอบด้วย

1. การสร้างสถานการณ์หรือสภาพปัญหาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญาให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ตามหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การให้ผู้เรียนเรียนรู้จากตัวอย่าง หรือสถานการณ์ที่มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับที่เคยเรียนรู้แล้ว จะทำให้ผู้เรียนเห็นกลวิธีในการแก้ปัญหาที่รวดเร็วขึ้น

3. การสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจในหลักการอย่างถ่องแท้ จะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีความหมาย

จากแนวคิดของการถ่ายโยงการเรียนรู้นำไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ ดังปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สัจจะระการการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

คลอสไมล์เออร์ (Klausmier,1985)	สเตอร์นเบิร์ก และ เวนดี้ (Sternberg and Wendy, 2002)	ออมรอต (Ormrod, 1998)	เอเดน แลคคัลซ์ (Eggen and Kauchak, 1999)	สุรงค์ ไข้วตระกูล (2544)	ณัฐกานต์ รักนาค (2552)	ผู้วิจัย
<p>1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจำได้ ซึ่งควรทำก่อนการเรียนรู้ โดยชี้ให้เห็นว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้แล้ว เช่น ครูชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเรียน</p> <p>2. ทำให้การเรียนรู้ครั้งแรกมีความหมายและยั่งยืน</p> <p>3. ช่วยให้ผู้เรียนได้นำกลวิธีกลับมาใช้อีกเรื่อยๆ</p>	<p>1. สอนเน้นการขีดคิดในสิ่งที่ผู้เรียนมีความรู้เดิม และใช้บ่อยๆ ผู้เรียนควรทราบว่า การถ่ายโอนจะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้</p> <p>2. สอนให้ผู้เรียนเห็นว่าประยุคต์ความรู้ในบริบทที่หลากหลายได้อย่างไร และเกิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ</p>	<p>1. การจัดปริมาณเวลาของการสอนและเนื้อหาให้เพียงพอ โดยเรียนน้อยแต่เรียนเชิงลึก</p> <p>2. การเรียนรู้ที่มีความหมายโดยผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้นี้มาก่อนกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่</p> <p>3. การเรียนรู้หลักการโดยผู้เรียนสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปประยุกต์ในสถานการณ์ใหม่ได้</p> <p>4. ความหลากหลายของตัวอย่างและโอกาส</p>	<p>1. จัดให้มีตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนในอัตราที่กว้างขวางครอบคลุมและการประยุกต์สำหรับเนื้อหาที่สอน</p> <p>2. วางแผนการนำเสนอที่จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนสำหรับการทำความเข้าใจหัวข้อที่ผู้เรียนได้</p>	<p>1. ชี้ให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ได้ในอนาคต และควรให้โอกาสฝึกหัดจนจำได้</p> <p>2. สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย หรือผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับสิ่งที่มีอยู่ในโครงสร้างปัญหา ซึ่งอาจใช้การใช้ผังความคิดรอบยอด (cognitive mapping)</p> <p>3. ใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่จะช่วยให้เกิดการถ่ายโอน เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ด้วยการสังเกตของแบนคูรา</p>	<p>1. การสร้างสถานการณ์หรือสภาพปัญหาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญาให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ตามหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>2. การให้ผู้เรียนเรียนรู้จากตัวอย่าง</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์วิธีการ กลยุทธ์ หรือตัวอย่างที่ได้จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนว่ามีวิธีการหรือลักษณะอย่างไร เพื่อนำมาปรับใช้กับ</p>

คลอสมึลเลอร์ (Klausmier,1985)	สเติร์นเบิร์ก และ เวนดี้ (Sternberg and Wendy, 2002)	ออมรอต (Ormrod, 1998)	เอคเกน แลคคักซ์ (Eggen and Kauchak, 1999)	สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544)	ณัฐกานต์ รักนาค (2552)	ผู้วิจัย
4. จัดให้มีการถ่ายโอน การเรียนรู้	การประยุกต์ใช้ข้อ เพียงพอ 3. เป็นการสอนให้ ผู้เรียนได้ฝึกการลำดับ ข้อมูลที่ได้เรียน จาก การเรียนรู้ในครั้งแรก โดยการสอนเขียนที่ ผู้สอนสามารถช่วย ผู้เรียนได้ ด้วยการ นำเสนอข้อมูลที่มี ความต่อเนื่องกันเชิง เหตุผล 4. ผู้สอนสามารถช่วย ผู้เรียนได้ด้วยการ วางเป้าหมายในการ ถ่ายโอน	ในการปฏิบัติ 5. ความเข้มของควม คล้ายคลึงกันระหว่าง สองสถานการณ์ ยิ่ง คล้ายคลึงกันมากเท่าไร ก็ยิ่งเกิดการถ่ายโอน ได้มากขึ้นเท่านั้น 6. ระยะเวลาระหว่าง สอน ยิ่งฝึกคิดต่อกัน ก็ จะเกิดการถ่ายโอน ได้มาก 7. การสัมพันธ์ การ สอนในหลายๆบริบท เพื่อนำสิ่งที่เรียนรู้ ไปใช้ข้าม ศาส ตร์ สาขาวิชาต่างๆ	เรียนรู้ 3. ดึงข้อมูลใน บริบทที่มี ความหมาย เช่น เลือกตัวอย่างงาน เขียนของนักเรียน โดยใช้ตัวอย่าง เหล่านั้นเป็น พื้นฐานสำหรับ การสอน 4. ทบทวนเป็น ประจำเพื่อให้ ความคิดแกร่ง (Strengthen ideas)	4. สอนสิ่งที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ ประโยชน์ได้โดยตรง 5. สอนหลักการวิธีดำเนินการ ทักษะ และวิธีการแก้ปัญหาที่ ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่ 6. จัดสภาพการณ์ในโรงเรียน ให้คล้ายคลึงกับชีวิตจริงที่ ผู้เรียนจะไปประสบนอก โรงเรียน 7. ควรจะจัดให้ผู้เรียนมีโอกาส ฝึกหัดงานที่จะต้องออกไป ทำงานจริงๆ จนมีความแน่ใจ 8. เมื่อสอนหลักเกณฑ์หรือ ความคิดรวบยอด ควรจะให้ โอกาสผู้เรียนได้เห็นตัวอย่าง หลายๆ ตัวอย่าง	หรือสถานการณ์ที่มี องค์ประกอบ คล้ายคลึงกับที่เคย เรียนรู้แล้ว จะทำให้ ผู้เรียนเห็นกลวิธีใน การแก้ปัญหาที่ รวดเร็วขึ้น 3. การสอนให้ นักเรียนมีความเข้าใจ ในหลักการอย่าง ถ่องแท้ จะทำให้การ เรียนรู้ของผู้เรียนมี ความหมาย	การสร้างงาน ครั้งใหม่

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด การถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ วิธีการ กลยุทธ์ หรือตัวอย่าง ที่ได้จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนว่ามีวิธีการหรือลักษณะอย่างไร เพื่อจะนำมาปรับใช้กับการสร้าง งานครั้งใหม่

2.1.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีการถ่ายโอนการเรียนรู้พบว่า ยังไม่มีการนำมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือนำมาเกี่ยวข้องกับรายวิชาภาษาไทย แต่มี งานวิจัยที่ใช้แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีคือการเสนอแนวคิดนำมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ผู้วิจัยจึงขอนำมาเทียบเคียง ดังนี้

วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ กงเฝ้า (2548) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการ จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิดของเรเกลธูท เพื่อส่งเสริมความแม่นยำด้านเนื้อหาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานและความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนใน ระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี ขยายความคิด เพื่อส่งเสริมความแม่นยำด้านเนื้อหาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน และ ความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา และเพื่อประเมินประสิทธิผล ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิด ระหว่างผู้เรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กับผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ เปรียบเทียบความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 75 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 45 คน และ ผู้เรียนกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คนใช้เวลาในการ ทดลองสอน 6 สัปดาห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีหลักการ 3 ประการคือ การขยายความคิด การเชื่อมโยงมโนทัศน์ในการเรียนรู้ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ เพื่อส่งเสริมความแม่นยำด้านเนื้อหาความรู้ ความ ชำนาญในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มี ขั้นตอนใหญ่ๆ 2 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนในการเตรียมและจัดลำดับเนื้อหาตาม ทฤษฎีขยายความคิด และการเตรียมแนวคิดนำ 2) ขั้นสอน มีขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) ขั้นนำ คือนำเข้าสู่บทเรียน การเสนอแนวคิดนำ และการให้ผู้เรียนระบุนิยามที่สัมพันธ์กับ สิ่งที่จะเรียน 2.2) ขั้นขยายความคิดของผู้เรียนจากฐานความรู้เดิม และฝึกปฏิบัติงานทำได้ 2.3) ขั้น ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงานชำนาญ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงานชำนาญ และขยายการเรียนรู้โดย อิสระ และ 2.4) ขั้นจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนสรุปสาระ

ที่ได้เรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปสู่บริบทใหม่

2. การทดลองเป็นการเปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความแม่นยำด้านเนื้อหาความรู้ และความชำนาญในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มทดลองแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเนื้อหาสาระแต่ละหัวข้อในวิชาที่เรียน เนื้อหาสาระของวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน และนำไปสิ่งที่เรียนรู้ไปเชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน ได้ดี และยังช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านความสามารถในการสังเคราะห์ และสรุปความ ด้านการถ่ายโอนการเรียนรู้ ด้านความสามารถในการให้เหตุผล และด้านความชำนาญในการปฏิบัติงาน

สายสุนีย์ เดิมสินสุข (2548) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนด้วยการถ่ายโอนเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาด้วยการถ่ายโอนเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การวิจัยสามระยะ คือ 1) การวิเคราะห์บริบท 2) การวิจัยปฏิบัติการ 3) การวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย คณาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนเขียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 3 คน และ นักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบนัยสำคัญ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้ สังเคราะห์งานเขียน สร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ และเพิ่มเติมประสบการณ์เชิงยุทธศาสตร์ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาได้ นักศึกษามีผลความสามารถทางการเขียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

ฉวีกันต์ รักราค (2552) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหาค่าให้เหตุผลและการเชื่อมโยง ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะและ

กระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยง ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหาการให้เหตุผล และการเชื่อมโยงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอน และขั้นตอนที่สอง เป็นการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในชั้นเรียน โดยใช้แนวคิดของการถ่ายโอนการเรียนรู้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลวังม่วง จังหวัดสระบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 43 คน ซึ่งเป็นห้องทดลอง 1 ห้อง และห้องควบคุม 1 ห้อง ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง 18 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบวัดทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผลและการเชื่อมโยง วิเคราะห์ข้อมูลแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ 2) ขั้นตอนฝึกปฏิบัติการใช้ความรู้ 3) ขั้นตอนการถ่ายโอนการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนสะท้อนความคิด 2. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยง 2.1) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยง หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยง หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยงอย่างชัดเจน นักเรียนค่อยๆเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ในทางที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยง และนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการเรียน การสอนแบบบูรณาการผ่านเว็บตามแนวทฤษฎีการขยายความคิด เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหาและการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิดของเรเกลทท์ เพื่อ

ส่งเสริมความแม่นยำด้านเนื้อหาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา 2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิด โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบทดลอง โดยมี 2 ขั้นตอน คือ 1 ขั้นเตรียมการ และ 2 ขั้นสอน โดยใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรัฐระบบปิด ที่ผ่านการเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยมาแล้ว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี

หลักการสำคัญคือ มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามหัวข้อเรื่อง ร่วมกับการจัดลำดับเนื้อหาสาระอย่างเป็นขั้นตอน และการใช้ยุทธศาสตร์ การจัดการที่เหมาะสมตามแนวทฤษฎีการขยายความคิด ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ศึกษาอย่างเป็นองค์รวม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนในระดับนี้มี ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นการใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ ร่วมกับ หลักการข้างต้น จึงทำให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การเรียนการสอนคือ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการถ่ายโอนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การบูรณาการ เป็นขั้นตอนการบูรณาการเนื้อหาและเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ มี 5 ขั้นตอนย่อย คือ กำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การบูรณาการเนื้อหาตาม หัวข้อเรื่อง การจัดลำดับเนื้อหาตามทฤษฎีการขยายความคิด กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการ และการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนผ่านเว็บ 2. การเรียนผ่านเว็บ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองผ่านเว็บ มี 5 ขั้นตอนย่อย คือ การนำการขยายความคิด การประเมินผลระหว่างเรียนการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและการควบคุมโดยผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้มีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมระดับมากที่สุด

หลังการทดลองใช้ พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสามารถในการแก้ปัญหา และการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหา และการถ่ายโอนการเรียนรู้หลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ 3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

สุชาติ วัฒนชัย (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโอนการเรียนรู้มี

วัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาโมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 5 จำนวน 88 คน ผู้ออกแบบ 1 คน ผู้พัฒนา 1 คน และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน รูปแบบการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental research) ในระยะที่ 1 การพัฒนาโมเดล (Model development) ซึ่งประกอบด้วยหลายรูปแบบ ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Document analysis) การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยคือ 1) การศึกษาหลักการและทฤษฎี 2) การศึกษาสภาพบริบท 3) การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการออกแบบโมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายฯ 4) การออกแบบและพัฒนาโมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายฯ และ 5) การประเมินประสิทธิผลของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายฯ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการทำแบบบันทึก แบบสำรวจ และการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปตีความ

พบว่า โมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) สถานการณ์ปัญหา (Problem base) 2) แหล่งความรู้ (Resource) 3) กรณีใกล้เคียง (Related case) 4) ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) 5) ศูนย์ส่งเสริมการแก้ปัญหา (Fostering problem solving center) 6) ศูนย์ฝึกการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning center) 7) การสนับสนุนทางสังคม (social support) 8) เครื่องมือทางปัญญา (Cognitive tool) 9) การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration) 10) โค้ช (Coaching) และผลการประเมินประสิทธิผลสิ่งแวดล้อมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสื่อบนเครือข่าย และด้านการออกแบบที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้สำหรับด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหาที่มีความเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ และองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบมีการออกแบบที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานเชิงทฤษฎีในด้านการออกแบบสื่อบนเครือข่ายและการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้

2.1.5 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ไคเยอร์ (Dyer, 1985) ได้ศึกษาเรื่องศึกษาผลการใช้แผนที่นำการอ่านที่มีต่อความเข้าใจและการถ่ายโยงการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียน Middle school ที่ได้รับการสุ่มมาจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่ม A กลุ่ม B และกลุ่ม C โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ต่างได้รับการสอนด้วยการเข้าถึงความรู้โดยการใช้กลุ่มคำสำคัญ (mnemonic hints) ในปริมาณที่ไม่เท่ากัน เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยบทเรียนวิชาภูมิศาสตร์ 4 บท โดยทั้ง 3 บท เป็นเนื้อหาพร้อมด้วยแบบฝึกแบบเดียวกัน ในการดำเนินการนั้น นักเรียนกลุ่ม A ได้รับการสอนยุทธศาสตร์การเข้าถึงความรู้ด้วย

การใช้กลุ่มคำสำคัญเฉพาะเนื้อหาบทที่ 1 ส่วนบทที่ 2 และ 3 ไม่ได้รับยุทธศาสตร์ใดๆในการเรียนรู้ ส่วนนักเรียนกลุ่ม B ได้รับการสอนด้วยยุทธศาสตร์เดียวกันในปริมาณเล็กน้อย แต่ครบทั้ง 3 บท สำหรับกลุ่ม C นั้น ได้รับยุทธศาสตร์เดียวกันแต่ได้รับเต็มที่ครบทั้ง 3 บท และครบทุกคำสำคัญ ส่วนเนื้อหาบทที่ 4 เป็นเนื้อหาที่ทุกกลุ่มได้เรียนเหมือนกันด้วยวิธีการเดียวกัน คือไม่มีการใช้ยุทธศาสตร์ใดๆในการสอน นักเรียนทุกคนต่างได้รับแผนผังว่างเปล่า (Blank map) เกี่ยวกับเนื้อหาของบทที่ 4 ที่นักเรียนต้องศึกษาทบทวนเนื้อหาให้ดีก่อนตอบ วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ยุทธศาสตร์ที่เรียนมาในการแก้ปัญหาพร้อมเอกสารการตรวจสอบรายการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบการเรียนรู้และเจตคติในการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถถ่ายโยงการเรียนรู้ได้โดยใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่ได้เรียนมาแล้วนั้นมาใช้เป็นวิธีการเรียนรู้บทที่ 4 และสามารถเพิ่มความรู้อื่นในแผนผังที่ว่างเปล่านั้นได้อย่างสมบูรณ์และผู้เรียนมีเจตคติเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ดังกล่าว

กริฟฟิน (Griffin, 1989) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของการถ่ายโยงการเรียนรู้และการถ่ายโยงยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียน จำนวน 33 คนโดยผู้เรียนทั้งหมดถูกแบ่งออกเป็นสองกลุ่มโดยวิธีการจับคู่ ทั้งนี้ผู้เรียนทั้งหมดจะต้องเรียนเนื้อหาที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ครบ 10 ตอน ในการดำเนินการนั้น นักเรียนกลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนบทเรียน 5 ตอนแรก ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานพร้อมด้วยการเรียนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้เงื่อนไขการเรียนรู้ที่ให้ความช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต ขณะที่กลุ่มที่สอง ได้รับการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนแบบที่เคยมีมาแต่ดั้งเดิม ในเงื่อนไขการเรียนรู้โดยลำพัง ส่วนเนื้อหา 5 ตอนสุดท้ายนั้น นักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างเปลี่ยนเงื่อนไข ผู้เรียนทุกคนต่างได้รับการสอนการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ การได้เห็นตัวอย่างต่างๆ ไปของยุทธศาสตร์ทั้งที่มีและไม่มีประโยชน์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแบบทดสอบวัดความสามารถเชิงปฏิบัติ และใช้แบบสังเกตในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้งได้ออกแบบการวัดการถ่ายโยงและยุทธศาสตร์ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือเหล่านี้วัดในระยะเริ่มต้นและระยะสิ้นสุดของเนื้อหาในแต่ละ 5 ตอนนั้น ยกเว้นการสังเกตที่กระทำกับทุกตอนของเนื้อหา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า 1) ผู้เรียนสามารถใช้ยุทธศาสตร์สำหรับการเรียนรู้ได้ 2) พฤติกรรมเชิงยุทธศาสตร์ของผู้เรียนได้รับผลเชิงบวก และมีการนำยุทธศาสตร์ที่ได้เรียนรู้มาแล้วไปใช้ได้ 3) ผู้เรียนสามารถนำยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้มานั้นไปใช้ข้ามสถานการณ์ได้

ลันด์สตรอม (Lundstrom, 1990) ได้ศึกษาเรื่องศึกษาผลของการจัดลำดับในเนื้อหาที่เป็นหน่วยสั้นๆ โดยใช้หลักของทฤษฎีขยายความคิดเพื่อปรับปรุงความจำระยะสั้นและ

ระยะยาวและถ่ายโยงความรู้ พบว่าการจัดลำดับตามทฤษฎีขยายความคิดช่วยปรับปรุงความจำระยะสั้นของนักเรียนได้ แต่ไม่มีผลในการถ่ายโยงระยะสั้นหรือความจำและการถ่ายโยงในระยะยาว การทดลองครั้งที่สองพบว่าไม่มีความแตกต่าง

ผลการศึกษา พบว่าระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลทั้งที่แตกต่างและไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่พบว่าไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ประการแรกเนื่องมาจากงานวิจัยใช้ยุทธศาสตร์เพียงยุทธศาสตร์เดียวจึงทำให้ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ไม่เต็มที่ และประการที่สองเนื่องมาจากตัวแปรตามที่นักวิจัยได้ศึกษาไว้ไม่สอดคล้องกับตัวแปรต้น

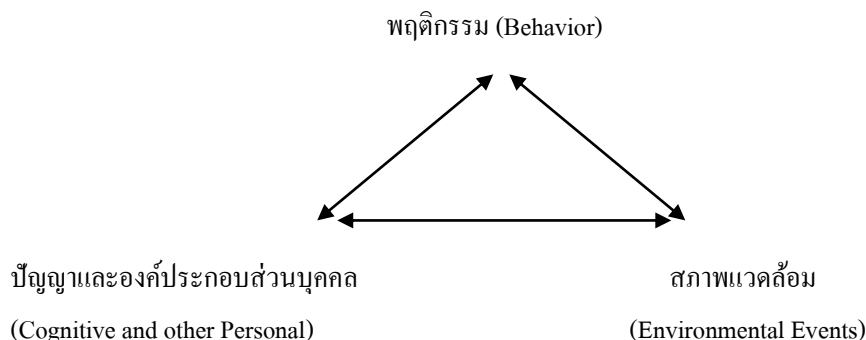
โบลลิเจอร์ (Bolliger, 2004) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาศึกษาการเรียนรู้ของนักเรียนในสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้มีผลดีตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่เพียงพอที่สนับสนุนผู้เรียนให้มีการเรียนรู้อย่างต้นตัวและถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้เรียนจะรับรู้วิธีการจัดการเรียนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ในชั้นเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) วิธีการเข้าถึงในการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ 2) วิธีการรับรู้ของนักเรียนที่เป็นประโยชน์ และ 3) วิธีการรับรู้ของนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาจำนวน 9 คนที่ลงทะเบียนในรายวิชาการผลิตสื่อการสอน ครูได้แนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับงานที่มอบหมายและเครื่องมือต่างๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และให้ผู้เรียนประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อจบการเรียนแต่ละส่วน และให้ผลย้อนกลับผู้สอน ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ถามผู้สอนและอาจารย์ท่านอื่นๆ พร้อมทั้งจัดเตรียมผู้ช่วยสอนไว้ดูแล และได้จัดเตรียมห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนซึ่งประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 31 คน โปรเจ็คเตอร์ และ VCR ครูผู้สอนและนักเรียนในห้องได้ใช้โปรแกรมต่างๆ ที่มีความหลากหลายโดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ เช่น Adobe Photoshop, Inspiration, Macromedia Dreamweaver, Fireworks, และ Flash MX, Microsoft Office, Visio, และ FrontPage, และ Click2Learn Tool Book และอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้ถึงเครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนภาพ กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล และคอมพิวเตอร์ และในด้านหลักสูตรรายวิชาได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เว็บเป็นฐานการเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีคุณภาพเกี่ยวกับการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนในสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์การเรียนรู้พบว่า วิธีการเรียนด้วยการลงมือกระทำอย่างต้นตัว นักเรียนจะมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ และครูผู้สอน การอภิปรายและการสะท้อนผลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์ใน

การเรียนรู้รายวิชา ได้แก่ 1. โครงการการทำงาน 2. หนังสือมัลติมีเดีย 3. การช่วยเหลือของผู้ช่วยสอน 4. การอภิปราย 5. คำอธิบายประกอบ 6. บทความที่มอบหมายให้ทำ 7. ตารางเรียน 8. การสะท้อนผลป้อนกลับ

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา

การวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้มีแนวคิดพื้นฐานจาก ศาสตราจารย์แบนดูรา (Albert Bandura) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford) ซึ่งเป็นผู้นำความคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) โดยมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการสังเกต หรือการเลียนแบบ (Bandura, 1963) ทั้งนี้ เนื่องด้วยมนุษย์จัดเป็นกลุ่มบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ โดยที่ทั้งผู้เรียนรู้และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน (Bandura, 1971) โดยเน้นว่าพฤติกรรมของบุคคลมิได้ถูกผลักดันโดยพลังภายใน (Inner Force) ไม่ได้ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ และไม่ได้ถูกควบคุมโดยสิ่งเร้าจากภายนอก (External Stimuli) แต่เพียงเท่านั้น หากแต่อธิบายได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นโดยการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างองค์ประกอบ 3 ด้าน (Triadic Reciprocity) ดังปรากฏในแผนภาพที่ 4 ดังนี้

แผนภาพที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม

แบนดูรา ให้ความสำคัญการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ที่ผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน

2.2.1 ประเภทการเรียนรู้

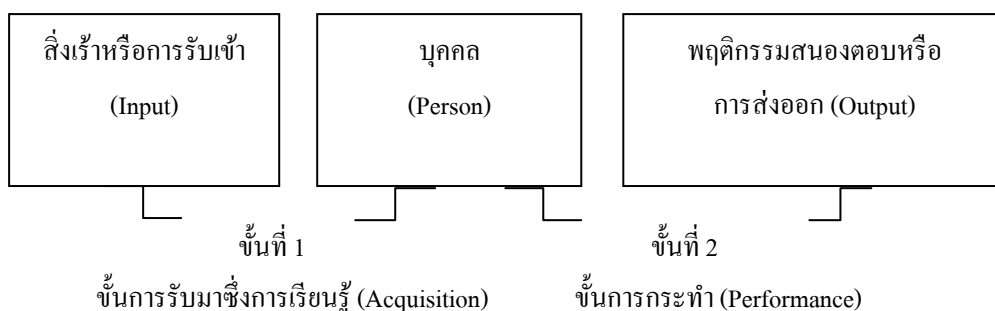
แบนคูรา (1997) อธิบายว่า พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ที่แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

2.2.1.1 การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience)

การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับผลทางบวก และผลทางลบจากการกระทำ คือเมื่อบุคคลเผชิญกับเหตุการณ์ก็จะตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น ผลการตอบสนองบางอย่างทำให้ประสบผลสำเร็จ ขณะที่บางอย่างไม่ประสบความสำเร็จก่อให้เกิดการลงโทษ ซึ่งบุคคลจะคงรูปแบบการตอบสนองที่ประสบความสำเร็จไว้และเลิกปฏิบัติหรือละทิ้งรูปแบบการตอบสนองที่ไม่ประสบความสำเร็จไป แสดงว่าบุคคลได้ใช้ความสามารถทางปัญญา (Cognitive Capacities) ในการพิจารณาก่อนแสดงพฤติกรรม

2.2.1.2 การเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ (Observational Modeling)

แบนคูรา (อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2554:239) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเรียนรู้จากตัวแบบไว้ว่า คนสามารถเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบต่างๆที่มีอยู่ในสังคม รวมทั้งสามารถเรียนรู้จากผลจากการกระทำของตนเองได้ แบนคูราเชื่อว่าการเรียนรู้จากตัวแบบไม่ใช่การลอกเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบเท่านั้น แต่ยังเป็นการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการทางการใช้ปัญญาของบุคคลที่ซับซ้อนร่วมด้วยได้ นอกจากนี้แบนคูรายังพิสูจน์ให้เห็นว่า การเกิดการเรียนรู้ (Acquisition) และพฤติกรรมที่เกิดจากการแสดงออก (Performance) สามารถแยกออกจากกันได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 5 ดังนี้

แผนภาพที่ 5 ขั้นการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ

การเรียนรู้โดยการเลียนแบบให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ ของบุคคล โดยการใช้ปัญญา เช่นเดียวกับการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของบุคคล โดยการกระทำภายหลังจากที่บุคคลได้เรียนรู้จากการสังเกตจากตัวแบบแล้ว

ทั้งนี้การเรียนรู้สามารถแยกออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ชั้นการได้รับมาซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ภายหลังจากที่ได้เรียนรู้จากตัวแบบซึ่งผู้สังเกตหรือผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมออกมาหรือไม่ก็ได้

ชั้นที่ 2 ชั้นการแสดงออก (Performance) เป็นชั้นที่ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้จากตัวแบบให้ปรากฏ แบบดรูราเชื่อว่า แรงจูงใจ (Motivation) ที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้สังเกต จะผู้สังเกตกระทำพฤติกรรมตามที่ได้เรียนรู้จากตัวแบบ แรงจูงใจดังกล่าวอาจเกิดจากความต้องการที่จะกระทำพฤติกรรมให้ได้เช่นเดียวกับตัวแบบ หรืออาจเกิดจากความคาดหวังที่จะได้ผลลัพธ์เช่นเดียวกับตัวแบบ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 6 ดังนี้ (สุรางค์ โคว์ตระกูล 2554: 239)

แผนภาพที่ 6 ส่วนประกอบของการเรียนรู้ชั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้

จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่า ส่วนประกอบ 3 อย่าง ของการรับมาซึ่งการเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) ความใส่ใจที่เลือกสิ่งเร้ามีบทบาทสำคัญในการเลือกตัวแบบ สำหรับชั้นการกระทำ (Performance) นั้นขึ้นอยู่กับผู้เรียน เช่น ความสามารถทางด้านร่างกาย ทักษะต่างๆรวมทั้งความคาดหวังที่จะได้รับแรงเสริมซึ่งเป็นแรงจูงใจ

แบบดรูรา (1977) อธิบายกระบวนการการเลียนแบบจากต้นแบบว่าประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่

1. กระบวนการตั้งใจ (Attention Processes) นั่นคือ การสังเกตของคนนั้น หากไม่มีความตั้งใจย่อมนไม่สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ กระบวนการของการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น องค์ประกอบที่มีผลต่อกระบวนการความตั้งใจ มี 2 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1. องค์ประกอบของตัวแบบเอง พบว่าตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจจะสังเกตนั้นต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัด เป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจ

พฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนัก จิตใจรวมทั้งพฤติกรรมของตัวแบบที่แสดงออก ควร มีคุณค่าในการใช้ประโยชน์ด้วย 2. องค์ประกอบของผู้สังเกต ได้แก่ความสามารถในการรับรู้ อันได้แก่ การเห็น การได้ยิน การรับรู้รส กลิ่น และสัมผัสจุดของการรับรู้ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัว และความชอบที่เคยได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว

2. กระบวนการกักเก็บ (Retention Processes) บุคคลจะไม่ได้รับ

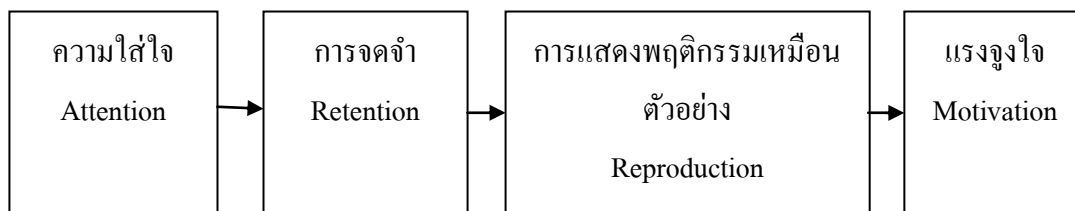
อิทธิพลมาจากตัวแบบ หากไม่สามารถกักเก็บหรือจำลักษณะของตัวแบบได้ บุคคลจะต้องอาศัย การแปลงข้อมูลมาจากตัวต้นแบบในรูปแบบของสัญลักษณ์ และจัด โครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น โดยปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการกักเก็บ คือ การกักเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้ง่าย แก่การจำ การจัดระบบ โครงสร้างทางปัญญา การชักช่อมลักษณะของตัวแบบที่สังเกตในความคิด ของตนเองและชักช่อมด้วยการกระทำ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางปัญญา และ โครงสร้างทางปัญญาของผู้สังเกตด้วย

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรม (Behavior Production Processes) ผู้

สังเกตจะแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้ขึ้นมาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่ง ที่จำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเอง และการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่ง ได้แก่ความสามารถทางกาย และทักษะในพฤติกรรมย่อยๆต่างๆที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรม ได้ตามตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจให้กระทำพฤติกรรม(Motivational Processes)

การที่บุคคลที่เกิดการเรียนรู้แล้ว จะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ แรงจูงใจ ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นจะต้องกระตุ้นการรับรู้ของบุคคล อาจ เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เป็นที่ยอมรับของสังคม และพฤติกรรมที่กระทำตามตัวแบบนั้นสามารถที่ จะควบคุมเหตุการณ์ต่างๆได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ และสิ่งนั้นเป็นสิ่ง ล่อใจของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของหรือสังคมประเมินแล้วว่ามีความคุ้มค่า ในแง่ของผู้สังเกตนั้น แรงจูงใจอาจเกิดจากความพึงพอใจในสิ่งล่อใจ หรือเห็นว่ามีค่าเพียงจากการเปรียบเทียบทาง สังคมและที่สำคัญก็คือมาตรฐานภายในของตนเองดังปรากฏในแผนภาพที่ 7 ดังนี้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2554:240)

แผนภาพที่ 7 กระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกต

ผลการวิจัยของแบนคูรา (1993) ชี้ให้เห็นว่าเริ่มแรกของการเรียนรู้จาก ตัวแบบ บุคคลจะอยู่ภายใต้อิทธิพลของตัวแบบจากการ ได้รับความสำเร็จ และรางวัลหรือผลลัพธ์ที่ตัวแบบ ได้รับ ต่อเมื่อบุคคลได้กระทำพฤติกรรมตามตัวแบบจนประสบความสำเร็จ และได้รับรู้ถึง ความรู้สึกที่ได้รับรางวัลหรือผลลัพธ์เช่นเดียวกับตัวแบบ บุคคลก็จะสร้างมาตรฐานการกระทำด้วย ตนเองซึ่งอาจจะสูงกว่าหรือต่ำกว่าตัวแบบก็ได้ ในขณะที่เดียวกันบุคคลก็จะสร้างมาตรฐานของ รางวัลที่ควรจะได้รับเมื่อได้ทำการหรือแสดงผลพฤติกรรมสำเร็จตามมาตรฐานของรางวัลอาจจะมี ความแตกต่างกันกับตัวแบบทั้งในแง่ของการเป็นวัตถุประสงค์ของ หรือในแง่ของคุณค่า หรือรางวัลอาจมี ความคล้ายคลึงกับของตัวแบบก็ได้แต่สิ่งสำคัญที่สุดที่บุคคลต้องมีก็คือมีการรับรู้ความสามารถของ ตนเองต่อการกระทำและต่อรางวัลที่ได้รับมานั้นด้วย

โดยสรุป ปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต มี 4 ประการ คือ

1. ผู้เรียนจะต้องมีความใส่ใจ (Attention) ที่จะสังเกตตัวแบบ ไม่ว่าจะเป็น การแสดงโดยตัวแบบจริงหรือตัวแบบสัญลักษณ์ ถ้าเป็นการอธิบายด้วยคำพูดผู้เรียนก็ต้องตั้งใจฟัง หรือถ้าจะต้องอ่านคำอธิบายก็ต้องมีความตั้งใจที่จะอ่าน
2. ผู้เรียนจะต้องเข้ารหัส หรือบันทึกสิ่งที่สังเกตหรือสิ่งที่รับรู้ไว้ใน ความจำระยะยาว
3. ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสแสดงผลพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ และควรจะทำซ้ำเพื่อจะให้จำได้
4. ผู้เรียนจะต้องรู้จักประเมินพฤติกรรมของตนเองโดยใช้เกณฑ์ (Criteria) ที่ตั้งขึ้นด้วยตนเองหรือโดยบุคคลอื่น

2.2.2 กระบวนการเสนอตัวแบบ (Modeling Procedures)

2.2.2.1 ความหมายของตัวแบบและการใช้เทคนิคเสนอตัวแบบ

คำว่า ตัวแบบ ตามความหมายของ แบนคูรา (1986) หมายถึงการเสนอ ตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดี สามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างของพฤติกรรม ให้แก่ผู้สังเกตได้ สำหรับการ ใช้เทคนิคเสนอตัวแบบ หมายถึง กลวิธีในการสร้างหรือสอน

พฤติกรรมใหม่โดยผู้สังเกตหรือผู้ที่ประสงค์จะเลียนแบบ สังเกต ฟัง หรืออ่านพฤติกรรม ของบุคคล หรือสัญลักษณ์แทนบุคคล แล้วประมวลเป็นข้อมูลในการที่จะเลียนแบบ และแสดงพฤติกรรมของตนเองต่อไป

ดังนั้น จุดสำคัญของการเรียนรู้ด้วยวิธีการเลียนแบบก็คือ การสังเกตและการได้เห็นผู้อื่นแสดงพฤติกรรม เป็นการเรียนรู้ด้วยวิธีธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการสังเกตตัวแบบ แล้วใช้กระบวนการทางปัญญาแปลการกระทำของตัวแบบเป็นสัญลักษณ์แล้วนำไปเก็บไว้ ซึ่งผู้สังเกตจะแสดงพฤติกรรมที่จดจำไว้ออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่ของตนเอง

2.2.2.2 แนวคิดพื้นฐานของแนวกระบวนการเสนอตัวแบบ

การเสนอตัวแบบ เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของแบนดูรา ที่มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากการที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้ จะมีลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกันอยู่ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไป อีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งแนวทางในการเสนอตัวแบบนี้จะพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้บุคคลเกิดความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นบางอย่าง ซึ่งความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นนี้เองจะส่งผลทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม ลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 8 ดังนี้

แผนภาพที่ 8 ลักษณะของการบวนการเสนอตัวแบบ

2.2.2.3 อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนคูรา (1977) ให้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้สังเกต ดังนี้

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำของตัวแบบ ซึ่งไม่เคยพบเห็นมาก่อน ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบการกระทำใหม่ในรูปแบบของสัญลักษณ์ และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่

2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่ผู้สังเกตเห็นการกระทำตัวแบบในลักษณะต่างๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบการกระทำตามตัวแบบภายใต้สภาพการณ์ต่างๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตจะรวมรูปแบบ ลักษณะของตัวรูปแบบต่างๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่

3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ ตัวแบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมนุษย์เห็นตัวแบบการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ก็อาจใช้ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ประกอบการกระทำของตัวแบบมาพัฒนาเป็นความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดสำหรับตัวแบบเชิงสร้างสรรค์ ถ้ามีประสิทธิภาพไม่เพียงพอหรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด พฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะให้ผู้สังเกตกระทำตาม

4. การยับยั้งการกระทำ และการลดความหวั่นเกรงที่จะกระทำ การที่ได้เห็นตัวแบบถูกลงโทษ ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตัวแบบนั้น แต่ในการตรงกันข้าม ถ้าได้เห็นตัวแบบทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและถูกห้ามปรามแล้วไม่มีผลใดๆ ตามมา ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามแบบ

5. การส่งเสริมการกระทำ ตัวแบบจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำทั้งที่เป็นทางบวกและทางลบ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมหนึ่งและได้รับรางวัลผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบที่แสดงความก้าวร้าวและได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ดีผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นการเสนอตัวแบบในสังคมจำเป็นต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่งเพราะอาจจะมีผลต่อการเพิ่มพฤติกรรมทางลบได้

6. ทางด้านอารมณ์ ตัวแบบนอกจากจะส่งผลต่อการกระทำตามตัวแบบแล้วยังมีผลทำให้อารมณ์ของผู้สังเกตรุนแรงเพิ่มขึ้นอีกและกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้ายตามไปด้วย

7. การเอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำตามตัวแบบ การกระทำใดที่คนให้คุณค่าและมีความชื่นชอบอยู่เสมอการกระทำนั้นของตัวแบบจะทำให้ผู้สังเกตกระทำได้โดยเร็ว และกระทำตามได้ง่าย นอกจากนี้ เมื่อคนสามารถกระทำตามตัวแบบได้เร็วจะเกิดการแผ่ขยายจากสังคมหนึ่ง ไปสู่อีกสังคมหนึ่งได้โดยเร็วด้วย ดังนั้น จะเห็น ได้ว่าการมีตัวแบบนอกจากจะทำให้ผู้สังเกตมีความเปลี่ยนแปลงภายในตนเองแล้ว ยังทำให้สังคมนั้นๆมีการเปลี่ยนแปลงด้วย

2.2.3 ประเภทของเทคนิคการเสนอตัวแบบ

แบนดูรา (1977) ได้แบ่งตัวแบบไว้ 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิตจริง และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์โดยเสนอตัวแบบได้ 2 วิธี คือ

1. การเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริง (Live Model) การเสนอตัวแบบวิธีการนี้เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบในสภาพการณ์จริง ซึ่งผู้สังเกตสามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือสังเกตโดยตรง ไม่ต้องผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์อื่น

ข้อดีของการเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริง

1. การเสนอตัวแบบประเภทนี้ สามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวเองแบบที่จะเสนอ กับผู้สังเกตให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ได้
2. ผู้สังเกตให้ความสนใจและเลียนแบบได้ดีกว่าวิธีอื่นๆเพราะรู้ว่าตัวแบบประเภทนี้ใกล้เคียงหรือเหมือนกับสภาพการณ์ของจริงมากที่สุด

ข้อจำกัดของการเสนอตัวแบบที่มีชีวิตจริง

1. การฝึกตัวแบบให้แสดงพฤติกรรมที่เป็นขั้นตอนและแสดงอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้สังเกตเลียนแบบตามนั้นยาก ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมได้ไม่สมจริง ผู้สังเกตอาจไม่สนใจที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้น

2. ขณะดำเนินกระบวนการเสนอตัวแบบ หากเกิดเหตุขัดข้องต้องระงับกระบวนการทำให้เสียเวลาในการดำเนินการใหม่ หรือไม่สามารถดำเนินการได้อีก เช่น ขณะที่ให้ผู้สังเกตดูตัวแบบจับงู เพื่อให้ผู้สังเกตลดความกลัวงู ถ้างูเกิดหลุดจากที่ขังแล้วหนีมาทางผู้สังเกตขณะที่ยังรู้สึกกลัวงูอยู่ กระบวนการที่เตรียมไว้ต้องหยุดชะงักและผู้สังเกตอาจไม่ยอมเข้าร่วมกระบวนการนั้นอีก

2. การเสนอตัวแบบในรูปแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Model) หมายถึงตัวแบบที่บุคคลสังเกตผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่ปรากฏตามการบอกกล่าว ปรากฏในหนังสือแถบบันทึกภาพ หรือผ่านสื่อมวลชนต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

การเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านทางสื่อมวลชน เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีความแพร่หลาย มีประสิทธิภาพสูงนั้น มีอิทธิพลในการหล่อหลอม

พฤติกรรมและเจตคติของบุคคลในสังคมอย่างมาก (Bandura, Liebert, Neale & Davidson, 1937 cited by Bandura, 1977) และการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์เพิ่มขึ้นย่อมลดบทบาทของตัวแบบที่มีชีวิตจริง เช่นพ่อแม่ ครู เพื่อน และบุคคลอื่นๆ ในการเรียนรู้ทางสังคมลดลงไป

ข้อดีของการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์

1. ตัวแบบเพียงตัวเดียวสามารถก่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมแก่บุคคลจำนวนมากพร้อมเพียงกันในหลายๆสถานการณ์อย่างกว้างขวาง (Bandura, 1977) เช่นตัวแบบที่ปรากฏทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
2. สามารถจัดกระบวนการเสนอตัวแบบให้เหมาะสมตามความต้องการก่อนนำไปใช้
3. สามารถเก็บไว้ใช้ในการเสนอตัวแบบกรณีที่ต้องการให้บุคคลเลียนแบบพฤติกรรมทำนองเดียวกัน
4. สามารถใช้กับสภาพการณ์ที่สังเกตได้ยาก เช่น พฤติกรรมของตัวแบบที่เข้ารับการผ่าตัด(Patterson et al, 1984)
5. ดึงดูดความสนใจสูงและอยู่ในสภาพแวดล้อมของบุคคลตลอดเวลา (Bandura,1977)

ข้อจำกัดของการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ถ้าตัวแบบสัญลักษณ์ไม่สมจริงหรือขัดแย้งกับพฤติกรรมของตัวแบบที่มีชีวิตจริงในสังคม อาจจะทำให้ผู้สังเกตเกิดความสับสน ไม่เชื่อและไม่เลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้น

โดยสรุป ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม เห็นว่ากระบวนการการเลียนแบบจากตัวต้นแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการตั้งใจ (Attention Processes) นั่นคือ การสังเกตของคนนั้น หากไม่มีความตั้งใจย่อมไม่สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ซึ่งกระบวนการของการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น
2. กระบวนการกักเก็บ (Retention Processes) คือการที่บุคคลจะต้องอาศัยการแปลงข้อมูลมาจากตัวต้นแบบในรูปแบบของสัญลักษณ์เพื่อให้จำง่ายแก่การจำ นำมากักเก็บไว้ในความทรงจำ
3. กระบวนการแสดงพฤติกรรม (Behavior Production Processes) ผู้สังเกตจะแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้นั้นมาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง และ
4. กระบวนการจูงใจให้กระทำพฤติกรรม (Motivational Processes) คือการที่บุคคลที่เกิดการเรียนรู้แล้ว จะแสดงพฤติกรรมออกมาตามแรงจูงใจที่ได้รับ

2.2.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา หรือทฤษฎีปัญญาทางสังคม พบว่ายังมีได้มีการนำมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หรือนำมาเกี่ยวข้องในรายวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยจึงขอเทียบเคียงงานวิจัยที่ใช้แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

กานดา จรชล (2542) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของแบนดูราที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนสำหรับครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนของครูประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของแบนดูรา 3 รูปแบบ ได้แก่การนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการกำกับตนเอง การนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง และศึกษาผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรมที่มีต่อสมรรถภาพการสอน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่ฝึกอบรม เจตคติต่อการฝึกอบรม ทักษะทางการสอนในเรื่องที่ฝึกอบรม การกำกับตนเองในการสอนและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการสอนเรื่องที่ฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างเป็นครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี จำนวน 43 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมที่พัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ระยะ คือการฝึกอบรมภาคทฤษฎี 5 วัน และการฝึกปฏิบัติการสอนจริง 1 เดือน มีขั้นตอนดังนี้ 1) ให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกอบรม 2) ให้ได้รับความรู้ทฤษฎีการสังเกตจากตัวแบบ 3) ให้ได้รับความรู้เนื้อหาด้วยการปฏิบัติจริง 4) สาธิตการสอนโดยตัวแบบ 5) เลียนแบบพฤติกรรมการสอน 6) ให้ความรู้เรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเองและการกำกับตนเอง 7) วางแผนการสอนในการปฏิบัติการสอนจริง 8) ฝึกปฏิบัติการสอนจริง 9) ติดตามผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ 10) ประเมินผลการปฏิบัติการสอนจริง 2. ผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรม 2.1 หลังการฝึกอบรมครูกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม 2.2 หลังการฝึกปฏิบัติการสอนจริง ครูกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ที่เข้ารับการอบรมมีเจตคติต่อการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการสอนจริง 2.3 หลังการฝึกปฏิบัติการสอนจริง ครูกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มที่เข้ารับการอบรมสามารถพัฒนาทักษะทางการสอนในเรื่องที่ฝึกอบรมดีขึ้นกว่าก่อนการปฏิบัติการสอนจริง 2.4 หลังการฝึกปฏิบัติการสอนจริง ครูกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มที่เข้ารับการอบรมมีการกำกับตนเองในการสอนสูงขึ้นกว่าก่อนการปฏิบัติการสอนจริง 2.5 หลังการฝึกปฏิบัติการสอนจริง ครูกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มที่เข้ารับการอบรมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการสอนสูงกว่าก่อน

ฝึกปฏิบัติการสอนจริง 2.6 หลังการฝึกปฏิบัติการสอนจริง ครูกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกอบรมโดย การนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการกำกับตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีการรับรู้ ความสามารถของตนเองในการสอนเรื่องที่ฝึกอบรมสูงกว่าครูกลุ่มตัวอย่างอีกสองกลุ่ม 2.7 ครูกลุ่ม ตัวอย่างที่ได้รับการฝึกอบรมโดยการนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการกำกับตนเองและครูกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการฝึกอบรมโดยการนำเสนอตัวแบบควบคู่กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีการรับรู้ ความสามารถของตนเองในการสอนเรื่องที่ฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน

2.2.5 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ซิมเมอร์แมน และ โรเซนทอล (Zimmerman and Rosenthal, 1974) ได้ ศึกษาเรื่องศึกษาลักษณะของตัวแบบที่มีต่อความสามารถในการตั้งคำถามของเด็กระดับ ประถมศึกษาตอนต้น วิธีศึกษาคือให้เด็กดูตัวแบบที่แสดงการเลือกภาพที่ถูกต้องจากบัตรภาพ 42 บัตร โดยกลุ่มที่ 1 ดูตัวแบบที่เลือกโดยการตั้งคำถามผู้ทดลองที่ละลักษณะซึ่งได้จัดประเภทไว้ กลุ่ม ที่ 2 ดูตัวแบบที่เลือกโดยการตั้งคำถามทีละรูป กลุ่มที่ 3 ไม่ได้ดูตัวแบบ หลังจากที่ได้ดูตัวแบบแล้ว ให้เด็กเลือกรูปเหล่านั้นบ้าง ผลปรากฏว่า ความสามารถในการจัดภาพของแต่ละกลุ่ม มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เด็กกลุ่มที่ 1 ดูภาพโดยตั้งคำถามน้อยกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ตามลำดับ และมีความสามารถในการตั้งคำถามได้ดีที่สุด

ดอร์ และ เฟย์ (Door and Fay, 1974) ได้ศึกษาเด็กอายุ 9-11 ปี เป็นเด็กชาย 50 คน เด็กหญิง 49 คน ก่อนการทดลองได้ทดสอบจริยธรรมของเด็กโดยให้เด็กตัดสินใจจากเรื่องที่เล่า ซึ่งจัดเป็นคู่ๆไว้เพื่อดูว่าเด็กมีการตัดสินใจแบบคำนึงถึงเหตุผลหรือไม่ โดยในขั้นทดลองได้แบ่งเด็ก ออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อทดลองให้ตัวแบบต่างลักษณะกันคือกลุ่มที่ได้รับตัวแบบเป็นผู้ใหญ่ กลุ่มที่ ได้รับเป็นเด็กวัยเดียวกันและกลุ่มควบคุมการให้ตัวแบบใช้โทรทัศน์วงจรปิด และจัดให้เด็กที่ตัดสินใจ เรื่องราวโดยไม่คำนึงเหตุผลได้รับตัวแบบที่คำนึงถึงเหตุผล หลังจากการให้ตัวแบบแล้วจึงทดสอบ จริยธรรมของเด็กอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำผลการทดสอบทั้งจากก่อนทดลองและหลังการทดลองมา เปรียบเทียบกัน ผลสรุปได้ว่า ตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อผู้รับแบบมากกว่าตัวแบบที่เป็นเด็ก วัยเดียวกันทั้งในกลุ่มที่ตัดสินใจจริยธรรมโดยคำนึงถึงเหตุผลและไม่คำนึงถึงเหตุผล

มิดลาร์สกี ไบรอันและบริกแมน (Midlarsky, Bryan and Brickman, 1975) ได้ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบ และรางวัลที่มีต่อการฝึกพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหญิง เกรด 6 จำนวน 72 ใช้ตัวแบบ 3 ลักษณะ ได้แก่ ตัวแบบที่เอื้อเฟื้อ ตัวแบบที่เป็นกลาง และตัวแบบที่ ละโมบ โดยผู้วิจัยได้สร้างสถานการณ์ให้ผู้ทดลองเล่นเกม เมื่อเล่นชนะจะได้รับรางวัลเป็นสิ่งของที่ มีค่าเท่ากับเงิน 4 เซนต์หลายชิ้น เมื่อผู้ถูกทดลองแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อตามที่ต้องการ ผู้ทดลองก็

ให้รางวัลเป็นคำพูดยกย่อง ผลการทดลองปรากฏว่าตัวแบบและรางวัลที่เป็นคำพูดยกย่องมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปลูกฝังพฤติกรรมเอื้อเพื่อ

2.3 วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์

2.3.1 ความหมายวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์

การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยการให้ความช่วยเหลือ สามารถทำได้หลากหลายตามระดับความสามารถของผู้เรียน วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจ ซึ่งจากการศึกษาวรรณกรรมพบว่า มีนักวิชาการทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทย ให้ความหมายของวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffolding) ไว้อย่างหลากหลาย ดังเช่น

วูด เบร์เนอ และ รอส (Wood Bruner and Ross, 1976:90) กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบสเกฟโฟลด์ ว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือนักเรียนฝึกหัดสามารถแก้ปัญหา ดำเนินงาน หรือบรรลุตามเป้าหมายที่อยู่เหนือความพยายามของเด็กที่จะทำได้ด้วยตนเอง แต่จะทำได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน การช่วยเสริมศักยภาพเป็นการควบคุมองค์ประกอบต่างๆ ของงาน โดยครู หรือผู้ใหญ่ ที่ในครั้งแรกงานเหล่านั้นอยู่เหนือความสามารถของผู้เรียนที่จะกระทำได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีที่ทำให้ผู้เรียนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่างๆ ของงานเหล่านั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบของงานเหล่านั้นต้องอยู่ในช่วงหรือขอบเขตที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้

โรเซน ไชล์ และ มีสเตอร์ (Rosenshine and Meister, 1992:26) กล่าวถึงการใช้วิธีการแบบสเกฟโฟลด์ว่าเป็นการประยุกต์แนวคิด ZPD มาสู่การเรียนการสอน โดยกล่าวว่า การใช้วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์เป็นรูปแบบของการสนับสนุน ที่ครูหรือผู้เรียนคนอื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมต่อระหว่างความสามารถปัจจุบัน และเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

ดิกสัน ครอส (Dixon-Krauss, 1996:195) ได้ให้นิยามของการใช้วิธีการแบบสเกฟโฟลด์ ไว้ว่าเป็นการที่ผู้สอนมอบหมายงานที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ และมีการแนะนำ ชี้แนะ โดยการพูดคุยสนทนากับผู้เรียนเพื่อให้แนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้นๆ

เอกเกน และ ครูซัค (Eggen and Kauchak, 1997:56) ให้นิยามของการใช้วิธีการแบบสเกฟโฟลด์ไว้ว่า เป็นการช่วยเหลือ (assistance) ที่ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานให้สำเร็จ ซึ่งงานนั้นเป็นงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง

ลาร์กกิน (Larkin, 2001: 30-34) ได้อธิบายการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบสเกฟโฟลด์ไว้ว่าเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะต้องการช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงาน

นั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเองการช่วยเหลือจะยุติลง

ราเชล อาร์ (Rachel R., 2002:3) อธิบายว่าการเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือจากผู้สอนและให้ความช่วยเหลือในปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้ก้าวไปถึงระดับต่อไปได้ การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการให้ความช่วยเหลือชั่วคราวโดยที่การเสริมต่อการเรียนรู้จะลดลงเมื่อผู้เรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น

กมล โปธิเย็น (2547: 79) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า เป้าหมายของการช่วยเหลือคือการให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จสมบูรณ์ วิธีการช่วยเหลือจะค่อยๆเปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อยๆลดลง ในขณะที่ผู้เรียนค่อยๆเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้วการช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนั้นจะยุติลง

จากความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความเอาไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยขอแสดงการสังเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สังกะระห้ความหมายวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold)

<p>วูด เบร์เนอ และรอส</p> <p>Wood Bruner, Ross</p> <p>(1976: 90)</p>	<p>โรเซนไชล์ และ มีสเตอร์</p> <p>Rosenshine และ Meister</p> <p>(1992:26)</p>	<p>ดิกสัน ครอซ</p> <p>Dixon-Krauss</p> <p>(1996:195)</p>	<p>เอกเกน และ กรูซัค</p> <p>Eggen และ Kauchak</p> <p>(1997:56)</p>	<p>ลาร์กกิน</p> <p>Larkin</p> <p>(2001: 30-34)</p>
<p>การเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ ว่าเป็นกระบวนการที่ทำทำให้เด็กหรือนักเรียนฝึกหัด สามารถแก้ปัญหา คำนวณงาน หรือบรรลุดตามเป้าหมายที่อยู่เหนือความพยายามของเด็กที่จะทำได้ด้วยตนเองแต่จะทำได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน การช่วยเสริมศักยภาพเป็นการควบคุมองค์ประกอบต่างๆ ของงานโดยครูหรือผู้ใหญ่ที่ในครั้งแรกงานเหล่านั้นอยู่เหนือความสามารถของผู้เรียนที่จะกระทำได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีที่ทำให้ผู้เรียนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่างๆ ของงานเหล่านั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบของงานเหล่านั้นต้องอยู่ในช่วงหรือขอบเขตที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้</p>	<p>กล่าวถึงการใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ว่าเป็นการประยุกต์แนวคิด ZPD มาสู่การเรียนการสอน โดยกล่าวว่า การใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์เป็นรูปแบบของการสนับสนุน ที่ครูหรือผู้เรียนคนอื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมต่อระหว่างความสามารถปัจจุบันและเป้าหมายที่ตั้งใจไว้</p>	<p>ได้ให้นิยามของการใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ไว้ว่า เป็นการที่ผู้สอนมอบหมายงานที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ และมีการแนะนำชี้แนะ โดยการพูดคุยสนทนากับผู้เรียน เพื่อให้แนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้นๆ</p>	<p>ให้นิยามของการใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ไว้ว่า เป็นการช่วยเหลือ (assistance) ที่ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานให้สำเร็จซึ่งงานนั้นเป็นงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง</p>	<p>ได้อธิบายการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ไว้ว่าเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จเมื่อผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะต้องการช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงานนั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเองการช่วยเหลือจะยุติลง</p>

ตารางที่ 3 สั้งเคราะห์ความหมายวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold) (ต่อ)

ซาราห์ (Sarah Cotteral, 2003)	ราเชล อาร์ (Rachel R. (2002:3)	กมล โพธิเย็น (2547: 79)	สุมาลี ชัยเจริญ (2545 :5)	ผู้วิจัย
<p>กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง กลวิธีการสอนที่ผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนตลอดกระบวนการเขียนของผู้เรียนและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนตลอดกระบวนการเขียนของพวกเขาเมื่อผู้เรียนมีความสามารถ และความมั่นใจเพิ่มขึ้น การเสริมต่อการเรียนรู้จะลดน้อยลง</p>	<p>การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือจากผู้สอนและให้ความช่วยเหลือในปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้ก้าวไปถึงระดับต่อไปได้ การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการให้ความช่วยเหลือชั่วคราว โดยที่การเสริมต่อการเรียนรู้จะลดลงเมื่อผู้เรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น</p>	<p>เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า เป้าหมายของการช่วยเหลือ คือ การให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จสมบูรณ์ วิธีการช่วยเหลือจะค่อยๆเปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อยๆลดลง ในขณะที่ผู้เรียนค่อยๆเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้ว การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนั้นจะยุติลง</p>	<p>ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของฐานความช่วยเหลือทางการเรียน (Scaffolding) ไว้ คือ 1) เป็นสิ่งที่สนับสนุน 2) เปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียนรู้ 3) เป็นสิ่งที่ช่วยขยายฐานความรู้ของผู้เรียน 4) อนุญาตให้ผู้เรียนทำการกิจงานให้สำเร็จเท่าที่เป็นไปได้ 5) ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการจะรู้ได้ตรงเป้าหมาย</p>	<p>เทคนิคสแกฟโฟลด์ เป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือนักเรียนฝึกหัดความสามารถในการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่อยู่เหนือความสามารถของเด็กที่จะทำได้ด้วยตนเอง เพราะเมื่อผู้เรียนต้องเรียนสิ่งใหม่หรือยาก ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้น และเมื่อได้รับความช่วยเหลือ (Assistance) ผู้เรียนจะเริ่มทำงานได้ดี ในขณะที่การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นก็ค่อยๆลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง</p>

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปความหมายได้ว่า วิธีการเรียนรู้แบบสแกโฟลด์ เป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือนักเรียนฝึกหัดความสามารถในการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่อยู่เหนือความสามารถของเด็กที่จะทำได้ด้วยตนเอง เพราะเมื่อผู้เรียน ต้องเรียนสิ่งใหม่หรือยาก ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้น และเมื่อได้รับความช่วยเหลือ (assistance) ผู้เรียนจะเริ่มทำงานได้ดีขึ้น ในขณะที่การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นก็ค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง

2.3.2 พัฒนาการของการเสริมต่อการเรียนรู้กับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)

มโนทัศน์ของการเสริมต่อการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดการเรียนรู้กลุ่ม Constructivist ในทางสังคมของ ไวกอตสกี (Vygotsky) (Clark and Graves, 2005: 571) ตามแนวคิดของ ไวกอตสกี (Vygotsky) ทุก ๆ หน้าที่ทางสมอง สำหรับพัฒนาการของเด็กเกิดขึ้นครั้งแรกจากการร่วมมือกับผู้ใหญ่ การร่วมมือที่เกิดขึ้น บริเวณรอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) พื้นที่ที่อยู่ระหว่างกิจกรรมที่เด็กสามารถทำได้เองโดยอิสระกับพื้นที่ที่สามารถทำได้ด้วยการช่วยเหลือ พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ คือ พื้นที่ระหว่างพัฒนาการจริงซึ่งพิจารณาจากการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองกับระดับพัฒนาการที่พัฒนาได้ พิจารณาจากการแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำและร่วมมือกับผู้ที่มีความสามารถมากกว่ามโนทัศน์ของการเสริมต่อการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการของ ไวกอตสกี (Vygotsky) ซึ่งให้สมมติฐานว่าผู้ใหญ่สามารถแนะนำเด็กสู่ระดับสติปัญญาที่สูงกว่าได้ (Cooke, 2002: 7)

การอธิบายพัฒนาการของไวกอตสกี (Vygotsky's Description of Development) เสนอแนวคิดที่ 3 ของพัฒนาการการอธิบายของเขาเน้นหนักไปที่ภาษา การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและบทบาทของการช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจวัฒนธรรมที่เขาอาศัยอยู่ ภาษาเป็นเครื่องมือในการส่งผ่านวัฒนธรรม การสื่อสาร และการสะท้อนความคิดของตนเอง งานของ Vygotsky มีอิทธิพลในชั้นเรียน ครูมอบหมายงานที่มีความหมายเกี่ยวกับภาษาและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมให้แก่ นักเรียน นักเรียนได้รับประโยชน์จากการช่วยเหลือซึ่ง เรียกว่า บริเวณพื้นที่รอยต่อพัฒนาการหรือ Zone of Proximal Development นั่นคือ ระดับความสามารถที่เด็กสามารถทำงานได้ตามลำพัง และสามารถปฏิบัติภาระงานต่าง ๆ ได้ด้วยการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ หรือเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่าในขอบเขตที่ใกล้เคียงกับพัฒนาการที่เด็กสามารถทำงานได้สำเร็จโดยไม่ต้องช่วยเหลือ สำหรับในบริเวณที่ต่ำกว่าพัฒนาการ จำเป็นต้องให้เด็กได้รับการช่วยเหลือเพื่อให้เด็กสามารถทำงานได้สำเร็จตามขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้ได้

จากแนวคิดของ ไวกอตสกี (Vygotsky) มีจุดสังเกตที่สำคัญ คือ พัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมใน โลกที่เต็มไปด้วยผู้คนซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างต่อเนื่อง โดย ไวกอตสกี (Vygotsky) มีความเชื่อว่าเด็กต้องการการเรียนรู้จากคนรอบข้าง เพราะคนเหล่านั้นล้วนมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ทั้งจากการพูดคุย การเล่น การอ่าน การตั้งคำถาม เพราะความสามารถจะเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอน ซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้จากผู้ใหญ่ได้มากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำพัง (Cameron, 2001: 6)

นอกจากนี้ ไวกอตสกี (Vygotsky) มองว่าความรู้เกิดขึ้นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จากนั้นจึงสร้างให้เกิดความเข้าใจได้ด้วยทักษะและวัฒนธรรมในสิ่งแวดล้อมของตน โดยไวกอตสกีเชื่อว่าภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมการคิด การหาเหตุผล และสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม ไวกอตสกี (Vygotsky) ให้ข้อสังเกตว่าเมื่อเกิดปัญหาเด็กจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการใช้คำพูดประสานไปกับการใช้สายตา เมื่อเด็กพูดออกเสียงดัง ๆ จะเกิดเป็นกระบวนการการจัดลำดับทางความคิดจนเกิดเป็นแนวทางไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ จัดเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ทำให้เห็นว่าภาษาช่วยให้เด็กใช้ และช่วยเด็กในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมของตนได้ (Hammond, et all., 2005: 126)

จากแนวคิดดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) นั้น ช่วยในการสร้างกรอบแนวคิดทฤษฎีสำหรับสอนภาษาต่างประเทศให้แก่เด็ก ซึ่งทำให้ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งการวางแผนการสอนและการพูดคุยกับนักเรียนได้ (Cameron, 2001: 8)

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ครูหรือกลุ่มเพื่อนนับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามความเชื่อที่ว่าพัฒนาการของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ในบริบทของกิจกรรมที่มีตัวแบบ และการช่วยเหลือของคนที่มีทักษะมากกว่า ซึ่งหน้าที่สำคัญของครูผู้สอน คือ การประเมินความเข้าใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถไปถึงจุดสูงสุดของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการได้ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้รับความช่วยเหลือจากครูในรูปแบบต่างๆ เช่น การเป็นตัวแบบ การสาธิต การตั้งคำถาม การฝึก การสร้างภาระงานกลุ่มเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือของเพื่อนในกลุ่ม การเตรียมการอ่านหรือแจกเอกสารส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นต่อไป ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียน และให้ความช่วยเหลือเด็กตามพัฒนาการ (Hammond, et all, 2005: 126)

ในด้านการจัดการเรียนรู้ถือเป็นการจัดกระบวนการทางสังคม ที่มีครูเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อขยายบริเวณพื้นที่พัฒนาการของนักเรียนให้มีระดับความสามารถที่สูงและซับซ้อนขึ้น มีครูเป็นผู้เสนอความช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ เช่น การสาธิต

หรือเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดคุยกัน ๆ ว่ามีความคิดอย่างไร เพื่อให้ครูสามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือ และสื่อสารกับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ อันนับเป็นการสนับสนุน ช่วยเหลือตามความต้องการของนักเรียน (Hammond, et all, 2005: 129)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การพัฒนาช่วงรอยต่อ ของพัฒนาการทางการเรียนรู้ไว้เพิ่มเติมด้วย เช่น คาเมรอน (Cameron, 2001: 8) ได้อธิบายว่า ภาษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดสำหรับการเจริญเติบโตทางปัญญา ผู้ใหญ่สามารถช่วยเด็กในการแก้ปัญหา ได้ด้วยการพูดคุยเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมของเด็ก เพราะคำพูดที่เหมาะสมนั้นจะช่วยให้เด็ก ปฏิบัติกิจกรรมได้ดีขึ้น เรียกได้ว่าเป็นการ “การเสริมต่อการเรียนรู้” คาเมรอน กล่าวถึง นักวิชาการ ชื่อ บรูเนอร์(Bruner) ว่าเป็นผู้เสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์มากในการสอนภาษา คือ จำเป็นต้องให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้งานบ่อยๆจนเป็นการงานประจำ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการช่วยเหลือกัน และขอรับ ความช่วยเหลือจากสถานการณ์ใหม่ๆได้

บรูเนอร์(Bruner) ได้ศึกษางานวิจัยจากครอบครัวชนชั้นกลางชาวอเมริกันที่มีกิจวัตร ประจำวันโดยการให้เด็กนั่งฟังนิทานจากสมุดภาพบนตักของผู้ปกครอง จากการวิเคราะห์ภาษาและ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จะเห็นได้ว่าผู้ใหญ่จะมีบทบาทผู้พูดเป็นส่วนใหญ่ โดยขณะเล่านิทาน ผู้ใหญ่จะอธิบายลักษณะของตัวละคร สิ่งของในรูป โดยให้เด็กมีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้นจาก การตอบคำถามแบบใช่กับไม่ใช่ และพูดคุยเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเรื่อง เด็กสามารถถาม เกี่ยวกับภาพที่ต้องการรู้ ซึ่งการที่เด็กเรียนรู้ในการพูดเกี่ยวกับภาพที่ต้องการรู้ ภาษาพูดของเด็กก็จะ เพิ่มขึ้นภายในช่วงเวลาสั้น ๆ ภาษาที่ผู้ปกครองใช้จะซ้ำ ๆ จะมีส่วนในการเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะ ทำให้เด็กคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ใดจะปรากฏขึ้นต่อไปได้ (Cameron, 2001: 9-10)

จากข้อความดังกล่าวมา สรุปลักษณะของการเสริมต่อการเรียนรู้ได้ว่าการเสริมต่อ การเรียนรู้เป็นฐานของการช่วยเหลือ (Scaffolding) มาจากแนวคิดของนักจิตวิทยา ซึ่งมาจากกลุ่ม Social Constructivist ที่เชื่อถือว่า ถ้าผู้เรียนอยู่ต่ำกว่าพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการไม่สามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองได้จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งฐานความช่วยเหลือจะ สนับสนุนผู้เรียนในการแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ สำเร็จด้วยตัวเองได้โดยฐานความช่วยเหลืออาจเป็นคำแนะนำ แนวทาง ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ใน การแก้ปัญหาหรือปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วย ตนเอง ซึ่งไวโกตสกี (Vygotsky) ได้เสนอโมโนทัศน์ของ “The Zone of Proximal Development” (ZPD) ซึ่งเป็นโมโนทัศน์ที่สำคัญของการพัฒนาเขาว์ปัญญาขั้นสูง โดย ไวโกตสกี (Vygotsky,1978 :86) ได้ให้นิยามของ ZPD ไว้ว่า “The zone of proximal development เป็นช่วงหรือระยะห่าง ระหว่างระดับพัฒนาการทางปัญญาที่แท้จริง (actual development) ที่พิจารณาได้จากการที่บุคคล

สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และระดับศักยภาพของพัฒนาการ (the level of potential development) ที่พิจารณาได้จากความสามารถที่บุคคลจะสามารถแก้ปัญหาได้เมื่อได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ หรือร่วมงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า ”

นอกจากนี้ สุมาลี ชัยเจริญ (2545:5) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของฐานความช่วยเหลือทางการเรียน (Scaffolding) ไว้ คือ 1) เป็นสิ่งที่สนับสนุน 2) เปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียนรู้ 3) เป็นสิ่งที่ช่วยขยายฐานความรู้ของผู้เรียน 4) อนุญาตให้ผู้เรียนทำภารกิจงานให้สำเร็จเท่าที่เป็นไปได้ 5) ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการจะรู้ได้ตรงเป้าหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนใช้ฐานการเรียนรู้ช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนไม่สามารถคิดหาคำตอบได้ หลังจากที่อ่านสถานการณ์ปัญหาในบางสถานการณ์ หรือเมื่อต้องการคำตอบและพบว่าผู้เรียนบางคนใช้ฐานการเรียนรู้ช่วยเหลือแก้ปัญหา ถ้าเรื่องใดที่ผู้เรียนพิจารณาแล้วว่าไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ฐานการเรียนรู้จะเข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้ ฐานความช่วยเหลือมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความรู้ และการทำความเข้าใจของผู้เรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันสอดคล้องกับ กมล โพธิเย็น (2547:79) ที่ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนแบบสแกฟโฟลด์ไว้ว่า เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีผู้สอนช่วยเหลือ หรือผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน ผู้มีศักยภาพมากกว่า การช่วยเหลือจะค่อยๆลดลง จนถึงไม่ช่วยเหลือเลย ในขณะที่ผู้เรียนค่อยๆเพิ่มความสามารถมากขึ้น และปฏิบัติงานได้โดยอิสระ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สรุปได้ว่าวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ หรือ วิธีการเรียนรู้แบบการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นวิธีการเรียนรู้ที่นำมาช่วยเสริมในการเรียนการสอนด้านการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบเมื่อสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองแล้วการช่วยเหลือจะลดระดับลงจนภารกิจคล่องได้ด้วยตนเองในที่สุด

รูปแบบของฐานความช่วยเหลือทางการเรียน (Scaffolding)

อนุชา โสมานุตร (2549:37 - 40) ได้กล่าวถึง รูปแบบฐานการเรียนรู้ช่วยเหลือทางการเรียน (Scaffolding) ไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. ฐานความช่วยเหลือการสร้างความคิดรวบยอด (Conceptual Scaffolding) เป็นฐานที่ให้ผู้เรียนหาแนวความคิดที่ได้เรียนรู้ นำเข้าสู่บริบท (externally impose) เพื่อให้เกิดแนวคิดที่หลากหลายกับแนวความคิดรวมทั้งหมด

2. ฐานความช่วยเหลือเกี่ยวกับการความคิด (Metacognitive

Scaffolding) เป็นฐานการช่วยเหลือที่สนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของแต่ละคน โดยฐานนี้จะเป็นการแนะแนวสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิธีการคิดในช่วงระหว่างการเรียนรู้ (Metacognitive Scaffolding)

3. ฐานความช่วยเหลือกระบวนการ (Procedural Scaffolding) เป็นวิธีการใช้แหล่งทรัพยากร และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องมาช่วยในขณะเรียนรู้

4. ฐานการช่วยเหลือกลยุทธ์การแก้ปัญหา (Strategic Scaffolding) เป็นวิธีการที่เน้นทางเลือกเพื่อมาสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งพยายามเชื่อมความเกี่ยวข้องของสิ่งต่างๆ ในการแก้ปัญหา

บุษบง ตันติวงศ์ (1994: 3-11) ได้ศึกษาการใช้คำพูดของครู ในลักษณะของกระบวนการสอนแบบสแกฟโฟลด์ พบว่าคำพูดที่ประสบความสำเร็จในการทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ มีอยู่ 4 ลักษณะ คือ

1. การให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความหมายกับผู้เรียน หรือ ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในขณะนั้น
2. การวิเคราะห์งาน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจงานอย่างชัดเจน และทำให้งานดูง่ายขึ้น
3. การทบทวนคำพูด หรือทบทวนความมุ่งหมายของสิ่งที่กำลังกระทำอยู่
4. การยืดหยุ่นให้ผู้เรียน สามารถเปลี่ยนแปลงลักษณะของการมีส่วนร่วมได้ ตามความสนใจของเขา

วูด (Wood, 1976: 98) ได้อธิบายระดับความช่วยเหลือที่ผู้สอนให้แก่ผู้เรียนเมื่อใช้กระบวนการสอนแบบเอื้ออาทรจากไว้ 6 ระดับ คือ

1. การคัดสรรงานและแจกแจงงานให้เหมาะสม (Recruitment) ขึ้นแรกของการทำงาน ผู้สอนต้องเลือกงานที่เหมาะสม แจกแจงประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ และให้เชื่อมโยงผูกมัดกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในงานนั้น เช่นการสร้าง ความสนใจในงานที่ทำให้เห็นความสำคัญเป้าหมายของงาน

2. การลดภาระงานให้เห็นงานย่อย (Reduction in degree of freedom) เป็นการแจกแจงงานให้เป็นขั้นย่อยๆ ที่ไม่ซับซ้อน ลดขนาดของงานลง ให้งานมีลักษณะที่ง่ายขึ้นแต่ละขั้นจะมีทักษะที่จำเป็นสำคัญ ซึ่งจะง่ายต่อการให้ข้อมูลป้อนกลับต่อผู้เรียน ในระยะแรกผู้เรียนจะทำงานในส่วนที่ทำได้และครูจะทำในส่วนที่เหลือ

3. การสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง (Direction maintenance) เป็นการรักษาความสนใจของผู้เรียนให้คงอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยสร้างความท้าทาย ให้ผู้เรียนทำงานที่อยู่ในระดับที่เหนือจากระดับที่ผู้เรียนเพิ่มทำงานได้สำเร็จ

4. การชี้จุดสำคัญ (Marking critical features) เป็นการชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติสำคัญที่แสดงให้เห็นว่างานนั้นสำเร็จหรือไปถูกทางแล้ว รวมถึงการบอกข้อบกพร่องหรือความคลาดเคลื่อนในงานที่ทำอยู่

5. การควบคุมปัญหาหรือความคับข้องใจ (Frustration control) การแก้ปัญหาหรืองานควรจะมีปัญหาหรือความเครียดอยู่ได้บ้าง ดีกว่าที่จะไม่มีความเครียดเลยในการทำงานผู้สอนจะต้องช่วยให้ผู้เรียน ไม่รู้สึกวิตกกังวลจากความผิดพลาด ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกเสียหน้าจากความผิดพลาดของตนเอง ผู้สอนดึงส่วนที่ผู้เรียนพอใจมาเป็นประโยชน์หรือผู้สอนใช้วิธีการอื่นๆที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเครียดเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญกว่าผู้สอนต้องระวังความเสี่ยงที่จะเกิดจากการที่ผู้เรียนพึ่งพาผู้สอนมากเกินไปในระหว่างการทำกิจกรรม

6. การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ และรวมถึงการให้ผู้เรียนเกิดการเลียนแบบและสร้างเสริมคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้เรียน

เอนเกน และ กูซัค (Eggen and Kauchak, 1997:57) ได้แบ่งประเภทของกลยุทธ์ในการช่วยเสริมศักยภาพไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การเป็นต้นแบบ (Modeling) เช่น การแสดงวิธีการแก้ปัญหา
2. การคิดดังๆ (Think-aloud) เป็นต้นแบบของกระบวนการโดยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความคิดของครูในขณะที่กำลังแก้ปัญหา
3. การใช้คำถาม (Questions) การใช้คำถามจะเป็นการช่วยเหลือเจาะประเด็นความสนใจ และการแนะนำทางเลือก
4. การปรับสาระการเรียนการสอน (Adapting instructional material) เช่น การปรับงานให้มีความง่าย หรือเป็นลำดับงานย่อยๆ
5. การใช้สิ่งเตือนหรือตัวชี้แนะ (Prompts and clues) เช่น การวางแผนการเขียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดการจัดระบบการคิดของตนเองก่อนเขียนงานที่ได้รับมอบหมาย การช่วยเหลือนี้จะหยุดเมื่อผู้เรียนซึมซับเอาแผนงานต่างๆ หรือขั้นตอนต่างๆ ไว้ในตนเองอย่างอัตโนมัติแล้ว

เบร์ก และ วินสเลอร์ (Berk and Winsler, 1995: 26-29) กล่าวว่ากระบวนการสอนแบบสเกฟโฟลด์จะได้ผลดีควรประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ประการ คือ

1. การแก้ปัญหาร่วมกัน (Join problem solving) คือ การสร้าง ความกระตือรือร้นร่วมกันในการแก้ปัญหาซึ่งทำได้โดยการเลือกปัญหาที่สนใจร่วมกันหรือเลือก เรื่องที่มีคุณค่า มีความหมายมากพอที่จะต้องทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา หรือไปสู่จุดมุ่งหมาย ร่วมกัน ระหว่างเด็กกับเด็ก หรือเด็กกับผู้ใหญ่

2. การสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Intersubjectivity) คือ กระบวนการที่ เริ่มต้นจากผู้ที่มีความเข้าใจต่างกันมาแลกเปลี่ยนความเข้าใจกัน ด้วยวิธีการสื่อสารแบบต่างๆ เพื่อ นำไปสู่การมีความเข้าใจร่วมกันและการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงในที่สุด การสร้างความเข้าใจ ร่วมกันจะสร้างความเข้าใจพื้นฐานสำหรับผู้ร่วมงานแต่ละคน ในการติดต่อสื่อสารและสร้างทักษะ ที่เหมาะสมต่อกันผู้ใหญ่จะพยายามสร้างความเข้าใจร่วมกันในขณะที่ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของ ตนให้แก่เด็ก

3. การตอบสนองอย่างอบอุ่น (Warms and responsiveness) คือ การที่ ผู้ใหญ่มีการตอบสนองต่อกิจกรรมต่างๆของเด็กอย่างชื่นชม และเป็นมิตรเพื่อให้เด็กรู้สึกมีความสุข และกระตือรือร้นในการทำงานที่ท้าทายความสามารถของตน

4. การเอาใจใส่ดูแลผู้เรียน (Keep the child in the ZPD) คือ การช่วยให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองจนเต็มตามศักยภาพ ด้วยการงานไปได้อย่างต่อเนื่องจนจบ โดยทำได้ 2 ทาง คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เช่น ถ้างานนั้นยากเกินไปก็ ช่วยทำให้ง่ายลงหรือถ้าเด็กเริ่มเบื่อหน่ายก็นำเสนองานที่ท้าทายให้ 2) การสอดแทรกในจังหวะที่ เหมาะสม คือการให้ความช่วยเหลือ และการสอน เมื่อเด็กต้องการ และคอยสังเกตอยู่ห่าง ๆ เมื่อเด็ก ทำงานได้แล้ว

5. การส่งเสริมการกำกับตนเอง (Promote self-regulation) คือ การสนับสนุนให้เด็กร่วมกันตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินงาน และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ให้ มากที่สุดเท่าที่ทำได้โดยกระตุ้นให้เด็กพยายามแก้ปัญหาจนสำเร็จได้ด้วยตนเอง มากกว่าการให้ คำตอบสำเร็จรูป และการออกคำสั่งให้เด็กทำตาม เพื่อให้เด็กสามารถทำงานโดยอิสระได้ในที่สุด

ภักจิรา รอดพัน (2553:67) กล่าวว่าจากประสบการณ์นำไปใช้สอนวิชาภาษาไทย กับนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่าใช้ได้ดีในการสอน โดยมีแนวทางในการใช้ คือ

1. การชักจูง (Recruitment) ใช้บ่อยมากในการนำเข้าสู่บทเรียน เหมือนกับสุภาษิตที่ “การเริ่มต้นที่ดี เท่ากับทำเสร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง” วิธีที่ผู้เขียนใช้บ่อยก็คือ พยายามคิดว่าเรื่องที่จะสอนนี้น่าสนใจตรงไหน หรือสำคัญอย่างไร แล้วจึงคิดวิธีชักจูงผู้เรียน

2. การลดทางเลือก (Reduction in degrees of freedom) ใช้มากใน

การช่วยผู้เรียนตัดสินใจ และวางแผนต่างๆ เช่น วางแผนทำโครงการในรายวิชาภาษาไทยก็ลดทางเลือกลงให้เป็นโครงการสั้นกว่ากับโครงการประดิษฐ์ เป็นต้น ครูอาจไม่จำเป็นต้องเสนอทางเลือกให้ การกระตุ้นให้คิดถึงข้อจำกัดต่างๆ ก็ช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจได้ดีขึ้นด้วย

3. การรักษาเส้นทาง (Direction maintenance) คือวิธีแก้การหลงประเด็น กระบวนการนี้ใช้ยากมาก เพราะหากใช้มากไปจะเป็นการครอบงำความคิดของผู้เรียน ถ้าใช้น้อยไป ผู้เรียนก็จะหลงประเด็นไปจนทำงานไม่เสร็จ ซึ่งผู้เขียนพบว่า การปล่อยให้ผู้เรียนหลงประเด็นจนงานล้นมือ ถ้าไม่เกิดความเสียหายร้ายแรง ก็ควรปล่อยให้คิดว่าด้วยยึดหลักที่ว่า “ผิดเป็นครู”

4. การชี้จุดสำคัญ (Marking critical features) ใช้เมื่อผู้เรียนเริ่มท้อเพราะมองไม่เห็นความสำเร็จ กระบวนการนี้ถ้าใช้ดีๆจะเป็นการให้กำลังใจผู้เรียนได้ดีมาก บ่อยครั้งที่สีหน้า แววตาและคำชมสั้นๆ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปได้อย่างดี

5. การป้องกันปัญหา (Frustration control) “กันไว้ดีกว่าแก้” เป็นกระบวนการที่ขอบเขตกว้างขวางมาก ครอบคลุมการการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การจัดบรรยากาศของโรงเรียน การจัดห้องเรียน การจัดสถานที่เรียนให้มีความสะดวก ปลอดภัย การจัดสื่อการสอน อุปกรณ์ เนื้อหาเอกสารต่างๆที่ผู้เรียนต้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า ไปจนถึงการสร้างข้อตกลง ห้ามปราม ตักเตือน และการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหลบเลี่ยงจากปัญหาและอุปสรรคที่บั่นทอนกำลังใจ แล้วไปสู่จุดหมายได้

6. การสาธิต (Demonstration) เนื่องจากการลอกเลียนเป็นเรื่องที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาได้น้อย จึงควรใช้กระบวนการนี้เป็นวิธีสุดท้าย เมื่อใช้กระบวนการอื่นๆหมดแล้ว ผู้เรียนยังไม่เข้าใจยังแก้ปัญหาไม่ได้ ครูจะต้องสาธิตให้ดู เพราะ “สิบปากว่า ไม่เท่าตาเห็น”

กล่าวได้ว่าการเรียนการสอนแบบสแกฟโฟลด์จัดเป็นกระบวนการของการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียนตามลำดับระดับศักยภาพของผู้เรียน โดยจะค่อยๆลดการให้ความช่วยเหลือจนถึงไม่ช่วยเหลืออีกเลย ผู้เรียนจึงเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามระดับความสามารถได้อย่างเป็นระบบ ขึ้นตอน

2.3.3 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

กมล โพธิเย็น (2547) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์ และ 2) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยเปรียบเทียบ

คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยและด้านการคิดอย่างเป็นระบบของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและของนักศึกษาที่เรียนตามปกติ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เริ่มจากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีไตรอาร์จิก และการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ การเรียนการสอน โดยใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ เทคนิคการระดมสมอง เทคนิคผังความคิด และวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำนวน 90 คน แบ่งแบบสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้คะแนนความสามารถพื้นฐานทางการเขียนเป็นตัวควบคุม โดยแต่ละกลุ่มจะมีตัวอย่าง 30 คน การทดลอง 6 สัปดาห์ รวม 18 ชั่วโมง โดยมีการวัดความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยและด้านการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ One Way Analysis of Variance และ Two Way Analysis of Variance และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยหลักการคือ การช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยการวางแผนความคิดอย่างเป็นระบบและชัดเจนก่อนที่จะลงมือเขียนและมอบหมายงานให้แก่ผู้เรียน ต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ขั้นตอนการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างความน่าสนใจและให้เสรีในการฝึก 2) ใช้ประสบการณ์และปรับบริบทในการเรียนรู้ 3) สร้างความชัดเจนทางความคิด 4) ตรวจสอบทบทวนความคิด 5) ลงมือปฏิบัติงานตามผังโครงร่างความคิด 6) ตรวจสอบประเมินผลงานเพื่อการปรับปรุง การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนทั้งระหว่างและภายหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า 2.1) คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) คะแนนความสามารถด้านการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.4) คะแนนความสามารถด้านการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 หลังการทดลองสูง

กว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.5) การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบและพัฒนาความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทย อันเป็นผลจากการที่ผู้เรียนได้สร้างแผนผังโครงร่างความคิดก่อนลงมือเขียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ ทำงานร่วมกันและช่วยเหลือการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ดวงกมล สวนทอง (2556) ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยและพัฒนารูปแบบ

การสอนแบบสแกโฟลด์ที่ส่งเสริมจิตลักษณะฉันทะและ ความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการสอนแบบสแกโฟลด์ที่ส่งเสริมจิตลักษณะ ฉันทะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จาก 2 ห้องเรียน ห้องเรียน ละ 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งใช้รูปแบบการสอนแบบสแกโฟลด์ 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุมที่ใช้รูปแบบการสอนปกติ 1 ห้องเรียน หลังจากสิ้นสุดการสอนแบบสแกโฟลด์แล้ว นักศึกษากลุ่มทดลองครึ่งหนึ่งซึ่งเป็นสมาชิกชมรมพลศึกษา ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเขียนอย่างต่อเนื่อง อีกครึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกชมรมอื่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถาม 5 ฉบับ เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และสิ้นสุดการติดตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำ และการวิเคราะห์ตัวแปรของพัฒนาการ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ใช้รูปแบบการสอนแบบสแกโฟลด์มี

ค่าเฉลี่ยจิตลักษณะ ฉันทะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการสูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกตัวแปรหลังการทดลอง และตลอดเวลา 3 เดือน ในระยะติดตามผลด้านผลการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเขียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยกิจกรรมชมรมพลศึกษากล้าสื่อสารที่มีต่อผลความสามารถของนักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยวิธีการแบบสแกโฟลด์ในระยะติดตามผลนั้น ปรากฏว่า นักศึกษาชมรมพลศึกษามีค่าเฉลี่ยเจตคติที่ดีต่อการเขียนเชิงวิชาการสูงขึ้น และมีความคงทนของความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการกับฉันทะในการเขียน ส่วนผลการศึกษาความเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการด้วยการวิเคราะห์แบบจำลองตัวแปรแฝงโค้งพัฒนาการแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบสแกโฟลด์ มีความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการเพิ่มขึ้นในระยะทดลอง แต่อัตราพัฒนาการลดลงในระยะติดตามผล สำหรับผลการวิเคราะห์แบบจำลองโค้งพัฒนาการของกลุ่มชมรม พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมชมรมพลศึกษามีอัตราการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการทางบวกในระยะติดตามผลสูงกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมชมรมอื่น

2.3.4 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

เฮลเลนเบิร์ก (Hallenbeck, 1997) ศึกษาการใช้การเรียนการสอนกลยุทธ์ในการเขียนร่วมกับการสนทนาแบบร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative dialogues) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่มีต่อความคิดเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 4 คน ที่ได้รับการเรียนการสอนกลยุทธ์การเขียน (Cognitive strategy instruction in writing) ร่วมกับการสนทนากับผู้สอน โดยผู้สอนจะแสดงบทบาทการคิดของนักเขียนที่มีทักษะ และโดย การช่วยเหลือการใช้กลยุทธ์การเขียนของผู้เรียน เป็นการศึกษาในระยะยาวหนึ่งปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเทปเสียง การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เรียนพึงพอใจกับรูปแบบการอภิปรายงานเขียน โดยผู้สอน เพื่อที่จะกำกับงานเขียนของตนเอง และช่วยเหลือการพัฒนางานเขียนของผู้อื่น การวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาการคิดเกี่ยวกับการเขียนของผู้เรียน ผู้สอนจะช่วยเสริมศักยภาพโดยการสาธิต การคิดต่างๆ บอกถึงปัญหาที่เคยเกิดขึ้นให้ผู้เรียนทราบก่อน และผู้สอนต้องมีบทบาทในการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมแรงร่วมใจกันในกลุ่ม

คิง สเตฟฟีลี และ อเดลเกด (King, Staffieri and Adalgais, 1998) ได้ศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์แบบเพื่อนช่วยเหลือกันเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยศึกษาปฏิสัมพันธ์การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนใน 3 ลักษณะ คือ 1) การใช้คำอธิบายอย่างเดี่ยว 2) การใช้คำถามแบบสืบสอบร่วมกับการให้คำอธิบาย และ 3) การใช้คำถามแบบสืบสอบอย่างต่อเนื่องร่วมกับการให้คำอธิบาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 และให้นักเรียนจับกันเป็นคู่ๆ นักเรียนจะสลับกันเป็นผู้สอนและผู้เรียนทำการศึกษาในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ระยะเวลาในการศึกษา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน นักเรียนในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ลักษณะที่ 2 และ 3 ได้รับการฝึกการใช้คำถามเพื่อถามความเข้าใจและคำถามจะได้รับบทบาททั้งเป็นผู้สอนและผู้เรียน เมื่อนักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้สอนนักเรียนจะถามคำถามที่กระตุ้นการคิดกับเพื่อน และเมื่อนักเรียนแสดงบทบาทเป็นผู้เรียน นักเรียนจะทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายสาระที่ได้เรียนมาให้เพื่อนฟัง ผลการศึกษาพบว่า ปฏิสัมพันธ์แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในแบบที่ 3 คือการใช้คำถามแบบสืบสอบอย่างต่อเนื่องร่วมกับการให้คำอธิบาย ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ทั้งในระหว่างปฏิสัมพันธ์การสอน และจากผลการทำแบบทดสอบทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ทั้งในระหว่างปฏิสัมพันธ์การสอน และจากผลการทำแบบทดสอบได้ดีที่สุด จากงานวิจัยนี้ พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อนจะส่งเสริมการคิด และ การเรียนรู้ได้ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีอายุและความสามารถเท่าๆกัน แต่ผู้เรียนก็สามารถส่งเสริมการคิดขั้นสูง และการเรียนรู้ต่อกันได้ โดยที่ผู้สอนจะเป็นผู้ฝึกหรือเตรียมการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในการใช้คำถามที่กระตุ้นการคิด และการทำความเข้าใจก่อนที่ผู้เรียนจะปฏิสัมพันธ์กันเองในกลุ่ม

2.4 เทคนิคแผนผังความคิด

2.4.1 ความหมายของเทคนิคแผนผังความคิด

เทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique) มีชื่อเรียก

หลากหลาย เช่น Mind Mapping, Semantic Webbing, Group Mapping, Cognitive Map, Concept Map ทั้งนี้นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

บุซัน (Buzan, 1991) กล่าวว่าผังความคิดเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ เป็นการสะท้อนเงาการคิดของคนเราออกมา

ทวีป บรรจงเปลี่ยน (2540) กล่าวว่าแผนผังความคิดเป็นการสรุปความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วนำมาประมวลกันเป็นข้อสรุป หรือคำจำกัดความในเรื่องนั้นๆ

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) อธิบายว่าแผนที่ความคิด Mind Mapping หรือบางที่เรียกว่า Webbing, Semantic, Net Working, Cognitive Mapping หรือ Memory Map เป็นการนำทฤษฎีทางสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ แผนที่ความคิดเป็นการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้าย และด้านขวาจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์รูปแบบสี่รูปร่าง

คชานนท์ สุวรรณพันธ์ (2543) กล่าวว่าแผนผังความคิด เป็นการเขียนแผนผังเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์อย่างเป็นลำดับ จากความรู้ ความเข้าใจของแต่ละบุคคลในเรื่องนั้นๆ

น้ำผึ้ง มินิต (2545) กล่าวว่าแผนผังความคิดหมายถึง วิธีการนำข้อมูลหรือข้อความที่ผ่านการประมวลความรู้แล้ว โดยการนำเสนอด้วยผังความคิดแบบต่างๆ เพื่อเป็นการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบด้วยผังการจำแนกข้อมูล ผังมโนทัศน์ ผังแวนน์ไดอะแกรม ผังใยแมงมุม ผังก้างปลา ผังFlowchart และเรียงลำดับ

จากความหมายของแผนผังความคิดที่มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความเอาไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยขอแสดงการสังเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 สัณเคราะห์ความหมายแผนผังความคิด (Mind Mapping)

โทนี บูซาน Buzan (1991:106-107)	สมศักดิ์ ลินธุระเวช (2542:1-4)	ทวีป บรรจงเปลี่ยน (2540:37)	น้ำผึ้ง มีนิต (2545:6)	คชานนท์ สุวรรณพันธ์, (2543: 6)	ผู้วิจัย
แผนผังความคิดเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ เป็นการสะท้อนเงาการคิดของคนเราออกมา	แผนที่ความคิด Mind Mapping หรือบางที่เรียกว่า Webbing, Semantic, Net Working, Cognitive Mapping หรือ Memory Map เป็นการนำทฤษฎีทางสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่แผนที่ความคิดเป็นการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวาจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์รูปแบบสีรูปร่าง	แผนผังความคิดเป็นการสรุปความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วนำมาประมวลกันเป็นข้อสรุป หรือคำจำกัดความในเรื่องนั้นๆ	แผนผังความคิดหมายถึงวิธีการนำข้อมูลหรือข้อความที่ผ่านการประมวลความรู้แล้ว โดยการนำเสนอด้วยผังความคิดแบบต่างๆ เพื่อเป็นการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจ และมีความชัดเจนยิ่งขึ้นประกอบด้วยผังการจำแนกข้อมูล ผังมโนทัศน์ ผังวนนี้โดอะแกรม ผังใยแมงมุม ผังกำแพงปลา ผัง Flowchart และเรียงลำดับ	แผนผังความคิด เป็นการเขียนแผนผังเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์อย่างเป็นลำดับ จากความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคลในเรื่องนั้นๆ	แผนผังความคิด หมายถึง การประมวลความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว หรือ คำจำกัดความของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเสนอ เพื่อแสดงความเชื่อมโยงมโนทัศน์ในรูปแบบของแผนผังความคิด

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปได้ว่า แผนผังความคิด หมายถึง การประมวลความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว หรือ คำจำกัดความของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเสนอ เพื่อแสดงความเชื่อมโยงมโนทัศน์ในรูปแบบของแผนผังความคิด

ทั้งนี้แผนผังความคิด (Mind mapping) จัดเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษจัดว่าเป็นการสะท้อนเงาการคิดของเราออกมา ซึ่ง บูซาน (Buzan, 1991: 106-107) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของผังความคิดกับการทำงานของสมองซีกซ้าย ซีกขวา โดยอาศัยการค้นคว้าเรื่องสมองซีกซ้ายและซีกขวาของ สเปนอร์รี และ ออนสไตน์ (Sperry and Ornstein) ไว้ว่าสมองของคนเรานั้น จะจัดการกับข้อมูลได้ดียิ่งขึ้นถ้าข้อมูลนั้นค่อยๆ บรรจุเข้าไปในสมอง ทำให้สรุปได้ว่าการจดบันทึก และเทคนิคการจัดกลุ่มความคิดซึ่งได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงานและความต้องการของสมองนั้นจะต้องมีใช้เพียงตัวหนังสือ รายการ ตัวเลข ลำดับและเส้นตรงเท่านั้น ยังต้องคำนึงถึงสี การสร้างภาพ มิติ สัญลักษณ์ ความได้สัดส่วน ฯลฯ นอกจากนี้ยังต้องเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นกับการทำงานของความคิดอีกด้วย

2.4.2 ลักษณะพื้นฐานของแผนผังความคิด (Mind mapping Technique)

วิกอฟ (Wycoff, 1991:43) ได้กล่าวถึงลักษณะพื้นฐานของความคิดดังต่อไปนี้

1. เริ่มที่จุดกลางหน้ากระดาษ
2. ให้ความคิดไหลไปอย่างอิสระโดยปราศจากการตัดสินหรือการวิพากษ์วิจารณ์
3. ใช้คำสำคัญ (Key words) ในการนำเสนอความคิดต่างๆ
4. เขียนคำสำคัญ 1 คำ ต่อ 1 เส้น
5. เชื่อมโยงคำสำคัญกับจุดกลางโดยใช้เส้น
6. ใช้สีช่วยเน้นจุดสำคัญของความคิด
7. ใช้การจินตนาการและสัญลักษณ์ต่างๆเพื่อเน้นจุดสำคัญ พร้อมกับเชื่อมโยงความคิดต่อไปเรื่อยๆ

กล่าวได้ว่า ลักษณะของการใช้แผนผังความคิด เป็นการจัดการระบบความคิดเพื่อเชื่อมโยงความคิดต่างๆเข้าโดยใช้คำสำคัญเพื่อนำเสนอแนวความคิดไม่ให้แตกกระจาย และช่วยในการเรียบเรียงระบบความคิดได้ดี

กฎเกณฑ์และสาระสำคัญของแผนผังความคิด (Mind mapping Laws) (Buzan, 1991: 95) กล่าวถึงกฎของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยการสร้างภาพหรือถ้อยคำต่างๆที่จุดกลาง
2. ใช้การคิดหรือจินตนาการไปตลอดทั้งผังความคิดนั้น โดยเริ่มที่จุดที่ 1

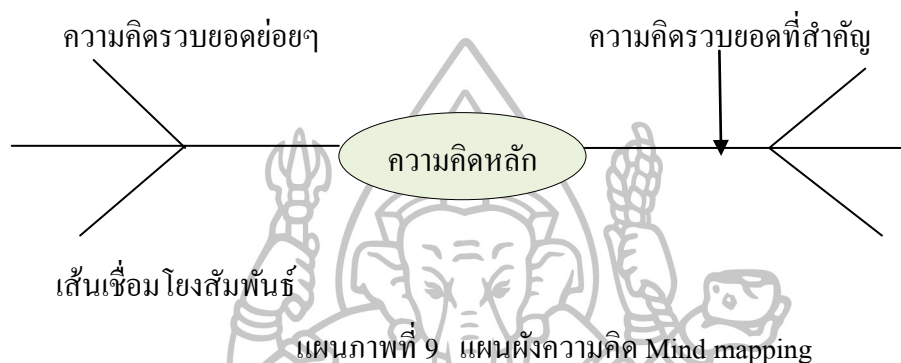
แล้วใช้การเร้ากระตุ้นโยงใยต่อไปทั้งกระบวนการ

3. เขียนคำสำคัญในการนำเสนอความคิดต่างๆลงไป ซึ่งถ้อยคำนั้นสามารถเรียกกลับมาใช้ในโอกาสต่างๆได้
4. ควรเขียนคำแต่ละคำบนเส้นและเส้นแต่ละเส้นควรสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเส้นอื่นๆ
5. คำแต่ละคำควรมีลักษณะเป็นหน่วยคือ หนึ่งคำต่อหนึ่งเส้นซึ่งจะช่วยให้ชัดเจนและเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น
6. ใช้สีเพื่อกระตุ้นและช่วยให้สะดวกตา ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการจดจำ
7. ควรปล่อยให้ความคิดแต่ละความคิดไหลไปอย่างอิสระ ไม่ว่าจะมีความคิดใดเกี่ยวกับอะไรก็สามารถนำมาใช้กับกระบวนการนี้ได้

กฎเกณฑ์และสาระสำคัญของผังความคิดนั้น จะเริ่มต้นจากจุดกึ่งกลางที่เป็นที่ตั้งของหัวข้อหรือแนวความคิดหลัก จากนั้นจึงแตกย่อยความคิดย่อยโยงใยความสัมพันธ์ของคำโดยใช้สีขนาดตัวอักษร เครื่องหมายรูปทรง หรือรูปภาพเพื่อลดทอน ความสำคัญตามลำดับลงไป ทั้งนี้การเน้นข้อความให้ชัดเจน เร้าความสนใจหรือกระตุ้นความเข้าใจให้ลึกซึ้งขึ้นนั้นสามารถนำสิ่งต่างๆมาประกอบกันเข้า ซึ่ง บูซาน (Buzan, 1991: 105-106) เรียกว่าการทำแผนผังความคิดขั้นสูง (Advanced mind maps) สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้แก่

1. ลูกศร ใช้เพื่อช่วยแสดงให้เห็นความต่อเนื่อง เชื่อมโยงของแนวคิดต่างๆ ลูกศรนี้อาจจะมีหัวลูกศรเพียงอันเดียวหรือหลายอันก็ได้ และสามารถชี้ไปทางไหนก็ได้
2. รหัส เช่น ดอกจัน อัศเจรีย์ เครื่องหมายคำถาม วงเล็ก หรืออื่นๆ เพื่อแสดงการเชื่อมโยงหรือมิติอื่นๆ
3. รูปทรงเรขาคณิต เราสามารถใช้สีที่เหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า วงกลม วงรี หรืออื่นๆ เพื่อแสดงขอบเขตของคำที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แตกต่างกัน หรือแสดงลำดับความสำคัญ เป็นต้น
4. รูป 3 มิติ เพื่อให้โดดเด่นขึ้น
5. ความคิดสร้างสรรค์/การสร้างภาพ เพื่อแสดงความเชื่อมโยงของแต่ละหัวข้อในรูปแบบแตกต่างกัน
6. สีช่วยให้จดจำดีขึ้น และจุดประกายความคิดสร้างสรรค์สามารถใช้เพื่อแสดงรูปแบบของการเชื่อมโยงความคิด เช่นเดียวกับลูกศร นอกจากนี้ยังสามารถใช้แสดงอาณาเขตของความคิดหลักๆ ได้อีกด้วย

ในการวิจัยในครั้งนี้เลือกใช้แผนผังความคิด Mind mapping จากแนวคิดของบูซาน (Buzan 1997:45) เนื่องจากเป็นแผนผังความคิดที่ได้รับความนิยม และแสดงภาพความคิดได้อย่างชัดเจน เพื่อใช้ในการระดมสมอง ซึ่งผู้เรียนจะบันทึกความคิดหลักไว้ตรงกลางแล้วจึงค่อยแตกสาขาออกไปเป็นความคิดย่อย ดังปรากฏในแผนภาพที่ 9 ดังนี้

โดยสรุป แผนผังความคิด จัดเป็นการรวบรวมแนวความคิดที่กระจัดกระจายออกมา ในลักษณะแผนภาพทางความคิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของแนวความคิดหลัก และแนวคิดย่อยช่วยให้สามารถจัดลำดับทางความคิดได้อย่างเป็นระเบียบ อันจะนำไปสู่การวาง โครงเรื่องเพื่อเขียนเรียงความได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4.3 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

ประทุม วิชาโคตร (2544) วิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิดซึ่งใช้แผนผังแบบใยแมงมุม (Spider Mapping) โดยกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ไว้ 12 ขั้นตอน คือ 1) หากกระดาษเปล่าไม่มีเส้น 2) วาดกระดาษตามแนวนอน 3) เริ่มที่กึ่งกลางหน้ากระดาษ 4) กำหนดข้อความ คำ ภาพวาดที่เป็นข้อใหญ่ใจความของเรื่องที่เขียนหรือคิด 5) คิดถึงหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวกับข้อความ คำ หรือภาพศูนย์กลางแล้วเขียนด้วยตัวอักษรหนาบนเส้นที่ยาวเท่ากับตัวหนังสือต่อตรงออกมา 6) เติมหิ่งสาขาคงหัวข้อสำคัญด้วยจินตนาการ 7) แยกแขนงออกมายังระดับความคิดที่สอง ซึ่งคำหรือภาพจะแตกแขนงออกมาเส้นต้องต่อเนื่องกันและบางลงไป คำที่เขียนตัวเล็กลง 8) แยกแขนงข้อมูลไปยังระดับที่สามและสี่ตามความคิดที่ไหลออกมาอย่างอิสระ โยกไปย้ายมายังกิ่งก้านสาขาต่าง ๆ 9) เพิ่มความลึกในแผนที่ความคิดโดยตีกรอบ ใส่กล่องรอบ ๆ คำหรือภาพ 10) ใช้สีตามรูปแบบของกิ่งก้านสาขา 11) ใส่ลูกศรเพื่อช่วยในการแสดงแนวคิดว่ามี ความเชื่อมโยงกันอย่างไร 12) ทำให้แผน

ที่ความคิดคู่สวยขึ้น มีศิลป์มากขึ้น มีสีสันขึ้นมาด้วยจินตนาการเพิ่มความลึกหรือมิติลงไป แทรกอารมณ์ขึ้นทำให้หรูหราเท่าที่จะทำได้

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสำหรับความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนที่มีความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิดนั้นไม่แตกต่างกัน

กัณหา คำหอมกุล (2548) วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด 2) ศึกษาความสามารถในการสร้างแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โรงเรียนวัดหนองพันทา อำเภอสองพี่น้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรีเขต 2 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design ใช้เวลาในการสอน 16 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความและสร้างแผนผังความคิด 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%), ค่าเฉลี่ย (\bar{x}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), การทดสอบค่า t-test แบบ dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด มีความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแผนผังความคิดแบบขั้นบันได มากที่สุด รองลงมาคือแผนผังความคิดแบบจำแนกประเภท และแผนผังความคิดแบบกางปลา 3) นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดทำให้เข้าใจบทเรียนง่าย เพราะการเรียนเป็นลำดับขั้นตอนสามารถทำงานเสร็จตามเวลา ทำให้สรุปความได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้

2.4.4 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ลิน (Lin, 2004) ได้ศึกษาผลของการใช้คอมพิวเตอร์และแผนผังความคิดในการสอนเรียงความแบบจงใจ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลองที่ออกแบบเพื่อนำไปใช้

ในโรงเรียนขนาดกลาง เมืองไอดาโฮ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับศิลปะทางด้านภาษา ในระดับเกรดแปด จำนวน 319 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่มีการประเมินผลการเขียนก่อนการทดลองการสอน โดยเน้นการใช้แผนผังความคิดซึ่งเป็นยุทธวิธีในการเขียนเรียงความแบบจุดใจ นักเรียนจะได้รับคำแนะนำเพื่อให้สร้างแผนผังความคิดของนักเรียนสำหรับการเขียนเรียงความแบบจุดใจนักเรียน นักเรียนกลุ่มควบคุมจะสร้างแผนผังความคิดโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

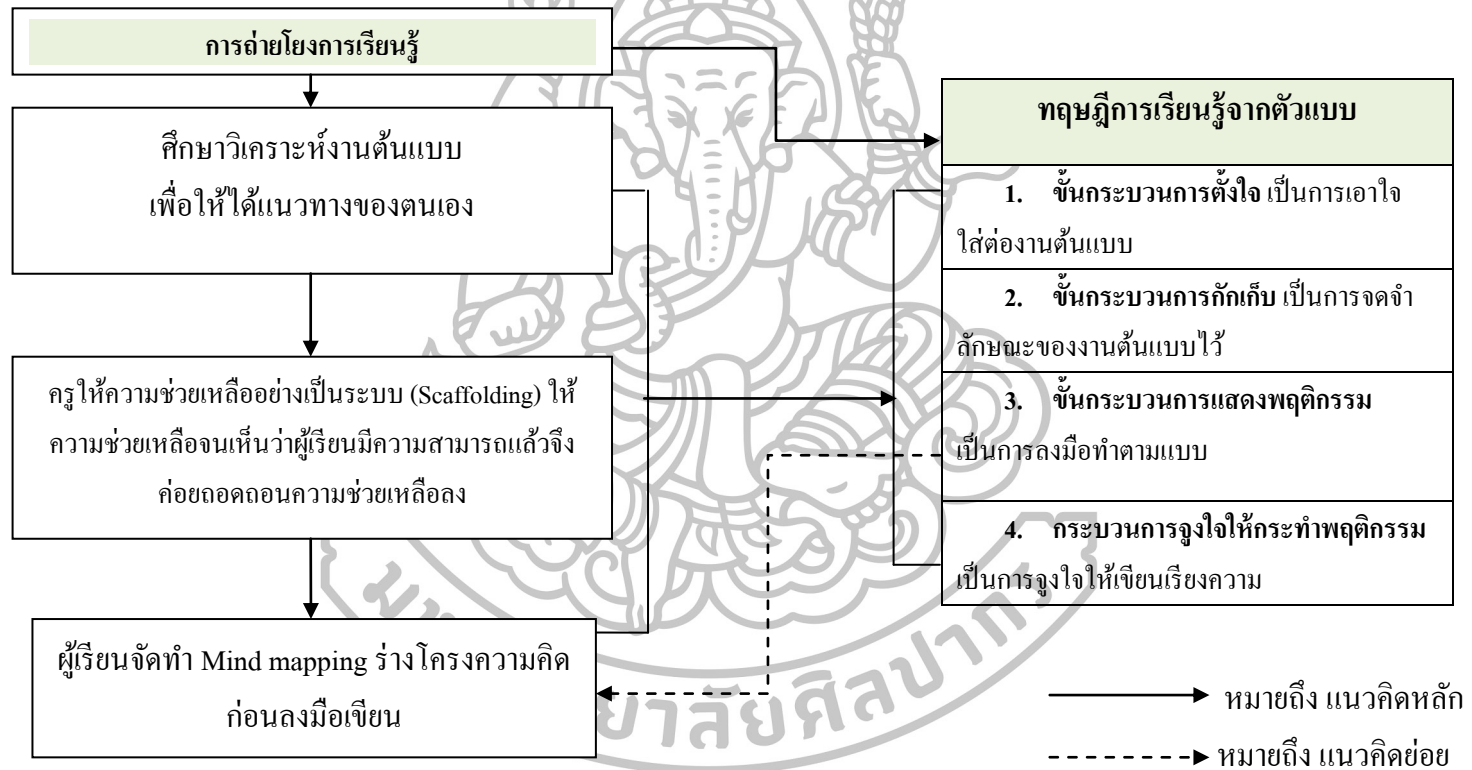
ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าการสอนแผนผังความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์มีประโยชน์สำหรับการรวบรวมแนวคิดแต่ไม่ส่งผลต่อการเขียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามคุณภาพของแผนผังความคิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเขียนของนักเรียน และยังพบอีกว่าเวลาที่มีความสัมพันธ์ต่อการเขียนของนักเรียนในทางลบเมื่อการสอนใช้แผนผังความคิดแบบคอมพิวเตอร์

รีมา ไอ จาฟ (Reima AI-Jalf, 2010) ได้ศึกษาการเสริมสร้างทักษะการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ด้วยโปรแกรมแผนผังความคิด ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนโดยใช้แผนผังความคิด ผลของการทดสอบการเขียนบทความสั้นๆ พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองที่เขียนแบบทดสอบหลังเรียนเขียนรายละเอียดในบทความได้ตรงประเด็น มีการจัดการความคิดและมีความคิดที่ต่อเนื่องกันดีกว่านักศึกษที่เป็นกลุ่มควบคุม นักศึกษาส่วนใหญ่ที่อยู่ในกลุ่มทดลองจะวาดแผนผังความคิดโดยใช้มือสำหรับการเขียนหัวข้อที่จะช่วยให้นักศึกษาได้จัดการกับความคิดและทัศนคติเกี่ยวกับความคิด 2 ผลต่อเจตคติที่ได้เรียนโดยใช้แผนผังความคิดจากการตอบแบบสอบถามหลังจากการเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชาการเขียนที่ใช้แผนผังความคิด และนักศึกษาทั้งหมดพบว่าโปรแกรมแผนผังความคิดสนุกและมีประโยชน์ในการที่จะทำให้เกิดความคิด และการจัดการความคิดและเป็นทางเลือกใหม่ที่จะทำให้เกิดการระดมสมอง และการวางแผนในการเขียนบทความสั้นๆต่อไป

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยที่ปรากฏมาทั้งหมดนี้สามารถสรุปเป็นรูปแบบแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 10 ดังนี้

แผนภาพที่ 10 แนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

3. การเขียนเรียงความ

3.1 ความหมายของเรียงความ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของเรียงความไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้
เปลื้อง ณ นคร (2516: บทนำ) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็น
การรวบรวมความคิด แล้วแสดงความคิดนั้นออกมา

สิทธิ พิณภูวคต และคณะ (2516: 66) อธิบายว่าการเขียนเรียงความเป็น
การเขียนประเภทหนึ่งซึ่งใช้สำนวนแบบความเรียง ผู้เขียนจะแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด
ความเห็น ความเข้าใจ ตลอดจนความรู้ให้ผู้อื่นได้รับทราบ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518:180) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นทั้ง
ศาสตร์และศิลปะอย่างหนึ่ง ที่ว่าเรียงความเป็นศาสตร์เพราะมีรูปแบบและวิธีเขียนอย่างหนึ่งที่เป็น
แบบแผน ส่วนที่ว่าเป็นศิลปะเพราะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว เขียนออกมาให้น่าอ่าน
การเขียนเรียงความจึงต้องคำนึงถึงแบบ(รูปแบบ)และต้องเขียนให้น่าอ่านด้วย

ประภาศรี สีอำไพ (2531: 73) กล่าวว่า การเขียนเรียงความ คือ การเขียน
ร้อยแก้วที่มีหัวข้อเรื่อง หรือแนวคิดกำหนดไว้ มีเค้าโครงเรื่องตามลำดับแล้วเขียนไปตามหัวเรื่องที่
กำหนดไว้นั้น และมีการกำหนดย่อหน้าเป็นหน่วยความคิดในแต่ละหัวเรื่องที่แบ่งมาจากประเด็น
หลักที่ตั้งไว้ การเขียนต้องอ่านทบทวนแล้วแก้ไขตัดส่วนพลความที่ไม่จำเป็นออก

กรมวิชาการ(2544: 4) ให้ความหมายว่า เรียงความเป็นงานเขียนประเภท
หนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้ผู้อื่นทราบด้วยภาษาที่ดี
ถูกต้องตามรูปแบบ

จากความหมายของการเขียนเรียงความที่มิ้นนักวิชาการได้ให้คำจำกัด
ความเอาไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยขอแสดงการสังเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 สัมเคราะห์ความหมายของการเขียนเรียงความ

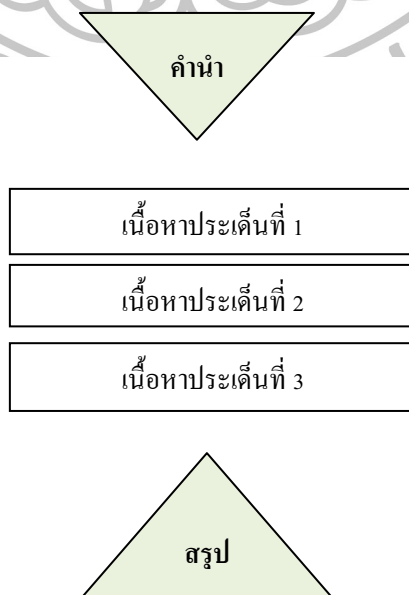
เปลื้อง ฌ นคร (2516:บทนำ)	ลิตธา พินิจภูวดล และคณะ (2516: 66)	ประสิทธิ์ กาศย์กลอน (2518:180)	ประภาศรี สีหอำไพ, (2531: 73)	กรมวิชาการ (2544:4)	ผู้วิจัย
การเขียนเรียงความเป็น การรวบรวมความคิด แล้วแสดงความคิดนั้น ออกมา	การเขียนเรียงความเป็นการ เขียนประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้ สำนวนแบบความเรียง ผู้เขียนจะแสดงออกซึ่ง ความรู้สึกนึกคิดความเห็น ความเข้าใจ ตลอดจน ความรู้ให้ผู้อื่นได้รับทราบ	การเขียนความเรียงเป็นทั้ง ศาสตร์และศิลป์อย่างหนึ่ง ที่ว่าเรียงความเป็นศาสตร์ เพราะมีรูปแบบและวิธีเขียน อย่างหนึ่งที่เป็นแบบแผน ส่วนที่ว่าเป็นศิลป์เพราะต้อง ใช้ความสามารถเฉพาะตัว เขียนออกมาให้น่าอ่าน	การเขียนเรียงความ คือ การเขียนร้อยแก้วที่มี หัวข้อเรื่อง หรือแนวคิด กำหนดไว้มีเค้าโครงเรื่อง ตามลำดับแล้วเขียนไป ตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้ นั้น และมีกรกำหนด ย่อหน้า เป็น หน่วย ความคิดในแต่ละหัวเรื่อง ที่แบ่งมาจากประเด็นหลัก ที่ตั้งไว้ การเขียนต้องอ่าน ทบทวนแล้วแก้ไขตัด ส่วนผลความที่ไม่จำเป็น ออก	เรียงความเป็นงานเขียน ประเภทหนึ่งที่เขียนขึ้น เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้ ผู้อื่นทราบด้วยภาษาที่ดี ถูกต้องตามรูปแบบ	การเขียนเรียงความคือ งานเขียนในลักษณะ ร้อยแก้ว ที่ผู้เขียนมี อิสระทางความคิดที่จะ เขียน ใช้ภาษาถ้อยคำ วรรณศิลป์ ให้งานเขียน เป็นไปตามจุดประสงค์ หรือแนวคิดที่ตั้งไว้ ซึ่ง อาจเป็นงานทางวิชาการ หรือ ความบันเทิง

จากตารางที่ 5 สามารถสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่จัดเป็นศาสตร์และ ศิลปะแขนงหนึ่ง มีลักษณะการเขียนเป็นแบบเรียงความ ซึ่งเขียนขึ้นเพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้ผู้อื่นทราบด้วยภาษาที่สละสลวย เพื่อถ่ายทอดผู้อ่านให้เกิด ความรู้ความเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการ

3.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

เนื่องจากการเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่มีแบบแผนที่ชัดเจน จึง สามารถสังเคราะห์ความคล้ายคลึงกันของข้อมูลด้านองค์ประกอบจากนักการศึกษาได้ ดังนี้

เรียงความประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ 1. คำนำ หรือส่วนนำเรื่อง เป็นส่วนของการนำเริ่มเรื่อง หรือการเปิดเรื่อง เป็นการเสนอเรื่องให้ผู้อ่านทราบ ย่อๆว่าผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ ประเด็นหลัก หรือมีเนื้อหาที่จะเกี่ยวข้องกับอะไร จัดเป็นส่วนที่เร้า ความรู้สึกให้ผู้อ่านสนใจอ่านต่อในส่วนเนื้อหาของเนื้อเรื่อง ซึ่งผู้เขียนอาจนำเรื่องได้อย่างหลากหลายจาก การยกคำขวัญ คำคม คำถาม คำนิยาม คำสุภาษิตมากล่าวเปิดเรื่องได้ 2. เนื้อหา หรือส่วนดำเนิน เรื่อง เป็นการขยายรายละเอียด โดยประกอบไปด้วยแนวคิด ใจความสำคัญของเรื่อง ข้อความ รายละเอียดสนับสนุนประเด็นหลักของเรื่อง โดยใช้ภาษาที่ดีสละสลวยในการเขียน และ 3. สรุป เป็นการเขียนทิ้งท้าย หรือ ปิดเรื่องด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่องราวทั้งหมด ทั้งนี้อาจจบเรื่อง ด้วยการฝากข้อคิด ข้อเตือนใจ ความประทับใจ ปัญหาหรือคำถามไว้ในตอนท้ายของเรื่องก็ย่อมได้ ทั้งนี้สามารถสรุปองค์ประกอบของเรียงความ ดังแผนภาพที่ 11 แสดง ดังนี้ (วรวรรณ ศรียาพร, 2557:101)

แผนภาพที่ 11 แผนภูมิองค์ประกอบเรียงความ

3.3 ลักษณะการเขียนเรียงความที่ดี ลักษณะการเขียนเรียงความที่ดีสามารถสังเคราะห์ได้ดังนี้

ลักษณะเรียงความที่ดีประกอบไปด้วยลักษณะเด่น 3 ประการด้วยกัน คือ

1. ความเป็นเอกภาพ (Unity) คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อเรื่อง นั่นคือ มีความคิดรวบยอด (Concept) ของเรื่องอย่างเด่นชัดไม่ออกนอกประเด็น 2. สารัตถภาพ (Emphasis) คือ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ ข้อคิดที่จะเขียนมีความน่าสนใจ แปลกใหม่ และ 3. สัมพันธภาพ (Coherence) คือ มีความสัมพันธ์ทางความคิด เนื้อเรื่องการเขียนเกี่ยวเนื่องกันโดยตลอดทั้งเรื่อง นอกจากนี้ การเขียนเรียงความที่ดีจำเป็นต้องวางสัดส่วนทางการเขียนให้พอเหมาะทั้งส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ด้านการใช้ภาษาต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีลักษณะท่วงทำนองการเขียนที่ดี คือ แสดงถึงความมีอิสระทางความคิด ไม่ลอกเลียนแบบผู้อื่น ใช้ภาษาได้อย่างสละสลวยด้วยการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนมาเปรียบเทียบ และมีข้อความย่อยเพื่อขยายใจความสำคัญได้อย่างชัดเจน (วรารวรรณ ศรียาพร, 2557:101)

3.4 ประเภทของเรียงความ

จำแนกตามเนื้อความที่เขียน แบ่งได้ 6 ประเภท (วรารวรรณ ศรียาพร, 2557: 92) ดังนี้

1. เรียงความข้อความตามนึกคิด เป็นเรียงความที่เขียนตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ไม่ซับซ้อน กะทัดรัด ใช้ภาษาเขียนที่ง่าย
2. เรียงความจากจินตนาการ เป็นเรียงความที่ผู้เขียนมองเห็นภาพลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน โดยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับความคิดให้แจ่มชัด ผู้อ่านอ่านแล้วไม่ต้องตีความให้ยุ่งยาก
3. เรียงความแสดงความคิดเห็น เป็นเรียงความที่สร้างสรรค์จากความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในใจผู้เขียน เนื่องด้วยมีเหตุการณ์ที่ปรากฏในสังคมเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนมีความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น ดังนั้นเหตุการณ์เดียวกันผู้เขียนแต่ละคนอาจเขียนเรียงความโดยมีเนื้อหาที่แตกต่างกันได้เพราะแต่ละคนมีความคิดเห็นไม่เหมือนกัน ดังนั้น ผู้เขียนต้องตระหนักไว้เสมอว่าความคิดเห็นของตนนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง
4. เรียงความเล่าเรื่อง เป็นเรียงความที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนไปพบ ฐู้เห็นสิ่งใดแล้วมาเขียนเล่าสิ่งนั้นให้ผู้อ่านได้ทราบ เช่นเดินทางไปเที่ยวที่ใดที่หนึ่ง พบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้เขียนต้องเขียนเล่าความให้เป็นไปตามลำดับ จึงชวนให้เรียงความนั้นชวนอ่าน
5. เรียงความเล่าเรื่องประวัตินุคคล เล่าประวัตินุคคล โดยเรียงลำดับ

เนื้อหาออกเป็นเรื่องๆ เพื่อให้เขียนง่าย อ่านเข้าใจง่าย เช่น วัยเด็ก วัยศึกษา การประกอบอาชีพ ชีวิตครอบครัว อุปนิสัย

6. เรียงความเล่าเหตุการณ์ในชีวิต เป็นการเล่าเหตุการณ์ตื่นเต้นหรือประทับใจในชีวิตให้ผู้อ่านทราบ อาจตื่นเต้น ตกใจ เศร้าใจ ภูมิใจ เพื่อให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน และได้สาระบ้างตามสมควร

โดยสรุปประเภทของเรียงความประกอบไปด้วย 6 ชนิดหลัก โดยมีรายละเอียดและความซับซ้อนแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท

3.5 การวางโครงเรื่องเรียงความ

การวางโครงเรื่องเป็นขั้นตอนก่อนการเขียนเรื่อง ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้งานเขียนมีความสมบูรณ์ผ่านกระบวนการคิด และจัดเรียงลำดับอย่างมีความเหมาะสม ซึ่งมีขั้นตอน (ฟ็อน เปรมพันธ์ 2542: 147) ดังนี้

1. การระดมความรู้และความคิด ได้แก่ การรวบรวมความรู้ ความคิด เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนว่าหัวข้อที่จะเขียนควรมีเนื้อหาอะไรบ้าง ความรู้ ความคิดดังกล่าวอาจได้จากประสบการณ์โดยตรง หรือได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่นการสัมภาษณ์ ผู้รู้ การอ่านเอกสาร หนังสือ งานวิจัย ต่างๆ เป็นต้น เมื่อมีความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนเพียงพอแล้ว จึงร่างความคิดที่รวบรวมได้เป็นข้อๆ

2. การเลือกและจัดหมวดหมู่ความคิด เมื่อรวบรวมความรู้ความคิดได้มากพอแล้วก็นำความรู้ความคิดที่รวบรวมได้มาคัดเลือกโดยเลือกเอาแต่เฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน มาจัดหมวดหมู่ ให้เป็นกลุ่มประเภทเดียวกัน

3. การจัดลำดับความรู้ความคิด เป็นการนำหัวข้อมาจัดลำดับความให้เป็นระบบระเบียบ

4. การขยายความคิด และเรียบเรียงเป็นถ้อยคำ เป็นการศึกษาหาข้อมูลความรู้มาเป็นรายละเอียดเพิ่มเติม อาจด้วยการอธิบายคร่าวๆ หรือยกตัวอย่างประกอบจากนั้นจึงเริ่มเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้

โดยสรุป การวางโครงเรื่องเป็นขั้นตอนในการเตรียมเขียนหนังสือโครงเรื่องที่มีการจัดลำดับไว้เป็นอย่างดีย่อมส่งผลให้เรียงความมีความน่าสนใจ กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ ไม่สับสน วกวน และสามารถเข้าใจได้โดยง่าย

3.6 เกณฑ์ในการประเมินการเขียนเรียงความ

ในการสอนทักษะการเขียนเรียงความ สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ ครูจำเป็นต้องมีผลการประเมินผลการเขียนที่ดี และเหมาะสม เพราะการประเมินผลการเขียนจะเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียน สามารถทราบถึงความสามารถด้านทักษะการเขียนของตนได้ ดังเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความของนักการศึกษา ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2514: 12) ได้เสนอข้อที่ควรพิจารณาในการตรวจงานเขียนเรียงความและแบ่งคะแนนในการตรวจดังนี้

1. เนื้อเรื่อง โดยคำนึงถึงแนวคิด การจัดลำดับความคิด การขยายความคิดให้ชัดเจน โดยแบ่งคะแนนเนื้อเรื่องเป็น 40%
2. การใช้ภาษา โดยพิจารณาการใช้คำ การผูกประโยค การสร้างย่อหน้าที่สมบูรณ์ โดยแบ่งคะแนนการใช้ภาษา 40%
3. รูปแบบ พิจารณาว่าทำได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนแต่ละชนิด เช่น บทความเรื่องสั้น เรียงความ ข้อความ ฯลฯ โดยแบ่งคะแนน รูปแบบ 10%
4. กลไกประกอบการเขียนอื่นๆ คำนึงถึงเรื่องสะกดการันต์ ลายมือ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยแบ่งคะแนนกลไกประกอบการเขียนเป็น 10%

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520: 174) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยการตั้งเกณฑ์ในการตรวจไว้ก่อน คือ ถ้าพอใจมาก 16 ขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 20 พอใจพอประมาณ 14-15 คะแนนอ่านครั้งแรกดูเป้าหมายของเรื่องที่จะเขียน วิธีเขียน และภาษาดูความยาวของเนื้อเรื่องที่เหมาะสมสิ่งประกอบอื่น ๆ เช่น วรรคตอน เขียนวนซ้ำซาก

วรรณิ โสภประยูร (2521: 250) ได้เสนอหลักการให้คะแนนการเขียนที่มีแบบแผนหรือรูปแบบ ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ได้แก่ แนวคิด การจัดระเบียบความคิด การอ้างเหตุผล การขยายความชัดเจน 40%
2. การใช้ภาษา ได้แก่ ระดับภาษา คำและประโยค การเขียนย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การใช้โวหาร ลำนวน คำพังเพย ฯลฯ 40%
3. รูปแบบ 10%
4. กลไกประกอบการเขียน ได้แก่ ลายมือ สะกดการันต์ ความสะอาดเรียบร้อย 10%

อิงอร อมาตยกุล (2535: 96) ได้เสนอเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนงานเขียนเรียงความ โดยยึดหลักเกณฑ์การให้คะแนน 60 คะแนน แบ่งเป็นองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การเสนอเนื้อหาสาระ 21 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน คือ การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหาความมีเอกภาพของเนื้อหา การเน้นข้อคิดที่สำคัญ การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ การเสนอความคิดสร้างสรรค์

2. การใช้ภาษา 18 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อย ข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การใช้ถ้อยคำการเรียงคำเข้าประโยค การใช้กลุ่มคำและประโยค การเขียนสะกดการันต์ การวางวรรณยุกต์ การใช้เครื่องหมายต่างๆ

3. รูปแบบการเขียน 6 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การเขียนที่มีส่วน คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป สัดส่วนการเขียนแต่ละย่อหน้ามีความสัมพันธ์กัน

4. ส่วนประกอบการเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การใช้โวหาร การอ้างอิงต่างๆ เช่น สำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือบทธรรมะต่างๆ เป็นต้น การวางวรรคตอน การไม่เขียนนิกคำหรือแยกคำ ความสมบูรณ์ของการเขียน

กมล โพธิเย็น (2547: 35) ได้เสนอแนวทางในการประเมินความสามารถทางการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

- 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน
- 1.2 เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา
- 1.3 ยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาครบถ้วน
- 1.4 เขียนได้ใจความขยายความได้ต่อเนื่องสอดคล้อง
- 1.5 เขียนเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันกับเรื่องที่เขียน

ตลอดทั้งเรื่อง

2. ด้านการเรียบเรียงความคิด

- 2.1 จัดลำดับความคิดได้อย่างสมเหตุสมผล
- 2.2 เขียนใจความได้กะทัดรัด
- 2.3 ใช้คำ หรือวลีเชื่อมโยงใจความของเรื่องราวและ

ความคิดได้อย่างชัดเจน

- 2.4 มีเหตุผลสนับสนุนใจความสำคัญชัดเจน

3. การใช้ถ้อยคำ

3.1 ใช้คำ คำศัพท์ จำนวนภาษาไทยได้ถูกต้อง

3.2 ใช้คำได้น่าสนใจและสามารถสื่อความหมายได้

ชัดเจน เข้าใจง่าย

4. ด้านการใช้โวหารณ์

4.1 ใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ดีมาก

4.2 มีความสัมพันธ์ระหว่างประธานกับกริยา

4.3 มีการเรียงลำดับการใช้สรรพนามบุพบท และ

สันธานได้ถูกต้อง

จากแนวคิดของเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความนำไปสู่เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความได้ ดังปรากฏในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 สังเคราะห์เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

เปลื้อง ณ นคร (2514)	วรรณิ โสภประยูร (2521)	อิงอร อมาตยกุล (2535)
<p>1. เนื้อเรื่อง โดยคำนึงถึงแนวคิด การจัดลำดับความคิด การขยายความคิดให้ชัดเจน โดยแบ่งคะแนนเนื้อเรื่องเป็น 40%</p> <p>2. การใช้ภาษา โดยพิจารณาการใช้คำ การผูกประโยค การสร้างย่อหน้าที่สมบูรณ์ โดยแบ่งคะแนนการใช้ภาษา 40%</p> <p>3. รูปแบบ พิจารณาว่าทำได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนแต่ละชนิด เช่นบทความ เรื่องสั้น เรียงความ ข้อความ ฯลฯ โดยแบ่งคะแนน รูปแบบ 10%</p> <p>4. กลไกประกอบการเขียนอื่นๆ คำนึงถึงเรื่องสะกดการันต์ ลายมือ และความ เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยแบ่งคะแนนกลไกประกอบการเขียนเป็น 10%</p>	<p>1. เนื้อเรื่อง ได้แก่ แนวคิด การจัดระเบียบความคิด การอ้างเหตุผล การขยายความชัดเจน 40%</p> <p>2. การใช้ภาษา ได้แก่ ระดับภาษา คำและประโยค การเขียนย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การใช้โวหาร สำนวน คำพังเพย ฯลฯ 40%</p> <p>3. รูปแบบ 10%</p> <p>4. กลไกประกอบการเขียน ได้แก่ ลายมือ สะกดการันต์ ความสะอาดเรียบร้อย 10%</p>	<p>ยึดหลักเกณฑ์การให้คะแนน 60 คะแนน แบ่งเป็นองค์ประกอบต่อไปนี้</p> <p>1. การเสนอเนื้อหาสาระ 21 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน คือ การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา ความมีเอกภาพของเนื้อหา การเน้นข้อคิดที่สำคัญ การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ การเสนอความคิดสร้างสรรค์</p> <p>2. การใช้ภาษา 18 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อย ข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การใช้ถ้อยคำการเรียงคำเข้าประโยค การใช้กลุ่มคำและประโยค การเขียนสะกดการันต์ การวางวรรคยุดต์ การใช้เครื่องหมายต่างๆ</p> <p>3. รูปแบบการเขียน 6 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การเขียนที่มีส่วน คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป สัดส่วนการเขียนแต่ละย่อหน้ามีความสัมพันธ์กัน</p> <p>4. ส่วนประกอบการเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็นข้อย่อยข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ การใช้โวหาร การอ้างอิงต่างๆ เช่น สำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือบทธรรมะต่างๆ เป็นต้น การวางวรรคตอน การไม่เขียนนิกคำหรือแยกคำ ความสมบูรณ์ของการเขียน</p>

ตารางที่ 6 สัจเคราะห์เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ (ต่อ)

กมล โพธิเย็น (2547)	ซีอาร์ คูเปอร์ และโอเดลลี CR Cooper and Odell Lee (1977)	โฮล แอล เจคอฟ Holl L. Jacobs and other (1981)	ผู้วิจัย
1. ด้านเนื้อหาสาระ 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน 1.2 เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา 1.3 ยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาครบถ้วน 1.4 เขียนได้ใจความขยายความได้ต่อเนื่องสอดคล้อง 1.5 เขียนเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันกับเรื่องที่เขียนตลอดทั้งเรื่อง 2. ด้านการเรียบเรียงความคิด 2.1 จัดลำดับความคิดได้อย่างสมเหตุสมผล 2.2 เขียนใจความได้กะทัดรัด 2.3 ใช้คำ หรือวลีเชื่อมโยงใจความของเรื่องราวและความคิดได้อย่างชัดเจน 2.4 มีเหตุผลสนับสนุนใจความสำคัญชัดเจน 3. การใช้ถ้อยคำ 3.1 ใช้คำ คำศัพท์ ส่วนภาษาไทยได้ถูกต้อง 3.2 ใช้คำที่น่าสนใจและสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย 4. ด้านการใช้โวหารณ์ 4.1 ใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ดีมาก 4.2 มีความสัมพันธ์ระหว่างประธานกับกริยา 4.3 มีการเรียงลำดับการใช้สรรพนามบุพบท และสันธานได้ถูกต้อง	1. การเขียนทั่วไป 1.1 วิธีเสนอเนื้อหา 1.2 ลีลาการเขียน 1.3 รูปแบบการเขียน 1.4 การเรียบเรียงเนื้อหา 1.5 การลำดับเรื่อง 1.6 ประเด็นความคิด 2. การสะกดคำ เรียบเรียงประโยค และกลไกการเขียน 2.1 การใช้คำ 2.2 การเรียบเรียงประโยค 2.3 การใช้ภาษา 2.4 เครื่องหมายวรรคตอน 2.5 การสะกดคำ	1. เนื้อหา 2. การเรียบเรียงความคิด 3. การใช้ถ้อยคำ 4. การใช้โวหารณ์ 5. กลไกการเขียน	1. องค์ประกอบ ได้แก่ การเขียนได้ครบถ้วนทั้งในส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปท้าย และในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์และเป็นเอกภาพ 2. เนื้อหา สาระ ได้แก่ การมีแนวคิดสำคัญที่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง สามารถนำเสนอประเด็นได้อย่างหลากหลาย ชัดเจน และน่าสนใจ 3. ส่วนภาษา การใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ใช้คำได้ตรงตามความหมาย มีการใช้โวหารในการเขียนได้อย่างสละสลวย 4. กลวิธีการนำเสนอ ได้แก่ ความสามารถในการลำดับความคิดได้อย่างเหมาะสม มีกลวิธีการเขียนที่หลากหลายไม่ซ้ำเดิม มีการยกตัวอย่าง นำคำคมคำประพันธ์มาสอดแทรกได้อย่างเหมาะสม

จากตารางที่ 6 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการประเมินการเขียนเรียงความมี 5 ข้อ ดังนี้ 1. องค์ประกอบ ได้แก่ การเขียนได้ครบถ้วนทั้งในส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปท้าย และในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์และเป็นเอกภาพ 2. เนื้อหาสาระได้แก่การมีแนวคิดสำคัญที่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง สามารถนำเสนอประเด็นได้อย่างหลากหลาย ชัดเจน และน่าสนใจ 3. สำนวนภาษา การใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ใช้คำได้ตรงตามความหมาย มีการใช้โวหารในการเขียนได้อย่างสละสลวย 4. กลวิธีการนำเสนอ ได้แก่ ความสามารถในการลำดับความคิดได้อย่างเหมาะสม มีกลวิธีการเขียนที่หลากหลายไม่ซ้ำเดิม มีการยกตัวอย่าง นำคำคมคำประพันธ์มาสอดแทรกได้อย่างเหมาะสม 5. ความสัมพันธ์เชื่อมโยง ได้แก่ การมีสัมพันธ์ภาพอย่างสอดคล้องกลมกลืนกันในการเขียนและเรียบเรียงทั้งระหว่างข้อความ และระหว่างย่อหน้าโดยการประเมินผลการเขียนเรียงความที่ดี และเหมาะสม จะเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนทราบถึงความสามารถด้านทักษะการเขียนของตน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการเขียนเพื่อให้ทราบข้อเด่นทางการเขียนของตน และปรับปรุงในส่วนที่ต้องแก้ไข หรือเพิ่มเติมได้อย่างเป็นระบบ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความยาวในการเขียนเรียงความหัวข้อเรื่องละ ประมาณ 25 บรรทัด โดยมีเหตุผล ดังนี้

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งต้องเรียนวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นวิชาเลือกเพื่อเสริมพื้นฐานทางการเขียน ดังนั้นการเขียนเรียงความในขนาดความยาว 25 บรรทัด นับเป็นขนาดความยาวที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับการศึกษาของผู้เรียน

2. การเขียนเรียงความขนาดความยาว 25 บรรทัด มีปริมาณความยาวที่เหมาะสมกับองค์ประกอบใน 3 ส่วนของการเขียนเรียงความคือ ส่วนที่เป็นคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปท้าย

3. จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการเขียนเรียงความส่วนมากก็จะมีกำหนดขนาดความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4 หรือประมาณ 25 บรรทัด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกขนาดความยาวในการเขียนเรียงความในการฝึกฝนแต่ละครั้ง กำหนดความยาวรวม 25 บรรทัด เพื่อความเหมาะสมในการพัฒนาการเขียนเรียงความ

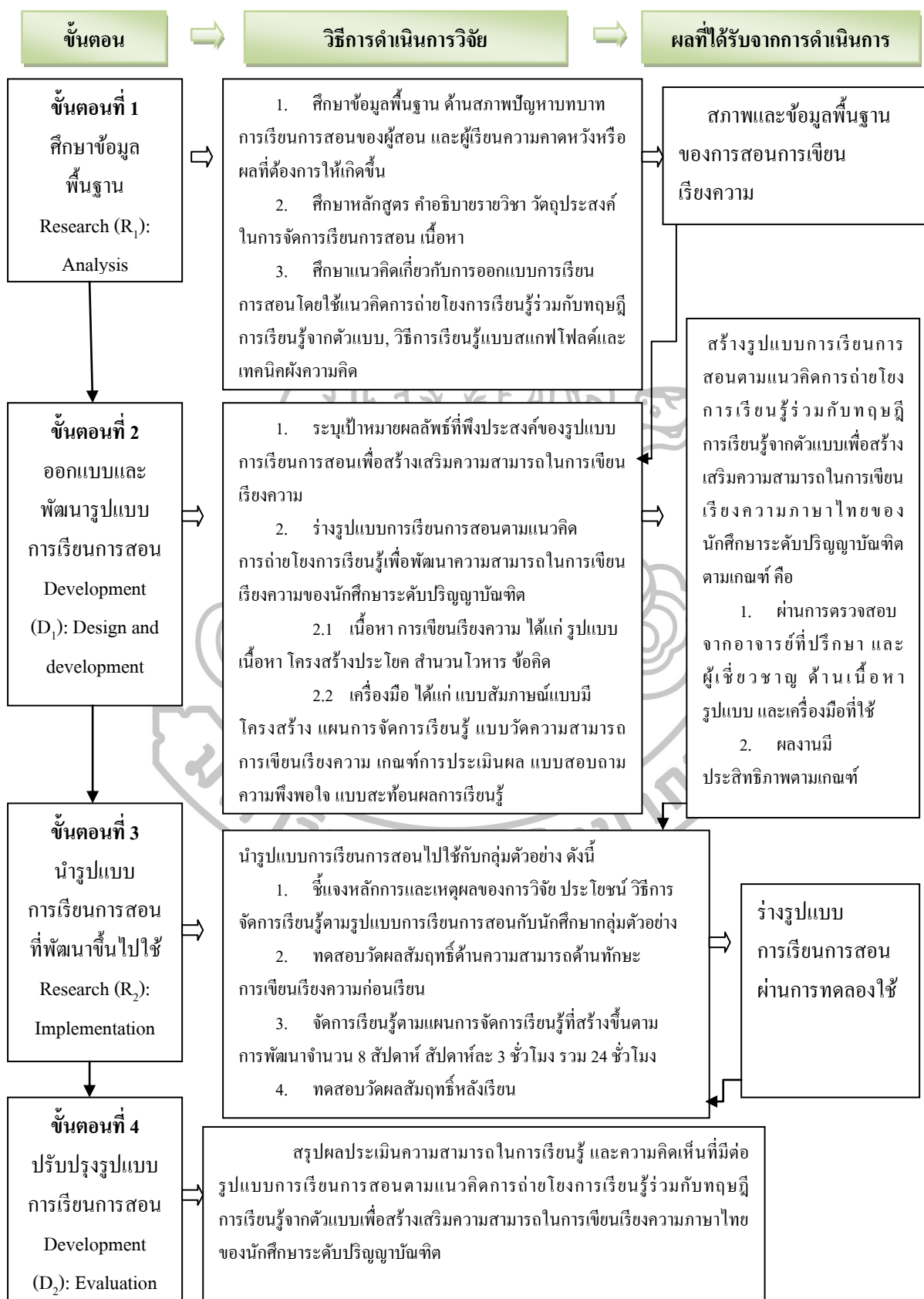
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่าย โยงการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมี นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินการหลัก 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R_1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D_1)
การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน
- ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R_2) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน
- ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D_2) การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ
การเรียนการสอน

โดยมีขั้นตอนดังปรากฏในแผนภาพที่ 12 ดังนี้

แผนภาพที่ 12 แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำมาใช้ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยวิธีการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย และสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2. ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชา จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุรักษ์

3. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาไทย เพื่อนำมาสังเคราะห์สาระสำคัญพัฒนาแนวคิดในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน โดยในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย และความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

4. สรุปผลข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เป้าหมาย และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับปริญญาบัณฑิตเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการในการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการในการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทย

1.1 ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง โดยการกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ มาสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่มีประเด็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาไทย ทั้งในด้านเนื้อหา ผู้สอน ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอน

1.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน +1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

นำผลการพิจารณามาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิคของ วินลลี และแฮมเบอร์ตัน Rovineli and Hambleton (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 117) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่า

ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อความให้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ง่าย

1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาภาษาไทย จำนวน 2 คน

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2.1 ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยการกำหนดประเด็นการสอบถาม มาสร้างแบบสอบถามฉบับร่างที่มีประเด็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาไทย ทั้งในด้านเนื้อหา ผู้สอน ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอน

2.3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน +1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

นำผลการพิจารณามาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิคของ วินเลลี และแฮมเบอร์ตัน Rovineli and Hambleton (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 117) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

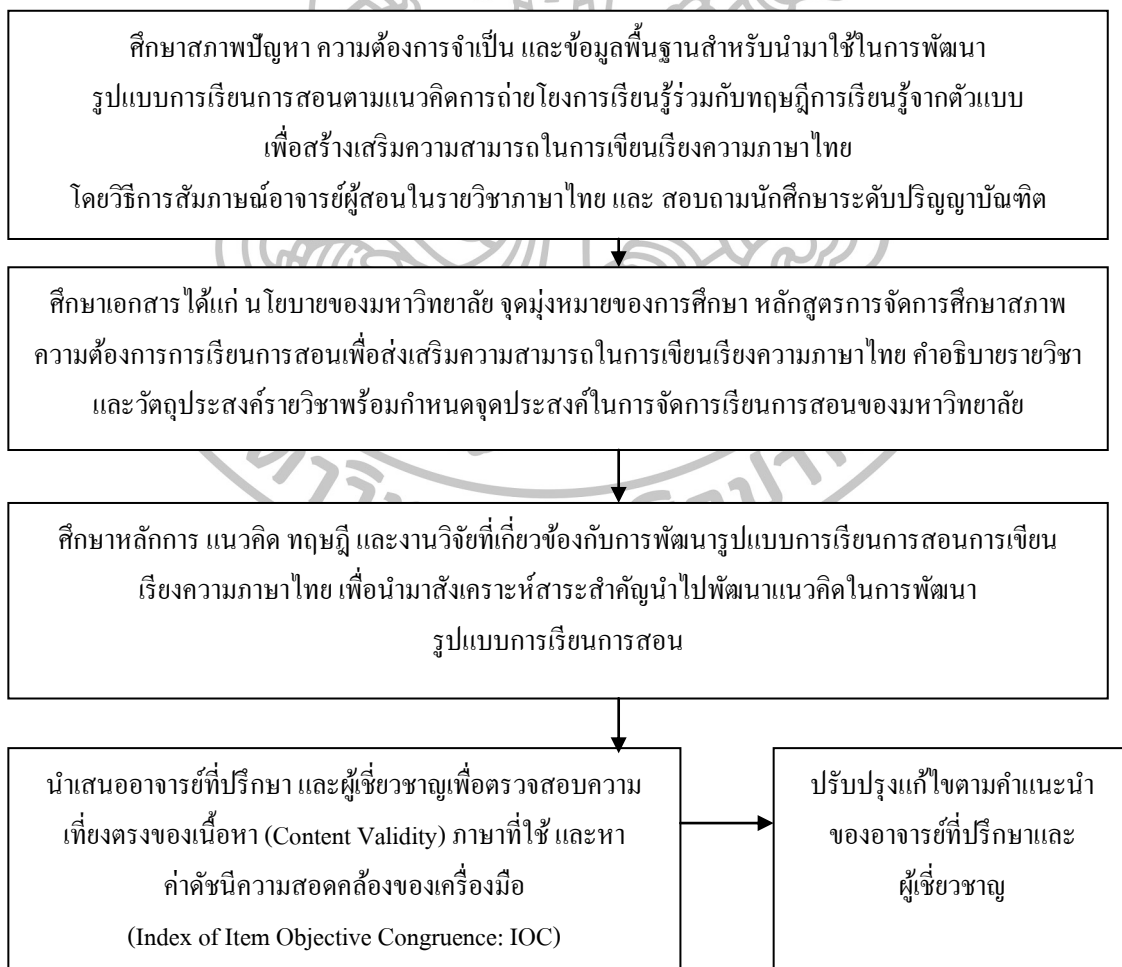
นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่า

ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อความให้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ง่าย

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 15 คน

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนในระดับอุดมศึกษาและ แบบสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มาวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พร้อมกับนำเสนอผลในรูปแบบของการพรรณนาความ โดยมีขั้นตอนดังปรากฏในแผนภาพที่ 13 ดังนี้

แผนภาพที่ 13 สรุปขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานตามแบบแผนการวิจัย (Research: R₁)

ตารางที่ 7 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
1. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และ ข้อมูลพื้นฐานสำหรับ นำมาใช้ในการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน	1. ศึกษาเอกสาร 2. สัมภาษณ์ 3. สอบถาม	1. สภาพที่ คาดหวัง ข้อมูล จากแนวคิด และ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง 2. อาจารย์ผู้สอน ในรายวิชา ภาษาไทย จำนวน 2 คน 3. นักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต จำนวน 15 คน	1. แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง 2. แบบสอบถาม วิเคราะห์เนื้อหา	1. ข้อมูล และ รายละเอียดของ รูปแบบการเรียน การสอน
2. วิเคราะห์เอกสารหลักการ และแนวคิดในการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน	1. ศึกษาเอกสาร	1. นโยบายของ มหาวิทยาลัย 2. จุดมุ่งหมายของ การศึกษา 3. หลักสูตร การจัดการศึกษา 4. คำอธิบาย รายวิชา 5. วัตถุประสงค์ รายวิชา		ข้อมูลผลการจัด การศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development – D₁: Design and Development)

วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีขั้นตอน ดังนี้

1. ออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตฉบับร่างที่ได้มาจากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1
2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถทางการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
3. นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตฉบับร่างต่ออาจารย์ผู้คุมวิทยานิพนธ์จำนวน 3 คน
4. นำเสนอการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อความสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตฉบับร่างจากผลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1
2. แผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบวัดความสามารถทางการเรียนรู้การเขียนเรียงความภาษาไทย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

5. แบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้

หลักการสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตพัฒนาขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทบทวนข้อมูลพื้นฐานต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 ทั้งในด้านผลของการจัดการศึกษา แนวคิดทฤษฎีและความต้องการรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวใช้เป็นแนวทางในการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ องค์ประกอบและรายละเอียดด้านต่างๆของรูปแบบการเรียนการสอน

1.2 สังเคราะห์ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่างที่ชัดเจนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุง

1.3 นำรูปแบบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบวัดของ ลิเคอร์ท์ (Likert) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ประเมิน จะได้คะแนนจาก 1 ถึง 5 ตามลำดับ จากข้อน้อยที่สุดไปหาข้อมากที่สุด

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981:179-184) ดังรายละเอียด คือคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับ

มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับ
มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับ
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับ
น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับ
น้อยที่สุด

1.4 ปรับปรุงและแก้ไขสำนวนภาษาให้สื่อความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อให้มี
ประสิทธิภาพ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้รวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้มีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน
กำหนดการจัดการเรียนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ละ 3 ชั่วโมง โดยในแต่ละแผนการจัด
การเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ได้แก่ 1. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “พ่อ
ของฉัน” 2. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ” 3. การเขียนเรียงความ
ในหัวข้อ “รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม” 4. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ฉันจะไม่ทำร้ายใคร”
5. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชวงศ์” และ 6. การเขียนเรียงความในหัวข้อ
“ปณิธานของ...” โดยมีรายละเอียด ได้แก่ ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ เวลาเรียน สาระสำคัญ เนื้อหา
จุดประสงค์ กิจกรรม การจัดการเรียนรู้ เครื่องมือ การวัดและการประเมินผล และบันทึกผลหลังการ
สอน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามรูปแบบการเรียนการสอน

2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความที่มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ
1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ 2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด 3. ขั้นการทบทวนเพื่อ
ผลิตผลงาน 4. ขั้นการปฏิบัติทางการเขียน 5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ แล้วนำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องเหมาะสม

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน
ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำความคิดเห็นของ

ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบวัดของ ลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสม มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสม มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสม ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสม น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสม น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่มีตรงกับความคิดเห็นของผู้ประเมิน จะได้คะแนนจาก 1 ถึง 5 ตามลำดับ จากข้อน้อยที่สุดไปหาข้อมากที่สุด

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981:179-184) ดังรายละเอียด คือ คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย (try out) จำนวน 1 แผน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการนำไปใช้ และพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 สรุปผล

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยเป็นแบบวัดการเขียนเรียงความภาษาไทย จำนวน 6 เรื่อง โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการส่งเสริมการเขียนเรียงความภาษาไทย

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและกรอบความคิด และสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการส่งเสริมการเขียนเรียงความภาษาไทยฉบับร่าง

3.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความภาษาไทยเพื่อใช้ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบวัดของ ลิกเออร์ท (Likert) ดังนี้
ระดับคะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยมีความถูกต้องและความเที่ยงตรงมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยมีความถูกต้องและความเที่ยงตรง มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยมีความถูกต้องและความเที่ยงตรงปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยมีความถูกต้องและความเที่ยงตรง น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยมีความถูกต้องและความเที่ยงตรง น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ประเมินจะได้คะแนนจาก 1 ถึง 5 ตามลำดับ จากข้อน้อยที่สุดไปหาข้อมากที่สุด

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981:179-184) ดังรายละเอียด คือ

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีความ
สอดคล้องเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีความ
สอดคล้องเหมาะสมในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีความ
สอดคล้องเหมาะสมในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีความ
สอดคล้องเหมาะสมในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีความ
สอดคล้องเหมาะสมในระดับ น้อยที่สุด

3.6 ทดลองใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยกับ
นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย (try out) จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา
และพิจารณาข้อดี ข้อจำกัดต่างๆของแบบทดสอบ

3.7 ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ
ภาษาไทยฉบับสมบูรณ์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน เริ่มจาก
สอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนในด้าน
เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง
มีดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะ
เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาตามขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนด

4.3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 คน เพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

4.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และ
นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมี
เกณฑ์การพิจารณาระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น มากที่สุด
 ระดับคะแนน 4 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น มาก
 ระดับคะแนน 3 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น ปานกลาง
 ระดับคะแนน 2 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น น้อย
 ระดับคะแนน 1 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่มีตรงกับความคิดเห็นของผู้ประเมินจะได้คะแนนจาก 1 ถึง 5 ตามลำดับ จากข้อน้อยที่สุดไปหาข้อมากที่สุด

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981:179-184) ดังรายละเอียด คือ
 คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน
 ระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน
 ระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน
 ระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน
 ระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน
 ระดับ น้อยที่สุด

4.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาให้ชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสม
 เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญกำหนด

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้ว ไปสอบถามนักศึกษาที่เป็น
 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในขั้นการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ทดลอง

5. แบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้จากการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้
 ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ มีลักษณะเป็นการบันทึกเชิงคุณภาพแบบพรรณนาความ ใช้
 สำหรับให้ครูและนักศึกษาเขียนสะท้อนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัด
 การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จากนั้นนำข้อมูลการบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ที่นักศึกษานำมา
 วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 8 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
<p>1. ออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>1.1 ระบุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>1.2 สังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน (Content Validity)</p>	<p>สังเคราะห์</p> <p>สังเคราะห์</p> <p>สอบถาม</p>	<p>เอกสาร</p> <p>เอกสาร</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน</p>	<p>วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p> <p>วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p> <p>แบบประเมินความสอดคล้อง (Rating Scale) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p>	<p>ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>รูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่าง</p> <p>รูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง</p>
<p>2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล</p>	<p>ศึกษาเอกสารตำราและสร้างตามแนวทางที่ศึกษา</p>	<p>เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>1. แผนการจัดการเรียนรู้</p>		<p>เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p>

ตารางที่ 8 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
		2. แบบวัด ความสามารถในการเขียนเรียงความ 3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจ		
2.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ	ตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	แบบประเมิน / ค่าดัชนีความสอดคล้อง และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าร้อยละ, ค่าความยากง่าย, ค่าอำนาจจำแนก, ค่าความเชื่อมั่น	เครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ (Research - R2: Implement)

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากเป็นนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความ และความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

เนื้อหา

เรียงความภาษาไทยที่มีเนื้อหาในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ ชีวิต คุณธรรม และสิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตร(มคอ.3) ของรายวิชารายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร

เรียงความต้นแบบที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่

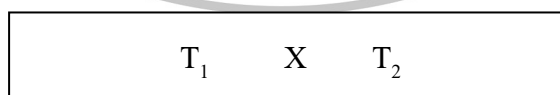
1. เรียงความเรื่อง แม่ของฉัน ของทิพย์อัปสร พันธุระ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทอุดมศึกษาระดับประเทศ จากสมาคมแม่บ้านมหาดไทย ประจำปี พ.ศ. 2547
2. เรียงความเรื่องกุญแจสู่ความสำเร็จในวิชาชีพสายบริหารธุรกิจในทศวรรษหน้า ของ สิทธิศักดิ์ บุญมา รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 ระดับปริญญาตรี การแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ MBS Festival 2015 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เขตพื้นที่ขามเรียง)
3. เรียงความเรื่อง พระมหากษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม ของเชาวนวิศ สุตลาภา รางวัลชนะเลิศ ประเภทประชาชน จากกองงานประชาสัมพันธ์กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2523
4. เรียงความเรื่อง ฉันจะไม่ฆ่าตัวตาย ของวรรณศิริ ลิ้มรังสี รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทเยาวชน จากสมาคมสมาพันธ์ประจำปี พ.ศ. 2544
5. เรียงความเรื่อง แม่ทำงานเช้าชีวิต ของสิทธิศักดิ์ บุญมา รางวัลดีเด่น เรียงความเยาวชน รางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 16 ประจำปี 2557
6. เรียงความเรื่อง ปณิธานของชานา สิทธิศักดิ์ บุญมา รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ประเภทประชาชน จากงานวรรณกรรมรามคำแหง ครั้งที่ 2 ประจำปี 2555 (ไม่มีผลงานใดได้รับรางวัลชนะเลิศ)

ตารางที่ 9 หน่วยการจัดการเรียนการสอน และจำนวนชั่วโมงเรียน

ลำดับ/หน่วย	เนื้อหา	ชั่วโมง
1	1. ปฐมนิเทศ ซึ่งแจ้งข้อตกลงเบื้องต้นให้ผู้เรียนรับทราบกฎเกณฑ์ กติกา การเรียนรู้ 2. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test)	3
2	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “พ่อของฉัน”	3
3	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ”	3
4	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม”	3
5	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ฉันจะไม่ทำร้ายใคร”	3
6	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชมงคล”	3
7	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ปณิธานของ...”	3
8	1. ทดสอบหลังเรียน (post-test) 2. ทำแบบสอบถามความพึงพอใจ 3. ทำแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้	3

แบบแผนการทดลอง

รูปแบบดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre Experimental Design or Non Designs) แบบกลุ่มเดียว ที่วัดแบบ The One-Group Pretest-Posttest Design (Tuckman 1999:159-174) โดยเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 กลุ่ม เปรียบเทียบการทดลองก่อนทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test ดังปรากฏในแผนภาพที่ 14 ดังนี้

- T_1 คือ การทดสอบก่อนการทดลอง
- X คือ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น
- T_2 คือ การทดสอบหลังการทดลอง

แผนภาพที่ 14 แบบแผนการทดลอง

ขั้นตอนดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการก่อนการทดลอง

การทดสอบก่อนการทดลอง ให้นักศึกษากลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยลงมือสอนด้วยตนเอง รวมระยะเวลา 8 สัปดาห์ ซึ่งดำเนินการสอนตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยมีเครื่องมือการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ทั้งนี้จะประเมินผลชิ้นงานเป็นระยะ พร้อมเก็บคะแนนระหว่างเรียนเพื่อดูพัฒนาการทางการเรียนของนักศึกษา

3. ขั้นตอนดำเนินการหลังการทดลอง

การทดสอบหลังการทดลอง เพื่อดูความสามารถหลังการทดลอง พร้อมสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้น พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ในลักษณะของการพรรณนาความ

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำผลคะแนนของผู้เรียนกลุ่มทดลองตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนการทดลอง (Pretest) และ หลังการดำเนินการทดลองเสร็จสิ้น (Posttest) โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 10 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน	1. ทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษา ก่อนเรียน 2. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด 3. ทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษา หลังเรียน	นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ ภูพานรัง ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีการจับสลาก	1. รูปแบบการเรียนการสอน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล/ค่าเฉลี่ย, ค่าร้อยละ, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ได้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน (Development - D2: Evaluation)

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนมาพิจารณาประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน มีวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)
2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังดำเนินการทดลอง (Posttest) ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)
2. วิเคราะห์ข้อมูลผลการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)

ประมวลข้อมูลเพื่อปรับปรุงรายละเอียดของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตของนักศึกษาให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและพร้อมจะนำไปใช้

ตารางที่ 11 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
<p>เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย</p> <p>1. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อนและหลังเรียน</p>	ทดสอบ	<p>นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต จักรพงษ์วานารถ</p> <p>จำนวน 30 คน</p>	<p>แบบทดสอบ/ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าทีแบบไม่อิสระ</p>	<p>ผลเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย</p>
<p>2. วัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน</p>	สอบถาม	<p>นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต จักรพงษ์วานารถ</p> <p>จำนวน 30 คน</p>	<p>แบบสอบถาม/ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p>	<p>ผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน</p>

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และเพื่อศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R₂) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D₂) การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน ดังจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดเสนอรวม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต

การนำเสนอผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

จากการศึกษาโดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนของนักวิชาการการศึกษาต่างๆจนสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนได้ ดังปรากฏในตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากนักวิชาการการศึกษา			ผู้วิจัย
Joyce and Well (2000)	ทิสนา แคมมณี (2545)	กมล โพธิเย็น (2547)	
รูปแบบการเรียนการสอนเป็นสภาพของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญาแนวคิดทฤษฎีหรือหลักการโดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎีหรือหลักการที่ยึดถือสามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียน	รูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนที่อธิบายให้เห็นสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้ - เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอนอธิบาย	- หลักการของรูปแบบเป็นพื้นฐานความเชื่อในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น - วัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นเป้าหมายเฉพาะของรูปแบบการเรียนการสอนนั้นว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะใด - ขั้นตอนการเรียนการสอนเป็นการอธิบายถึงการดำเนินการเรียนการสอนของรูปแบบที่	รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้ - หลักการของรูปแบบอันเป็นพื้นฐานความเชื่อของรูปแบบการเรียนการสอน - เป้าหมายของรูปแบบมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน - ขั้นตอนการเรียนการสอนเป็นการอธิบายถึงการดำเนินการเรียนการสอนของรูปแบบที่เป็นขั้นตอนและ

ตารางที่ 12 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากนักวิชาการการศึกษา			ผู้วิจัย
Joyce and Well (2000)	ทิตินา แจมมณี (2545)	กมล โพธิเย็น (2547)	
<p>การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ</p> <p>องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบนั้น - การบรรยาย หรืออธิบาย สภาพหรือลักษณะของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ชัดเจน - การจัดระบบความสัมพันธ์ องค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย - การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอน อันจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด 	<p>ถึงคุณลักษณะที่มุ่งพัฒนา หรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการหรือแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ - รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนหรือดำเนินการสอน - การประเมินผลที่จะชี้ให้เห็นถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอันเป็นผลจากการใช้รูปแบบนั้น 	<p>เป็นขั้นตอนและรายละเอียดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นแนวทางในการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนที่จะบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบหรือบอกถึง การบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น 	<p>รายละเอียดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวัดและประเมินผล เป็นสิ่งที่บอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น

จากตารางที่ 12 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงถึงรูปแบบอันเป็นพื้นฐานความเชื่อของรูปแบบการเรียนการสอน 2. เป้าหมายของรูปแบบซึ่งจะมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 3. ขั้นตอนการเรียนการสอนซึ่งจะอธิบายถึงการดำเนินการเรียนการสอนของรูปแบบที่เป็นขั้นตอน และรายละเอียดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น และ 4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพของรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น

2. การสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิด และทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning)

สาระสำคัญ การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Thorndike, 1913) เป็นแนวคิดที่

อธิบายถึงการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในช่วงเวลาถัดมา และตัวผู้เรียนจะมีความสามารถในการนำประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วมาช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกันได้ (Elliot and others, 2000) โดยที่ผู้เรียนจะได้รับการฝึกหัด ฝึกฝน ที่เกี่ยวกับความรู้หรือกลวิธีต่างๆอย่างเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนนั้น มาประยุกต์ใช้หรือเรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่การถ่ายโอนการเรียนรู้จะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) การถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงบวก (positive transfer) เป็นการนำประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในครั้งใหม่ อันจะช่วยให้การรับรู้ในสิ่งใหม่ สะดวกรวดเร็ว และชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนรู้ในครั้งใหม่นั้นสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนหน้านั้นมาเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ครั้งใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น 2) การถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงลบ (negative transfer) เป็นการที่ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนไปขัดขวาง หรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่ อาจทำให้ผู้เรียนสับสนยิ่งขึ้น และ 3) การถ่ายโอนการเรียนรู้ที่เป็นศูนย์ (zero transfer) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นครั้งก่อนโดยที่ประสบการณ์ต่างที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วนั้น ไม่มีผลแต่อย่างใดต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่

แนวคิดที่นำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอน การนำแนวคิดการถ่ายโอนมาจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของการถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงบวก (positive transfer) ที่เน้นให้ผู้สอนนำประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งก่อนของผู้เรียนมาเป็นแนวทาง หรือเอื้อต่อการเรียนรู้ครั้งใหม่โดยมีสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดความเข้าใจได้ง่าย และชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้จะเริ่มถ่ายโอนโดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานที่มีลักษณะของการเรียนรู้ที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งรูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการสร้างงานของการ

เรียนรู้ทั้งสองครั้งคือ การเรียนรู้ในครั้งก่อนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากงานต้นแบบ จากนั้นผู้เรียนจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากงานต้นแบบนั้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานของตนเองในครั้งใหม่ กล่าวคือผู้วิจัยจะคัดสรรเรียงความต้นแบบที่ดีและเคยได้รับรางวัล ซึ่งเป็นผลงานที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้องเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา ตลอดจนกลวิธีการเขียนมาให้ศึกษา จากนั้นจึงให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์โครงสร้างตลอดจนรายละเอียดของเรียงความต้นแบบนั้นทั้งหมด ทั้งในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของรูปแบบ การนำเสนอเนื้อหาสาระ ตลอดจนกลวิธีการเขียนส่วนต่างๆ โดยเริ่มตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับจากเรียงความที่นำมาศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงการสังเคราะห์แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่นำมาใช้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 15 ดังนี้

แผนภาพที่ 15 ผลการสังเคราะห์แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยการถ่ายโอนการเรียนรู้	สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการเรียน การสอนแบบการถ่ายโอนการเรียนรู้
<p>ความหลากหลายของตัวอย่างและโอกาสในการปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนเชื่อมต่อกับความรู้ได้ (Ormrod.1998)</p> <p>การให้ผู้เรียนเรียนรู้จากตัวอย่างหรือสถานการณ์ที่มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วจะทำให้ผู้เรียนเห็นกลวิธีในการแก้ปัญหาที่รวดเร็วขึ้น (นิจกานต์ รัตนาค, 2552)</p>	<p>1. ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้เชื่อมโยงจากการศึกษางานต้นแบบที่มีความชัดเจน ถูกต้อง พร้อมพิจารณาวิธีการสร้างสรรค์งานต้นแบบ และวิเคราะห์งานตัวอย่างอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตผลงานที่กำลังจะสร้างขึ้นใหม่</p>

แผนภาพที่ 15 ผลการสังเคราะห์แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) (ต่อ)

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยการถ่ายโอนการเรียนรู้	สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการเรียน การสอนแบบการถ่ายโอนการเรียนรู้
<p>การถ่ายโอนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสถานการณ์ใหม่มีธาตุมูล (Element) เหมือนหรือคล้ายคลึงกับธาตุมูลในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในอดีต (Thorndike,1913)</p> <p>จัดให้มีการถ่ายโอนการเรียนรู้เนื่องจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้วเป็นผลต่อการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง (Klausmier,1985)</p> <p>เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ในครั้งแรก โดยฝึกการถ่ายโอนข้อมูลจากสถานการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อนำผลการเรียนรู้ครั้งแรกมาใช้ในอีกครั้งหนึ่ง (Sternberg and Wendy,2002)</p>	<p>2. ผู้เรียนเชื่อมโยงสถานการณ์ที่ได้เรียนรู้จากการศึกษางานต้นแบบมาแล้วเป็นอย่างดีมาสู่สถานการณ์ใหม่ได้ในลักษณะของการนำกลวิธีสร้างสรรค์งานจากต้นแบบมาสู่การใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานของตนเองในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความรวดเร็วแม่นยำ และชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
<p>การใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่จะช่วยให้เกิดการถ่ายโอน เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ด้วยการสังเกตของเบนจามิน (สรวงศ์ โคว์ตระกูล,2544)</p>	<p>3. งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนเป็นงานที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ วย และพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งหัวข้อที่มอบหมายให้เขียนในครั้งนี้จะเป็นหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกันกับตัวอย่างที่นำมาศึกษาแล้ว โดยผู้เรียนจะใช้กระบวนการการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากงานต้นแบบที่กำหนดให้ จนมองเห็น และเข้าใจถึงองค์ประกอบตลอดจนกลวิธีสร้างสรรค์ของงานต้นแบบนั้นเป็นอย่างดี</p>

จากแผนภาพที่ 15 จะเห็นได้ว่าแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้มีสาระสำคัญ คือ ผู้เรียนจะมีโอกาสได้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้เชื่อมโยงจากการศึกษางานต้นแบบที่มีความชัดเจน ถูกต้อง พร้อมพิจารณาวิธีการสร้างสรรค์งานต้นแบบ และวิเคราะห์งานตัวอย่างอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตผลงานที่กำลังจะสร้างขึ้นใหม่ เพื่อนำมาเชื่อมโยงสถานการณ์ที่ได้เรียนรู้จากการศึกษางานต้นแบบมาแล้วเป็นอย่างดีมาสู่สถานการณ์ใหม่ได้ในลักษณะของการนำกลวิธีสร้างสรรค์งานจากต้นแบบมาสู่การใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานของตนเองในครั้งนี้

เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว แม่นยำ และชัดเจนยิ่งขึ้น โดยงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนนั้นจะเป็นงานที่เหมาะสมกับระดับความสนใจ ความสามารถ วัย และพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งหัวข้อที่มอบหมายให้เขียนในครั้งนี้จะป็นหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกันกับตัวอย่างที่นำมาศึกษาแล้ว โดยผู้เรียนจะใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากงานต้นแบบที่กำหนดให้จกมองเห็น และเข้าใจถึงองค์ประกอบตลอดจนกลวิธีสร้างสรรค์ของงานต้นแบบนั้นเป็นอย่างดี

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา

(Social Cognitive Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986)

สาระสำคัญ การเรียนรู้จากตัวแบบเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึง การสังเกต จากตัวแบบที่ผู้เรียนสนใจให้ความสำคัญ ตลอดจนมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับในด้านบวกจากตัวแบบนั้นๆ ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ โดยที่ผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ซึ่งในการเรียนรู้โดยอาศัยตัวแบบนั้นจะต้องใช้สติปัญญาของผู้เรียนในการสังเกตตัวแบบอย่างใส่ใจและสามารถเก็บจำรายละเอียดต่างๆของตัวแบบนั้นได้เป็นอย่างดี เมื่อผู้เรียนต้องอยู่ในสถานการณ์ การเรียนรู้ที่มีลักษณะเหมือนกับตัวแบบ ผู้เรียนก็เลือกที่จะแสดงออก หรือปฏิบัติตามตัวแบบที่ได้เคยเรียนรู้มาแล้วในทันที เนื่องจากผู้เรียนจะเกิดความมั่นใจว่า สิ่งที่ได้แสดงออกมา หรือได้ลงมือปฏิบัตินั้นจะถูกต้องและเกิดผลลัพธ์ในด้านบวก อีกทั้งผู้เรียนยังพบอีกว่าการปฏิบัติตามตัวแบบที่ได้เรียนรู้หรือได้สังเกตรายละเอียดมาแล้วเป็นอย่างดีจะเอื้อต่อการเรียนรู้ที่กำลังเผชิญอยู่นั้น ให้ง่ายและช่วยให้เกิดความมั่นใจในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น การเรียนรู้จากตัวแบบตามแนวคิดของทฤษฎีนี้จะมีการกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการอันประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1. กระบวนการใส่ใจ ตั้งใจ (Attention Processes) 2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) 3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ (Behavior Production Processes) และ 4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes)

แนวคิดที่นำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้เลือกใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบในการจัดขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาศัยหลักการว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในการเขียนเรียงความที่ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้เห็นต้นแบบที่ดีก่อน ซึ่งเรียงความที่เป็นต้นแบบจะมีองค์ประกอบของเรียงความ กลวิธีการนำเสนอ การใช้สำนวนภาษาอยู่ในระดับดีมาก ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเรียงความที่ได้รับรางวัลทั้งในระดับอุดมศึกษา และระดับประชาชนทั่วไปนำมาใช้เป็นเรียงความต้นแบบให้ผู้เรียนได้สังเกต โดยที่ผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของเรียงความ กลวิธีการนำเสนอ การใช้สำนวนโวหาร และเก็บจำรายละเอียดส่วนต่างๆของงานเขียนเรียงความต้นแบบ ตั้งแต่ในส่วนของการตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ กลวิธีการนำเสนอ เนื้อหา การเลือกใช้

ถ้อยคำ สำนวนภาษา ตลอดจนข้อคิด หรือคุณค่า จากนั้นผู้วิจัยจะให้ผู้เรียนลงมือเขียนเรียงความที่มีหัวข้อเรื่องคล้ายคลึงกับเรียงความต้นแบบที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจะตรวจประเมินผลงานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วสะท้อนกลับไปให้ผู้เรียนทราบถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ และสร้างกำลังใจในการพัฒนางานเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้สามารถสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 16 ดังนี้

แผนภาพที่ 16 ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดย การเรียนรู้จากตัวแบบ	สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการ เรียนการสอนแบบการเรียนรู้ จากตัวแบบ
<p>พฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างองค์ประกอบ 3 ด้านคือ 1. พฤติกรรม (Behavior) 2. สติปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล (Cognitive and other Personal) และ 3. สภาพแวดล้อม (Environmental Events) โดยที่มนุษย์จะเป็นบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ (Bandura, 1971)</p>	<p>1. ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยมีโอกาสได้เห็นเรียงความต้นแบบที่มีคุณภาพในระดับดีมาก จากนั้นผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์คุณลักษณะของเรียงความต้นแบบที่ได้ศึกษาอย่างละเอียด เพื่อมองเห็นกระบวนการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความต้นแบบจนเกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจน</p>
<p>การใช้ตัวแบบ (Modeling Procedures) เป็นการเสนอตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดี หรือเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนเห็นคุณค่า ยอมรับในคุณภาพของตัวแบบนั้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแบบอย่างของการกระทำให้แก่ผู้สังเกตได้ ศึกษาและมองเห็นคุณลักษณะของตัวแบบอย่างชัดเจน จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ในที่สุด (Bandura, 1971)</p>	<p>2. ผู้วิจัยใช้ตัวแบบในการเรียนการสอน คือ งานเขียนเรียงความต้นแบบที่ได้รับรางวัลทั้งในระดับอุดมศึกษาและระดับประชาชน โดยมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน</p>
<p>พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ที่แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ 1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) 2. การเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ (Observational Modeling) ซึ่ง Bandura ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ โดยที่การเลียนแบบ จะเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะใช้การสังเกตและการได้เห็นผู้อื่นแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการเรียนรู้ด้วยวิธีธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการสังเกตตัวแบบ แล้วใช้กระบวนการทางปัญญาแปลการกระทำของตัวแบบเป็นสัญลักษณ์ แล้วนำไปเก็บไว้ และเมื่อผู้เรียนมีโอกาสจะต้องเผชิญสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับตัวแบบผู้เรียนก็จะเลือกที่จะแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติตามตัวแบบที่ได้มีโอกาสสังเกตไว้ และจะแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติตามตัวแบบนั้นๆ ตามศักยภาพของตนทุกประการ (Bandura, 1971)</p>	<p>3. ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากเรียงความต้นแบบโดยการสังเกต และเก็บจำรายละเอียดของงานเขียนเรียงความต้นแบบ ทั้งในด้าน การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของ การเขียน การจัดลำดับเนื้อหา กลวิธีการนำเสนอ ส่วนวนโวหาร และข้อคิดที่ผู้เขียนเรียงความต้นแบบได้นำเสนอไว้ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเองให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเขียนเรียงความที่ดีต่อไป</p>

จากแผนภาพที่ 16 จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบมีสาระสำคัญ คือผู้เรียนจำเป็นต้องมีโอกาสที่จะเรียนรู้ ศึกษา หรือสังเกตงานเขียนเรียงความที่เคยได้รับรางวัลในระดับอุดมศึกษา หรือระดับประชาชนโดยผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์คุณลักษณะของเรียงความต้นแบบที่ได้ศึกษาอย่างละเอียด เพื่อมองเห็นกระบวนการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความต้นแบบ จนเกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจนแล้วเก็บจํารายละเอียดของงานเขียนเรียงความต้นแบบ ทั้งในด้านการตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน การจัดลำดับเนื้อหา กลวิธีการนำเสนอ ส่วนวนโวหาร และข้อคิดที่ผู้เขียนเรียงความต้นแบบได้นำเสนอไว้ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเอง

2.3 วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction)

สาระสำคัญ วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ เป็นการอธิบายถึงแนวคิดที่ใช้สนับสนุนการเรียน หรือเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (Dickson, Chard, and Simmons, 1993) โดยมีเป้าหมายของการช่วยเหลือ คือการช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะ หรือกลยุทธ์ใหม่ๆ ที่ได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับความช่วยเหลือด้วยรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน (Rosenshine and Meister 1992) นอกจากนี้ในกระบวนการการให้ความช่วยเหลือนั้น ผู้เรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือได้ทำงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า ซึ่งการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์กับบุคคลอื่น ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางปัญญาเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีศักยภาพในการเรียนรู้ได้ (Vygotsky, 1978:49,86) แต่ในขณะเดียวกันนั้นระบบความช่วยเหลือที่ผู้เรียนได้รับนั้น จะค่อยๆ ถูกลดทอนหรือถอนออกไปเรื่อยๆ จนผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้หรือสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง นั่นคือเมื่อความช่วยเหลือที่ผู้เรียนได้รับสิ้นสุดลง ศักยภาพหรือความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเพิ่มสูงขึ้นได้ในที่สุด

แนวคิดที่นำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอน ในขั้นตอนของการให้ความช่วยเหลือผู้เรียน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้สอนจะมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในส่วนของการวางโครงเรื่อง และในส่วนของการลงมือปฏิบัติการเขียนเรียงความนั้นคือ ผู้วิจัยจะคอยให้คำแนะนำ ตลอดจนคำชี้แนะเพื่อสะท้อนความคิดของผู้เรียน ตลอดจนช่วยเติมเต็มความคิดของผู้เรียนในการจัดทำโครงเรื่องให้ชัดเจน และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันผู้วิจัยจะแจกใบความรู้เกี่ยวกับแนวทาง และกลวิธีในการเขียนเรียงความให้แก่ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจนในการเขียนเรียงความที่ดี ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยในการเขียน แต่ขณะเดียวกันจะค่อยๆ ลดบทบาทหรือ

ถอนความช่วยเหลือในการเขียนเรียงความออกไปในขั้นถัดไป หรือ จะลดความช่วยเหลือเหล่านั้นลง เมื่อผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีความคล่องตัวในการเขียนเรียงความได้เพิ่มมากขึ้น จนถึงขั้นไม่ ต้องให้ความช่วยเหลือเลย ทั้งนี้สามารถสังเคราะห์วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ ดังปรากฏใน แผนภาพที่ 17 ดังนี้

แผนภาพที่ 17 ผลการสังเคราะห์การเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดย การเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์	สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับ วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์
เป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือนักเรียนฝึกหัด สามารถแก้ปัญหาตลอดจนสามารถดำเนินงาน หรือบรรลุตาม เป้าหมายที่อยู่เหนือความสามารถของเด็กที่จะทำได้ด้วยตนเอง แต่จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน (Wood,Bruner,and Ross,1976:90)	1. ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม มี โอกาส ได้ แลก เปลี่ยน ความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคล อื่นที่มีความสามารถมากกว่า
เป็นรูปแบบของการสนับสนุนที่ครูหรือผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่มีความสามารถมากกว่าให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียน สามารถเชื่อมต่อระหว่างความสามารถที่แท้จริงของตนเองใน ปัจจุบันกับเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ (Rosenshine,Meister,1992:26)	2. ผู้เรียนจะมองเห็นเป้าหมายของ ความสำเร็จที่ตั้งเอาไว้กับการรับรู้ถึง ความสามารถที่แท้จริงของตนเองที่มีอยู่ จริงในขณะนั้น
เป็นการที่ผู้สอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมี การแนะนำ ชี้แนะ โดยการพูดคุยสนทนากับผู้เรียน เพื่อให้ แนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้นๆ (Dixon-Krauss,1996:78-79)	3. ผู้เรียนจะได้รับการช่วยเหลือ อย่าง เป็นระบบและอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มตาม ศักยภาพและการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อ ผู้เรียนสามารถทำงานนั้น ได้ด้วยตนเอง
เป็นการช่วยเหลือที่ให้แกผู้เรียนสามารถทำงานให้ สำเร็จ โดยที่งานนั้นเป็นงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จ ได้ด้วยตนเอง(Eggen,Kauchak,1997:55)	4. งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนเป็น งานที่เหมาะสมกับความสามารถของ ผู้เรียน
เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้ สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะ ต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงาน นั้นให้สำเร็จด้วยตนเองได้แล้ว การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะ ค่อยๆลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงาน นั้น ได้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือจะยุติลง ใน ที่ สุด (Larkin,2001:30-34)	5. มีการประเมินความสามารถ ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพิจารณาถึง ระบบการให้ความช่วยเหลือ ตลอดจน การยุติให้ความช่วยเหลือในที่สุด

จากแผนภาพที่ 17 จะเห็นได้ว่าสาระสำคัญของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์นั้น คือ ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับบุคคลอื่นที่มีความสามารถมากกว่า จึงช่วยให้เห็นความสำเร็จของงาน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ ซึ่งการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อผู้เรียนสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง อีกทั้งงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนเป็นงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และมีการประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพิจารณาถึงระบบการให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการยุติให้ความช่วยเหลือในที่สุด

2.4 เทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique)

สาระสำคัญ เทคนิคแผนผังความคิด เป็นการอธิบายถึงการจัดกลุ่ม จัดระบบเพื่อเชื่อมโยงความคิด โดยเป็นการจัดกลุ่ม ซึ่งได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงานและความต้องการของสมองซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบ เป็นระเบียบ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์และชัดเจนอันเป็นการทำงานร่วมมือกันของสมองซีกซ้ายและซีกขวาในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน (Buzan, 1991; Wycoff, 1991)

แนวคิดที่นำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอน ในขั้นตอนของการเขียนเรียงความนั้น พบว่าขั้นเริ่มต้นก่อนที่จะเขียนเรียงความนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องจัดสรรความคิดของงานตนเองให้เป็นระบบอย่างชัดเจน จากนั้นก็ต้องนำความคิดที่จัดสรรไว้แล้วเป็นอย่างดีเขียนเป็นร่างหรือเป็นพิมพ์เขียวออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องมีการจัดทำโครงเรื่องของงานเขียนเรียงความเสียก่อน การนำเทคนิคแผนผังความคิดมาใช้จะช่วยจำลองการทำงานของสมองที่ได้มีการจัดสรรอย่างเป็นระบบเรียบร้อยแล้วให้ปรากฏออกมาอย่างชัดเจนลงบนกระดาษ เพื่อเป็นการช่วยในการจัดลำดับความคิดไม่ให้สับสนวุ่นวาย และมีการกำหนดประเด็นและรายละเอียด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีกรอบในการเขียนและเก็บประเด็นสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อันจะทำให้งานเขียนเรียงความนั้นมีความเป็นเอกภาพ สारิตถภาพ และสัมพันธ์ภาพตามคุณลักษณะสำคัญของการเขียนเรียงความที่ดี ทั้งนี้สามารถสังเคราะห์เทคนิคแผนผังความคิด ดังปรากฏในแผนภาพที่ 18 ดังนี้

แผนภาพที่ 18 ผลการสังเคราะห์เทคนิคแผนผังความคิด

แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคแผนผังความคิด	สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิค แผนผังความคิด
<p>เทคนิคแผนผังความคิดเป็นการทำงานร่วมมือกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวาในการเชื่อมโยง ต่อ ผูก ข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งโครงสร้างหรือการทำงานของสมองในการติดต่อ จัดการ รวบรวม บันทึก เชื่อมโยง ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นั้น ควรจะเริ่มต้นด้วยความคิดหลักที่จุดกลางแล้วแตกสาขาแยกย่อยออกไป แล้วแต่ความคิดของแต่ละคน (Buzan,1991 :106-107)</p>	<p>การจัดระบบและการเชื่อมโยงความคิดต่างๆเข้าด้วยกัน โดยใช้คำสำคัญในการนำเสนอความคิดต่างๆเหล่านั้นโดยจะให้ความสำคัญกับการแตกกระจายความคิดจากความคิดหลักออกไปเรื่อยๆ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นประเด็นหลัก และรายละเอียดของแต่ละความคิดของผู้เรียนอย่างชัดเจน จนสามารถมาจัดทำเป็นโครงร่างความคิดให้ปรากฏออกมาอย่างเด่นชัดก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการเขียนจริงต่อไป</p>
<p>เทคนิคแผนผังความคิดเป็นการเริ่มต้นความคิดที่จุดกึ่งกลางหน้ากระดาษแล้วปล่อยให้ความคิดไหลออกมาอย่างอิสระ โดยใช้คำสำคัญในการเสนอความคิด โดยเน้นการเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน (Wycoff,1991:43)</p>	

จากแผนภาพที่ 18 จะเห็นได้ว่าสาระสำคัญของเทคนิคแผนผังความคิดนั้น คือการจัดระบบและการเชื่อมโยงความคิดต่างๆเข้าด้วยกัน โดยใช้คำสำคัญในการนำเสนอความคิดต่างๆเหล่านั้น โดยจะให้ความสำคัญกับการแตกกระจายความคิดจากความคิดหลักออกไปเรื่อยๆ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นประเด็นหลัก และรายละเอียดของแต่ละความคิดของผู้เรียนอย่างชัดเจน จนสามารถมาจัดทำเป็นโครงร่างความคิดให้ปรากฏออกมาอย่างเด่นชัดก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการเขียนจริงต่อไป

3. การสังเคราะห์ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน

จากสาระสำคัญของแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสู่รูปแบบการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

3.1 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่หลักการของการถ่ายโยงการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 19 ดังนี้

แผนภาพที่ 19 หลักการของแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบ
การเรียนการสอน

สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน แบบการถ่ายโอนการเรียนรู้	หลักการของ การถ่ายโอนการเรียนรู้
<p>1. ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เชื่อมโยงจากการศึกษางานต้นแบบที่มีความชัดเจน ถูกต้อง พร้อมพิจารณากลวิธีการสร้างสรรค์งานต้นแบบ และวิเคราะห์งานตัวอย่างอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อเป็น แนวทางในการผลิตผลงานที่กำลังจะสร้างขึ้นใหม่</p>	<p>1. การสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องศึกษา วิเคราะห์เรียงความต้นแบบในด้าน กลวิธีการสร้างสรรค์งานตาม องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ พร้อมบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในใบ งานที่กำหนดให้</p>
<p>2. ผู้เรียนเชื่อมโยงสถานการณ์ที่ได้เรียนรู้จาก การศึกษางานต้นแบบมาแล้วเป็นอย่างดีมาสู่สถานการณ์ ใหม่ได้ในลักษณะของการนำกลวิธีการสร้างสรรค์งานจาก ต้นแบบมาสู่การใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน ของตนเองในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว แม่นยำ และ ชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	<p>2. การเรียนรู้เพื่อการถ่ายโอนสู่ สถานการณ์ใหม่ ผู้เรียนจะต้อง เชื่อมโยงความรู้ที่ตนได้รับจากการ วิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบ มาเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความ ของตนตามใบงานที่กำหนดให้ ซึ่งได้ จัดทำเป็นแผนผังความคิดเอาไว้แล้ว อย่างชัดเจน</p>
<p>3. งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนเป็นงานที่เหมาะสม กับระดับความสนใจ ความสามารถ วัย และพัฒนาการ ของผู้เรียน รวมทั้งหัวข้อที่มอบหมายให้เขียนในครั้งนี้ จะเป็นหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกันกับตัวอย่างที่นำมา ศึกษาแล้ว โดยผู้เรียนจะใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการ สังเกตจากงานต้นแบบที่กำหนดให้จับมองเห็นและ เข้าใจถึงองค์ประกอบตลอดจนกลวิธีการสร้างสรรค์ของงาน ต้นแบบนั้นเป็นอย่างดี</p>	<p>3. การมอบหมายงานให้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนจะกำหนดหัวข้องาน เขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับ เรียงความต้นแบบที่ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำเป็นโครงร่าง ความคิดที่ชัดเจนแล้ว ซึ่งเนื้อหาที่ กำหนดให้จะ เหมาะสมกับวัย และ ความสนใจของผู้เรียน</p>

จากแผนภาพที่ 19 จะเห็นได้ว่าหลักการของการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ การเรียนรู้เพื่อการถ่ายโอนสู่สถานการณ์ใหม่ และการมอบหมายงานให้กับผู้เรียน

3.2 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากตัวแบบสู่หลักการของการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 20 ดังนี้

แผนภาพที่ 20 หลักการของการเรียนรู้จากตัวแบบ

สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับ การเรียนรู้จากตัวแบบ	หลักการของการเรียนรู้จากตัวแบบ
1. ผู้วิจัยใช้ตัวแบบในการเรียนการสอน คือ งานเขียนเรียงความต้นแบบที่ได้รับรางวัลทั้งในระดับอุดมศึกษาและระดับประชาชน โดยมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน	1. การใช้ตัวแบบ ผู้วิจัยเลือกใช้งานเรียงความต้นแบบที่น่าสนใจ ซึ่งเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจกลวิธีการเขียน ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาในการเขียน
2. ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากเรียงความต้นแบบ โดยการสังเกต และเก็บจำรายละเอียดของงานเขียนเรียงความต้นแบบ ทั้งในด้าน การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน การจัดลำดับเนื้อหา กลวิธีการนำเสนอ ส่วนโวหาร และข้อคิดที่ผู้เขียนเรียงความต้นแบบได้นำเสนอไว้ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเองให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเขียนเรียงความที่ดีต่อไป	2. การเรียนรู้ด้วยการสังเกต ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบจากการสังเกตองค์ประกอบของงานเขียน ตลอดจนกลวิธีในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ แล้วจึงวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบในประเด็นต่างๆอย่างละเอียด เพื่อนำมาปรับใช้ในงานเขียนเรียงความของตนเอง

จากแผนภาพที่ 20 จะเห็นได้ว่าหลักการของการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การใช้ตัวแบบ และการเรียนรู้ด้วยการสังเกต

3.3 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์สู่หลักการของวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 21 ดังนี้

แผนภาพที่ 21 หลักการของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์

สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์	หลักการของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์
1. ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีโอกาสดำเนินการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่นที่มีความสามารถมากกว่า	1. การมีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนจะได้สนทนากับครูผู้สอนในกรณีที่ยังไม่มีความชัดเจน หรือมีข้อสงสัยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขอรับการช่วยเหลือ เพื่อให้ความคิดของตนมีความชัดเจน และขยายวงกว้างยิ่งขึ้น
2. ผู้เรียนจะมองเห็นเป้าหมายของความสำเร็จที่ตั้งเอาไว้กับการรับรู้ถึงความสามารถที่แท้จริงของตนเองที่มีอยู่จริงในขณะนั้น	2. การมองเห็นเป้าหมายของความสำเร็จ ผู้เรียนจะมองเห็นทิศทางของการเขียนเรียงความ และความสำเร็จของผลงานของตน
3. ผู้เรียนจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพและการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง	3. การช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ผู้เรียนจะได้รับการช่วยเหลือตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับกลวิธีที่เหมาะสม อันจะช่วยให้สามารถเขียนเรียงความได้บรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง
4. งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนเป็นงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	4. การมอบหมายงาน ผู้เรียนจะได้รับการมอบหมายงานเขียนเรียงความที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ
5. ผู้วิจัยประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพิจารณาถึงระบบการให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการยุติให้ความช่วยเหลือในที่สุด	5. การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับทราบผลการประเมินความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อมองเห็นพัฒนาการในการทำงานและสามารถทำงานได้ด้วยตนเองในที่สุด

จากแผนภาพที่ 21 จะเห็นได้ว่าหลักการของวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการด้วยกัน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ การมองเห็นเป้าหมายของความสำเร็จ การช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ การมอบหมายงาน และการประเมินผลการเรียนรู้

3.4 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคแผนผังความคิดสู่หลักการของเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 22 ดังนี้

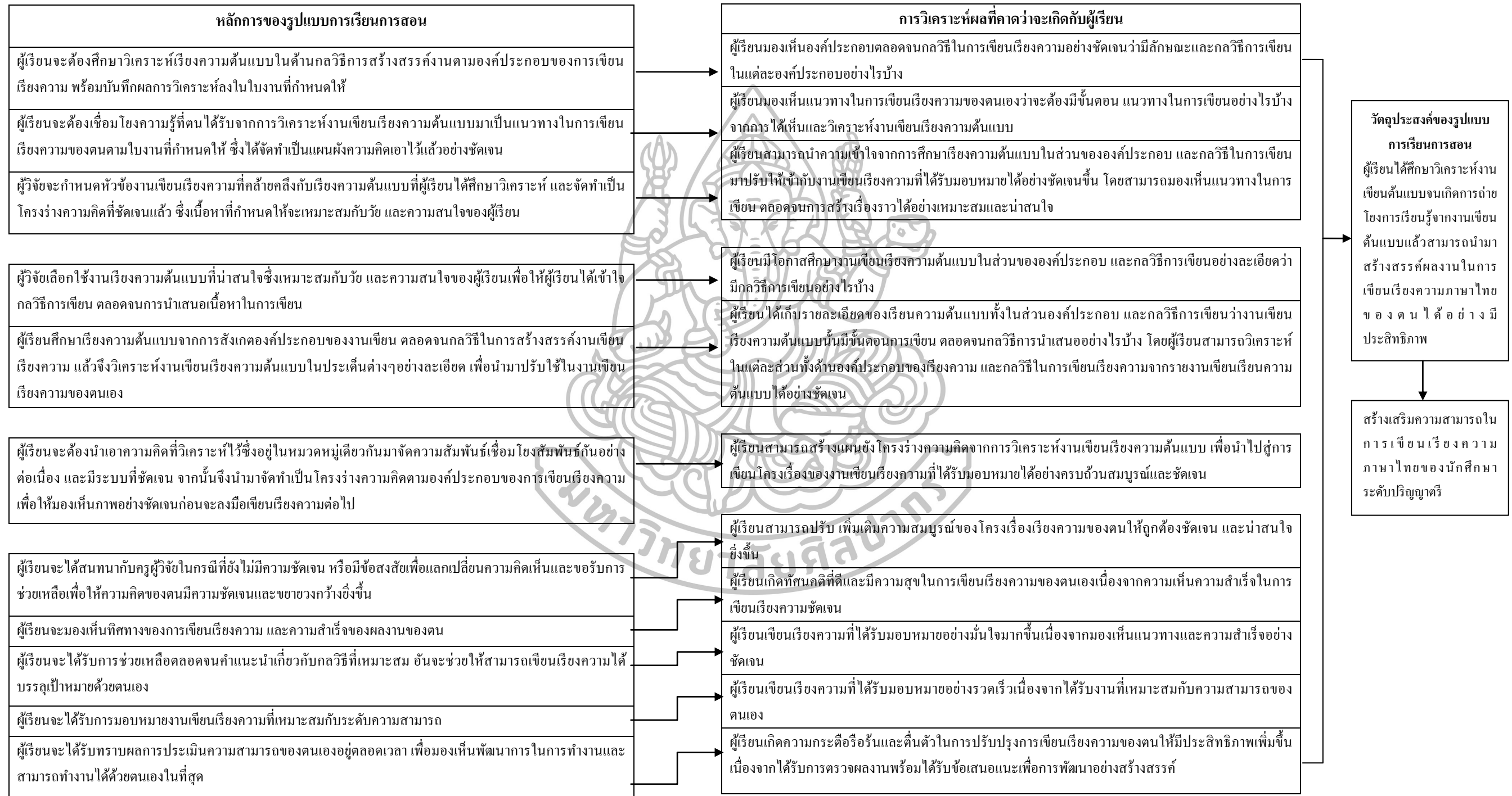
แผนภาพที่ 22 หลักการของเทคนิคแผนผังความคิด

จากแผนภาพที่ 22 จะเห็นได้ว่าหลักการของเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน คือ การจัดระบบและการเชื่อมโยงความคิด

จากผลการสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน และแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ และเทคนิคแผนผังทางความคิด ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเป็นแผนภาพรูปวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 23 ดังนี้

แผนภาพที่ 23 ผลการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

จากแผนภาพที่ 23 จะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากรูปแบบการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถนำผลมาสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบได้ ดังปรากฏในตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	กลวิธีในการจัดการเรียนการสอน
1. ผู้เรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์เรียงความต้นแบบในด้านกลวิธีการสร้างสรรค์งานตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ พร้อมบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในใบงานที่กำหนดให้	ผู้เรียนสามารถเข้าใจและมองเห็นองค์ประกอบ กลวิธีการเขียนว่ามีลักษณะและวิธีการเขียนเรียงความอย่างไร	คัดเลือกเรียงความต้นแบบที่ได้รับรางวัลและมีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียนให้นักศึกษาได้ศึกษา
2. ผู้เรียนจะต้องเชื่อมโยงความรู้ที่ตนได้รับจากการวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบมาเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนตามใบงานที่กำหนดให้ ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนผังความคิดเอาไว้แล้วอย่างชัดเจน	ผู้เรียนสามารถเข้าใจและมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเองว่าต้องมีขั้นตอน แนวทางในการเขียนอย่างไรบ้าง	ให้ความช่วยเหลือในการชี้แนวทางในการเขียนเรียงความจากใบความรู้และมอบหมายให้วิเคราะห์องค์ประกอบของเรียงความต้นแบบตามใบงานที่กำหนดให้พร้อมตรวจใบงานการวิเคราะห์เรียงความต้นแบบและให้ข้อเสนอแนะ
3. ผู้วิจัยจะกำหนดหัวข้องานเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับเรียงความต้นแบบที่ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำเป็นโครงร่างความคิดที่ชัดเจนแล้วซึ่งเนื้อหาที่กำหนดให้จะเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษางานเขียนเรียงความต้นแบบมาเขียนโครงร่างของเองได้	มอบหมายหัวข้อการเขียนเรียงความที่มีความคล้ายคลึงกับงานต้นแบบโดยมีการถ่ายโยงจากผลการวิเคราะห์เรียงความต้นแบบที่ได้มอบหมายให้ พร้อมให้ความช่วยเหลือในการวางโครงร่าง

ตารางที่ 13 ผลการสังเคราะห์กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (ต่อ)

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	กลวิธีในการจัดการเรียนการสอน
		ความคิดลงในใบงานที่กำหนดให้ พร้อมลดความช่วยเหลือลงเมื่อนักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเลือกใช้งานเรียงความต้นแบบที่น่าสนใจ ซึ่งเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจกลวิธีการเขียน ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาในการเขียน	ผู้เรียนสามารถนำแนวทางในการสร้างสรรค์การเขียนเรียงความต้นแบบที่ได้ศึกษาวិเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเองได้	มอบหมายให้นักศึกษาวิเคราะห์เรียงความต้นแบบ พร้อมให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์เรียงความต้นแบบลงในใบงานที่กำหนดให้ จากนั้นจึงลดความช่วยเหลือลงเมื่อนักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง
5. ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบจากการสังเกตองค์ประกอบของงานเขียน ตลอดจนกลวิธีในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ แล้วจึงวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบในประเด็นต่างๆอย่างละเอียด เพื่อนำมาปรับใช้ในงานเขียนเรียงความของตนเอง	ผู้เรียนสามารถเก็บรายละเอียดของเรียงความต้นแบบทั้งในส่วนขององค์ประกอบและกลวิธีการของเรียงความต้นแบบ โดยผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งานในแต่ละส่วนทั้งด้านองค์ประกอบของเรียงความและกลวิธีในการเขียนเรียงความจากรายงานเขียนเรียงความต้นแบบได้อย่างชัดเจน	ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาเรียงความต้นแบบ จากนั้นจึงลดความช่วยเหลือลงเมื่อนักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 13 ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริม
ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต(ต่อ)

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	กลวิธีในการจัดการเรียนการสอน
<p>6. ผู้เรียนจะต้องนำเอาความคิดที่วิเคราะห์ไว้ซึ่งอยู่ในหมวดหมู่เดียวกันมาจัดความสัมพันธ์เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง และมีระบบที่ชัดเจน จากนั้นจึงนำมาจัดทำเป็น โครงร่างความคิดตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ เพื่อให้มองเห็นภาพอย่างชัดเจนก่อนจะลงมือเขียนเรียงความต่อไป</p>	<p>ผู้เรียนสามารถสร้างแผนผัง โครงร่างความคิดจากการวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบ เพื่อนำไปสู่การเขียนโครงเรื่อง ของงานเขียนเรียงความที่ได้รับมอบหมายได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ และชัดเจน</p>	<p>ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดทำแผนผัง โครงร่างความคิดเพื่อเป็นการจัดความคิดให้เป็นระบบก่อนปฏิบัติกาการเขียนเรียงความ</p>
<p>7. ผู้เรียนจะได้สนทนากับครูผู้วิจัย ในกรณีที่ยังไม่มีความชัดเจน หรือมีข้อสงสัยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขอรับความช่วยเหลือ เพื่อให้ความคิดของตนเองมีความชัดเจน และขยายวงกว้างยิ่งขึ้น</p>	<p>ผู้เรียนสามารถปรับ เพิ่มเติม ความสมบูรณ์ของโครงเรื่องเรียงความของตนเองให้ถูกต้องชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้น</p>	<p>เปิด โอกาสให้นักศึกษา สอบถามและขอรับความช่วยเหลือจากครูผู้สอนได้อย่างเต็มที่</p>
<p>8. ผู้เรียนจะมองเห็นทิศทางของการเขียนเรียงความ และความสำเ็จของผลงานของตน</p>	<p>ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีและมี ความสุขในการเขียนเรียงความของตนเองเนื่องจากความเห็นความสำเร็จ ในการเขียนเรียงความชัดเจน</p>	<p>สร้างกำลังใจและเสริมแรง เพื่อให้ ผู้เรียน สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จด้วยตนเอง</p>
<p>9. ผู้เรียนจะได้รับการช่วยเหลือตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับกลวิธีที่เหมาะสม อันจะช่วยให้สามารถเขียนเรียงความได้บรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง</p>	<p>ผู้เรียนเขียนเรียงความที่ได้รับมอบหมายอย่างมั่นใจมากขึ้น เนื่องจากมองเห็นแนวทางและความสำเ็จอย่างชัดเจน</p>	<p>ส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับกลวิธีในการเขียนเรียงความอย่างเต็มที่ และคอยลดบทบาทลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง</p>

ตารางที่ 13 ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต(ต่อ)

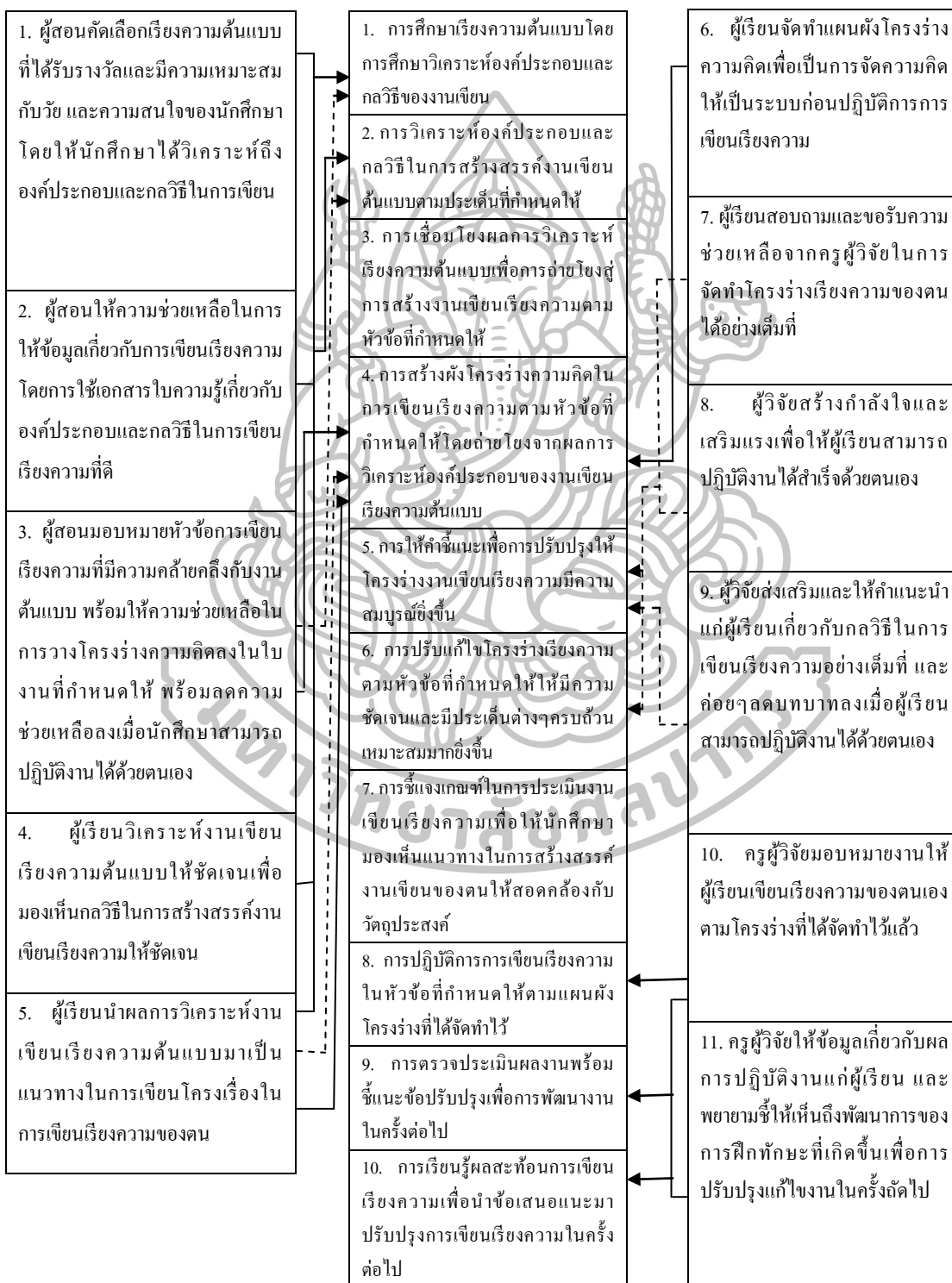
หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	กลวิธีในการจัดการเรียนการสอน
10. ผู้เรียนจะได้รับการมอบหมายงานเขียนเรียงความที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ	ผู้เรียนเขียนเรียงความที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว เนื่องจากได้รับงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับระดับศักยภาพของผู้เรียน
11. ผู้เรียนจะได้รับทราบผลการประเมินความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อมองเห็นพัฒนาการในการทำงานและสามารถทำงานได้ด้วยตนเองในที่สุด	ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและตื่นตัวในการปรับปรุงการเขียนเรียงความของตนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับการตรวจผลงานพร้อมได้รับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานแก่ผู้เรียน และพยายามชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการของการฝึกทักษะที่เกิดขึ้นเพื่อการปรับปรุงแก้ไขงานในครั้งถัดไป

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่ากลวิธีในการจัดแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย 11 แนวทางด้วยกัน โดยเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกเรียงความต้นแบบที่ได้รับรางวัลระดับอุดมศึกษา หรือรางวัลประเภทประชาชนนำมาให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของเรียงความ จากนั้นจึงกำหนดหัวข้อเรียงความที่มีความคล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบ แล้วให้ผู้เรียนฝึกการเขียนโครงเรื่องโดยใช้ผังโครงร่างความคิด และเขียนเรียงความตามเกณฑ์การเขียนที่ได้รับทราบ ทั้งนี้ในทุกขั้นตอนผู้เรียนจะได้รับความช่วยเหลือตามระดับความสามารถในทุกขั้นตอน และจะค่อยๆถอนความช่วยเหลือออก เมื่อเห็นว่าผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองแล้ว

จากผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสามารถนำมาสังเคราะห์สู่หลักการสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 24 ดังนี้

แผนภาพที่ 24 ผลการสังเคราะห์กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนสู่หลักการสำคัญของรูปแบบ
การจัดการเรียนการสอน

หลักการสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

—————> หมายถึง เป็นแนวทางหลักที่นำไปสู่หลักการสำคัญ
 - - - - -> หมายถึง เป็นแนวทางรองที่นำไปสู่หลักการสำคัญ

จากแผนภาพที่ 24 จะเห็นได้ว่ากลวิธีในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยง การเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สามารถสังเคราะห์เป็นหลักการสำคัญของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ 10 ประการด้วยกัน คือ 1. การศึกษาเรียงความต้นแบบโดยการศึกษาวเคราะห์ องค์กรประกอบและกลวิธีของงานเขียน 2. การวิเคราะห์องค์ประกอบและกลวิธีในการสร้างสรรค์ งานเขียนต้นแบบตามประเด็นที่กำหนดให้ 3. การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์เรียงความต้นแบบเพื่อ การถ่ายโยงสู่การสร้างงานเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ 4. การสร้างผัง โครงร่างความคิด ในการเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้โดยถ่ายโยงจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของงาน เขียนเรียงความต้นแบบ 5. การให้คำชี้แนะเพื่อการปรับปรุงให้โครงร่างงานเขียนเรียงความมีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 6. การปรับแก้ไขโครงร่างเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ให้มีความชัดเจนและมี ประเด็นต่างๆครบถ้วนเหมาะสมมากยิ่งขึ้น 7. การชี้แจงเกณฑ์ในการประเมินงานเขียนเรียงความ เพื่อให้นักศึกษามองเห็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 8. การปฏิบัติการการเขียนเรียงความในหัวข้อที่กำหนดให้ตามแผนผัง โครงร่างที่ได้จัดทำไว้ 9. การตรวจประเมินผลงานพร้อมชี้แนะข้อปรับปรุงเพื่อการพัฒนาในครั้งต่อไป และ 10. การเรียนรู้ผลสะท้อนการเขียนเรียงความเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการเขียนเรียงความใน ครั้งต่อไป

จากผลการสังเคราะห์หลักการสำคัญของรูปแบบการจัดการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยง การเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการเรียน การสอนได้ 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 25 ดังนี้

แผนภาพที่ 25 ผลการสังเคราะห์หลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้ขั้นตอนการสอนของ
รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้
จากตัวแบบ

จากแผนภาพที่ 25 จะเห็นได้ว่าหลักการในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สามารถสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ ได้ 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ 2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด 3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน 4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน และ 5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์

จากผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนของการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน ดังปรากฏในตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

กิจกรรมการเรียนการสอน	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<p>1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>1. ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการนำเสนอ การเขียนสำนวนโวหาร และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน</p> <p>2. บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้ จากนั้นนักศึกษาจะนำเสนอให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาความสมบูรณ์ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนจะนำไปเป็นต้นแบบในการเขียนโครงเรื่องต่อไป</p>	<p>สร้างความสนใจให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณาเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบในประเด็นหลัก 5 ประเด็น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งชื่อเรื่อง 2. องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) 3. กลวิธีการนำเสนอ 4. การเขียนสำนวนโวหาร และ 5. การนำเสนอข้อคิดในงานเขียน 	<p>บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้</p>

ตารางที่ 14 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<p>2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด</p> <p>1. ผู้สอนกำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความในครั้งนี้</p> <p>2. ผู้เรียนเขียนผังความคิด เพื่อนำเสนอโครงร่างความคิดในการเขียนเรียงความตามหัวเรื่อง หรือประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้</p> <p>3. ผู้เรียนนำร่างความคิดมาจัดทำเป็นโครงเรื่องของการเขียนเรียงความ</p>	<p>กำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความในครั้งนี้</p>	<p>1. เขียนผังความคิดเพื่อนำเสนอโครงร่างความคิดในการเขียนเรียงความตามหัวเรื่องหรือประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้</p> <p>2. นำร่างความคิดมาจัดทำเป็นโครงเรื่องของการเขียนเรียงความ</p>
<p>3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน</p> <p>1. ผู้เรียนนำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไข เพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>2. ผู้สอนแจกใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนความเข้าใจเพื่อเป็นฐานความรู้ในการเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>3. ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยๆลดความช่วยเหลือลงในแต่ละครั้ง เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนมากขึ้น</p>	<p>ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยๆลดความช่วยเหลือลงเรื่อยๆในแต่ละครั้ง</p>	<p>นำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
<p>4. ขั้นการปฏิบัติทางการเขียน</p> <p>1. ผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การประเมินผล การเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ</p> <p>2. ผู้เรียนปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผังโครงร่างความคิดที่ได้กำหนดขึ้น</p>	<p>ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผล การเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ</p>	<p>ปฏิบัติ การ การ เขียน เรียงความตามผังโครงร่างความคิดที่ได้กำหนด</p>

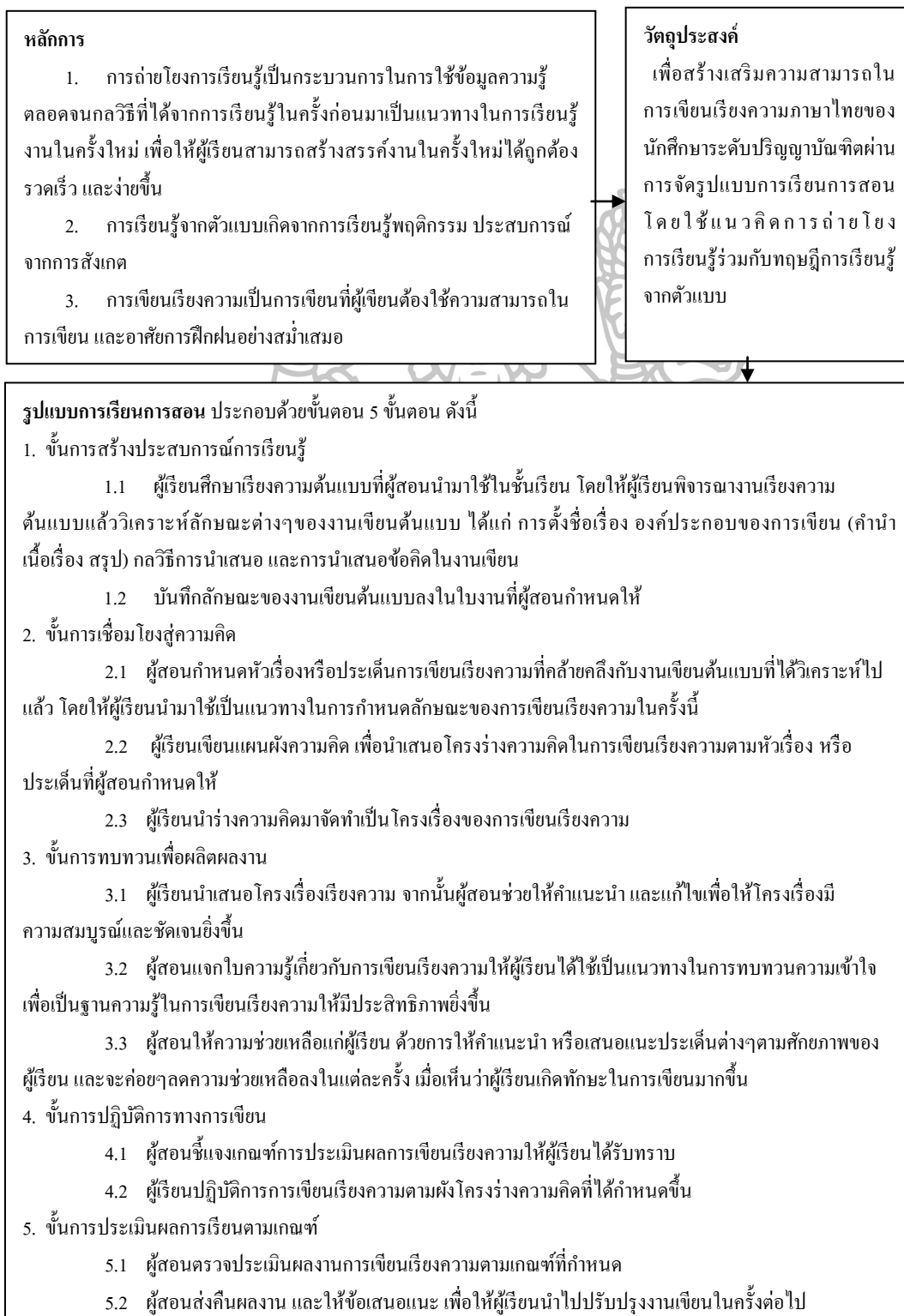
ตารางที่ 14 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<p>5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์</p> <p>1. ผู้สอนตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>2. ผู้สอนส่งคืนผลงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป</p>	<p>นำผลงานกลับไปตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมส่งคืนผลงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป</p>	<p>ตรวจสอบผลงานตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ ชักถามหากเกิดความสงสัยและนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนางานเขียนในครั้งต่อไป</p>

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน โดยมีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ โดยผู้สอนสร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียงความต้นแบบ แล้วจึงให้ผู้เรียนบันทึกลักษณะของงาน 2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด โดยผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่อง และผู้เรียนฝึกเขียนโครงร่างความคิด 3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน โดยผู้เรียนให้ความช่วยเหลือในการปรับโครงเรื่อง ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปรับแก้ไขโครงเรื่องในแผนผังความคิด 4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน โดยผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การประเมินผล และผู้เรียนฝึกเขียนงานตามโครงร่างในแผนผังความคิด และ 5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ โดยผู้สอนนำผลงานกลับไปตรวจ ให้ข้อเสนอแนะ และผู้เรียนนำผลที่ได้รับไปปรับแก้ไขงานเขียนในครั้งถัดไป

ผลจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องข้างต้นดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปรูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 26 ดังนี้

แผนภาพที่ 26 รูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จาก
 ตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษา
 ระดับปริญญาบัณฑิต

4. ผลของกระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1) การวิจัย (Research: R_1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2) การพัฒนา (Development: D_1) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3) การวิจัย (Research: R_2) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน และขั้นตอนที่ 4) การพัฒนา (Development: D_2) การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน ดังจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนที่พัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R_1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และข้อมูลพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 2) จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา จำนวน 20 คน โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็น มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (สุนิณี ภูจิระพานธุ์ และพรสุดา อินทร์สถาน สัมภาษณ์ 27 พฤศจิกายน 2557) ใน 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นที่ 1 ปัญหาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผู้เรียน และประเด็นที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับผู้สอน ดังมีข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ

ประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน

จากประสบการณ์ที่ท่านได้สอนเรื่องทักษะการเขียนเรียงความให้แก่
นักศึกษา ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากตัวนักศึกษาในประเด็นเหล่านี้อย่างไรบ้าง ?

1. ความสามารถในการเขียน
2. ความสนใจและความพยายามในการเขียน
3. ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียน
4. ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการเขียน
5. ความคิดที่นำเสนออยู่ในการเขียน

ประเด็นเกี่ยวกับผู้สอน

จากประสบการณ์ที่ท่านได้สอนเรื่องทักษะการเขียนเรียงความให้แก่
นักศึกษา ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง ?

1. องค์กรความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ และกลวิธีในการเขียนส่วนต่างๆ
ของเรียงความ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเขียนเรียงความของ
นักศึกษา
3. การตรวจประเมินผลการเขียนเรียงความของนักศึกษา
4. การสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสร้างงานเขียนเรียงความ
5. การหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของ
นักศึกษา

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้
ประเด็นที่ 1 ประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์สรุปผลได้ว่า จากประสบการณ์การสอนการเขียนเรียงความ
ของผู้สอนพบอุปสรรคที่เกิดจากตัวนักศึกษา คือ นักศึกษามีความสามารถทางการเขียนต่ำ กล่าวคือ
นักศึกษาไม่สามารถเขียนสื่อความหมายในสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารได้ แม้บางครั้งนักศึกษาจะมี
แนวคิดที่ดีแต่ก็ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นออกมาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ
ประกอบกับนักศึกษาให้ความสนใจและแสดงความพยายามในการเขียนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น
นอกจากนั้นนักศึกษายังขาดความใฝ่รู้ในการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการเขียนของตนจึงทำ
ให้ผลงานที่เขียนเรียงความออกมาไม่ดีนัก ในขณะที่เมื่อผู้สอนสั่งให้เขียนเรียงความ นักศึกษาก็ยัง
ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนอย่างไร จึงเขียนไปเพียงเพื่อให้มีงานส่งตามกำหนดเท่านั้น ส่งผลให้งานเขียน
ขาดคุณภาพ อันแสดงให้ทราบว่าผู้เรียนขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบและกลวิธีในการเขียน
เรียงความ อีกทั้งยังพบว่างานเขียนขาดแนวความคิดที่จะเขียน เพราะไม่ทราบว่าเขียนเนื้อหา
อะไรลงไปในงานเขียน

ประเด็นที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับผู้สอน

จากการสัมภาษณ์ถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่า
ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ และกลวิธีในการเขียนส่วนต่างๆของเรียงความอยู่ใน
เกณฑ์ดี แต่อาจจะยังไม่สามารถที่จะถ่ายทอดให้ผู้เรียนเข้าใจได้ เพราะผู้สอนมักสอนในลักษณะ
ของการบรรยายถึงลักษณะองค์ประกอบของการเขียนเรียงความเท่านั้น ส่งผลให้ผู้เรียนขาดภาพ

การดำเนินงานในการเขียนเรียงความที่ชัดเจน ในด้านของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความนั้นไม่ค่อยปรากฏว่ามีมากนัก ซึ่งส่วนมากผู้สอนจะกำหนดหัวข้อในการเขียน และให้ผู้เรียนเขียนมาส่งในเวลาที่กำหนด ด้านการตรวจประเมินผลงานนั้นผู้สอนบางท่านจะบอกเกณฑ์การประเมินคร่าวๆ ให้ผู้เรียนได้ทราบในขณะที่บางท่านไม่ได้บอกให้ทราบ ด้านการสร้างแรงจูงใจทั้งในขณะที่เรียน และหลังเรียนจะใช้การให้คะแนนเป็นการเสริมแรง นอกจากนี้ผู้เรียนที่เขียนผลงานได้ดี หากมีการจัดการประกวดการเขียนเรียงความ ผู้สอนจะช่วยสนับสนุนให้ความช่วยเหลือโดยการเสนอชื่อเข้าร่วมการแข่งขัน นอกจากนี้ผู้สอนเห็นด้วยว่าการพัฒนาการเขียนเรียงความมีความสำคัญ จึงควรมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความให้นักศึกษา

1.2 จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา จำนวน 20 คน โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นสอบถามนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เคยเรียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสารของคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุรักษ์ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน (ขวัญฤดี ผลทอง, กฤษฎา สิงห์นุ้ย, มณีนรัตน์ สมัยทอง และคนอื่นๆ สัมภาษณ์ 20 พฤศจิกายน 2557) โดยมีประเด็นคำถามจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ 1) การเขียนเรียงความนับเป็นความยากลำบากสำหรับนักศึกษา 2) นักศึกษาไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนเรียงความอย่างไรดี 3) นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ 4) นักศึกษาขาดกลวิธีในการเขียนเรียงความให้สำเร็จได้ 5) นักศึกษาขาดความเข้าใจในการเขียนโครงเรื่อง 6) อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้ 7) อาจารย์ผู้สอนไม่ได้แจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้นักศึกษาได้ทราบ 8) อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีแนวทางในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้ 9) อาจารย์ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความที่ไม่ตรงกับประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา 10) อาจารย์ผู้สอนตรวจงานเขียนเรียงความของนักศึกษาและได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไปด้วย และข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความพบว่า การเขียนเรียงความเป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้เรียนได้รับหัวข้อจากผู้สอนแล้ว ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนอย่างไร ขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนที่ถูกต้อง ไม่สามารถใช้กลวิธีทางการเขียนได้อย่างหลากหลาย โดยส่วนมากจะเริ่มเขียนเรื่องเลยโดยไม่มีการจัดทำโครงเรื่อง ส่วนในด้านครูผู้สอนก็ไม่สามารถให้ความกระจ่าง หรือมีกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความ

ได้ อีกทั้งยังไม่มี การแจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้ทราบ ประกอบกับผู้สอนไม่มีแนวทางในการกระตุ้นให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ด้านหัวข้อที่กำหนดให้เขียนเรียงความส่งนั้นไม่ตรงกับกับประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา และเมื่อได้รับผลการตรวจเรียงความกลับคืนมามากก็ไม่มี การให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์เพื่อปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป

จากการดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาในภาพรวมสามารถสรุปให้เห็นถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ว่า งานเขียนของนักศึกษาในชั้นเรียนยังไม่สามารถสื่อความ ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ หรือหากสื่อความ ได้ตรงตามจุดประสงค์ ก็มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดที่ตั้งไว้ ด้านภาษาที่ใช้ในงานเขียนยังขาดความสละสลวย และพบข้อบกพร่องทางภาษา เช่นการใช้คำฟุ่มเฟือย การใช้ภาษากำกวม การเรียงรูปประโยคผิดที่ และการใช้สำนวนภาษาต่างประเทศในงานเขียน นอกจากนี้ยังพบว่าด้านการจัดลำดับความคิดยังคงสับสนวุ่นววน ซึ่งเห็นได้จากงานเขียนขาดความสัมพันธ์กันในแต่ละย่อหน้า

นอกจากนี้ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนพบว่าผู้สอนก็ยังคงใช้รูปแบบ หรือแนวการสอนแบบเดิม คือ ผู้สอนเป็นผู้ให้หัวข้อเรื่องแล้วให้นักศึกษาเขียนเรื่องมาส่งตามเวลาที่กำหนด นักศึกษาจึงมักประสบปัญหาว่าไม่รู้จะเริ่มต้นงานเขียนอย่างไร มองไม่เห็นประเด็นที่จะเขียน ประกอบกับการขาดประสบการณ์หรือแนวความรู้แนวคิดที่จะใช้เป็นรายละเอียดเพื่อมาสนับสนุนทางการเขียน ด้วยสาเหตุเหล่านี้จึงส่งผลให้งานเขียนของนักศึกษาได้ประสิทธิผลไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัญหาทางการเขียนพบว่า สอดคล้องกับ อธิกมาส มากจ้อย (2553:3) ที่กล่าวสรุปถึงปัญหาในการสอนการเขียนว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการเขียนพบปัญหว่านักศึกษาไม่รู้จะเขียนอะไร เพราะขาดความมั่นใจ คิดว่าตนเองจะเขียนไม่ได้ ไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียนไม่สามารถเรียบเรียงลำดับความคิดได้ การลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง วุ่นววน

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าปัญหาทางการเขียนที่พบนั้นมี 2 ประการหลัก คือ ปัญหาจากตัวผู้เรียน มาจากการขาดแนวความคิดที่จะเขียน ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนอย่างไร รวมถึงขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อความออกมาเป็นงานเขียน และปัญหาด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และสร้างแนวคิดทางการเขียนให้แก่ผู้เรียนได้

1.3 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาปรากฏผลเพื่อนำมาวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ พบว่ารายวิชา 00-31-005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร (Writing for Communication) ซึ่งบรรจุอยู่ในหมวด

วิชาศึกษาทั่วไป (General Education Course) กลุ่มภาษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก กระทรวงศึกษาธิการ มีคำอธิบายรายวิชา คือ หลักและกลวิธีในการเขียน การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค ประเภทสำนวนโวหาร ลักษณะของภาษาเขียน ฝึกทักษะการเขียนย่อหน้า การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ และการเขียนที่จำเป็นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จากคำอธิบายรายวิชาจะเห็นได้ว่ายังไม่มีภาระบัญญัติประสงค์ที่จะพัฒนาการคิดที่จะใช้เขียนอย่างชัดเจน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องอาศัยการทำความเข้าใจในการปฏิบัติทางการสอน ด้วยประสบการณ์ส่วนตัว เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการสอน

นอกจากนี้ ยังพบว่าหลักสูตรในกลุ่มวิชาภาษาไทย (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก พุทธศักราช 2553) มีความมุ่งหมายในส่วนของผู้เรียนที่เกี่ยวกับทักษะการเขียน คือ ต้องการให้ผู้เรียนเลือกใช้คำได้อย่างเหมาะสม สามารถเขียนประโยคเพื่อการสื่อความได้อย่างถูกต้อง สละสลวย สามารถเข้าใจหลักการเขียน ตลอดจนสามารถสร้างสรรค์งานเขียนได้อย่างเหมาะสม แต่ก็ยังพบว่าครูผู้สอนยังคงขาดกลวิธีหรือรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางการเขียนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพได้

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

จากการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยง การเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบ และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน โดยการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน แบบวัดความสามารถทางการเรียนรู้ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาแผนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาคำนวณหาค่าคุณภาพ โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ แล้วเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ซึ่งถือเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ดังแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ดังปรากฏในตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนการสอน
ของรูปแบบการสอน

ข้อที่	รายการการประเมิน	☐ ☐ ☒ ☐	S.D.	การแปล ความหมาย
1	รูปแบบของแผนการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสม	4.40	0.54	มาก
2	ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.89	มาก
3	ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.40	0.89	มาก
4	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับอย่าง เหมาะสม	4.40	0.54	มาก
5	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีการจัดลำดับจากง่ายไปหายาก	4.20	0.83	มาก
6	กิจกรรมการเรียนการสอนก่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.60	0.54	มากที่สุด
7	ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	4.60	0.89	มากที่สุด
8	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของ ผู้เรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
9	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง	4.80	0.44	มากที่สุด
10	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่ง กันและกัน	4.60	0.89	มากที่สุด
11	กิจกรรมที่ปฏิบัติก่อให้เกิดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้	4.80	0.44	มากที่สุด
12	จำนวนของแผนการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมและเพียงพอต่อการ สร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ	4.60	0.89	มากที่สุด
13	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์	4.80	0.44	มากที่สุด
14	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับกิจกรรม	4.60	0.54	มากที่สุด
15	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความสามารถในการเขียนเรียงความได้	4.80	0.44	มากที่สุด
16	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการเขียนเรียงความอย่างแท้จริง	4.60	0.89	มากที่สุด
17	การวัดผลการเรียนการสอนทำได้ครอบคลุมกับจุดประสงค์	4.80	0.44	มากที่สุด
18	เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม	4.20	0.83	มาก

ตารางที่ 15 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนการสอน
ของรูปแบบการสอน

ข้อที่	รายการการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปล ความหมาย
19	วิธีการวัดผลการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้	4.60	0.89	มากที่สุด
	รวม	4.58	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่าผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อแผนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D = 0.19) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 มี 6 รายการ ได้แก่ 1) กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน 2) กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง 3) กิจกรรมที่ปฏิบัติก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แท้จริง 4) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ 5) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้ และ 6) การวัดผลการเรียนรู้ทำได้ครอบคลุมกับจุดประสงค์ ลำดับรองลงมามีค่าเฉลี่ย 4.60 มี 7 รายการ ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนการสอนก่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ 2) ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน 4) จำนวนของแผนการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมและเพียงพอต่อการสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ 5) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน 6) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียนโดยช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการเขียนเรียงความอย่างแท้จริง และ 7) วิธีการวัดผลการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งไว้ ลำดับที่สามมีค่าเฉลี่ย 4.40 มี 4 รายการ ได้แก่ 1) รูปแบบของแผนการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสม 2) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน 3) ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียน และ 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนการสอนใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ควรเพิ่มเติมรายละเอียดของระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน

2. เรียงความต้นแบบในหัวข้อเรื่องที่ 2 มีเนื้อหาที่ง่ายเกินไป ไม่เหมาะสมกับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา จึงควรปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม

3. หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสารควรเขียนแสดงให้เห็น ครบทั้ง 15 สัปดาห์ ไม่ควรเขียนแสดงเฉพาะสัปดาห์ที่ใช้ในการทดลอง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกประการ จากนั้นจึงนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ พิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ การสอน 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่ม ตัวอย่าง พบว่า ในภาพรวมของการจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย แต่มีบางส่วนที่ต้อง ปรับเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ เช่น พบการเขียนสะกดคำผิด การใช้ตัวเลขไทยสลับกับตัวเลขอารบิก นอกจากนี้ควรปรับปรุงในเรื่องของการควบคุมเวลาให้เหมาะสมกับการเขียนใบงานทั้ง 3 ใบ เนื่องจากนักศึกษายังไม่คุ้นชินกับการเรียนในรูปแบบนี้จึงมีข้อสงสัยซักถามค่อนข้างมาก อีกทั้ง การให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาอาจยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากนักศึกษามีปัญหาในส่วนที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้พบมาปรับแก้ไขให้ดีขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

จากการที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาคำนวณหาค่าคุณภาพ โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ แล้ว เลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.00 ซึ่งถือเป็นคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ดังปรากฏในตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียน การสอน

ข้อที่	รายการการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปล ความหมาย
1	คู่มือฉบับนี้มีองค์ประกอบที่จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องรับทราบก่อน นำไปใช้	4.20	0.83	มาก
2	คู่มือฉบับนี้อธิบายด้วยถ้อยคำสำนวนภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย	4.60	0.54	มากที่สุด
3	คู่มือฉบับนี้อธิบายองค์ประกอบต่างๆอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	4.60	0.89	มากที่สุด
4	คู่มือฉบับนี้อธิบายได้เข้าใจอย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติจริงได้	4.20	0.83	มาก
5	คู่มือฉบับนี้มีคำอธิบายและคำชี้แจงแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนการสอนอย่างชัดเจน	4.40	0.54	มาก
6	คู่มือฉบับนี้อธิบายแนวทางของการดำเนินการสอนอย่างชัดเจน	4.40	0.54	มาก

ตารางที่ 16 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ข้อที่	รายการการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
7	คู่มือฉบับนี้อธิบายถึงความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน	4.60	0.89	มากที่สุด
8	คู่มือฉบับนี้ได้อธิบายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างสมเหตุสมผล และมีความน่าเชื่อถือ	4.60	0.89	มากที่สุด
9	คู่มือฉบับนี้ได้กล่าวถึงทฤษฎีสำคัญที่ใช้เป็นฐานคิดสำคัญในการสร้างรูปแบบการสอนอย่างชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด
10	คู่มือฉบับนี้ นำทฤษฎีการเรียนรู้ ตลอดจนแนวคิดมาเป็นฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบอย่างถูกต้องตามหลักการของทฤษฎีและแนวคิดนั้นๆ	4.60	0.89	มากที่สุด

ตารางที่ 16 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน (ต่อ)

ข้อที่	รายการการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
11	คู่มือฉบับนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน	4.60	0.89	มากที่สุด
12	คู่มือฉบับนี้อธิบายสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด
13	คู่มือฉบับนี้บอกเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความอย่างชัดเจนเหมาะสม	4.00	0.70	มาก
14	คู่มือฉบับนี้บอกเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้	4.00	1.00	มาก
	รวม	4.42	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.23$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 มี 8 รายการ ได้แก่ 1) คู่มือฉบับนี้อธิบายด้วยถ้อยคำสำนวนภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย 2) คู่มือฉบับนี้อธิบายองค์ประกอบต่างๆอย่างเป็นลำดับขั้นตอน 3) คู่มือฉบับนี้อธิบายถึงความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน

4) คู่มือฉบับนี้ได้อธิบายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างสมเหตุสมผล และมีความน่าเชื่อถือ 5) คู่มือฉบับนี้ได้กล่าวถึงทฤษฎีสำคัญที่ใช้เป็นฐานคิดสำคัญในการสร้างรูปแบบการสอนอย่างชัดเจน 6) คู่มือฉบับนี้นำทฤษฎีการเรียนรู้ ตลอดจนแนวคิดมาเป็นฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบอย่างถูกต้องตามหลักการของทฤษฎีและแนวคิดนั้นๆ 7) คู่มือฉบับนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน 8) คู่มือฉบับนี้อธิบายสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนชัดเจน ลำดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.40 มี 2 รายการ ได้แก่ 1) คู่มือฉบับนี้มีคำอธิบายและคำชี้แจงแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และ 2) คู่มือฉบับนี้อธิบายแนวทางของการดำเนินการสอนอย่างชัดเจน ลำดับที่สามมีค่าเฉลี่ย 4.20 มี รายการ 1) คู่มือฉบับนี้มีองค์ประกอบที่จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องรับทราบก่อนนำไปใช้ และ 2) คู่มือฉบับนี้อธิบายได้เข้าใจอย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติจริงได้

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์ของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนใน 7 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึงผู้นำไปใช้ที่ไม่ใช่ตัวของผู้นักวิจัยเอง ดังนั้นเนื้อหาที่นำเสนอในคู่มือ เช่น ภาพประกอบ ตาราง ข้อความ ควรปรับให้กระชับ ไม่ควรเขียนเป็นข้อความยาวๆ เพราะอาจส่งผลให้คู่มือไม่น่าสนใจ และควรเพิ่มเติมตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจ
2. ปรับแก้ไขในส่วนของเกณฑ์การประเมินผลงาน เนื่องจากมีคำศัพท์บางคำยังไม่ชัดเจน และบางส่วนมีความเฉพาะเจาะจงมากเกินไป
3. ใบงานที่ 1 ควรปรับข้อความในประเด็นที่ 2 กลวิธีการเขียนเรียงความให้สามารถสื่อความ และชัดเจนขึ้น
4. ตัวอย่างในกลวิธีการเขียนบางตัวอย่างควรปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
5. ปรับคำอธิบายในกลวิธีการเขียนคำนำ และเนื้อหา เนื่องจากข้อความบางส่วนมีลักษณะชี้นำทางความคิดของผู้เรียน เช่น การเขียนด้วยวิธีการให้คำจำกัดความเป็นวิธีการที่น่าสนใจ และได้รับความนิยมมากที่สุด
6. เพิ่มเติมบรรณานุกรมในส่วนของคู่มือประกอบการเรียนการสอน
7. แนวทางในการดำเนินการสอน ควรเพิ่มเติมว่าผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตรที่จริงใจ สร้างห้องเรียนที่ปราศจากความกลัว (ภาวะฉะมูรติ) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกประการ จากนั้นจึงนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

จากการที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียนเรียงความแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาคำนวณค่าคุณภาพ โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ แล้วเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ซึ่งถือเป็นแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียนเรียงความที่มีคุณภาพ ดังปรากฏในตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียนเรียงความ

ข้อที่	รายการการประเมิน	☐ ☐ ☒ ☐ ☐	S.D.	การแปลความหมาย
1	แบบทดสอบใช้รูปแบบเหมาะสมกับการเขียนเรียงความ	4.80	0.44	มากที่สุด
2	แบบทดสอบมีคำชี้แจงรายละเอียดการเขียน ได้อย่างชัดเจนครบถ้วน	4.40	0.54	มาก
3	แบบทดสอบมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมกับขนาดความยาวของการเขียนเรียงความที่กำหนดให้	4.60	0.89	มากที่สุด
4	แบบทดสอบมีการกำหนดหัวข้อเรื่องการเขียนเรียงความที่เหมาะสมกับวัย และประสบการณ์ของผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
5	แบบทดสอบมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้อย่างชัดเจน	4.40	0.89	มาก
6	แบบทดสอบมีการแจ้งสัดส่วนคะแนนของการเขียนเรียงความไว้ อย่างเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด
7	แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
8	แบบทดสอบมีการแบ่งสัดส่วนคะแนนในแต่ละส่วนอย่างเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด
	รวม	4.60	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อแบบทดสอบก่อนทดลอง และหลังการทดลอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.15) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 มี 2 รายการ ได้แก่ 1) แบบทดสอบใช้รูปแบบเหมาะสมกับการเขียนเรียงความ และ 2) แบบทดสอบมีการแจ้งสัดส่วนคะแนนของการเขียนเรียงความไว้อย่างเหมาะสม ลำดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.60 มี 4 รายการ ได้แก่ 1) แบบทดสอบมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมกับขนาดความยาวของการเขียนเรียงความที่กำหนดให้ 2) แบบทดสอบมีการกำหนดหัวข้อเรื่องการเขียนเรียงความที่เหมาะสมกับวัย และประสบการณ์ของผู้เรียน 3) แบบทดสอบมีความยากที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และ 4) แบบทดสอบมีการแบ่งสัดส่วนคะแนนในแต่ละส่วนอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์ของแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองใน 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. หัวข้อเรื่องของแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนควรปรับให้เหมาะสมกับระดับอุดมศึกษา เนื้อหาที่เขียนควรเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาแสดงความสามารถทางการเขียน และการคิดได้อย่างเต็มที่

2. หัวข้อเรื่องหัวข้อเรื่องของแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนควรมีเนื้อหาไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนของผู้เรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โครงสร้าง และวิธีการเขียน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ไขแบบทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกประการ จากนั้นจึงนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปใช้ทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไปทดลองกับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การเขียนเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 1/2558 ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอน ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2558 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. กำหนดแบบแผนการวิจัยในการทดลองใช้รูปแบบการสอนซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre Experimental Design) โดยกำหนดแบบการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) (Tuckman 1999:160)

3. นำรูปแบบการสอนและเครื่องมือต่างๆที่พัฒนาขึ้นไปใช้และรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนในรายวิชา 0031005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยผู้วิจัยปฏิบัติการสอนด้วยตนเอง ดำเนินการทดลองทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง ตามตารางเรียนของนักศึกษา ในระหว่างเดือน กันยายน-ธันวาคม 2558

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน

การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ดำเนินการโดยพิจารณาผลการใช้รูปแบบการสอน ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพและผลสำเร็จของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เมื่อนำไปปฏิบัติจริง จากผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน พบว่า ส่งผลให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น และมีความพึงพอใจการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยนำเสนอผลการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์เพื่อบรรลุผลของการวิจัย ดังนี้

1.1 ประเมินความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาก่อน และหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอน และพัฒนาการการเขียนเรียงความภาษาไทย

จากการทดลองสามารถเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อน และหลังการทดลองพบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการเขียนเรียงความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ดังปรากฏในตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อน

การทดลอง และหลังการทดลอง

(n = 30)

คะแนนความสามารถด้าน การเขียนเรียงความ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	df	sig
ก่อนการทดลอง	20	8.23	2.22	21.03	29	.000*
หลังการทดลอง	20	16.27	1.48			

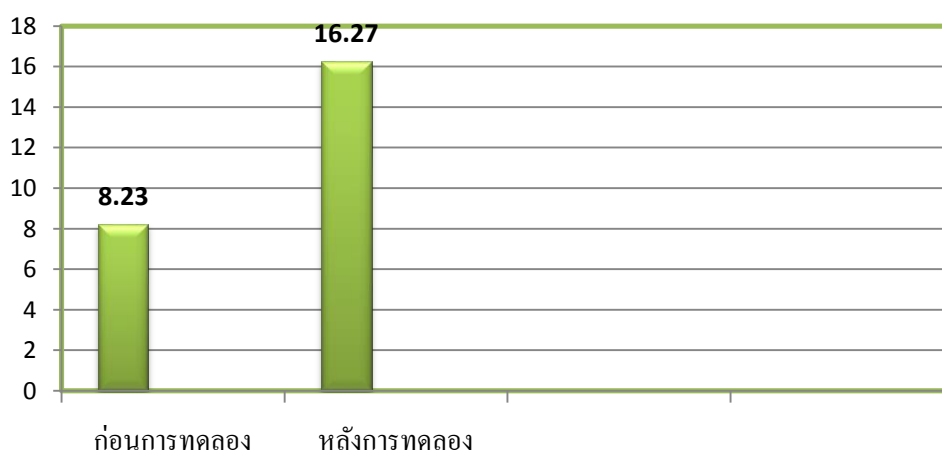
* p- value < .05

จากตารางที่ 18 พบว่าคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ผลการทดลองปรากฏว่าคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ทั้งนี้สามารถแสดงผลเป็นแผนภาพแสดงคะแนนเปรียบเทียบก่อน และหลังการทดลองการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ดังปรากฏในแผนภาพที่ 27 ดังนี้

แผนภาพที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

■ คะแนนการทดสอบ

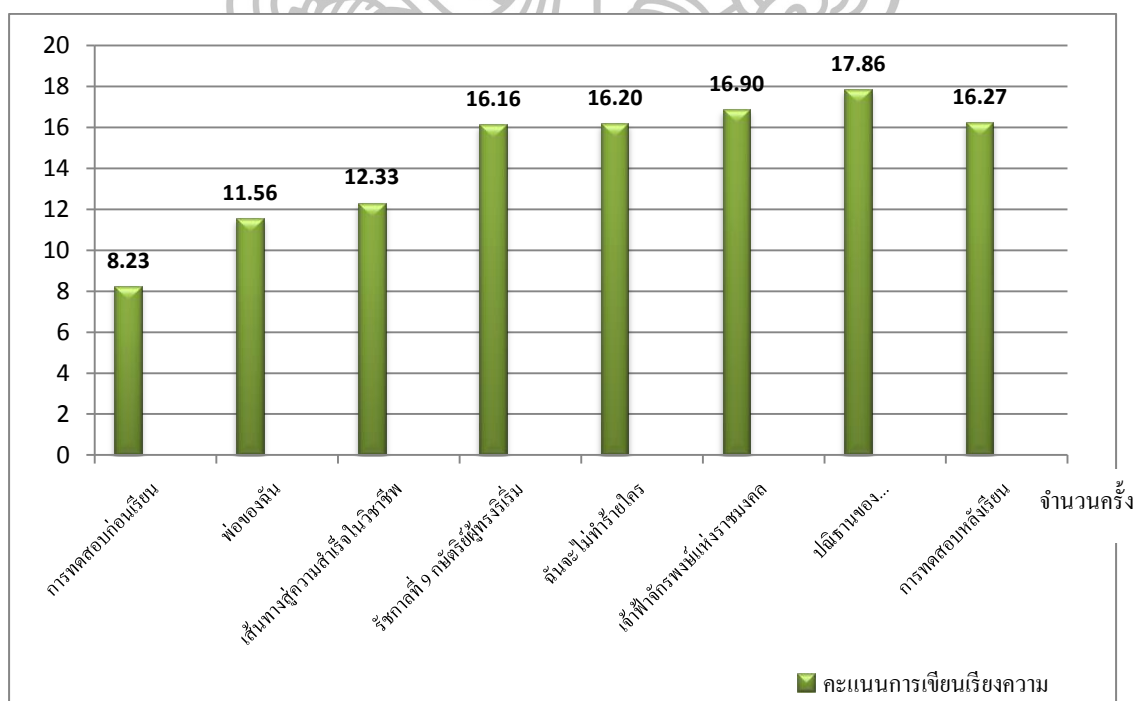
จากแผนภาพที่ 27 พบว่าคะแนนก่อน และหลังการทดลองการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ คะแนนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.23 และ คะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.27

ทั้งนี้สามารถแสดงผลคะแนนพัฒนาการการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาจากการฝึกปฏิบัติการเขียนเรียงความระหว่างการทดลองได้ ดังปรากฏในแผนภาพที่ 28 ดังนี้

แผนภาพที่ 28 คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลอง จำนวน 6 ครั้ง (n = 30)

(n = 30)

คะแนน

จากแผนภาพที่ 28 คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลอง จำนวน 6 ครั้ง จำนวน 30 คน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นในการวัดแต่ละครั้ง ได้ผลคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยดังนี้ ครั้งที่ 1 จากการเขียนเรียงความเรื่องพ่อของฉัน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.56 ครั้งที่ 2 จากการเขียนเรียงความเรื่อง เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 ครั้งที่ 3 จากการเขียนเรียงความเรื่องรัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.16 ครั้งที่ 4 จากการเขียนเรียงความเรื่อง ฉันจะไม่ทำร้ายใคร ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 ครั้งที่ 5 จากการเขียนเรียงความเรื่อง เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชมวงศ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.90 และครั้งที่ 6 จากการเขียนเรียงความเรื่อง ปณิธานของ... ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.86

2.2 ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

2.2.1 จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาจำนวน 30 คนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ทำแบบสอบถามหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนจำนวน 6 ครั้ง สามารถสรุปผลความพึงพอใจได้ ดังปรากฏในตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับที่
1	ด้านเนื้อหาสาระ หัวข้องานเขียนเรียงความมีความยากง่ายเหมาะสม กับความสามารถของนักศึกษา	4.86	0.43	มากที่สุด	2
2	หัวข้องานเขียนเรียงความสอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของนักศึกษา	4.46	0.86	มาก	4
3	แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการ พัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
4	หัวข้อการเขียนเรียงความมีความชัดเจนและตรงกับ ประสบการณ์ของนักศึกษา	4.83	0.46	มากที่สุด	3
5	หัวข้องานเขียนเรียงความมีความหลากหลายและ ทันสมัย	4.40	0.85	มาก	5
	รวมด้านเนื้อหาสาระ	4.71	0.26	มากที่สุด	3
	ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ				

6	การศึกษาเรียงความต้นแบบช่วยให้มองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
7	การศึกษางานต้นแบบช่วยเพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ทางการเขียนเรียงความได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
8	กระบวนการการเรียนรู้ตามรูปแบบเอื้อต่อการพัฒนาการเขียนโครงเรื่องเรียงความ	4.93	0.25	มากที่สุด	5
9	กระบวนการการเรียนรู้ตามรูปแบบเอื้อต่อการสร้างงานเขียนเรียงความ	4.96	0.18	มากที่สุด	4
10	ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
	รวมด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ	4.97	0.03	มากที่สุด	1

ตารางที่ 19 แสดงคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับที่
	ด้านสื่อการเรียนการสอน				
11	เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความมีความชัดเจนเหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด	1
12	เรียงความต้นแบบมีความเหมาะสมกับนักศึกษาปริญญาตรี	4.46	0.86	มาก	5
13	เรียงความต้นแบบมีขนาดความยาวเหมาะสมกับการเขียนเรียงความในระดับปริญญาตรี	4.93	0.25	มากที่สุด	4
14	เรียงความต้นแบบมีเนื้อหาสาระและกลวิธีที่น่าสนใจและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด	1
15	ใบงานที่กำหนดให้ช่วยให้มองเห็นแนวทางไปสร้างงานเขียนเรียงความได้ง่ายขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด	1
	รวมด้านสื่อการเรียนการสอน	4.87	0.23	มากที่สุด	2
	รวมทั้งหมด	4.85	0.13	มากที่สุด	

จากตารางที่ 19 พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.13) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบอยู่ในลำดับสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.97$, S.D. =

0.03) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.87$, S.D. = 0.23) และด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.26) อยู่ในลำดับรองลงมาตามลำดับ

โดยสรุป ผลจากการประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนชี้ให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น และมีความพึงพอใจการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.2.2 จากนั้นผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาสะท้อนผลการเรียนรู้ลงในแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) เป็นรายบุคคลในท้ายคาบเรียนแต่ละคาบ รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง พบว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของครูผู้สอนช่วยให้นักศึกษาสามารถเขียนเรียงความได้หรือไม่ อย่างไร

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า การเรียนการสอนในช่วงแรก นักศึกษาให้ความสนใจเป็นอย่างดี มีความพยายามที่จะทำความเข้าใจรูปแบบของงานที่กำหนดให้ แต่ยังมีนักศึกษบางส่วนที่ไม่สามารถทำใบงานให้สำเร็จได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ บรรยากาศในชั้นเรียนยังมีการพูดคุยซักถามกันตลอดเวลา ครูผู้สอนจึงต้องช่วยเหลือค่อนข้างมาก ซึ่งข้อจำกัดที่พบคือ นักศึกษาส่วนมากยังมีข้อบกพร่องทางการเขียน เช่นการใช้ภาษาฟุ่มเฟือย การวางคำขยายผิดที่ การเขียนสะกดคำ นักศึกษาบางส่วนไม่ค่อยกล้าที่จะเข้ามาซักถาม หรือเข้ามาขอความช่วยเหลือ แต่เมื่อครูพูดคุยสร้างความคุ้นเคย และช่วยเหลือนักศึกษบางคนแล้ว นักศึกษาคงกล้าไปจึงค่อยกล้าเข้ามาขอความช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้น ดังปรากฏในแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) ดังนี้

“ดิฉันไม่เคยเรียนการเขียนเรียงความด้วยวิธีนี้มาก่อน เพราะปกติที่เคยเรียนมาอาจารย์จะให้เฉพาะหัวข้อมาเขียน รู้สึกว่าทำไมต้องให้ดิฉันเขียนงานถึง 3 แผ่น ทั้งวิเคราะห์งานตัวอย่าง เขียน โครงเรื่อง และเขียนเรียงความ จึงรู้สึกว่ายากกว่าปกติ แต่สังเกตได้ว่าตอนเขียนเรื่องดิฉันเขียนได้ง่ายขึ้นเพราะไม่ต้องคิดไปเขียนไป”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4

“ผมคิดว่ายังทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ตั้งใจไว้ ต้องเสียเวลาในส่วนของ

การเขียนโครงเรื่องไปเยอะมาก เพราะคิดไม่ค่อยออกครับ ไม่กล้าเข้าไปถามอาจารย์ และไม่แน่ใจว่าที่เขียนไปจะถูกหรือไม่ จึงพยายามเขียนให้คล้ายกับตัวอย่าง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7

“การเรียนแบบนี้ช่วยให้หนูเขียนเรียงความได้ เพราะหนูได้อ่านเรียงความตัวอย่าง ก่อนเขียนจริง หนูชอบอ่านเรียงความที่อาจารย์นำมาให้ค่ะ แต่ไม่ชอบตอนวิเคราะห์งานเพราะสรุปไม่ค่อยเป็น คิดว่ายังทำได้ไม่ดี บางครั้งก็กังวลว่าจะโดนว่าเพราะเดินไปถามหลายครั้ง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 12

“ต้องเขียนงานเยอะขึ้นกว่าการเรียนปกติค่ะ รู้สึกว่าเหนื่อย แต่ก็ช่วยให้เขียนเรียงความได้ดี ดิฉันชอบตอนอ่านเรียงความตัวอย่าง เพราะสนุกดี คิดว่าดีกว่าการเรียนแบบเก่าที่จะโดนสั่งห้ามไม่ให้ดู ไม่ให้ลอกอะไรเลย ต้องคิดเองอย่างเดียว ดิฉันก็จะเขียนไม่ได้เพราะคิดไม่ออก ไม่รู้ว่าจะเริ่มงานเขียนได้ยังไง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 22

เมื่อการเรียนการสอนผ่านไประยะหนึ่ง นักศึกษาเขียนบันทึกว่าสามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น และอาศัยการดูข้อมูลจากใบความรู้ที่น้อยลง เพราะนักศึกษาหลายคนสามารถจดจำกลวิธีการเขียนได้โดยไม่ต้องเปิดใบความรู้อีก และมีนักศึกษาบางคนเริ่มค้นหาเรียงความต้นแบบนอกเหนือไปจากที่ครูผู้สอนนำมาให้อ่าน เพื่อนำมาเป็นต้นแบบพัฒนางานเขียนของตนเพิ่มเติม ด้านการเขียนโครงเรื่องนักศึกษาเขียนบันทึกว่าสามารถวางโครงเรื่องได้น่าสนใจมากขึ้น ทำให้งานเขียนเรียงความมีความน่าสนใจ ตลอดจนสามารถสอดแทรกความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของตนเพิ่มเติมลงไปในเรื่องความได้ ดังปรากฏในแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) ดังนี้

“หนูคิดว่าหนูเขียนเรียงความได้ดีขึ้นมาก จากที่เคยใช้เวลามากในการคิดโครงเรื่องก็ทำได้เร็วขึ้น ไม่เคยรู้มาก่อนว่าการเขียนเรียงความสามารถใช้กลวิธีได้อย่างหลากหลายขนาดนี้ หนูจึงมักจะค้นหบทกลอนจากอินเทอร์เน็ตมาใช้เป็นส่วนขึ้นต้น หรือปิดท้ายเรื่องเสมอ เพราะ

คิดว่าสะดวก และทำให้เรียงความสะดวกมากยิ่งขึ้น หนูชอบเรียนด้วยวิธีแบบนี้ค่ะ แม้ว่าจะยุ่งยากในตอนแรกแต่มันทำให้หนูเขียนเรียงความได้ดีขึ้นมาก”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 12

“การเรียนการสอนในชั้นเรียนช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความให้เพิ่มมากขึ้นได้ บรรยากาศในชั้นเรียนดูเป็นกันเอง เมื่อมีข้อสงสัยก็สามารถสอบถามครูผู้สอนได้ทันที แม้บางครั้งจะทำผิดแต่ครูก็ไม่เคยบ่นว่า ช่วยให้เราภูมิใจกำลังใจในการเขียนมากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1

“กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้พวกหนูเข้าใจขึ้นมาก จากแต่เดิมที่เขียนงานแบบสะเปะสะปะ หรือเขียนให้แก่พอมีส่งก็พัฒนาขึ้น ไม่เป็นแบบเก่า ครูช่วยจัดลำดับความคิดให้ง่ายขึ้นมาก”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 15

“ดิฉันสามารถเขียนเรียงความได้ดีมากขึ้น ช่วยพัฒนาการเขียนและการคิดได้มาก ทำให้ดิฉันได้ฝึกการวางโครงเรื่อง ซึ่งช่วยจัดลำดับความคิดไม่ให้สับสน เมื่อมีปัญหาที่สามารถปรึกษาครูได้ตลอด”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 13

“วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูช่วยให้หนูเขียนเรียงความได้ดีมากยิ่งขึ้นค่ะ ครูให้ความช่วยเหลือดีมาก จากเดิมที่เขียนเรียงความไม่ถูกวิธี ก็สามารถเขียนได้ถูกต้อง และครบถ้วนตามองค์ประกอบ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 23

ประเด็นที่ 2 นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความขึ้นหรือไม่ อย่างไร

จากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความ

มั่นใจในการเขียนเรียงความขึ้นเป็นลำดับ จากเดิมที่ไม่สามารถเขียนงานเรียงความได้ เพราะไม่รู้ว่า จะเริ่มต้นงานเขียนอย่างไร ก็สามารถนำงานต้นแบบมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับงานของตนเอง ซึ่ง ความคิดเห็นส่วนมากจะได้แนวทางในการคิดและเขียนมาจากเรียงความต้นแบบที่ครูนำมาให้ศึกษา และเมื่อพบอุปสรรคก็จะถามเพื่อน และครูผู้สอน ผลงานที่ออกมาจึงเสร็จสมบูรณ์ตามรูปแบบของ การเขียนเรียงความ และเวลาที่กำหนดให้

“ความมั่นใจเพิ่มขึ้นมาก หลังเรียนจบครูช่วยบอกว่าผิดตรงส่วน ไหน ทำให้งานครั้งต่อไปไม่ผิดอีก ขอบขอบคุณที่ครูคอยแนะนำงานออกมา ได้ดีค่ะ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 14

“เกิดความมั่นใจมากครับ เพราะว่ามีตัวอย่างอ้างอิงทำให้ทราบถึง องค์ประกอบในการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1

“ผมมีความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น จากเดิมที่ไม่รู้ จะเริ่มต้นเขียนอะไร ก็จะกลับไปดูตัวอย่าง แล้วเอามาคิดแปลง ครูอนุญาต ให้สอบถาม หรือหาคำคมกับกลอนในอินเทอร์เน็ตมาเขียนได้โดยไม่ต้อง แต่งเอง งานผมจึงสมบูรณ์”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 19

“พวกหนูสามารถเขียนเรียงความได้ด้วยความมั่นใจมากขึ้นจากเดิม ที่ไม่รู้ว่า จะเริ่มต้นเขียนอะไร ก็ช่วยให้มีแนวทางในการเขียน อาจารย์ให้ พวกหนูอ่านงานเรียงความตัวอย่างก่อนเขียนจริง ทำให้คลายกังวลได้มาก”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 26

ประเด็นที่ 3 นักศึกษาได้เรียนรู้กลวิธีในการเขียนเรียงความให้เกิดประสิทธิภาพ อย่างเป็นบ้าง

จากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาเรียนรู้กลวิธีการเขียนเรียงความจากใบความรู้ที่ครูผู้สอนแจกให้ศึกษาประกอบความเข้าใจในการเขียนเรียงความ นักศึกษาจึงสามารถเรียนรู้กลวิธีได้ด้วยตนเองแล้วจึงนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับหัวข้อที่ครูผู้สอนกำหนดให้เขียน ซึ่งกลวิธีที่นักศึกษาใช้นั้น มักเลือกตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษาทำให้ไม่เกิดความหลากหลายในงานเขียน ผู้สอนได้แนะนำให้เลือกใช้กลวิธีอื่นๆบ้างตามความเหมาะสมของหัวข้อที่ได้รับ นอกจากนี้มีนักศึกษาบางส่วนให้ความสนใจค้นคว้างานเขียนเรียงความเพิ่มเติมนอกเหนือจากในชั้นเรียน เพื่อพัฒนางานเขียนเรียงความของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

“ผมได้เรียนรู้กลวิธีการเขียนจากเอกสารที่อาจารย์แจกให้ในห้อง ผมก็นำมาดัดแปลงให้เข้ากับหัวข้อที่ได้รับในงานเขียน งานเขียนก็ได้รับคำชมว่าดีขึ้นตามลำดับ แต่อาจารย์แนะนำว่าให้เลือกใช้กลวิธีอื่นๆไม่ให้ซ้ำกัน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

“ดิฉันเรียนรู้กลวิธีจากใบงานที่อาจารย์แจกให้ในชั้นเรียน นอกจากนี้ก็ศึกษาเพิ่มเติมจากงานที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาเสริมงานเขียนของดิฉันให้น่าสนใจเพิ่มมากขึ้นค่ะ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 9

“ได้รู้ว่าการเขียนเรียงความมีกลวิธีต่างๆที่ทำให้เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 24

1. ได้ศึกษางานจากใบความรู้
2. ได้ฝึกการเขียน โครงเรื่อง
3. ได้ฝึกใช้กลวิธีการเขียนคำนำ และสรุปท้าย

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 17

“ผมศึกษาวิธีการเขียนเรียงความจากใบความรู้ที่อาจารย์แจก
ไว้ในชั้นเรียน บางครั้งก็คัดแปลงมาจากงานเรียงความตัวอย่างที่อาจารย์
นำมาให้อ่าน แต่ผมมักใช้วิธีเดียวคือ การให้คำจำกัดความ อาจารย์ก็
บอกให้ใช้แบบอื่นๆบ้าง ไม่ให้ซ้ำของเก่า”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

“ดิฉัน ได้เรียนรู้วิธีการเขียนจากตัวอย่างเรียงความที่อาจารย์
นำมาให้อ่าน บางครั้งก็หาเพิ่มเติมเองในอินเทอร์เน็ต บางครั้งก็ถามเพื่อน
งานก็ได้รับคำชมทุกครั้งค่ะ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 28

ประเด็นที่ 4 นักศึกษาคิดว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด
การถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้
ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้นหรือไม่ อย่างไร

จากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ
การเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบช่วยให้
 นักศึกษาเขียนเรียงความได้ง่ายขึ้นมาก เพราะนักศึกษาจะได้เรียนรู้แนวทางทางการเขียนที่ถูกต้อง
 จากงานต้นแบบที่มีคุณภาพ ซึ่งแม้ว่าในช่วงสัปดาห์แรก นักศึกษาจะรู้สึกว่าจะต้องทำงานมากกว่าปกติ
 เพราะต้องทำใบงานถึง 3 ชิ้นงาน แต่เมื่อนักศึกษาสามารถปรับตัวได้ การเรียนรู้ก็จะดีขึ้นจน
 สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้นเป็นลำดับ จนเขียนงานได้รวดเร็ว และผลงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

“ช่วยได้ เพราะว่ามีกรอบอธิบายตัวอย่าง วิธีการเขียน และตัวอย่าง
 ก่อนที่จะให้นักศึกษาลงมือทำจริง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1

“ช่วงแรกผมไม่ค่อยเข้าใจเลยทำได้ช้า ไม่ทันเวลา แต่พอมีโครง
 เรื่องแล้วเขียนไปตามลำดับก็รู้สึกว่าเร็วขึ้นมาก เพราะไม่ต้องคิดไปเขียน
 ไป งานก็ได้รับชมเพราะเก็บประเด็นที่ต้องการได้ครบถ้วน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

“ดิฉันเขียนเรียงความได้ดีและรวดเร็วขึ้นมาก ได้เรียนรู้การเขียนอย่างอิสระ และได้ฝึกการเขียนโครงเรื่อง ทำให้เขียนเร็วขึ้น ไม่วกวนหรือคิดไม่ออก”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 13

ประเด็นที่ 5 นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเมื่อได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบจากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้พบว่า เมื่อได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ นักศึกษาสนุก เพลิดเพลิน และสบายใจกับการเขียนงานเพิ่มมากขึ้น

“ดิฉันชอบเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ เพราะช่วยให้ดิฉันเขียนงานได้ดีขึ้น อาจารย์จะคอยช่วยเหลือและชี้แจงทุกชิ้นงานว่าต้องแก้ไขส่วนไหนบ้าง งานจึงออกมาดี และดิฉันก็ภูมิใจมาก

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 11

“ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการอ่านงานตัวอย่างก่อนลงมือเขียนช่วยให้เรียนรู้ได้ดีมากขึ้น ทำให้ทราบแนวทางในการเขียน และทำให้พวกหนูกล้าถาม กล้าพูดคุยกับอาจารย์มากขึ้น งานจึงสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 15

“รู้สึกสนุก และสบายใจขึ้นที่สามารถถามอาจารย์ได้ตลอดเวลาช่วยลดความกดดันทางการเขียนได้มาก”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 14

“รู้สึกสนุก มีความเพลิดเพลิน แต่อาจจะเหนื่อยเพราะเขียนเยอะ แต่ก็คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้มาจากความเหนื่อย”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 20

“ต้องเขียนงานเยอะกว่าการเรียนปกติ แต่พอฝึกจนคล่องแล้วก็รู้สึกว่าจะสะดวกและรวดเร็วดี งานเขียนผมก็พัฒนาขึ้น จากเดิมที่เขียนอะไรไม่ได้เลยตอนนี้ก็สามารถเขียนเรื่องได้เต็มหน้ากระดาษ รู้สึกภูมิใจ และมั่นใจใน

การเขียนมากขึ้น ผมคิดว่าถ้าผมต้องเขียนงานประเภทอื่นก็จะนำวิธีการนี้ไปปรับใช้”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3

“ตอนเขียนครั้งแรกผมไม่ค่อยเข้าใจ เพราะไม่เคยเรียนแบบนี้ รู้สึกยุ่งยากที่ต้องเขียนใบงานตั้ง 3 ใบ โดยปกติที่เรียนมาก็จะแค่เขียนใบเดียวตามหัวข้อเรื่องที่ได้รับ แต่พออาจารย์อธิบายว่าโครงเรื่องมีประโยชน์อย่างไรก็เลยคิดว่าเห็นด้วย และผลงานของผมก็ออกมาดีขึ้นมากกว่าเก่าจริงๆ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7

จากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ ด้วยนักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น สามารถนำกลวิธีการเขียนเรียงความที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียนมาปรับใช้ได้จริง อันเป็นการถ่ายโยงทางความคิดจากสถานการณ์เดิมมาปรับใช้ได้จริงกับสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงได้ จึงช่วยพัฒนางานเขียนเรียงความให้ประสบความสำเร็จได้ง่าย และรวดเร็วขึ้นจึงรู้สึกสนุก เพลิดเพลิน และสบายใจกับการเขียนงานมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และ 2. ศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R₂) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D₂) การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก คือ หลักการวัตถุประสงค์ และกระบวนการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 2 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก โดยมีตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย และความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กำหนดแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวด้วยการทดสอบก่อนทดลองและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) และมีระยะเวลาในการทดลอง โดยได้ดำเนินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสะท้อนผลการเรียนรู้จากผู้เรียน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการของรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3) กระบวนการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน และขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ จากผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อประเด็นต่างๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และแบบทดสอบก่อนทดลอง และหลังการทดลองในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตก่อนทดลองและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอน พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระ ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ และความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปราย 3 ประเด็น คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และ 3) ความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบและเป็นลำดับขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแนวคิด ทฤษฎีที่นักการศึกษา และนักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอไว้ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต อันได้แก่ แนวคิดถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) และทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ (Social Cognitive Learning Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา นำมาผสมผสานกับวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) และเทคนิคแผนผังความคิด (Mind Mapping) ที่มีพื้นฐานมาจากรูปแบบวิธีการเรียนรู้ทางการศึกษา ทำให้อำนวยความสะดวกในการสร้างเสริมความสามารถทางด้านทักษะทางการเขียนเรียงความภาษาไทยได้ ดังมีรายละเอียด คือ

1.1 แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นแนวคิดที่มีนักการศึกษาทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายในแขนงวิชาต่างๆ ซึ่งมีแนวคิดหลัก คือ กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งที่ส่งอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในช่วงเวลาถัดมา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการนำประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิมได้ (Elliot and others, 2000) โดยที่ผู้เรียนจะ

ได้รับการฝึกหัด ฝึกฝน ความรู้ หรือกลวิธีต่างๆ อย่างเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนนั้นมาประยุกต์ใช้หรือเรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการถ่ายโอนการเรียนรู้มาเป็นแนวคิดหลักในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำแนวคิดมาสกัดเป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนขั้นที่ 1 คือ ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และขั้นที่ 2 การเชื่อมโยงสู่ความคิด เพื่อสร้างประสบการณ์ทางการเขียนเรียงความของนักศึกษาให้ถ่ายโอนไปสู่ประสบการณ์การเขียนเรียงความครั้งใหม่ที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงเดิมได้ ซึ่งในการเรียนการสอนจะสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษาด้วยการให้นักศึกษาได้ศึกษางานเขียนเรียงความต้นแบบที่ดีว่ามีลักษณะอย่างไร พร้อมวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบ เริ่มตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบการเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียน การใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับ จากนั้นจึงนำความรู้ที่ได้รับมาเป็นแนวทางในงานเขียนเรียงความของตน โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้องานเขียนที่มีความคล้ายคลึงกับเรียงความต้นแบบไว้

จากการทดลองจะเห็นได้ว่าการที่นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้งานต้นแบบนั้น ช่วยให้นักศึกษาเขียนงานได้ง่ายขึ้น เพราะมีการถ่ายโอนทางความคิดจากงานเขียนต้นแบบที่ได้ศึกษามาแล้วเป็นอย่างดี จึงทำให้มองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความของตนเองเป็นการจุดประกายทางความคิดให้เห็นเป้าหมายและผลสำเร็จของงานเขียน นอกจากนี้การอ่านงานเขียนต้นแบบยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษาที่ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นงานเขียนอย่างไร นับเป็นการช่วยสร้างแนวคิด และประเด็นทางการเขียนให้ชัดเจนขึ้น ทั้งยังเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษาที่มุ่งมั่นจะเขียนเรียงความให้ดีเทียบเท่ากับงานเขียนที่ได้ศึกษาอีกด้วย เนื่องจากผู้วิจัยได้คัดสรรเรียงความที่เป็นผลงานของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นวัยเดียวกันกับผู้เรียน เป็นงานเขียนที่มีความน่าสนใจ มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ ชีวิต คุณธรรมและสิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน และเป็นเรียงความที่เคยได้รับรางวัลมาจากการประกวด ทำให้นักศึกษาสามารถยึดถือเป็นงานเขียนเรียงความต้นแบบได้

ทั้งนี้จากผลของการทดลองพบว่าแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักศึกษาให้เพิ่มขึ้นได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสุณีย์ เดิมสินสุข (2548) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนด้วยการถ่ายโอนเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่ารูปแบบการสอนที่ใช้การถ่ายโอนการเรียนรู้สามารถพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ โดยนักศึกษามีผลความสามารถทางการเขียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยในครั้งนี้ได้ผลเช่นเดียวกับ ฌูกันต์ รักษานาค (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะและ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหาลงมือให้เหตุผลและการเชื่อมโยง ของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถ พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยง ได้ อีกทั้งนักเรียนค่อยๆเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ในทางที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยง และนำ ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ กริฟฟิน (Griffin, 1989) ที่ศึกษาเรื่องประโยชน์ของ การถ่ายโอนการเรียนรู้และการถ่ายโอนยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในชั้นเรียน พร้อมด้วยการเรียนแบบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในเงื่อนไขการเรียนรู้ที่ให้ความช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า 1) ผู้เรียนสามารถใช้ยุทธศาสตร์สำหรับการเรียนรู้ได้ 2) พฤติกรรมเชิงยุทธศาสตร์ของผู้เรียนได้รับ ผลเชิงบวก และมีการนำยุทธศาสตร์ที่ได้เรียนรู้มาแล้วไปใช้ได้ 3) ผู้เรียนสามารถนำยุทธศาสตร์การ เรียนรู้ที่ได้เรียนรู้มานั้น ไปใช้ข้ามสถานการณ์ได้

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือ การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986) ซึ่งได้อธิบายถึงการเรียนรู้จาก การสังเกต หรือ การเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) เนื่องจากมนุษย์มี ปฏิสัมพันธ์ (interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน โดยกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากต้นแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ 1. กระบวนการตั้งใจ (Attention Processes) 2. กระบวนการกักเก็บ (Retention Processes) 3. กระบวนการแสดงพฤติกรรม (Behavior Production Processes) และ 4. กระบวนการจูงใจให้ กระทำพฤติกรรม (Motivational Processes) โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้เลือกใช้ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบมาใช้ในการจัดขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาศัย หลักการที่ว่านักศึกษาจะเกิดการเรียนรู้ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้านการเขียนที่ดีของตนเอง ได้ก็ต่อเมื่อมีต้นแบบที่ดีให้เห็นและเลียนแบบ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ (Social Cognitive Learning Theory) มาเป็นแนวทางในการพัฒนางานเขียนเรียงความของนักศึกษา โดยนำ กระบวนการทั้ง 4 ข้อ ข้างต้นมาสังกัดเป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน โดยมีกระบวนการ ตั้งใจ (Attention Processes) ในขั้นที่ 1 คือ การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อมองเห็นกลวิธีใน การสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความต้นแบบ โดยนำเรียงความต้นแบบที่ดีมาเป็นตัวอย่างให้นักศึกษา สังเกตและเรียนรู้ นำไปสู่กระบวนการการกักเก็บ (Retention Processes) ในขั้นที่ 2 คือ การเชื่อมโยง

สู่ความคิด การเขียนแบบรูปแบบการเขียน แนวความคิด เนื้อหา ส่วนงานโวหารเพื่อนำมาปรับใช้ในงานของตน ทั้งนี้เรียงความต้นแบบที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาให้ให้นักศึกษาได้ศึกษานั้น เป็นเรียงความระดับอุดมศึกษาที่เคยได้รับรางวัลจากสถาบัน หน่วยงาน หรือสมาคมต่างๆมาก่อน เมื่อนักศึกษาได้มีโอกาสเห็นงานต้นแบบที่ดี ก็จะสามารถสังเกต เก็บจำรายละเอียดส่วนต่างๆของงานเขียนเรียงความต้นแบบนั้นมาเป็นแนวทางที่ดีในการเขียนได้ ช่วยให้ผู้มองเห็นภาพงานเขียนชัดเจน ตั้งแต่ในส่วนของการตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ เนื้อหา กลวิธีการเขียน ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับ จากนั้นเมื่อนักศึกษาได้รับหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกันกับหัวข้อเรียงความต้นแบบ นักศึกษาก็จะสามารถแสดงออกถึงความสามารถที่ได้จากการสังเกต และเรียนรู้จากงานเขียนต้นแบบ พร้อมนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสู่กระบวนการแสดงพฤติกรรม(Behavior Production Processes) ในขั้นที่ 3 คือ ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน และขั้นที่ 4 คือ ขั้นปฏิบัติการทางการเขียน คือการนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างสรรค์เป็นผลงานการเขียนเรียงความของตนเองได้ ทั้งนี้ นักศึกษาจะเกิดกระบวนการจูงใจให้กระทำพฤติกรรม (Motivational Processes) จากการกระตุ้นด้วยผลคะแนน คำชม และข้อเสนอแนะของผู้วิจัยให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมทางการเขียนที่ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้จากผลของการทดลองพบว่า นักศึกษาสามารถเขียนเรียงความ ได้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา จรดล (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของแบนดูราที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนสำหรับครูประถมศึกษา พบว่าผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมครูกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจ และทักษะในเรื่องที่อบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ซิมเมอร์แมน และ โรเซนทอล (Zimmerman and Rosenthal, 1974) ที่ได้ศึกษาเรื่องศึกษาลักษณะของตัวแบบที่มีต่อความสามารถในการตั้งคำถามของเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น ผลการอบรมเด็กนักเรียนมี ความสามารถในการจัดภาพ และมีความสามารถในการตั้งคำถามได้ดีขึ้น

1.3 วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) เป็นการอธิบายถึงแนวคิดที่ใช้สนับสนุนการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (Dickson, Chard, and Simmons, 1993) โดยมีเป้าหมายของการช่วยเหลือ คือการช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะหรือกลยุทธ์ใหม่ที่ได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยผู้เรียนจะได้รับความช่วยเหลือด้วยรูปแบบต่างๆที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน (Rosenshine and Meister 1992) ในกระบวนการให้ความช่วยเหลือ นักศึกษาจะปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือได้ทำงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า การมีปฏิสัมพันธ์

ทางสังคมจะช่วยให้ นักศึกษาได้สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์กับบุคคลอื่น ซึ่งทำให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาทางปัญญาได้ (Vygotsky,1978:49,86)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ มาเป็นแนวทางในการพัฒนางานเขียนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือด้วยการอธิบายความหมาย องค์ประกอบ กลวิธีการนำเสนอพร้อมแจกใบความรู้ประกอบการศึกษาให้กับนักศึกษา นักศึกษาจะได้ศึกษาเรียงความและบันทึกผลการวิเคราะห์ลงใบงานที่ 1 ผู้วิจัยเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำอธิบายในส่วนที่นักศึกษายังติดขัด หรือไม่เข้าใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือโดยการกำหนดหัวข้องานเขียนที่คล้ายคลึงเดิม และให้ข้อชี้แจงวิธีการเขียนแผนผังความคิดในใบงานที่ 2 ให้กับนักศึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือโดยให้คำแนะนำและแก้ไขโครงเรื่องของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปเขียนได้จริงตามศักยภาพของนักศึกษา ขั้นที่ 4 ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือกับนักศึกษาเป็นรายบุคคล ในรายที่ยังเขียนงานใบงานที่ 3 ไม่ได้ เช่น ในส่วนของการเริ่มต้นงานเขียน อาจช่วยเหลือด้วยการแนะนำการหาบทประพันธ์ การหาข้อความ วาทะ คำคมของบุคคลสำคัญจากอินเทอร์เน็ต และ ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือโดยการตรวจประเมินผลงานให้ข้อเสนอแนะ ชี้แจง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปปรับแก้ไขผลงานการเขียนเรียงความสมบูรณ์มากที่สุด

สาเหตุที่ผู้วิจัยต้องนำวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์มาใช้ประกอบในทุกขั้นตอนนั้น เพราะการให้ความช่วยเหลือนักศึกษานี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจะเกิดในจุดที่แตกต่างกันนักศึกษาจะได้รับความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล เมื่อนักศึกษาปฏิบัติงานหลายๆครั้ง จะเกิดความเข้าใจ และมีความสามารถเพิ่มขึ้น จากนั้นผู้วิจัยจึงจะค่อยๆลดบทบาทลงจนถึงขั้นที่ไม่ให้การช่วยเหลืออีกต่อไป การที่ผู้วิจัยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือนักศึกษารูปแบบนี้จะช่วยให้นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความด้วยตนเองได้ในที่สุด

ทั้งนี้จากผลของการทดลองพบว่า นักศึกษาสามารถเขียนเรียงความได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล โภชเียน(2547) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์ พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน คณะแนวความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และคะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนความ

เรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบและพัฒนาความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทย

ผลการวิจัยยังคล้ายคลึงกับ ดวงกมล สนวนทอง (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนแบบสแกฟโฟลด์ □ ที่ส่งเสริมจิตลักษณะ ฉันทะและความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่ใช้รูปแบบการสอนแบบสแกฟโฟลด์มีค่าเฉลี่ยจิตลักษณะ ฉันทะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการสูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกตัวแปรหลังการทดลอง และตลอดเวลา 3 เดือน ในระยะติดตามผลด้านผลการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเขียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยกิจกรรมชมรมพลศึกษาสื่อสารที่มีต่อผลความสามารถของนักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยวิธีการแบบสแกฟโฟลด์นั้น ปรากฏว่า นักศึกษาชมรมพลศึกษาสื่อสารมีค่าเฉลี่ยเจตคติที่ดีต่อการเขียนเชิงวิชาการสูงขึ้น และมีความคงทนของความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการกับ ฉันทะในการเขียน

เช่นเดียวกับกับผลการวิจัยของ คิง สเตฟฟีลี และ อเดลเกล (King, Staffieri and Adelgais, 1998) ที่ได้ศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์แบบเพื่อนช่วยเหลือกันเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้โดยศึกษาปฏิสัมพันธ์การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการศึกษา พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อนจะช่วยส่งเสริมการคิด และการเรียนรู้ได้ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีอายุและความสามารถเท่าๆกัน แต่ผู้เรียนก็สามารถส่งเสริมการคิดขั้นสูง และการเรียนรู้ต่อกันได้ โดยที่ผู้สอนจะเป็นผู้ฝึกหรือเตรียมการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในการใช้คำถามที่กระตุ้นการคิดและการทำความเข้าใจ ก่อนที่ผู้เรียนจะปฏิสัมพันธ์กันเองในกลุ่ม

1.4 เทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique) เป็นการอธิบายถึงการจัดกลุ่มจัดระบบเพื่อเชื่อมโยงความคิดเป็นการจัดกลุ่ม จัดระบบเชื่อมโยงความคิด ซึ่งได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงานและความต้องการของสมองซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบ เป็นระเบียบ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์และชัดเจนอันเป็นการทำงานร่วมมือกันของสมองซีกซ้ายและซีกขวาในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน (Buzan, 1991; Wycoff, 1991)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเทคนิคแผนผังความคิด มาเป็นแนวทางในการพัฒนา งานเขียนของนักศึกษาในชั้นที่ 2 ชั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด และ ชั้นที่ 3 ชั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน โดยก่อนที่นักศึกษาจะเริ่มเขียนเรียงความนั้น นักศึกษาต้องมีการวาง โครงเรื่องการเขียน เรียงความ เพื่อจัดทำเค้าโครงเรื่องหรือวางกรอบแนวคิดที่จะเขียน อันจะช่วยในการเก็บประเด็น

สำคัญที่ต้องการสื่อสาร ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งการนำเทคนิคแผนผังความคิดมาใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้จะเปรียบเสมือนการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ เพื่อช่วยในการจัดลำดับ ความคิดของนักศึกษาไม่ให้สับสนวุ่น และเอื้อต่อการเขียนเรียงความของตนเองในขั้นตอนที่ 4 คือขั้นการปฏิบัติการเขียน ในลำดับถัดไป

จากผลของการทดลองพบว่านักศึกษามีความสามารถในการเขียนเรียงความ ได้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ประทุม วิชาโคตร (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิง สร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิดซึ่ง ใช้แผนผังแบบใยแมงมุม (Spider Mapping) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีการ เขียนแผนที่ความคิด ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สำหรับความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความ สามารถทางการเรียนที่มีความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการฝึกโดยวิธีการเขียน แผนที่ความคิดนั้นไม่แตกต่างกัน และ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัณหา คำหอมกุล (2548) ที่ ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด มีความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและหลัง เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแผนผังความคิดแบบขั้นบันได มากที่สุด รองลงมาคือ แผนผังความคิดแบบจำแนกประเภท และแผนผังความคิดแบบกางปลา 3) นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดทำให้เข้าใจบทเรียนง่าย เพราะการเรียนเป็นลำดับขั้นตอน สามารถทำงานเสร็จตามเวลา ทำให้สรุปความได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ได้ และ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลิน (Lin, 2004) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้คอมพิวเตอร์และแผนผัง ความคิดในการสอนเรียงความแบบจูงใจ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลองที่ออกแบบเพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนขนาดกลาง เมืองไอดาโฮ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับศิลปะ ทางด้านภาษา ในระดับเกรดแปด จำนวน 319 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ผล การศึกษาค้นคว้าพบว่าการสอนแผนที่ความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์มีประโยชน์สำหรับการรวบรวม แนวคิดแต่ไม่ส่งผลต่อการเขียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามคุณภาพของแผนที่ความคิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเขียนของนักเรียน และยังพบอีกว่าเวลาที่มีความสัมพันธ์ต่อการเขียน ของนักเรียนในทางลบเมื่อการสอนใช้แผนที่ความคิดแบบคอมพิวเตอร์

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

จากรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ และมีลำดับขั้นตอนในการพัฒนา โดยในทุกๆ ขั้นตอนต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เริ่มต้นจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน อันมีแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโยงการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ ผสมผสานกับวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ และเทคนิคแผนผังความคิด เป็นกรอบแนวคิดหลักในการสังเคราะห์สาระต่างๆ ขององค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันยังได้มีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เป็นประเด็นร่วมในการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนในครั้งนี้ด้วย เพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาได้อย่างแท้จริง ผลคือ ผู้วิจัยสามารถสกัดเป็นขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขั้นที่กำหนดให้นักศึกษาพิจารณาเรียงความต้นแบบซึ่งเป็นเรียงความที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับชาติ และเป็นผลงานการเขียนของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยเดียวกัน แล้วดำเนินการวิเคราะห์กลวิธีการเขียน และองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้วิจัยกำหนดให้ จากนั้นนักศึกษาจึงนำเสนอผลงานให้ผู้วิจัยพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในขั้นตอนนี้นักศึกษาจะได้มีโอกาสเห็นงานเขียนเรียงความต้นแบบที่ดีว่าลักษณะที่ดีของงานเขียนเป็นอย่างไร โดยเริ่มตั้งแต่ส่วนของการตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน กลวิธีการนำเสนอ สำนวน ภาษา และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน เพื่อจะช่วยในการจัดประกายทางความคิด ให้เห็นเป็นแนวทางในการนำไปปรับใช้สำหรับการเขียนเรียงความของตนเองได้

เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์งานอย่างละเอียดแล้วก็จะช่วยให้เข้าใจรูปแบบกลวิธีการเขียน และสามารถนำเสนอเรื่องราวเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบถ่ายโยงการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ (Thorndike, 1913) ที่กล่าวว่า การถ่ายโยงจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสถานการณ์ใหม่มีธาตุมูล (Element) เหมือนหรือคล้ายคลึงกับธาตุมูลในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในอดีต และยังคงคล้ายคลึงกับแนวคิดของ วิทร็อก (Wittrock, 1991) ที่กล่าวว่า การถ่ายโยงการเรียนรู้จะเกิดขึ้น เมื่อเราสอนให้ผู้เรียนทราบกระบวนการ

คิดของพวกเขาในการวางแผนกระบวนการคิดเพื่อที่จะเรียบเรียง หรือจัดลำดับในการเข้าใจสารและสัมพันธ์สารนั้นกับวิชาต่างๆที่เรียนในโรงเรียน และในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแนวทางจากทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวของ แบนดูรา (Albert Bandura) เข้ามาเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากตัวแบบ กล่าวคือ นักศึกษาจะได้สังเกตงานเขียนเรียงความต้นแบบด้วยความใส่ใจ จดจำ อย่างมีเป้าหมายตามขั้นตอนแรกของทฤษฎีนี้ นั่นคือ ขั้นตอนการใส่ใจ (Attention) เนื่องจากงานเขียนเรียงความต้นแบบที่ผู้วิจัยได้คัดสรรมาใช้เป็นตัวแบบนั้นเป็นงานเขียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ และยังเป็นผลงานของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นวัยเดียวกันกับผู้เรียน อีกทั้งหัวข้อเรื่องที่เขียนก็เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวตรงกับประสบการณ์ของผู้เรียนโดยตรง จึงเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ใส่ใจที่จะศึกษาวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบดังกล่าว

2) ขั้นตอนการเชื่อมโยงสู่ความคิด เป็นขั้นที่ผู้สอนจะกำหนดหัวข้อหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบ จากนั้นให้นักศึกษาลงมือเขียนแผนผังความคิดเพื่อนำเสนอโครงสร้างความคิดในการเขียน ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะฝึกการวางโครงเรื่องลงในแผนผังทางความคิดของตน ซึ่งเรื่องที่ได้รับจะมีหัวข้อเรื่องที่ใกล้เคียงกับหัวข้อที่ได้ศึกษามาจากงานต้นแบบ นักศึกษาจึงสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาจากเรียงความต้นแบบมาเทียบเคียงกันได้ ช่วยให้เนื้อเรื่องไม่สับสน วกวน และมีลำดับขั้นตอนทางความคิดที่ดี ไม่ทำให้หลงลืมประเด็นที่สำคัญไป สอดคล้องกับแนวทางของเทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique) ที่เข้ามาช่วยในการวางโครงเรื่อง ดังที่ บูซาน (Buzan, 1991:106-107) กล่าวว่า แผนผังความคิดจัดเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ จัดเป็นการสะท้อนการคิดของคนเราออกมา

3) ขั้นตอนการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน เป็นขั้นที่นักศึกษานำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้วิจัยให้คำแนะนำ และแก้ไขโครงเรื่องให้มีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะได้มีโอกาสปรับแก้ไข และทบทวนแผนผังความคิดของตนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผลงานมีความชัดเจน และสมบูรณ์มากที่สุดอันจะทำให้เกิดความชัดเจนและง่ายในการลงมือปฏิบัติการเขียนเรียงความในลำดับถัดไป

4) ขั้นตอนการเขียนเป็นขั้นที่นักศึกษาเขียนเรียงความตามแผนผังโครงร่างความคิด พร้อมรับทราบเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความจากครูผู้สอน ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะอธิบายหลักเกณฑ์การให้คะแนนแก่นักศึกษา เพื่อเป็นการกำกับทิศทางและช่วยให้นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความของตนให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดให้ตามลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ดี

5) ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ เป็นขั้นที่ผู้สอนตรวจประเมินผลงาน

การเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการเขียนงานครั้งต่อไป ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะได้รับผลงานการเขียนของตนกลับไป และการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาแต่ละคนจะเกิดจากการศึกษาผลการประเมินของครูผู้สอน ประกอบกับข้อเสนอแนะทางการเขียนของครูผู้สอนว่าควรแก้ไข ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง

โดยในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ 2) ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด 3) ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน 4) ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน และ 5) ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์เข้ามาช่วยในทุกขั้นตอน ตามแนวคิดของ คาเมรอน (Cameron, 2001: 6) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อโลกของเด็กและทำให้เด็กเข้าถึงได้ เพราะความสามารถในการเรียนรู้ผ่านการเรียนการสอนและกระบวนการเฉพาะเป็นลักษณะทางสติปัญญาของมนุษย์ด้วยการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ เด็กสามารถปฏิบัติและเข้าใจได้มากกว่าความสามารถในการปฏิบัติตามคำฟัง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม และขอรับความช่วยเหลือได้ในทุกขั้นตอน ผู้วิจัยจะเริ่มให้ความช่วยเหลือเริ่มตั้งแต่ในขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การอธิบายชี้แนะและแจกใบความรู้เพื่อเสริมความเข้าใจในการอ่านเรียงความต้นแบบ พร้อมทั้งช่วยเหลือให้กับนักศึกษาในการวิเคราะห์องค์ประกอบ กลวิธีการเขียนของงานลงในใบงานที่ 1 และตอบคำถาม หากนักศึกษามีข้อสงสัยเป็นรายบุคคล ในขั้นตอนที่ 2 ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ผู้วิจัยช่วยอธิบายการเขียนผังความคิด โดยฝึกให้นักศึกษาเทียบโครงเรื่องจากงานเขียนเรียงความต้นแบบ แล้วเสริมเพิ่มเติมงานเขียนในส่วนที่นักศึกษาสงสัยจะเขียนเพิ่มเติมลงในใบงานที่ 2 ในขั้นตอนที่ 3 ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน จากนั้นผู้วิจัยให้คำแนะนำและปรับแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น ในขั้นตอนที่ 4 ขั้นปฏิบัติการทางการเขียน ผู้วิจัยชี้แจงเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้กับผู้เรียนได้ทราบเพื่อให้นักศึกษาได้เห็นเป้าหมาย และแนวทางทางการเขียนให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน อันจะช่วยให้ผลงานการเขียนในใบงานที่ 3 มีคุณภาพและน่าสนใจตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งในบางช่วงของการเขียนที่นักศึกษาคิดขัดผู้วิจัยจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือในการเขียนทันที เช่น การเขียนสะกดคำ การแต่งคำประพันธ์ การเลือกใช้สำนวนให้สอดคล้องกับเรื่อง หรือในบางครั้งที่ผู้วิจัยพบว่านักศึกษามีข้อคิดขัด ก็จะเข้าไปซักถามเพื่อเสนอความช่วยเหลือให้ และ 5) ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือด้วยการชี้แจงข้อดี และข้อควรปรับปรุงจากการตรวจผลงานของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษานำไปปรับปรุงงานเขียนของตนให้สมบูรณ์ขึ้นในครั้งถัดไป

การช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับระดับ

ความสามารถ และความต้องการของนักศึกษาแต่ละบุคคล แล้วจึงค่อยๆลดความช่วยเหลือลง จนถึงขั้นของการถอดถอนความช่วยเหลือออก เมื่อเห็นว่านักศึกษามีความสามารถปฏิบัติภารกิจเขียนเรียงความได้ด้วยตนเองในที่สุด ดังที่ พาลินซาร์ และ บราว (Palincsar and Brown, 1984:อ้างถึงใน กมล โพธิ์เย็น, 2547:207) กล่าวถึงการช่วยเหลือการเรียนรู้ว่า การช่วยเหลือผู้เรียนจะค่อยๆลดลง ขณะที่ผู้เรียนจะค่อยๆเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเองขึ้นไปเรื่อยๆ และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้ว การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนั้นจะยุติลง

เมื่อผู้วิจัยได้สกัดขั้นตอนทั้ง 5 ขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้สังเคราะห์ และสร้างเป็นขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วจึงได้นำมาจัดทำเป็นรูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเพื่อประเมินความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นจึงนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (try out) เพื่อพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผลจากการดำเนินการ พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้

จากการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้ คือ

1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการเขียน จัดเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงทางการเรียนรู้การเขียนเรียงความ
2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิดเป็นการเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์ทางบวกที่ได้รับมาจากขั้นที่ 1 มาสู่งานเขียนของตน
3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงานเป็นการตรวจสอบโครงสร้างทางความคิดก่อนที่จะลงมือเขียนทำให้มองเห็นภาพความสำเร็จของงานได้ชัดเจนขึ้น
4. ขั้นปฏิบัติการทางการเขียน เป็นขั้นของการลงมือปฏิบัติตามโครงสร้างทางการเขียนที่ได้วางไว้ และ
5. ขั้นการประเมินผลเรียนตามเกณฑ์ นักศึกษาจะได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางการเขียนเพื่อนำไปพัฒนาความสามารถในครั้งถัดไป ดังนั้นการที่นักศึกษาได้มีโอกาสมองเห็นตัวแบบจากงานเขียนเรียงความต้นแบบที่ดี กล่าวคือเป็นเรียงความที่เคยได้รับรางวัลจากสถาบัน หรือหน่วยงานต่างๆ ในประเภทเยาวชน ย่อมเป็นการสร้างแรงบันดาลใจ

ใจ ความสนใจ และใส่ใจ ให้กับนักศึกษา อันจัดเป็นต้นทุนทางความคิดให้กับนักศึกษา นักศึกษาจึงเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ศึกษา วิเคราะห์กลวิธีการเขียนตามใบงานที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ทำให้มองเห็นแนวทางของการเขียน จึงเป็นเรื่องง่ายที่นักศึกษาจะได้สร้างผลงานของตนเองด้วยการถ่ายโยงการเรียนรู้เกี่ยวกับกลวิธีการในการเขียนเรียงความจากงานเรียงความต้นแบบ โดยมีใบความรู้ประกอบความเข้าใจ และมีผู้วิจัยช่วยให้คำแนะนำในทุกขั้นตอนของการทำใบงาน อันเป็นการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ

เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละครั้ง นักศึกษาจะบันทึกผลสะท้อนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้วิจัยรับทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงการสอนในครั้งถัดไป ซึ่งผลจากการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ยังเห็นได้จากคะแนนระหว่างการทดลองทั้ง 6 ครั้ง ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ คือ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่าสามารถช่วยเสริมพัฒนาการทางการเขียนของนักศึกษาได้จริง ดังจะเห็นได้จากคะแนนพัฒนาการการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาจำนวน 30 คน ที่เพิ่มขึ้นในการเขียนเรียงความทั้ง 6 ครั้ง ดังนี้ 1) เรียงความเรื่อง พ่อของฉันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.56 2) เรียงความเรื่อง เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 3) เรียงความเรื่อง รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่มมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.16 4) เรียงความเรื่อง ฉันจะไม่ทำร้ายใครมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 5) เรียงความเรื่อง เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชวงศ์จักรีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.90 และ 6) เรียงความเรื่อง ปณิธานของ... มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.86

จากผลคะแนนแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางการเขียนที่มีพัฒนาการที่สูงขึ้นตามลำดับ และผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้จริง เนื่องจากการที่นักศึกษามีโอกาสได้ศึกษางานเขียนจากเรียงความต้นแบบจะทำให้มองเห็นแนวทางการเขียนที่ถูกต้อง ดังที่ แบนดูรา (Bandura, 1977:46) กล่าวถึงการเรียนรู้ที่ดีจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนมีโอกาสดูเห็นต้นแบบที่ดี ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยนำเรียงความต้นแบบที่ดีมาให้นักศึกษาได้ฝึกการสังเกตทั้งในด้านสาระสำคัญ แนวทางการเขียน การวางโครงเรื่อง องค์ประกอบ กลวิธีการใช้ภาษา เนื้อหา และคุณค่าที่ได้รับ นักศึกษาจึงมองเห็นแนวทางในการเขียนงาน และเกิดการถ่ายโยงทางการเรียนรู้ไปสู่งานที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงเดิมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คลอสไมเออร์ (Klausmeier) ที่กล่าวว่าการถ่ายโยงเป็นการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้มาก่อน (Initially learned outcomes) มาสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ในอีก

สถานการณ์หนึ่งเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ (advanced outcomes) ให้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดีจากการดำเนินการทดลองทั้ง 6 ครั้งนั้น ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่านักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์พัฒนาขึ้นในทุกครั้งของการเรียน โดยผลคะแนนในครั้งที่ 5 และ ครั้งที่ 6 มีผลคะแนนสูงที่สุดตามลำดับ คือ ครั้งที่ 5 การเขียนเรียงความหัวข้อเรื่อง เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชมณฑล มีผลคะแนนสูงเป็นลำดับที่ 2 คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.90 และคะแนนครั้งที่ 6 การเขียนเรียงความหัวข้อเรื่องปณิธานของ... มีผลคะแนนสูงสุด คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.86 แต่เมื่อผู้วิจัยนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (Post test) ในหัวข้อเรื่อง เมื่อเราได้เป็นเพื่อนกัน มีผลคะแนน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.27 พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าการเขียนแบบฝึกหัดทั้งสองครั้ง จึงสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า ผลคะแนนที่ลดต่ำลงมีผลเนื่องมาจาก ในการเขียนเรียงความหลังการทดลอง (post test) หัวข้อเรื่อง เมื่อเราได้เป็นเพื่อนกัน เป็นการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อเรื่องให้เขียนในห้องสอบ นักศึกษาไม่มีโอกาสศึกษาเรียงความต้นแบบ และไม่มีโอกาสเปิดใบความรู้ แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษางานต้นแบบช่วยให้เกิดการถ่ายโยงความรู้ ความคิด ประสบการณ์มาสู่งานเขียนของนักศึกษาได้จริง จึงเป็นการยืนยันว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบสามารถใช้พัฒนาการเขียนเรียงความได้

3. การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

จากผลการประเมินด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D. = 0.13) พิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบ ได้รับผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 มี 3 รายการ ได้แก่ 1) การศึกษาเรียงความต้นแบบช่วยให้มองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้ 2) การศึกษางานต้นแบบช่วยเพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ทางการเขียนเรียงความได้ 3) ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความเหมาะสม และเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้

3.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน ได้รับผลการประเมินรองลงมา ($\bar{x} = 4.97$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 มี 3 รายการ ได้แก่ 1) เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความมีความชัดเจนเหมาะสมกับการศึกษาด้วยตนเอง 2) เรียงความต้นแบบมีเนื้อหาสาระและกลวิธีที่น่าสนใจและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น 3) ใบงานที่กำหนดให้ช่วยห่มองเห็นแนวทางไปสร้างงานเขียนเรียงความได้ง่ายขึ้น

3.2 ด้านเนื้อหาสาระ ได้รับผลการประเมินเป็นลำดับถัดมา ($\bar{x} = 4.71$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 คือ หัวข้อแบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา รายการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.86 คือ งานเขียนเรียงความมีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา รายการถัดมามีค่าเฉลี่ย 4.83 คือ การเขียนเรียงความมีความชัดเจนและตรงกับประสบการณ์ของนักศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาเห็นความสำคัญของการนำทักษะทางการเขียนเรียงความไปใช้ประโยชน์ได้จริงในอนาคต ดังที่นักศึกษาคณะหนึ่งเขียนแสดงความคิดเห็นลงในแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) ว่า “การเขียนเรียงความมีความสำคัญที่จะช่วยให้หนูสามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคต ซึ่งเป็นพื้นฐานอันดีในการเขียนประเภทอื่นๆ เห็นได้จากงานเขียนที่ดีขึ้นของหนู จากที่แต่ก่อนหนูจะเขียนงานได้ไม่ค่อยดี ยังสะเปะสะปะ แต่ตอนนี้เขียนงานได้ดีขึ้นมาก จนสามารถนำไปปรับใช้ได้กับงานเขียนประเภทอื่นๆ ได้ด้วย” และของนักศึกษาอีกคนหนึ่งก็กล่าวว่า “ผมมีความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น จากเดิมที่ไม่รู้จะเริ่มต้นเขียนอะไร ก็จะกลับไปดูตัวอย่าง แล้วเอามาคัดแปลงครุอนุญาติให้สอบถาม หรือหากำคมกับกลอนในอินเทอร์เน็ตมาเขียนได้โดยไม่ต้องแต่งเอง งานผมจึงสมบูรณ์”

จากการพูดคุยสอบถามในระหว่าง และหลังจากการจัดการเรียนการสอนนักศึกษา มีความพึงพอใจที่มีโอกาสซักถามข้อมูล และขอความช่วยเหลือจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา จึงช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ช่วยลดความตึงเครียดของการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับที่ เบริก และวินสเลอร์ (Berk and Winsler, 1995:48) ได้กล่าวถึงกระบวนการสอนแบบสแกฟโฟลด์ว่าการสอนแบบสแกฟโฟลด์จะเกิดขึ้นจากลักษณะของการเรียนรู้แบบการสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Inter subjectivity) มีการตอบสนองอย่างอบอุ่น (Warmth and responsiveness) การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษา (Keep the child in the ZPD) อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองจนเต็มตามศักยภาพด้วยการทำงานไปได้อย่างต่อเนื่องจนจบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเข้าไปให้ความช่วยเหลือในจังหวะที่เหมาะสม และคอยสังเกตอยู่ห่างๆว่าเมื่อใดที่นักศึกษาเกิดการติดขัดก็จะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ และเมื่อ

นักศึกษาสามารถทำงานได้ด้วยตนเองจึงค่อยลดความช่วยเหลือลง จนถึงขั้นที่ไม่เข้าไปให้ความช่วยเหลือเลย

ดังเช่นที่นักศึกษาเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของครูผู้สอนไว้ในแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) ว่า “วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูช่วยให้หนูเขียนเรียงความได้ดีมากยิ่งขึ้นค่ะ ครูให้ความช่วยเหลือดีมาก จากเดิมที่เขียนเรียงความไม่ถูกวิธี ก็สามารถเขียนได้ถูกต้อง และครบถ้วนตามองค์ประกอบ” และความคิดเห็นของนักศึกษาอีกคนหนึ่งที่ว่า “ได้รับความช่วยเหลือในการเขียนดีมากทุกครั้ง บางครั้งก็เกรงใจที่เดินไปถามหลายครั้งค่ะ” และความคิดเห็นของนักศึกษาอีกคนหนึ่งที่ว่า “ความมั่นใจเพิ่มขึ้นมาก หลังเรียนจบครูช่วยบอกว่าผิดตรงส่วนไหน ทำให้งานครั้งต่อไปไม่ผิดอีก ขอบคุณที่ครูคอยแนะนำจนงานออกมาได้ดีค่ะ” นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยเข้าไปให้ความช่วยเหลือนักศึกษาคนหนึ่งแล้ว นักศึกษาคคนที่เหลือจึงค่อยคลายความกังวลและกล้าขอรับความช่วยเหลือบ้าง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังพบว่า มีนักศึกษาหลายคนที่ยังไม่กล้าขอมือขึ้นขอความช่วยเหลือ หรือซักถาม ดังเช่นที่นักศึกษาคนหนึ่งเขียนความคิดเห็นลงในแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Journal) ว่า “ผมคิดว่ายังทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ตั้งใจไว้ ต้องเสียเวลาในส่วนของงานเขียน โครงเรื่องไปเยอะมาก เพราะคิดไม่ค่อยออกครับ ไม่กล้าเข้าไปถามอาจารย์ และไม่แน่ใจว่าที่เขียนไปจะถูกหรือไม่ จึงพยายามเขียนให้คล้ายกับตัวอย่าง” และความคิดเห็นของนักศึกษาอีกคนหนึ่งที่ว่า “คิดว่าอาจารย์ช่วยเหลือได้ดีมากในทุกขั้นตอน แต่นักศึกษามีจำนวนมากทำให้เกรงใจ ไม่กล้าถามมาก แต่ก็ได้รับความช่วยเหลือที่ดีจากเพื่อนๆ ครับ”

จากการให้ความช่วยเหลือพบว่า นักศึกษาแต่ละคนจะเกิดความสงสัยในแต่ละขั้นตอนที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือเป็นรายบุคคล เช่น นักศึกษาบางคนจะมีปัญหาในส่วนของกราวีเคราะห์เรียงความต้นแบบ บางคนจะมีปัญหาในส่วนของกราวง โครงเรื่อง บางคนจะมีปัญหาในการปฏิบัติการทางการเขียน เป็นต้น ดังนั้นการเข้าไปให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคลจึงช่วยสร้างความเข้าใจ และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ทำให้นักศึกษากล้าพูดคุย ซักถาม มากขึ้นกว่าตอนอธิบายหน้าชั้นเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องใช้ในการสังเกตขณะนักศึกษาอ่าน และเขียนงาน ซึ่งหากพบว่า มีนักศึกษาที่ติดขัดในช่วงใด ก็จะรีบเข้าไปสอบถามและเสนอความช่วยเหลือให้ โดยอาจเสนอความช่วยเหลือโดยช่วยเขียนเนื้อหาให้บางส่วน หรือ อาจใช้คำถามในการชี้แนะ หรือเสนอแนะแนวทางในการเลือกใช้กลวิธีทางการเขียนที่ปรากฏอยู่ในใบความรู้ให้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่นักศึกษาแต่ละคนกำลังประสบอยู่ จากการพูดคุยจึงพบว่า นักศึกษาสามารถทำผลงานได้ดีขึ้นจริง สอดคล้องกับที่ ดิกสัน ครอส (Dixon-Krauss,

1996:195) ได้กล่าวว่า การแนะนำ ชี้นำ โดยการพัฒนาสนทนากับผู้เรียน เพื่อให้แนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้นๆ จะช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้สามารถสร้างเสริมความสามารถ ในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ได้ นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ สำหรับครูผู้สอนที่สนใจนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ผู้สอนจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจ ขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นก่อนจะนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน นั่นคือ ผู้สอนจะต้องอธิบายจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบ และ ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับจากการศึกษาด้วยรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ศึกษามองเห็น คุณค่าที่จะได้รับจากแนวทางการวิเคราะห์เรียงความต้นแบบ และแนวทางการจัดทำผัง โครงร่าง ความคิด ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ และเอาใจใส่ (Attention) ต่อการศึกษาในรูปแบบนี้

1.2 ผู้สอนสามารถเลือกใช้เรียงความต้นแบบที่นอกเหนือไปจากที่ปรากฏใน งานวิจัยครั้งนี้ได้ ทั้งนี้เพื่อปรับให้สัมพันธ์กับเรื่องราว สถานการณ์ สภาพแวดล้อม และความสนใจ ของนักศึกษา แต่ต้องอยู่ในข้อตกลงของการเลือกเรียงความต้นแบบที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้ นั่นคือ ผู้วิจัย มีแนวทางในการคัดเลือกเรียงความไว้ว่า ดังนี้ คือ 1) ต้องเป็นเรียงความต้นแบบที่มีเนื้อหาหลักที่ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ชีวิตและสิ่งที่อยู่รอบตัวของนักศึกษา 2) เรียงความต้นแบบมีความเหมาะสม กับวัย ระดับการศึกษา และระดับความสามารถของนักศึกษา 3) เรียงความที่นำมาเป็นต้นแบบต้อง ได้รับรางวัลจากสถาบัน หน่วยงาน หรือสมาคมในระดับประชาชน หรืออุดมศึกษามาก่อน

1.3 การกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความให้กับนักศึกษา ในกรณีที่ผู้สอน ต้องการใช้เรียงความที่นอกเหนือไปจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้สอนจำเป็นต้องกำหนดหัวข้อการเขียน เรียงความให้มีความสัมพันธ์กับเรียงความที่นำมาเป็นต้นแบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโยงทาง ความคิดจากสถานการณ์เก่ามาสู่สถานการณ์ใหม่ได้โดยไม่ติดขัด และสามารถนำมาเป็นต้นแบบใน การเทียบเคียงทางการเขียนได้จริง นอกจากนี้ผู้สอนจำเป็นต้องชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียน

ได้รับทราบก่อนลงมือปฏิบัติการทางการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบแนวทาง และจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

1.4 ผู้สอนควรสังเกต และใส่ใจพฤติกรรมของนักศึกษาขณะรับการช่วยเหลือจากผู้สอนว่ามีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้จริงตามศักยภาพที่ได้รับ เพราะการที่นักศึกษาตอบรับว่าเข้าใจ อาจเพราะมีอิทธิพลทางด้านอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เกิดจากความเกรงใจ หรือ เกรงกลัวครูผู้สอนจนไม่กล้าเข้ามาขอรับความช่วยเหลือ หรือ ขอรับเพียงบางส่วนได้ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องหาทางเสริมแรง และสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีต่อผู้เรียน เช่น อาจเสริมด้วยการอธิบาย การให้คำแนะนำ การให้ตัวอย่างเพิ่มเติม ตลอดจนเขียนสาธิตให้ดู จนกระทั่งแน่ใจว่านักศึกษาเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงจึงค่อยถอดความช่วยเหลือออกไปให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานด้วยตนเอง

1.5 การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น นับผู้สอนว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพทางการสอนให้ถึงขีดสุด ผู้สอนจึงจัดเป็นต้นแบบทางบุคลากรที่สำคัญอย่างหนึ่งเสมือนกับเรียงความต้นแบบ ดังนั้นผู้สอนที่จะสามารถสร้างนักศึกษาให้เกิดความสามารถทางการเขียนได้ดีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนเรียงความที่ดีด้วย เพราะหากนักศึกษาเกิดปัญหา หรือต้องการความช่วยเหลือที่นอกเหนือไปจากเรียงความต้นแบบ หรือ ใบความรู้ที่แจกให้ ผู้สอนต้องสามารถอธิบาย แจกแจง และยกตัวอย่างเสริมความเข้าใจให้กับนักศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้นักศึกษาเกิดพุทธิปัญญา และพัฒนาการทางการเขียนไปถึงขีดสุดได้

1.6 เนื่องจากผลการทดลองได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี จึงควรมีการเพิ่มจำนวนครั้ง และระยะเวลาในการทดลอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นที่น่าจะศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

2.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนทางภาษาไทย ในรูปแบบอื่นๆ เช่น สร้างเสริมความสามารถในการเขียนความเรียง การเขียนบทความ การเขียนบทร้อยกรอง เป็นต้น

2.1 การนำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับ ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้กับการเขียนในรายวิชาอื่น เช่น รายวิชาภาษาอังกฤษ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล โปธิเย็น. (2547). “รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์.” วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยาสตวรรษที่ ๒๑ สาขาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัณหา คำหอมกุล. (2548). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด.” สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2545). การออกแบบการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โรงพิมพ์ศิลปากร.
- กานดา จรดล. (2542). “ผลการใช้กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของเบนคูรา ที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนสำหรับครูประถมศึกษา.” สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยาสตวรรษที่ ๒๑ สาขาวิชาการประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไกรยศ ภัทราวาท. (2556). “กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21”. ประชาชาติธุรกิจ 1 (มกราคม): 1.
- คชานนท์ สุวรรณพันธ์. (2543). “โครงสร้างความรู้และการเปลี่ยนมโนทัศน์เรื่องระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ผังมโนทัศน์.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์. (2554). “การพัฒนาแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการผ่านเว็บตามแนวทฤษฎีการขยายความคิดเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ชนาธิป พรสกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2542). ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน. กรุงเทพฯ: นันทพันธ์.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2523). คู่มือสอบเรียงความ. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: แผนกเอกสารตำราเรียน วิทยาลัยครูนครปฐม.
- ชูลิพร คัดงาม. (2552). “การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการสอน: การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2520). ภาษาสำหรับครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ณัฐิกานต์ รัตนาค. (2552). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการเชื่อมโยงของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงกมล สวนทอง. (2556). “การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนแบบสแกฟโฟลด์ที่ส่งเสริมจิต ลักษณะ ฉันทะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของนักศึกษา.” ปริญญาคุยภักดิ์บัณฑิต สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2550). ทักษะการเขียนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2539). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. สงขลา: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ทวีป บรรจงเปลี่ยน. (2540). “การศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจมโนคติวิทยาาสตร์ เรื่อง โลกลีเซีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลวิธีการสอนเพื่อเปลี่ยนมโนคติตามทฤษฎีของ Posner และคณะกับการสอนปกติ.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. (2553). การพัฒนาทักษะการเขียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ทศนา แวมมณี. (2547). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โทนี บูซาน. (2552). **คัมภีร์ Mind Map**. แปลโดย รัชฎา พลอนันต์ และนพดล จำปา. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว.
- นภค จันทรเพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- น้ำผึ้ง มินิล. (2545). “ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการเรียนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์กับคุณภาพชีวิตที่มีต่อการใช้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษบง ต้นติวังศ์. (2536). **แนวคิดและหลักการในการจัดปฐมวัยศึกษา**. (หน่วยที่ 3) ใน ชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2537). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการปฐมวัยศึกษาในประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษาหน่วยที่ 2 เล่มที่ 1**. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ □ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2541). **เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Waldorf ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประณัฐ กิรุ่งเรือง. (2553). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทุม วิชาโคตร. (2544). “ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึก □ โดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประเวทย์ จันทรรัตน์. (2553). การเรียนการสอนและการทดสอบภาษาต่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกาจากการจัดหลักสูตรถึงการทดสอบ. **เอกสารประกอบการสอนการอบรมการทดสอบสมรรถภาพทางภาษา ศูนย์ภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. (มกราคม) : 29-31.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2518). **การเขียนภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

- ประภาศรี สีอำไพ. (2531). การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปราณี กุลละวณิชย์, ยูพาพรรณ หุ่นจำลอง และ ประเวทย์ จันทรัตน์. (ม.ป.ป.) เกณฑ์การประเมินทางการเขียน. เอกสารประกอบการอบรมการทดสอบสมรรถภาพภาษาไทย ภาคที่ 1. ศูนย์ภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (มกราคม) : 12-14.
- เปลื้อง ณ นคร. (2512). เรียงความชั้นสูง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรทิพย์ ศิริสมบุญแนว. (2549). การจัดหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ □ ทวีรัตน์ □. (2543). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ □ และสังคมศาสตร์. □ พิมพ์ □ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ฟ็อน เปรมพันธุ์. (2542). ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- ภักจิรา รอดพันธ์. (2553). “การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีฐานความช่วยเหลือทางการเรียน เรื่องประวัติศาสตร์สุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรรณิ โสมประยูร และคณะ. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนมุ่งทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2557). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราภรณ์ เหลี่ยมไธสง. (2542). “ทักษะการอ่านและการเขียนในการสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและใช้แบบฝึกทักษะ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2555). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 9. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชากร, กรม. (2542). การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2548). “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยาย ความคิดของเราเหตุผลเพื่อส่งเสริมความแม่นยำด้านเนื้อหา ความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติและความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.” ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งทวี. (2528). ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2536). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พีระพัฒนา.
- สมศักดิ์ สมเสนาะ. (2537). “การศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกแบบระดมสมองและการฝึกคิดเป็นรายบุคคลที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชชัย. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมาคมจัดพิมพ์และผู้อำนวยการหนังสือแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). 60 พ่อสอนอ่าน ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวข้องกับการอ่านการเขียนและการศึกษา. สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้อำนวยการหนังสือแห่งประเทศไทย.
- สายสุนีย์ เดิมสินสุข. (2548). “การพัฒนารูปแบบการสอนด้วยการถ่ายโยงเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.” ดุษฎีบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติ วัฒนชัย. (2554). “การพัฒนาโมเดลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทธิ ชัดดียะ. (2552). ศาสตร์การเขียน ฉบับปรับปรุงแก้ไข. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เปเปอร์เฮาส์.
- สุนิษฐ์ ภู่อิฐาพันธุ์ และพรสุดา อินทร์สาน. (2557). สัมภาษณ์. (27 พฤษภาคม).
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2545). ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์. ขอนแก่น : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. (2547). เอกสารประกอบเทคโนโลยีการศึกษาและการพัฒนาระบบการสอน. ขอนแก่น :

- ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. (2551). **เทคโนโลยีการศึกษาหลักการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- สุรวงศ์ โค้วตระกูล. (2554). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงรุ่ง พูลสุวรรณ. (2556). “การพัฒนาทักษะการคิด School in Focus.” ใน **ประชาชาติธุรกิจออนไลน์**. ปีที่ 5 ฉบับที่ 13.
- อธิมาศ มากชัย. (2553). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.” **ดุสิตบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- อนุชา โสmanoตร. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอน วิชา 241208 ปรับปรุงครั้งที่ 3 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 241. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- อร่าม อินพุ่ม. (2537). **กลวิธีเขียนเรียงความประกวดพร้อมตัวอย่างเรียงความชนะเลิศ**. กรุงเทพฯ: ด้วยรัก.
- อารยา ช่ออั้งชัย. (2553). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- อิงอร อมาตยกุล. (2535). “การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

ภาษาต่างประเทศ

- Allyn and Bacon. Joyce B. and Wiel M. (1986). **Models of Teaching Englewood Cliffs**. NJ: Prentice–Hall.
- Analoui, F. (1993). **Training and transfer of learning**. England, Avebury: Industrial and Labor Relations Review Industrial and Labor Relations Review.

- Anderson, A. A. (1997). "The effects of sociocognitive writing strategy instruction on the writing achievement and writing self-efficacy of students with disabilities and typical achievement in an urban elementary school". Houston Unpublished doctoral dissertation University of Houston.
- Anderson, L.W. and Krathwohl, David R. (2000). **A Taxonomy for Learning Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objective**. New York: Longman.
- Anderson, Tery. (1994). **Using the Internet for distance Education delivery and professional Development**. London: Open Praxis.
- Anderson, T.P. (1997). **Using models of instruction**. New Jersey: Educational Publications,.
- Arends, R.I. (1998). **Learning to Teach**. 4th Ed. Singapore : The McGraw-Hill.
- Bandura, A. (1977). **Self-regulation of motivation and action through goal systems**. New York: Hamilton.
- _____. (1988). **Social cognitive theory and social referencing**. In S. Feinman, Social referencing and social construction of reality. New York: Plenum.
- Berk, Laura E. and Winsler, Adam. (1995). **Scaffolding Children's Learning: Vygotsky and Early Childhood Education**. Washington, D.C: National Association for the Education of Young Children.
- Best, John W. (1981). **Research in Education**. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bigge, M.L. and Shermis, S.S. (1992). **Learning Theories for Teachers**. 5th Ed. New York: Harper Collins.
- Bruner. J. S. (1966). **Studies in Cognitive Growth: A Collaboration at the Center for Cognitive Studies**. New York: John Wiley&Sons.
- Buzan, T. and Buzan, B. (1997). **The Mind map book: Radiant thinking**. London: BBC.
- _____. (1995). **Use your Head**. London: BBC. Books.
- Cameron, H. (2001). **Review of 'Faith in Politics' Political Theology**. New York: Houghton Mifflin.
- Campbell, D. T. and Stanley, J. C. (1969). **Experimental and quasi-experimental design for**

research. New York: Houghton Mifflin.

- Chris, Q., Joseph, K. and Elliot, S. (2002). "A Case Study to Distill Structural Scaffolding Guidelines for Scaffolded Software Environments, Structure and flow". **CHI2002: changing the world, changing ourselves. Vol.4 (1)** : 81-88.
- Clark. (2004). "Introduction to instructional system design." Retrived June 10, 2004. from <http://www.nwlink.com/donclark/hrd/sat1.html>.
- Clark, K.F. and Graves, M. F. (2005). Scaffolding students' comprehension of text. **The Reading Teacher.** 58(6): 55.
- Cornbach,L.J. and other. (1980). **Toward reform of Program evaluation:Aims, methods, and institutional arrangements.** San Francisco:Jossey-Bass.
- Cree, V.E. (2000). **Transfer of learning in professional and vocational education.** New York: Routledge.
- Creswell. JW. (2003). **Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed methods approaches.** 2nd Ed. Thousand Oak: Sage Publications.
- Dadger, S.(2002). "Transfer of learning." Retrieved June 10, 2004 from <http://coe.sdsu.edu/Articles/transferLearn/starthtm>.
- De Bono, Edward. (1982). **Lateral Thinking for Management.** A Textbook of Creativity London: Harmondsworth.
- _____. (1976). **Teaching Thinking.** London: Temple Smith.
- Dick W. and Carey L. (2006). **The Systematic Design of Instruction.** 6th Ed. New York: Haper Collins College Publishers.
- Dixon-Krauss, L. (1996). **Vygotsky in the Classroom : Mediated Literacy Instruction and Assessment.** New York: Longman.
- Dryer, Penelope Ann. (n.d.). "A study of the Effect of Prereading Mapping on Comprehension" New York: n.p.
- Eggen and Kauchak. (1999). **Educational Psychology: Windows on Classroom.** New Jercey: Prentice- Hall.
- Ellis, R. A. and Lane, W.C. (1963). "**Structural supports for upward mobility.**" American Sociological Review, 28, 743-756.

- Furner, B.A. (n.d.). "Creative writing through creative dramatics." **Elementary School English** London: 50(1):3.
- Gagne. (1970). **The Cognitive of Learning**. 2nd Ed. New York: Holt Rinehart and Winston.Inc.
- _____. (1979). **The Conditions of learning and theory of Instruction**. 4th Ed. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Giffin, Colin. (1983). **Curriculum theory in adult lifelong educatio**. London: Croom Halm.
- Griffin, E.A. (1989). "The Use and Transfer of Learning Strategies in the Classroom" Doctoral Dissertation. London: Dartmouth College.
- G. H, Bower and N. H, Frijda. (1988). **Cognitive perspectives on emotion and motivation**. Dordrecht: Martinus Nijhoff.
- Gunter, M.A., Estes, T.H. and Schwab, J.H. (1988). **Instruction: A models approach**. Boston: n.p.
- Hammond, J. (2001). **Scaffolding teaching and learning in language and literacy education**. Sydney: Primary English Teaching Association.
- Hammond, J. and Gibbons, P. (2005). **Putting scaffolding to work: The contribution of scaffolding in articulating ESL education**. Newtown, NSW: Prospect, 20(1), 6-30.
- Haskell, R.E. (2001). **Transfer of learning: Cognition, instruction and reasoning**. British Columbia: Academic press, 2001.
- Hallenbeck, M. J. (1997). **From the inside out: Adolescents with learning disabilities think and talk about writing (Doctoral dissertation)**. Retrieved from ProQuest.
- Hilgard, Ernest R. (1926). **Introduction to. Psychology**. New York: n.p.
- Hunter, W.J. Jardine, G., Rilstone, P. and Weisgerber, R. (2004). **The effect of using word processors : A hard look at the research**. Retrieved July 10, 2004 from <http://www.fp.ucalgary.ca/hunter/papers/writ.html>
- Joyce, B., and Weil, M. (1996). **Models of Teaching**. 5th Ed. New York: Prentice Hall.
- _____. (2009). **Models of Teaching**. 8th Ed. Englewood Cliffs, New York: Prentice-Hall.
- Johnson,Kast and Resen zweig. (1967). **The Theory and Management of Systems**. New York: McGraw-Hill Book Company.

- Kemp, J.E.; Morrison, G.R. & Ross, S.M. (1998). **Designing effective Instruction**. 2nd Ed. Columbus: Merrill.
- King, A., Stafferi, A., & Adelgais, A. (1998). "Mutual peer-tutoring: Effects of structuring tutorial interaction to scaffold peer learning". **Journal of Educational Psychology**, 90 (1), 134-152.
- Klansmeier, H.J. (1985). **Educational Psychology**. 5th ed. New York: Harper & Row.
- Kurtines and J. L. Gewirtz. (n.d.). **Moral behavior and development: Advances in theory, research, and applications (Vol. 1)**. Hillsdale, New Jersey: Erlbaum.
- Larkin, M. J. (2001). Providing support for student independence through scuffled instruction. **TEACHING Exceptional Children**, 34(1), 30-34.
- Leilah, L. (2007). "Scaffolding Cooperative Multi-Device Activities in an Informal Learning Environment." **Proceedings : Doctoral Consortium**. Aalborg, Denmark: 189-192.
- Lin,D.Y.M. (2004). "Evaluating older adults' retention in hypertext perusal: impacts of presentation media as a function of text typology." **Computers in Human Behavior**. 14 April, 21-23.
- Marini, A. and Généreux, R. (1995). **The challenge of teaching for transfer**. New York: In A. McKeough, J. Lupart and A. Marini. (2002). "Teaching for transfer: Fostering generalization in learning." **Mahwah**. New York: Erlbaum, 1-19.
- McKinnon, D.W. (1962). "The Nature and Nurture of Creative Talent." **American Psychologists**. 7 January, 484 – 495.
- Meister, C. (1992). "The use of scaffolds for teaching higher level cognitive strategies." **Educational leadership**. 14 April, 26-33.
- Midlarsky, E. and Bryan, J. H. (1967). Training charity in children. **Journal of Personality and Social Psychology**. 5 (September). 408-415.
- _____. (1972). "Affect expressions and children's imitative altruism." **Journal of Experimental Research in Personality**. 6 (July). 195-203.
- Midlarsky, E., Bryan, J. H. and Brickman, P. (n.d.). "Aversive approval: Interactive effects of Modeling" Retrieved April 18, 2015 from: <http://ed.web3educ.msu.eduliteracy/papers/paperlr2.htm>Rosenshine.

- Ormrod, J.E. (1998). **Educational psychology developing learners**. 2th Ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Rachel R. Van Der Stuyf. (2002). "Scaffolding as a Teaching Strategy" Retrieved February 29, 2015 from via google scholar.
- Reima Al-Jalf. (2010). Teaching Medical Terminology with a Mind Mapping Software. **Annals of Dunarea de Jos**. University of GALATI Fascicle XIII. Language and Literature. New Series.
- Roehler, L.R. and Cantlon, D.J. (1992). "Scaffolding : A Powerful Tool in Social Constructivist Classroom". Retrieved April 18, 2015 from: URL: <http://ed.web3educ.msu.eduliteracy/papers/paperlr2.htm> Rosenshine.
- Rosenshine, B. and Meister, C. (1992). "The use of scaffolds for teaching higher-level cognitive strategies." *Educational Leadership*, 49(7), 26-33.
- Santrock, J.W. (2010). **Children**. 11th Ed. New York: McGraw-Hill.
- Sara McNeil. (2009). "Instructional Design". Retrieved January 19, 2015. from http://www.edutechwiki.unige.ch/en2Instructional_design/.
- Sarah Cottrell. (2003). "Scaffolding for second language writers:producing an academicessay." **Oxford University Press. ELT Journal** 2 (April): 57.
- Sternberg. R.J. (1985). **Beyond IQ: A Triarchic Theory of Human Intelligence**. London: Cambridge University.
- Sternberg J, Robert and Wendy M. Williams. (2002). **Educational Psychology**. MA: Pearson Education.
- Stephen Johnson. (2000). **Teaching Thinking Skills**. 8th Ed. London: No.8.Philosophy of Education society of Great Britain.
- Torrance,P.E. (1962). **Guiding Creative Talent**. New York: Prentice-hall Inc.
- Thronkike,E.L. (1913). **Educational psychology: Vol.2. The psychology of learning**. New York: Columbia University Press.
- _____. (1950). "How Children Learn the Principle and Techniques of Problem Solving" **Learning and Instruction**.Chicago: The National Society for the Study of Education, 192-216.

Tuckman, Bruce W. (1999). **Conducting Educational Research**. 5th Ed. New York: Harcourt
Brace & Company.

Vygotsky, L.S. (1978). **Mind in Society: the Development of Higher Psychological Process**.
n.p.

_____. (1997). **Educational Psychology Translated by R. Silverman**. Florida: St. Lucie
Press.

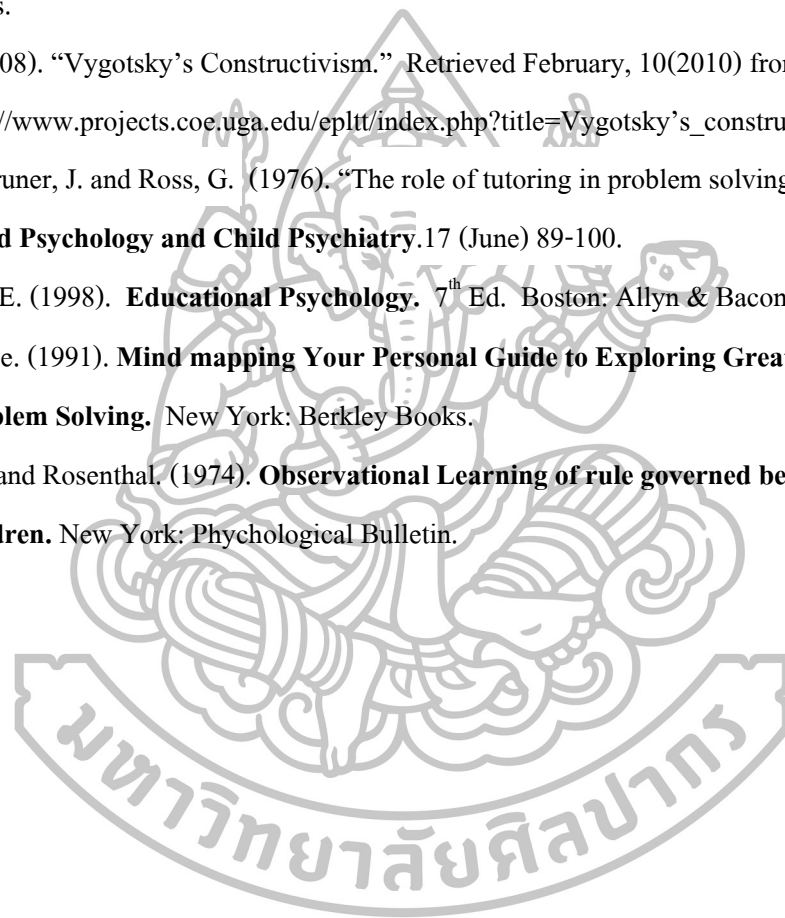
_____. (2008). "Vygotsky's Constructivism." Retrieved February, 10(2010) from
http://www.projects.coe.uga.edu/epltt/index.php?title=Vygotsky's_constructivism

Wood, D., Bruner, J. and Ross, G. (1976). "The role of tutoring in problem solving." **Journal of
Child Psychology and Child Psychiatry**. 17 (June) 89-100.

Woolfolk, A.E. (1998). **Educational Psychology**. 7th Ed. Boston: Allyn & Bacon, Co.

Wycoff, Joyce. (1991). **Mind mapping Your Personal Guide to Exploring Creativity and
Problem Solving**. New York: Berkley Books.

Zimmerman and Rosenthal. (1974). **Observational Learning of rule governed behavior with
children**. New York: Psychological Bulletin.

ภาคผนวก

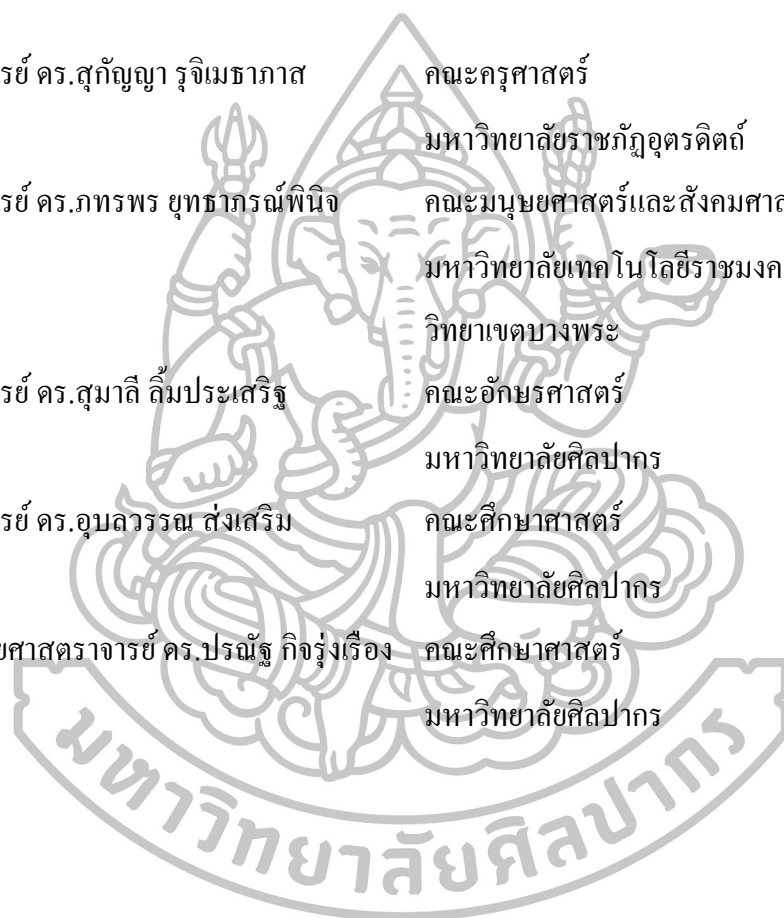

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบรูปแบบการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้
ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

-
1. อาจารย์ ดร.สุกัญญา รุจิเมธาภาส คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
 2. อาจารย์ ดร.ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
วิทยาเขตบางพระ
 3. อาจารย์ ดร.สุมาลี ลิ้มประเสริฐ คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
 4. อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
 5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข

ข้อมูลแสดงความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์อาจารย์
ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรียงความของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
1	ความเหมาะสมของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	1.0	สอดคล้อง
2	ความเพียงพอของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	1.0	สอดคล้อง
3	ประเด็นสัมภาษณ์ที่มี 2 ประเด็น คือประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน และประเด็นเกี่ยวกับผู้สอนมีความเหมาะสม	1.0	สอดคล้อง
4	ความเหมาะสมของรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นสัมภาษณ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
5	ความเหมาะสมของรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นสัมภาษณ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้สอน	1.0	สอดคล้อง

ตารางที่ 21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามนักศึกษา
เกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
1	นักศึกษามีความรู้สึกลำบากในการเขียนเรียงความ	1.0	สอดคล้อง
2	นักศึกษาไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนเรียงความอย่างไรดี	1.0	สอดคล้อง
3	นักศึกษขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียน เรียงความ	1.0	สอดคล้อง
4	นักศึกษขาดกลวิธีในการเขียนเรียงความให้สำเร็จได้	1.0	สอดคล้อง
5	นักศึกษขาดความเข้าใจในการเขียน โครงเรื่อง	1.0	สอดคล้อง
6	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มึกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียน เรียงความได้	1.0	สอดคล้อง
7	อาจารย์ผู้สอนไม่ได้แจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ ให้นักศึกษาได้ทราบ	1.0	สอดคล้อง
8	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มึแนวทางในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ นักศึกษาเขียนเรียงความได้	1.0	สอดคล้อง
9	อาจารย์ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความที่ไม่ ตรงกับประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา	1.0	สอดคล้อง
10	อาจารย์ผู้สอนตรวจงานเขียนเรียงความของนักศึกษาและได้มึ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไปด้วย	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค
ข้อมูลแสดงคะแนนการทดสอบ

ตารางที่ 22 แสดงผลคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความก่อน และหลังการทดลอง

เลขที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	พัฒนาการที่เพิ่มขึ้น
1	6	14	+8
2	5	15	+10
3	4	19	+15
4	7	15	+8
5	9	14	+5
6	11	16	+5
7	7	15	+8
8	9	16	+7
9	7	17	+10
10	10	16	+6
11	11	18	+7
12	13	19	+6
13	10	18	+8
14	7	16	+9
15	10	17	+7
16	10	17	+7
17	9	16	+7
18	6	15	+9
19	10	16	+6
20	8	17	+9
21	6	18	+12
22	5	14	+9
23	11	18	+7
24	11	19	+8
25	7	15	+8
26	8	16	+8
27	6	16	+10
28	7	16	+9
29	7	15	+8
30	10	15	+5
รวม	247	488	+241
\bar{X}	8.23	16.27	+8.04

ตารางที่ 23 แสดงผลคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างกรทดลองจำนวน 6 ครั้ง

เลขที่	เรื่องที่ 1 พ่อของฉัน 20 คะแนน	เรื่องที่ 2 เส้นทางสู่ความสำเร็จ ในวิชาชีพ 20 คะแนน	เรื่องที่ 3 รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ ทรงริเริ่ม 20 คะแนน	เรื่องที่ 4 ฉันจะไม่ทำร้ายใคร 20 คะแนน	เรื่องที่ 5 เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่ง ราชมณฑล 20 คะแนน	เรื่องที่ 6 ปณิธานของ... 20 คะแนน
1	10	9	16	14	15	14
2	9	12	16	15	15	18
3	12	11	17	15	18	17
4	12	13	15	17	17	16
5	11	11	15	16	16	15
6	11	11	17	15	16	17
7	12	9	13	14	17	18
8	11	13	17	16	17	16
9	12	9	16	18	17	16
10	11	13	17	18	17	20
11	10	10	9	15	14	18
12	14	16	14	17	18	20
13	13	17	18	18	15	18
14	11	11	16	15	16	19
15	11	11	13	15	18	19
16	12	12	15	17	18	19
17	13	11	16	15	17	15
18	11	11	19	16	17	20
19	12	13	17	17	16	19
20	14	14	16	14	16	19
21	9	13	18	16	14	18
22	13	11	15	16	20	19
23	11	12	16	15	18	19
24	12	17	18	18	19	19
25	12	16	19	16	18	20
26	10	12	17	17	14	16
27	14	14	19	17	20	19
28	12	13	18	19	20	20
29	10	12	16	19	18	19
30	12	13	17	16	16	16
รวม	347	370	485	486	507	536
\bar{X}	11.56	12.33	16.16	16.20	16.90	17.86

**แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีจำนวน 2 ตอน ในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 เป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ โดยใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความระดับปริญญาบัณฑิตต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ..... อายุ.....
วุฒิการศึกษา..... ประสบการณ์การสอน.....ปี สถาบันการศึกษา.....

ตอนที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน: จากประสบการณ์ที่ท่านได้สอนเรื่องทักษะการเขียนเรียงความให้นักศึกษา ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากตัวนักศึกษาในประเด็นเหล่านี้อย่างไรบ้าง?

1. ความสามารถในการเขียน
2. ความสนใจและความพยายามในการเขียน
3. ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียน
4. ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการเขียน
5. ความคิดที่นำเสนออยู่ในการเขียน

ประเด็นเกี่ยวกับผู้สอน : จากประสบการณ์ที่ท่านได้สอนเรื่องทักษะการเขียนเรียงความให้นักศึกษา ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง?

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ และกลวิธีในการเขียนส่วนต่างๆของเรียงความ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเขียนเรียงความของนักศึกษา
3. การตรวจประเมินผลการเขียนเรียงความของนักศึกษา
4. การสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสร้างงานเขียนเรียงความ
5. การหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษา

ขอขอบพระคุณ

**แบบสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความภาษาไทย
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความของนักศึกษาซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 2 ตอนด้วยกัน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นปัญหาที่พบในการเขียนเรียงความ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปี
 - นักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2
 - นักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 4
3. สังกัดคณะ/สาขา.....
4. ท่านได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อภาคเรียนที่ผ่านมา
 - น้อยกว่า 2.00 2.00-3.00 มากกว่า 3.00

ตอนที่ 2 ให้นักศึกษาอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ให้เข้าใจแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตรงตามความเป็นจริง ดังนี้

- ตอบ 5 ท่านเห็นว่าข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด
- ตอบ 4 ท่านเห็นว่าข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มาก
- ตอบ 3 ท่านเห็นว่าข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ปานกลาง
- ตอบ 2 ท่านเห็นว่าข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อย
- ตอบ 1 ท่านเห็นว่าข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักศึกษามีความรู้สึกลำบากในการเขียนเรียงความ					
2	นักศึกษาไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นเขียนเรียงความอย่างไรดี					
3	นักศึกษขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ					
4	นักศึกษขาดกลวิธีในการเขียนเรียงความให้สำเร็จได้					
5	นักศึกษขาดความเข้าใจในการเขียน โครงเรื่อง					
6	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้					
7	อาจารย์ผู้สอนไม่ได้แจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้นักศึกษา ได้ทราบ					
8	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีแนวทางในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักศึกษาเขียน เรียงความได้					
9	อาจารย์ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความที่ไม่ตรงกับ ประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา					
10	อาจารย์ผู้สอนตรวจงานเขียนเรียงความของนักศึกษาและได้มีข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไปด้วย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

**แบบการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ
ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

1. แบบการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency: IOC) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาระดับความเหมาะสม ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือเพียงช่องใดช่องหนึ่ง ตามระดับความเหมาะสม

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1.	ความเหมาะสมของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์				
2.	ความเพียงพอของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์				
3.	ประเด็นสัมภาษณ์ที่มี 2 ประเด็น คือประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน และประเด็นเกี่ยวกับผู้สอนมีความเหมาะสม				
4.	ความเหมาะสมของรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นสัมภาษณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เรียน				
5.	ความเหมาะสมของรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นสัมภาษณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้สอน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

แบบการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง

1. แบบการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency: IOC) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาระดับความเหมาะสม ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือเพียงช่องใดช่องหนึ่ง ตามระดับความเหมาะสม

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	นักศึกษามีความรู้สึกลำบากในการเขียนเรียงความ				
2	นักศึกษาไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นเขียนเรียงความอย่างไรดี				
3	นักศึกษขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ				
4	นักศึกษขาดกลวิธีในการเขียนเรียงความให้สำเร็จได้				
5	นักศึกษขาดความเข้าใจในการเขียน โครงเรื่อง				
6	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มิกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้				
7	อาจารย์ผู้สอนไม่ได้แจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้นักศึกษาได้ทราบ				
8	อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีแนวทางในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้				

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
9	อาจารย์ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความที่ไม่ตรงกับประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา				
10	อาจารย์ผู้สอนตรวจงานเขียนเรียงความของนักศึกษาและได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไปด้วย				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง

1. ขอให้นักศึกษาพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนและโปรดให้ความคิดเห็นตาม
รายการประเมินที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
- ตอบ 5 ถ้าท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของการวิจัยครั้งนี้
มากที่สุด
- ตอบ 4 ถ้าท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของการวิจัยครั้งนี้
มาก
- ตอบ 3 ถ้าท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของการวิจัยครั้งนี้
ปานกลาง
- ตอบ 2 ถ้าท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของการวิจัยครั้งนี้
น้อย
- ตอบ 1 ถ้าท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของการวิจัยครั้งนี้
น้อยที่สุด
2. แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด หรือประสงค์จะทราบว่าคุณตอบเป็นใครจึงไม่
มีผลกระทบต่อนักศึกษา ทั้งนี้ให้นักศึกษาอ่านพิจารณาและตัดสินใจตอบด้วยตนเองตามความเป็น
จริงโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือเพียงช่องใดช่องหนึ่ง ตามระดับความพึงพอใจ
ของนักศึกษา

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับ ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านเนื้อหาสาระ หัวข้องานเขียนเรียงความมีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา					
2	หัวข้องานเขียนเรียงความสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักศึกษา					
3	แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับ ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
4	หัวข้อการเขียนเรียงความมีความชัดเจนและตรงกับประเด็นของนักศึกษา					
5	หัวข้องานเขียนเรียงความมีความหลากหลายและทันสมัย					
ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ						
6	การศึกษาเรียงความต้นแบบช่วยให้มองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้					
7	การศึกษางานต้นแบบช่วยเพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ด้านการเขียนเรียงความได้					
8	กระบวนการการเรียนการสอนตามรูปแบบเอื้อต่อการพัฒนาการเขียน โครงเรื่องเรียงความ					
9	กระบวนการการเรียนการสอนตามรูปแบบเอื้อต่อการเขียนเรียงความ					
10	ระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบมีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้					
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
11	เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องการเขียนเรียงความมีความชัดเจนเหมาะสมกับการศึกษาด้วยตนเอง					
12	เรียงความต้นแบบมีความเหมาะสมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี					
13	เรียงความต้นแบบมีขนาดความยาวเหมาะสมกับการเขียนเรียงความในระดับปริญญาตรี					
14	เรียงความต้นแบบมีเนื้อหาสาระและกลวิธีที่น่าสนใจและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น					
15	ใบงานที่กำหนดให้ช่วยให้มองเห็นแนวทางการเรียงความได้ง่ายขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ
การเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้าง
 เสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้แล้วโปรดให้ความคิดเห็นตามรายการ
 ประเมินที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
 - ตอบ 5 ถ้าท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ มากที่สุด
 - ตอบ 4 ถ้าท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ มาก
 - ตอบ 3 ถ้าท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ปานกลาง
 - ตอบ 2 ถ้าท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ น้อย
 - ตอบ 1 ถ้าท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ น้อยที่สุด
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในข้อคำถามแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็น
 ของท่านตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	รูปแบบของแผนการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสม					
2	ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
3	ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
4	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับอย่าง เหมาะสม					
5	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีการจัดลำดับจากง่ายไปหายาก					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	กิจกรรมการเรียนการสอนก่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์					
7	ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
8	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน					
9	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง					
10	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน					
11	กิจกรรมที่ปฏิบัติก่อให้เกิดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แท้จริง					
12	จำนวนของแผนการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมและเพียงพอต่อการสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ					
13	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
14	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
15	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้					
16	สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียนโดยช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการเขียนเรียงความอย่างแท้จริง					
17	การวัดผลการเรียนรู้ทำได้ครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
18	เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม					
19	วิธีการวัดผลการเรียนการสอนตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งไว้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตแล้ว โปรดให้ความคิดเห็นตามรายการประเมินที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ตอบ 5 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอบ 4 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

ตอบ 3 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

ตอบ 2 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

ตอบ 1 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในข้อคำถามแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	คู่มือฉบับนี้มีองค์ประกอบที่จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องรับทราบก่อนนำไปใช้					
2	คู่มือฉบับนี้อธิบายด้วยถ้อยคำสำนวนภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย					
3	คู่มือฉบับนี้อธิบายองค์ประกอบต่างๆอย่างเป็นลำดับขั้นตอน					
4	คู่มือฉบับนี้อธิบายได้เข้าใจอย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติจริงได้					
5	คู่มือฉบับนี้มีคำอธิบายและคำชี้แจงแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนการสอนอย่างชัดเจน					
6	คู่มือฉบับนี้อธิบายแนวทางของการดำเนินการสอนอย่างชัดเจน					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7	คู่มือฉบับนี้อธิบายถึงความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน					
8	คู่มือฉบับนี้ได้อธิบายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างสมเหตุสมผล และมีความน่าเชื่อถือ					
9	คู่มือฉบับนี้ได้กล่าวถึงทฤษฎีสำคัญที่ใช้เป็นฐานคิดสำคัญในการสร้างรูปแบบการสอนอย่างชัดเจน					
10	คู่มือฉบับนี้นำทฤษฎีการเรียนรู้ ตลอดจนแนวคิดมาเป็นฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบอย่างถูกต้องตามหลักการของทฤษฎีและแนวคิดนั้นๆ					
11	คู่มือฉบับนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน					
12	คู่มือฉบับนี้อธิบายสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนชัดเจน					
13	คู่มือฉบับนี้บอกเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความอย่างชัดเจนเหมาะสม					
14	คู่มือฉบับนี้บอกเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

**แบบการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
การเขียนเรียงความเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนการเขียนเรียงความเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตแล้ว โปรดให้ความคิดเห็นตามรายการประเมินที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ตอบ 5 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอบ 4 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

ตอบ 3 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

ตอบ 2 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

ตอบ 1 ถ้าท่านเห็นว่าข้อความที่กำหนดให้นี้เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในข้อคำถามแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	แบบทดสอบใช้รูปแบบเหมาะสมกับการเขียนเรียงความ					
2	แบบทดสอบมีคำชี้แจงรายละเอียดการเขียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน					
3	แบบทดสอบมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมกับขนาดความยาวของการเขียนเรียงความที่กำหนดให้					
4	แบบทดสอบมีการกำหนดหัวข้อเรื่องการเขียนเรียงความที่เหมาะสมกับวัย และประสบการณ์ของผู้เรียน					
5	แบบทดสอบมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้อย่างชัดเจน					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	แบบทดสอบมีการแจ้งสัดส่วนคะแนนของการเขียนเรียงความไว้อย่างเหมาะสม					
7	แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน					
8	แบบทดสอบมีการแบ่งสัดส่วนคะแนนในแต่ละส่วนอย่างเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสะท้อนผลการเรียนรู้(Reflective Journal) โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด
การถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถใน
การเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง

การเขียนบันทึกนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ทั้งนี้ไม่มี
ผลต่อคะแนนรายวิชา จึงขอให้นักศึกษาเขียนบันทึกความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระตามความ
เป็นจริงในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อ.....เลขที่.....

1. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้
ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของครูผู้สอนช่วยให้นักศึกษาสามารถเขียนเรียงความได้
หรือไม่? อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความขึ้นหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาได้เรียนรู้กลวิธีในการเขียนเรียงความให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. นักศึกษาคิดว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้นหรือไม่? อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเมื่อได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ?

.....

.....

.....

.....

.....

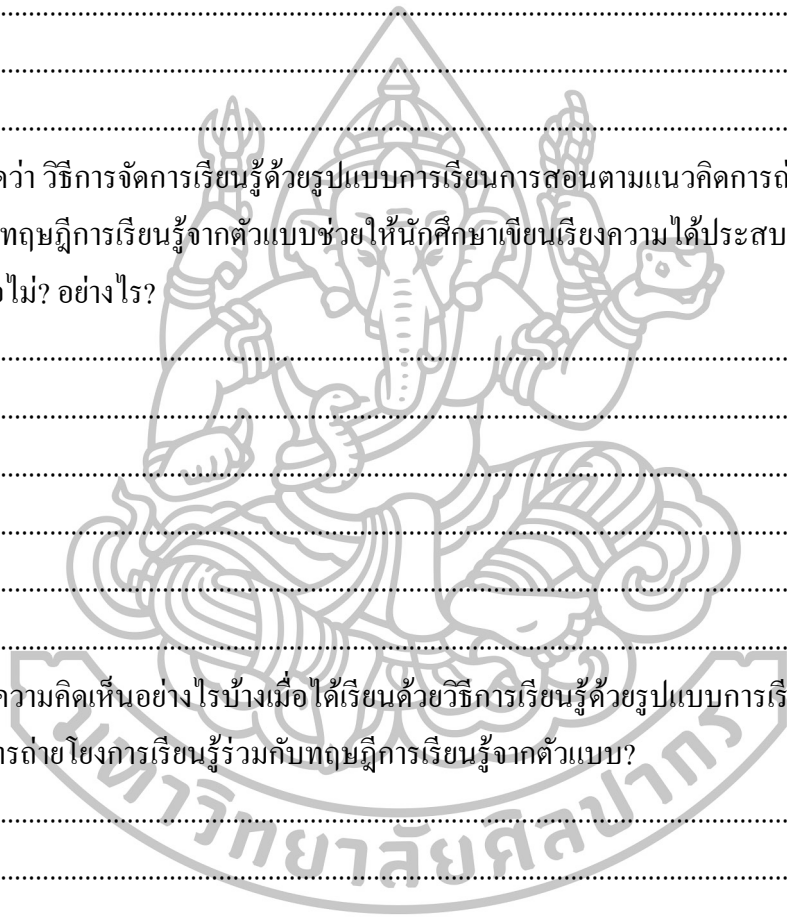
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษา
ปริญญาบัณฑิตตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

คำชี้แจง

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบฉบับนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยเป็นคู่มือสำหรับครูผู้สอน ที่จะนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ ดังนั้นผู้สอนสามารถศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความให้ชัดเจนก่อนที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
2. ความเป็นมาของรูปแบบการเรียนการสอน
3. ทฤษฎี และแนวคิดพื้นฐานที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน
4. สาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน
5. เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ
6. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

1. คำชี้แจงในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

ข้อควรปฏิบัติก่อนดำเนินการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. ศึกษารายละเอียดในส่วนต่างๆของกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 ศึกษาคำชี้แจงการใช้รูปแบบการเรียนการสอนประกอบการศึกษาส่วนอื่นๆ ในกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1.2 ศึกษาความเป็นมาของรูปแบบการเรียนการสอน ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีอันเป็นที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพรวม ตลอดจนมองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆในรูปแบบการเรียนการสอน

1.3 ศึกษาลักษณะของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด จำนวน 6 แผน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบไปด้วย หัวข้อเรื่อง การเขียนเรียงความ ระยะเวลา สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2) แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้เหมาะสม ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนทั้งสิ้น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ 2) ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด 3) ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน 4) ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน 5) ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์

2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ระบุไว้ในแผนการเรียนการสอนให้ครบถ้วน และเมื่อได้ศึกษาส่วนต่างๆ ในกลุ่มการใช้รูปแบบครบแล้ว ควรดำเนินการก่อนการสอน ดังนี้

2.1 ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความแม่นยำชัดเจน

2.2 ศึกษาและจัดเตรียมสื่อการสอนที่เสนอไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน เรียงความต้นแบบใบงานที่ 1 การถอดเรียงความต้นแบบใบงานที่ 2 เขียนแผนผังโครงเรื่อง และใบงานที่ 3 การเขียนเรียงความ นอกจากนี้ผู้สอน

ควรจัดเตรียมเครื่องฉายภาพแผ่นทึบ (Overhead projector) เพื่อนำเสนอหลักการ ตัวอย่างงานเขียน ประกอบคำอธิบายในชั้นเรียน

2.3 ศึกษาและจัดเตรียมเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการสอนจาก องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้การวัดและประเมินผลตามหลักการการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนนั้น ผู้สอนต้องให้อิสระแก่ผู้เรียนในการสร้างสรรค์งานเขียนตามหัวข้อที่กำหนด ในรูปแบบการสอนแต่ละแผน พร้อมชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนได้ทราบตามขั้นตอน กิจกรรมที่ได้กำหนดไว้

หากผู้สอนประสงค์จะสอนเนื้อหาตามตัวอย่างนี้ ก็สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอน แบบวัดความสามารถ เกณฑ์การประเมินความสามารถทางการเขียนเรียงความไปใช้ได้ โดยศึกษา ตามคำแนะนำที่ให้ไว้

แนวทางในการดำเนินการสอน

เมื่อได้ศึกษาและจัดเตรียมเอกสารและสื่ออุปกรณ์สิ่งจำเป็นต่างๆไว้พร้อมแล้ว ก็สามารถ ดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่เตรียมไว้ โดยการดำเนินการสอนดังที่ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ สำหรับบทบาทครูผู้สอน ดังนี้

1. ผู้สอนเป็นผู้จัดการให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการสอน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้นำแนวทางจากการอ่านเรียงความ ต้นแบบมาใช้ปรับแต่งงานของตนได้ตามความเหมาะสม และผู้สอนจะต้องดำเนินกิจกรรมการ เรียนการสอนตามขั้นตอน โดยอนุญาตให้เพื่อนช่วยแนะนำ หรือช่วยเหลือกันได้ตามสมควร โดยมีครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือหลักแก่ผู้เรียนแต่ละคน จนผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานเขียนของ ตนออกมาได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้สอนจะต้องชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่านเรียงความต้นแบบ จากนั้นจึง ดำเนินการสอนตามขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโยงแนวทางในการเขียนเรียงความ จาก การได้ศึกษาวิเคราะห์เรียงความต้นแบบดังกล่าว โดยสามารถเขียนผัง โครงร่างความคิด จน สามารถปฏิบัติการสร้างสรรค์งานเขียนของตนออกมาได้

3. ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และใน ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสรรหาวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือผู้เรียนในบรรยากาศที่เป็น กันเองกับผู้เรียนที่กำลังประสบปัญหาการสร้างสรรค์งานเขียนของตน และไม่สามารถจะ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

4. ผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้มีความชำนาญและแม่นยำในเรื่องรูปแบบ และกลวิธีการเขียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้เรียนในสภาพการณ์ต่างๆ กันได้อย่างเหมาะสม
5. ผู้สอนควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดความเป็นกันเองให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนกล้าพูดคุย สอบถามและขอรับความช่วยเหลือจากผู้สอนได้ตลอดเวลาของการดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียน

2. ความเป็นมาของรูปแบบการเรียนการสอน

การเขียนจัดเป็นทักษะสำคัญเพื่อใช้สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวันซึ่งช่วยให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนบันทึกเรื่องราว ความรู้ ความทรงจำต่างๆ รวมไปถึงสามารถแสดงภูมิความรู้ผ่านลายลักษณ์อักษรไปยังผู้อ่านได้ อย่างไรก็ตามการเขียนเพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารนั้น หากผู้เขียนใช้ภาษาได้ไม่ดี หรือขาดความสามารถด้านการสื่อความคิดที่ชัดเจนก็อาจจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสื่อสารในครั้งนั้นๆ และอาจจะเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมได้ด้วยการเขียนถือเป็นทักษะที่ยาก และมีความสำคัญมาก การเขียนที่ดีและถูกต้องจะสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์สามารถใช้ในการอ้างอิง ยืนยันเป็นหลักฐานได้ในเชิงรูปธรรม ดังที่สนิท ตั้งทวี (2538:118) กล่าวสรุปถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการแสดงออกถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก คือ ช่วยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นการถ่ายทอดอารยธรรม วัฒนธรรม เช่น วรรณกรรม วรรณคดี ตำนาน ช่วยสนองตอบความต้องการของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการบันทึกประวัติศาสตร์ และการประกอบอาชีพ

ในส่วนของหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้บรรจุรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนให้นักศึกษาได้ลงทะเบียบเรียนไว้อย่างหลากหลายตามหลักสูตรที่จัดขึ้นของแต่ละมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ โดยมีคำอธิบายรายวิชาปรากฏตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ ทั้งในรายวิชาการเขียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของทุกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐ และเอกชน และวิชาการเขียนในรายวิชาเฉพาะ ทั้งของหลักสูตรในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์สามารถสรุปคำอธิบายรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเขียนได้ว่า การเขียนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทางการเขียน การใช้ภาษา มีศิลปะในการเขียน และเขียนงานในรูปแบบงานเขียนตามประเภทที่กำหนดได้ จากคำอธิบายรายวิชาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ กมล โพธิเย็น (2547:1) ที่กล่าวว่า ในการเรียนระดับอุดมศึกษานั้นนับได้ว่าทักษะการเขียนจะมี

ความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาในระดับนี้ เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้จะต้องใช้ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงข้อมูลความรู้ประเด็นความคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ต่างๆออกมาในรูปแบบของการเขียนรายงานทางวิชาการ การเขียนบันทึกผลการเรียนรู้ การเขียนตอบข้อสอบแบบอัตนัย การเขียนเรียงความ เป็นต้น

การเขียนเรียงความจัดเป็นงานเขียนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งใช้ศิลปะทางภาษาในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกต่างๆ ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี เพื่อเขียนถ่ายทอดเรื่องราว ตลอดจนความรู้สึกรู้นึกคิดของตนออกมา เพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน เรียงความจึงเป็นทักษะการเขียนที่มีความสำคัญดังจะเห็นได้ว่า การเขียนเรียงความจัดเป็นทักษะการเขียนพื้นฐานที่มักจะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในด้านการเขียน การสอบ และการใช้ภาษา ตลอดจนการแข่งขันประกวดในกิจกรรมสำคัญๆขององค์กรต่างๆ ดังเช่นคำกล่าวของหลวงสำเร็จวรรณกิจ (อ้างถึงในวรรณศรี ภัย, 2557:4) ที่ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถเขียนเรียงความได้ดีย่อมประสบผลดีในหลายๆทาง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ช่วยในการสอบ ในการเขียน การพูด และการจำ

ด้วยเหตุนี้การเขียนเรียงความจึงจัดเป็นเนื้อหาวิชาสำคัญในรายวิชาภาษาไทยที่ได้รับการบรรจุให้ผู้เรียนฝึกเขียนตั้งแต่ในระดับเบื้องต้น คือระดับประถมศึกษา จนถึงระดับระดับสูงสุดคือระดับอุดมศึกษา แต่จากประสบการณ์การสอนการเขียนของผู้วิจัยในระดับอุดมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ พบว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ประเภทการเขียนเรียงความ ในรายวิชาเทคนิคการเขียน และการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกสาขาวิชาต้องลงทะเบียนเรียนนั้น ผลปรากฏว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น ในปีการศึกษา 2551-2553 นักศึกษามีคะแนนในช่วงคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.50-53.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจถึงปานกลาง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 ท่าน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (สุนันต์ ภูจิราพันธุ์ และพรสุดา อินทร์สถานสัมภาษณ์ 27 พฤศจิกายน 2557) ใน 2 ประเด็นหลัก คือ

ประการที่ 1 ประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน พบว่าจากประสบการณ์การสอนการเขียนเรียงความพบอุปสรรคที่เกิดจากตัวนักศึกษา คือ นักศึกษามีความสามารถทางการเขียนต่ำ กล่าวคือไม่สามารถเขียนสื่อความหมายในสิ่งที่ต้องการได้ แม้บางครั้งผู้เรียนจะมีแนวคิดที่ดีแต่ก็ไม่สามารถ

ถ่ายทอดออกมาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ประกอบกับมีความสนใจและความพยายามในการเขียนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ขาดความใฝ่รู้ทำให้ผลงานที่เขียนเรียงความออกมาไม่ดีนัก นอกจากนี้เมื่อผู้สอนสั่งให้เขียนเรียงความยังไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร ได้อย่างไร จึงเขียนไปเพียงเพื่อให้มีงานส่ง งานที่เขียนมาจึงแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบและกลวิธีในการเขียน อีกทั้งพบว่างานเขียนขาดแนวความคิดที่จะเขียน เพราะไม่รู้ว่าเขียนเนื้อหาอะไรบ้างในงานเขียน

ประการที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับผู้สอนจากการสัมภาษณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่าผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ และกลวิธีในการเขียนส่วนต่างๆ ของเรียงความอยู่ในเกณฑ์ดี แต่อาจจะยังไม่สามารถที่จะถ่ายทอดให้ผู้เรียนทราบได้ เพราะมักสอนในลักษณะของการบรรยาย ผู้เรียนจึงยังขาดภาพการเขียนเรียงความที่ชัดเจน ส่วนในด้านของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความไม่ค่อยปรากฏว่ามีมากนัก ส่วนมากผู้สอนจะกำหนดหัวข้อในการเขียน และให้ผู้เรียนเขียนมาส่งในเวลาที่กำหนด ด้านการตรวจประเมินผลงานนั้น ผู้สอนบางคนจะบอกเกณฑ์การประเมินคร่าวๆ ให้กับผู้เรียนได้ทราบ แต่บางคนไม่ได้บอกให้ทราบ ในด้านการสร้างแรงจูงใจทั้งในขณะที่เรียนและหลังเรียนใช้การให้คะแนนเป็นการเสริมแรง นอกจากนี้ผู้เรียนที่เขียนผลงานได้ดี หากมีการจัดการประกวดผู้สอนจะช่วยสนับสนุนให้ความช่วยเหลือโดยการเสนอชื่อเข้าร่วมการแข่งขัน นอกเหนือไปจากนี้แล้วผู้สอนเห็นด้วยว่าการเขียนเรียงความมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนจึงควรมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความให้นักศึกษา

นอกจากนี้จากการที่ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ได้เคยเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสารของคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์สุวรรณารด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน (ขวัญฤดี ผลทอง, กฤษณา สิงห์นุ้ย, มณีรัตน์ สมัยทอง และคนอื่นๆ สัมภาษณ์ 20 พฤศจิกายน 2557) เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความพบว่าการเขียนเรียงความเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนักศึกษา สาเหตุเพราะเมื่อผู้เรียนได้รับหัวข้อจากผู้สอนแล้ว ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนอย่างไร ขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนที่ถูกต้อง ไม่สามารถใช้กลวิธีทางการเขียนได้อย่างหลากหลาย โดยส่วนมากจะเริ่มเขียนเรื่องโดยไม่มีการวางลำดับโครงเรื่อง ในด้านครูผู้สอนไม่สามารถให้ความกระจ่าง หรือมีกลวิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเขียนเรียงความได้ อีกทั้งไม่มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความให้ทราบ ประกอบกับ

ผู้สอนไม่มีแนวทางในการกระตุ้นให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ด้านหัวข้อที่กำหนดให้เขียนเรียงความส่งนั้นไม่ตรงกับกับประสบการณ์หรือความสนใจของนักศึกษา และเมื่อได้รับผลการตรวจเรียงความกลับคืนมามากไม่มีการให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์เพื่อปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป

โดยสรุปทั้งอาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน คืองานเขียนของนักศึกษาในชั้นเรียนยังไม่สามารถสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ หรือหากสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์ ก็มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดที่ตั้งไว้ ด้านภาษาที่ใช้ในงานเขียนยังขาดความสละสลวย และพบข้อบกพร่องทางภาษา เช่นการใช้คำฟุ่มเฟือย การใช้ภาษากำกวม การเรียงรูปประโยคพิศมิตที่ และการใช้สำนวนภาษาต่างประเทศในงานเขียน นอกจากนี้ยังพบว่าด้านการจัดลำดับความคิดยังคงสับสนวุ่นวาย ซึ่งเห็นได้จากงานเขียนขาดความสัมพันธ์กันในแต่ละย่อหน้า

นอกจากนี้ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนพบว่าผู้สอนก็ยังคงใช้รูปแบบหรือแนวการสอนแบบเดิม คือ ผู้สอนเป็นผู้ให้หัวข้อเรื่องแล้วให้นักศึกษาเขียนเรื่องมาส่งตามเวลาที่กำหนด นักศึกษาจึงมักประสบปัญหาว่าไม่รู้จะเริ่มต้นงานเขียนอย่างไร มองไม่เห็นประเด็นที่จะเขียน ประกอบกับการขาดประสบการณ์หรือแนวความรู้แนวคิดที่จะใช้เป็นรายละเอียดเพื่อมาสนับสนุนทางการเขียน ด้วยสาเหตุเหล่านี้จึงส่งผลให้งานเขียนของนักศึกษาได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัญหาทางการเขียนพบว่าสอดคล้องกับอริทมาสมากจู้ย (2553:3) ที่กล่าวสรุปถึงปัญหาในการสอนการเขียนว่า ปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการเขียนคือ นักศึกษาไม่ทราบจะเขียนอะไร เพราะขาดความมั่นใจ คิดว่าตนเองจะเขียนไม่ได้ ไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน ไม่สามารถเรียบเรียงลำดับความคิดได้ การลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง วุ่นวาย

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าปัญหาทางการเขียนที่พบนั้นมี 2 ประการหลัก คือ ปัญหาจากตัวผู้เรียนมาจากการขาดแนวความคิดที่จะเขียน ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นเขียนอย่างไร รวมถึงขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อความออกมาเป็นงานเขียน และปัญหาด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และสร้างแนวคิดทางการเขียนให้แก่ผู้เรียนได้

การเขียนเรียงความจัดเป็นงานเขียนที่จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องดังที่ วรวรรธ ศรียาภักย์ (2557:100-101) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเรียงความที่ดีว่า เรียงความที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบ คือการเริ่มต้นตั้งแต่

การใช้กระดาษ ขนาดตัวอักษร การเว้นบรรทัด ตลอดจนการย่อหน้าที่เด่นชัด ด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วย เอกภาพ (Unity) สัมพันธภาพ (Coherence) และสารัตถภาพ (Emphasis) และด้านภาษา ควรใช้ภาษามาตรฐาน หรือภาษาราชการที่มีความถูกต้อง กะทัดรัด ชัดเจน สุกภาพ และเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญของการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ร่วมในงานเขียนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าการจะสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นระบบและน่าสนใจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนเรียงความ ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้ โดยในการถ่ายโยงการเรียนรู้ นั้น มีแนวคิด (concept) สำคัญ คือ การนำเอาข้อมูล ความรู้ กลวิธี ตลอดจนสถานการณ์ที่เคยได้รับรู้ หรือ ได้เรียนรู้มาก่อนหน้า นำมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้งานครั้งใหม่ที่มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ก่อนหน้า (initially learned outcome) ได้ การถ่ายโยงการเรียนรู้จึงเป็นแนวคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์งานในครั้งใหม่ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และง่ายขึ้นได้ ทั้งในด้านของการถ่ายโยงทางความคิด (concept) หลักการ (principles) กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะ และเจตคติ (Gagne, 1970; Drowatzky, 1975; Ellis and Hunt, 1977)

การถ่ายโยงการเรียนรู้จึงเป็นแนวคิดที่จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเขียนได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากงานเขียนเรียงความที่ครูผู้สอนคัดเลือกมาว่าเป็นงานเขียนเรียงความที่ดี มีคุณค่า โดยจะเริ่มพิจารณาตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) การเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับว่ามีลักษณะ หรือรูปแบบอย่างไร จนผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และมองเห็นกลวิธีการนำเสนออย่างชัดเจน เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานของตนได้ ซึ่งวิธีการนี้จัดเป็นการสร้างประสบการณ์นำก่อนการเขียนจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความรู้ที่ได้รับไปสู่งานเขียนของตนเองได้ โดยอาศัยหลักการคิดที่ว่า การที่ผู้เรียนจะสามารถเขียนงานได้ดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างประสบการณ์ หรือแนวทางการเขียนเนื้อหาจากงานต้นแบบของผู้อื่นเสียก่อน เพื่อให้เป็นแนวทางในการนำมาเขียนงานของตน เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาตัวอย่างของประสบการณ์ เนื้อหา จากงานเขียนต้นแบบมาก่อนแล้ว ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเห็น

แนวทางที่จะเริ่มต้นทางการเขียนเรียงความของคุณได้ ซึ่งจัดเป็นการช่วยให้การเรียนรู้ สะดวกและรวดเร็วขึ้นได้

ทั้งนี้ในการศึกษางานต้นแบบเพื่อจะใช้ในการถ่ายโอนการเรียนรู้ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาหลักการ หรือแนวทางการเขียนจากงานต้นแบบ เพื่อให้สามารถสกัดสาระสำคัญจากต้นแบบได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยจะอาศัยหลักการว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ทางการเขียนที่ดีได้ ก็ต่อเมื่อได้มีต้นแบบที่ดีให้เห็น ซึ่งหากผู้สอนสามารถเลือกใช้ตัวแบบเรียงความที่ดีมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนก็จะเกิดการเลียนแบบทางการเขียนในรูปแบบต่างๆ ได้ดีด้วยเช่นกัน โดยผู้เรียนจะเลียนแบบเรียงความต้นแบบทั้งในด้าน การวางโครงเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการใช้ภาษา เนื้อหา ตลอดจนการแฝงคุณค่าที่อยู่ในงานเขียนได้ การให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบจึงจัดเป็นการจุดประกายความคิดให้แก่ผู้เรียน และช่วยแก้ปัญหาทางการเขียนได้ เช่นเมื่อผู้สอนกำหนดหัวข้อ หรือสถานการณ์ให้เขียนเรียงความ การที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียงความต้นแบบมาก่อนย่อมจะช่วยแก้ปัญหาในการเริ่มต้นงานเขียน เนื้อหา หรือแนวทางการหาข้อมูลจากที่ต่างๆ มาสนับสนุนงานเขียนของผู้เรียนได้ ดังที่ แบนดูรา กล่าวว่า การเรียนรู้ที่นั้นไม่สามารถเกิดได้เพียงเพราะการที่ครูวางเงื่อนไข การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม หรือการเสริมแรงที่ถือเป็นปัจจัยภายนอกเพียงเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องอาศัยเขาวนปัญญาที่อยู่ภายใน (Cognition) อารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ เข้าร่วมด้วย นั่นคือ การเรียนรู้ของบุคคลนั้นจำเป็นต้องเกิดจากการสังเกต และการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่นร่วมด้วย ทั้งนี้หมายถึงถึงทักษะ ความคิด อารมณ์ ค่านิยมร่วมกัน (Santrock, 2010:31) จนเกิดเป็นกระบวนการรู้คิด หรือพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) ขึ้น

อนึ่งตัวแบบที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เรียงความในหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่จะกำหนดให้ผู้เรียนเขียน โดยมีเนื้อหาหลักที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชีวิตและสิ่งที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน จากนั้นกำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบ ตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) การเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับว่ามีลักษณะ หรือรูปแบบอย่างไร จากนั้นผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเรื่องที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงกับงานต้นแบบ และ ให้ผู้เขียนฝึกเขียนงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ตามรูปแบบของการเขียนเรียงความที่ดี

นอกเหนือไปจากทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบแล้วในขั้นตอนที่จะให้ผู้เขียนฝึกเขียนงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ นั้น ผู้วิจัยยังนำเอารูปแบบการช่วยเหลือของ นักการศึกษาชื่อ ไวกอตสกี (Vygotsky) เข้ามาเสริมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการเขียนให้แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้นด้วย ตามแนวคิดของ ไวกอตสกี (Vygotsky) เชื่อว่าการที่ผู้เรียนจะต้องเรียนสิ่งใหม่ หรือสิ่งที่ยากขึ้นได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบขั้นตอน แล้วจึงค่อยๆลดระดับความช่วยเหลือลงตามพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน ซึ่ง ไวกอตสกี (Vygotsky) ได้เสนอรูปแบบการช่วยเหลือทางการเรียนรู้ไว้ในรูปแบบการสอนแบบสแกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) ซึ่งจะเข้ามาช่วยสนับสนุนทางการสอนด้วยการช่วยสร้าง หรือพยุงแนวความคิดของผู้เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ โดยมีแนวคิดของการช่วยเหลือผู้เรียนเป็นสำคัญ นั่นคือครูจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการลงมือให้ความช่วยเหลือต่อการปฏิบัติงานของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ คือมุ่งให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วจากนั้นจึงจะค่อยๆลดบทบาทความช่วยเหลือลงในงานถัดไปเรื่อยๆ จนในที่สุดผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง (อ้างถึงในกมล โพธิเย็น, 2547:7)

วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ จะอธิบายถึง การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของมนุษย์ ว่ามีขอบเขตของการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า Zone of proximal development (ZPD) ซึ่งเป็นช่วงห่างระหว่างระดับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาที่เป็นอยู่ หรือความรู้ความสามารถเดิมที่ดูได้จากปัญหาที่แก้ได้ด้วยตนเอง กับระดับศักยภาพของพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา ซึ่งเห็นได้จากปัญหาที่ยังแก้ด้วยตนเองไม่ได้ แต่อาจจะแก้ได้ถ้าได้รับคำแนะนำ (Guidance) และการร่วมงาน (Collaboration) กับผู้ใหญ่ หรือเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความสามารถมากกว่า เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ หรือพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาขึ้น (the level of potential) จนแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองได้ในที่สุด ซึ่งในขั้นของการเขียนเรียงความนี้ ผู้สอนจะนำเอาวิธีการเรียนรู้สแกฟโฟลด์มาเสริม โดยเริ่มตั้งแต่ในขั้นของการศึกษาตัวแบบ คือครูเป็นผู้ช่วยแนะนำให้ผู้เรียนเห็นลักษณะของเรียงความที่ดีว่าจะมีลักษณะอย่างไร จนถึงขั้นการร่างลำดับความคิด และขั้นของการลงมือเขียนผลงานของผู้เรียน โดยคำแนะนำนั้นจะค่อยลดลง จนผู้เรียนสามารถเขียนงานได้ด้วยตนเองเพียงลำพัง

ทั้งนี้ในส่วนของการเขียนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องฝึกการจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบก่อนการลงมือเขียน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้เรียนต้องจัดทำโครงร่างการเขียนเสียก่อนที่จะลงมือเขียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping) มาช่วยในขั้นตอนของการเขียนโครงเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนมองความคิดออกมาเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยหากผู้เรียนมีการวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนจะเป็นการกระชับเนื้อหาในการเขียนให้ไปอย่างมีทิศทาง และช่วยเชื่อมโยงแนวความคิดไม่ให้กระจัดกระจาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นโครงเรื่องชัดเจน

ยิ่งขึ้นก่อนที่ผู้เรียนจะลงมือเขียนงานจริง ซึ่งในการเขียนครั้งแรกครูจะช่วยเหลือตามวิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์ คือให้แผนผังความคิดที่สมบูรณ์เพื่อให้ผู้เรียนเขียนตามโครงร่างที่กำหนด จากนั้นแผนผังความคิดที่ให้จะค่อยๆลดน้อยลง จนถึงระดับที่ให้ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องด้วยตนเองทั้งหมด ซึ่งการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด (Mind mapping) นี้ จัดได้ว่าเป็นการจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ ช่วยในการสะท้อนเงาการคิดของคนเราออกมา ซึ่งการใช้แผนผังความคิดเข้ามาสนับสนุนในการวางโครงเรื่องก่อนการเขียนจะช่วยจัดระบบ และเชื่อมโยงความคิดต่างๆเข้าด้วยกัน ไม่ให้กระจัดกระจายออกจากประเด็นที่ผู้เรียนร่างเอาไว้ ดังที่นักการศึกษาชื่อ บูซาน (Buzan 1991:107-109) ได้กล่าวถึงการใช้แผนผังความคิดสำหรับการเขียน (Mind mapping for articles) ไว้ว่า ช่วยให้การเขียนครอบคลุมประเด็นและความคิดที่สำคัญ วิธีการนี้จะช่วยขจัดปัญหาเรื่องการเขียนใหม่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะ โครงเรื่องและองค์ประกอบทั้งหมดจะสมบูรณ์ครบถ้วนทันทีที่เราเขียนแผนผังความคิดสำเร็จ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จัดเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ควบคู่กับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทักษะการสื่อสารเบื้องต้น ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ถูกต้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสื่อสาร และเป็นฐานความรู้ในรายวิชาอื่นๆ โดยเฉพาะทักษะด้านการเขียนนั้น จำเป็นต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติม หรือเสริมให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ดังจะปรากฏให้เห็นจากรายวิชาด้านการเขียนที่กำหนดขึ้นไว้ในรายวิชาให้นักศึกษาลือกรเรียนเพิ่มเติม ที่มักจะมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ในเชิงการเขียนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งการเรียนเรียงความจัดเป็นส่วนหนึ่งในหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา อย่างไรก็ตามจากประสบการณ์การสอนโดยสรุปจากที่กล่าวมา พบว่าผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ปีการศึกษา 2551-2553 ของผู้เรียนอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจถึงปานกลาง (เอกสารระดับคะแนน รายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ปีการศึกษา 2551-2553:1-2) จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สามารถเขียนเรียงความได้อย่างมีคุณค่า ถูกต้อง และเหมาะสม อันจะเป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิดของผู้เรียนออกมาอย่างเป็นระบบได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจากแนวคิด ทฤษฎีที่น่าเสนอมาทั้งหมดนั้นสามารถนำมาใช้เป็นหลักการในการสร้างสรรค์และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความได้ อันจะเป็นรากฐานสำคัญให้แก่ผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิตใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้ ความคิดเห็นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้

3. ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน

การสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ มีหลักการและแนวทางในการดำเนินขั้นตอนการสอนจากการวิเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. แนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning) (Thorndike, 1913) เป็นการอธิบายถึงการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในช่วงเวลาถัดมา และมีความสามารถในการนำประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วมาช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกันได้ (Elliot and others, 2000) โดยที่ผู้เรียนจะได้รับการฝึกหัด ฝึกฝน ที่เกี่ยวกับความรู้ หรือกลวิธีต่างๆอย่างเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนนั้น มาประยุกต์ใช้หรือเรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการถ่ายโยงการเรียนรู้จะแบ่งเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1.1 การถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงบวก (positive transfer) เป็นการที่ใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในครั้งใหม่ อันจะช่วยให้การรับรู้ในสิ่งใหม่ สะดวกรวดเร็ว และชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2 การถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงลบ (negative transfer) เป็นการที่ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในครั้งก่อนขัดขวางหรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่ อาจทำให้ผู้เรียนสับสนยิ่งขึ้น และ

1.3 การถ่ายโยงการเรียนรู้ที่เป็นศูนย์ (zero transfer) เป็นการเรียนรู้ครั้งก่อนที่ไม่ส่งผลแต่อย่างใดต่อการเรียนรู้ในครั้งใหม่

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ ใช้การถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงบวก (positive transfer) ซึ่งผู้สอนจะนำประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งก่อนมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้ครั้งใหม่ ที่มีสถานการณ์ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยใน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้เริ่มถ่ายโยง โดยการให้นักศึกษาได้ศึกษางานเขียนเรียงความต้นแบบที่ได้รับรางวัล จากนั้นจึงให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์โครงสร้างตลอดจนรายละเอียดของเรียงความต้นแบบนั้นทั้งหมดโดยเริ่มตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) การเขียน เนื้อหา กลวิธีการเขียนการใช้ภาษา ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับจากเรียงความที่นำมาศึกษา

2. ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ หรือ การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986) เป็นการอธิบายถึง การสังเกต หรือ การเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเสมอ ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน โดยกระบวนการการเลียนแบบจากต้นแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ 1. กระบวนการตั้งใจ (Attention Processes) 2. กระบวนการกักเก็บ (Retention Processes) 3. กระบวนการแสดงพฤติกรรม (Behavior Production Processes) และ 4. กระบวนการจูงใจให้กระทำพฤติกรรม (Motivational Processes)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้เลือกใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบมาใช้ในการจัดชั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาศัยหลักการว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ทางการเขียนที่ดีได้ก็ต่อเมื่อมีต้นแบบที่ดีให้เห็น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเรียงความที่เคยได้รับรางวัลทั้งในระดับอุดมศึกษา และระดับประชาชนทั่วไปนำมาเป็นเรียงความต้นแบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาสังเกต เก็บจํารายละเอียดส่วนต่างๆของงานเขียนเรียงความต้นแบบนั้นจนมองเห็นภาพอย่างชัดเจน ตั้งแต่ในส่วนของ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) เนื้อหา กลวิธีการเขียน ตลอดจนคุณค่าที่ได้รับ จากนั้นจึงกำหนดหัวข้อที่มีความคล้ายคลึงกันกับหัวข้อเรียงความต้นแบบให้ผู้เรียนลงมือเขียนเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถที่ได้จากการสังเกต และเรียนรู้จากงานเขียนต้นแบบนั้น เพื่อนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานการเขียนของตนเอง จากนั้นครูผู้สอนก็จะตรวจประเมินผลงานตามเกณฑ์แล้วให้ข้อติชม เพื่อเป็นกำลังใจในการพัฒนางานเขียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

3. วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffold Instruction) เป็นการอธิบายถึงแนวคิดที่ใช้สนับสนุนการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (Dickson, Chard, and Simmons, 1993) เป้าหมายของการช่วยเหลือ คือการช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะหรือกลยุทธ์ใหม่ที่ได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยผู้เรียนจะได้รับความช่วยเหลือด้วยรูปแบบต่างๆที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน (Rosenshine and Meister 1992) ในกระบวนการให้ความช่วยเหลือ ผู้เรียนจะปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือได้ทำงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนได้สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์กับบุคคลอื่น ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางปัญญาได้ (Vygotsky, 1978:49,86)

ในขั้นตอนของการช่วยเหลือผู้เรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนจะมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในส่วนของ การวางโครงเรื่อง และในส่วนของ การลงมือปฏิบัติกรเขียนเรียงความ ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน

และช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา หรือข้อสงสัยในการเขียน ซึ่งครูผู้สอนจะคอยๆลดบทบาทในการช่วยเหลือลงในงานชิ้นถัดไป หรือ ลดลงเมื่อผู้เรียนเกิดความชำนาญเพิ่มมากขึ้น จนถึงขั้นไม่ต้องช่วยเหลือเลย

4. **เทคนิคแผนผังความคิด (Mind mapping Technique)** เป็นการอธิบายถึงการจัดกลุ่มจัดระบบเพื่อเชื่อมโยงความคิดเป็นการจัดกลุ่ม จัดระบบเชื่อมโยงความคิด ซึ่งได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงานและความต้องการของสมองซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบ เป็นระเบียบ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์และชัดเจนอันเป็นการทำงานร่วมมือกันของสมองซีกซ้ายและซีกขวาในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน (Buzan, 1991; Wycoff, 1991)

ในขั้นตอนของการเริ่มต้นก่อนที่จะเขียนเรียงความ ผู้เขียนจำเป็นต้องมีการวางโครงเรื่อง การเขียน การนำเทคนิคแผนผังความคิดมาใช้จะช่วยจำลองการทำงานของสมองลงบนกระดาษ ช่วยในการจัดลำดับความคิดไม่ให้สับสนวุ่นวาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีกรอบในการเขียนและเก็บประเด็นสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

4. **สาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน**

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาในรายวิชา 00-31-005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร (Writing for Communication) ของคณะศิลปศาสตร์ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education Course) มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศวันออก โดยการจัดการเรียนรู้เน้นทักษะทางการเขียนเรียงความ โดยรูปแบบการสอนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนในการสอน รวม 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้**

ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบ ตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการนำเสนอสำนวน ภาษา และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน จากนั้นจึงให้ผู้เรียนบันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้

2. **ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด**

ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่

คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่นักศึกษาได้วิเคราะห์ เพื่อให้ศึกษานำมาเป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนแผนผัง โครงร่างความคิดตามประเด็นที่ผู้สอนกำหนด

3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน

ในขั้นตอนนี้จะให้ผู้เรียนนำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนจะช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น หากผู้เรียนมีข้อสงสัยสามารถศึกษาใบความรู้หรือเอกสารประกอบที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความที่ผู้สอนแจกให้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนความเข้าใจเพื่อเป็นฐานความรู้ในการเขียนเรียงความ ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะยังคงช่วยเหลือผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน และจะค่อยๆลดความช่วยเหลือลงในแต่ละครั้ง เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนมากขึ้น

4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน

ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผัง โครงร่างความคิดที่ได้กำหนดขึ้น

5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์

ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งส่งคืนผลงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป

5. เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ

ในการสอนทักษะการเขียนเรียงความในครั้งนี้มีการประเมินผลการเขียนจากการสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินผลจากงานวิจัย และนักวิชาการ ที่ได้ให้เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเขียนเรียงความไว้ 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คะแนน รวมทั้งสิ้น 20 คะแนน ได้แก่

1. ด้านองค์ประกอบ
 2. เนื้อหา สาระ
 3. สำนวน ภาษา การใช้ถ้อยคำ
 4. กลวิธีการนำเสนอ
- ดังปรากฏในตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 แบบประเมินการตรวจผลงานการเขียนเรียงความภาษาไทย

เกณฑ์ การ ประเมิน	คุณภาพของงาน (ระดับคะแนน)				
	ปรับปรุง 1	พอใช้ 2	ปานกลาง 3	ดี 4	ดีมาก 5
1. ด้าน องค์ประกอบ (5 คะแนน)	มีองค์ประกอบ ไม่ครบทั้ง 3 ส่วน ขาดการ ขยายความในแต่ ละส่วน และไม่มี ความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน	มีองค์ประกอบ ครบทั้ง 3 ส่วน แต่ขาดการขยาย ความในส่วน ต่างๆ และ มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน เป็นเอกภาพเพียง 2 องค์ประกอบ ของการเขียน เรียงความเท่านั้น	มีองค์ประกอบ ครบทั้ง 3 ส่วน มีการขยายความ ในบางส่วน และ มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน เป็นเอกภาพเพียง 2 องค์ประกอบ ของการเขียน เรียงความเท่านั้น	มีองค์ประกอบ ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน โดยมี การขยายความใน แต่ละส่วนอย่าง ครบถ้วน แต่ มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน เป็นเอกภาพเพียง 2 องค์ประกอบ ของการเขียน เรียงความเท่านั้น	มีองค์ประกอบ ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน โดยมีการขยายความ ในแต่ละส่วนอย่าง ครบถ้วน และทุก ส่วนมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน เป็นเอกภาพทั้ง 3 องค์ประกอบ ของการเขียน เรียงความ
2. ด้าน เนื้อหาสาระ (5 คะแนน)	นำเสนอเนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง ประเด็น ที่นำเสนอซึ่งขาด ความหลากหลาย ชัดเจน ไม่ น่าสนใจ และ ขาดการ ยกตัวอย่าง เรื่องราว หรือ เหตุการณ์	นำเสนอเนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง ประเด็น ที่นำเสนอซึ่งขาด ความหลากหลาย ชัดเจน มีการ ยกตัวอย่าง เรื่องราว หรือ เหตุการณ์ ประกอบบ้าง แต่ ยังไม่สอดคล้อง กับเนื้อหาของ เรื่องที่เขียน	นำเสนอเนื้อหา ได้สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง แต่ ประเด็นที่ นำเสนอซึ่งขาด ความหลากหลาย ชัดเจน มีการ ยกตัวอย่าง เรื่องราว หรือ เหตุการณ์ ซึ่งมี ความสอดคล้อง กับเนื้อหาของ เรื่องที่เขียน บางส่วน	นำเสนอเนื้อหา ได้สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง ประเด็น ที่นำเสนอมีความ หลากหลาย ชัดเจน พร้อมทั้ง มีการยกตัวอย่าง เรื่องราว หรือ เหตุการณ์ซึ่งมี ความสอดคล้อง กับเนื้อหาของ เรื่องที่เขียนเป็น ส่วนใหญ่	นำเสนอเนื้อหาได้ สอดคล้องกับชื่อ เรื่อง ประเด็นที่ นำเสนอมีความ หลากหลายชัดเจน และแตกต่างจาก งานต้นแบบ พร้อม ทั้งมีการยกตัวอย่าง เรื่องราว หรือ เหตุการณ์ที่ สอดคล้อง ประกอบการเขียน เนื้อหาที่เขียนอย่าง ตรงประเด็น

ตารางที่ 24 แบบประเมินการตรวจผลงานการเขียนเรียงความภาษาไทย (ต่อ)

เกณฑ์ การ ประเมิน	คุณภาพของงาน (ระดับคะแนน)				
	ปรับปรุง 1	พอใช้ 2	ปานกลาง 3	ดี 4	ดีมาก 5
3. จำนวน ภาษา การใช้ ถ้อยคำ (5 คะแนน)	ใช้ถ้อยคำไม่ตรง ประเด็นกับที่ ต้องการจะ สื่อสารมีจำนวน โวหารและภาษา บกพร่องมากกว่า 10 แห่ง และ/ หรือ พบคำสะกด การันต์ผิด มากกว่า 10 คำ ขึ้นไป	ใช้ถ้อยคำไม่ตรง ประเด็นกับที่ ต้องการจะ สื่อสาร มีจำนวน โวหาร และภาษา บกพร่องตั้งแต่ 8- 10 แห่ง และ/ หรือพบคำสะกด การันต์ผิด ไม่ เกิน 6-10 คำ	ใช้ถ้อยคำไม่ตรง ประเด็นกับที่ ต้องการจะ สื่อสารบ้าง มีการ ใช้จำนวนโวหาร และภาษา บกพร่องตั้งแต่ 5-7 แห่ง และ/ หรือ พบคำสะกด การันต์ผิดไม่เกิน 4-5 คำ	ใช้ถ้อยคำได้อย่าง ถูกต้อง มีการใช้ จำนวนโวหาร และภาษาถูกต้อง และอาจมี ข้อบกพร่อง 3-4 แห่ง และ/หรือ การเขียนสะกด การันต์ผิดไม่เกิน 3 คำ	ใช้ถ้อยคำได้ได้อย่าง ถูกต้องตรงตาม ความหมายที่ ต้องการจะสื่อสาร มี การใช้จำนวน โวหาร และภาษา ถูกต้อง อาจจะมี ข้อบกพร่อง 1-2 แห่ง และเขียน สะกดการันต์ ถูกต้อง
4. กลวิธีการ นำเสนอ (5 คะแนน)	มีการลำดับ ความคิดสลับที่ กัน จนทำให้ เนื้อหาสับสน วกวนไปมา และ ไม่ปรากฏกลวิธี ในการเขียน เรียงความ	มีการลำดับ ความคิดสลับที่ กัน จนทำให้ เนื้อหาสับสน วกวนไปมา ไม่มี การเลือกใช้กลวิธี ในการเขียน เรียงความวิธีใด วิธีหนึ่ง เช่น การยกตัวอย่าง คำคมคำ ประพันธ์มา สอดแทรกใน เนื้อหาที่เขียนแต่ ไม่สัมพันธ์กับ เรื่อง	มีการลำดับ ความคิดสลับที่ กัน จนทำให้เกิด ความสับสน วกวนในเนื้อหา มีการเลือกใช้ กลวิธีในการ เขียนเรียงความ วิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น การยกตัวอย่าง คำคมคำ ประพันธ์มา สอดแทรกได้ สัมพันธ์กับ เนื้อหาของเรื่อง	มีการลำดับ ความคิดสลับที่ กันบ้างแต่ไม่ กระทบต่อเนื้อหา โดยรวม มีการ เลือกใช้กลวิธีใน การเขียน เรียงความวิธีใด วิธีหนึ่ง เช่น การยกตัวอย่าง คำคมคำ ประพันธ์มา สอดแทรกได้ สัมพันธ์กับ เนื้อหาของเรื่อง	มีการลำดับความคิด ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีกลวิธี การเขียนที่ หลากหลาย ไม่ซ้ำ เดิม มีการเลือกใช้ กลวิธีในการเขียน เรียงความวิธีใดวิธี หนึ่ง เช่น การยกตัวอย่าง คำ คมคำประพันธ์มา สอดแทรกได้ สัมพันธ์กับเนื้อหา ของเรื่อง

6. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบในครั้งนี้มีเครื่องมือทั้งหมดรวม 5 ชิ้น ดังนี้

1. แบบวัดความสามารถทางการเรียนรู้การเขียนเรียงความภาษาไทย ได้แก่
 - 1.1 ใบความรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ
 - 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน
 - 1.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 1.4 ใบงาน
 - 1.5 คู่มือครูผู้สอน
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
3. แบบสะท้อนผลการเรียนรู้

ทั้งนี้เครื่องมือทุกชิ้นได้ผ่านขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือตามหลักการทางการศึกษา โดยมีพื้นฐานจากการวิเคราะห์หาความต้องการตามหลักการทางการวิจัยอย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยในส่วนของ การถอดเรียงความต้นแบบทั้ง 6 เรื่องนั้น มีแนวทางในการถอดเรียงความดั่งแบบ เฉลย ดังนี้

ใบงานเรื่องที่ 1 เรียงความต้นแบบเรื่อง “แม่ของฉัน”

จากการศึกษาเรียงความต้นแบบเรื่อง “แม่ของฉัน” กำหนดให้นักศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ และกลวิธีการเขียน ดังประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 องค์ประกอบของเรียงความเรื่องแม่ของฉัน.....

- 1.1 ส่วนที่เป็นคำนำ คือ ย่อหน้าที่(1).....
- 1.2 ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง คือ ย่อหน้าที่ ... (2)... (3)...(4)...(5)...
- 1.3 ส่วนที่เป็นสรุปท้าย คือ ย่อหน้าที่(6).....

ประเด็นที่ 2 การเขียนเรียงความเรื่อง.....แม่ของฉัน.....

2.1 ในส่วนที่เป็นคำนำของเรียงความ ผู้เขียนใช้กลวิธี.....การให้คำจำกัดความ.... โดยกล่าวถึงนิยามของคำว่าแม่ โดยขยายความคำว่า แม่ ว่ามีความหมายมากกว่าผู้ที่ให้กำเนิด แต่เป็นคนที่สร้างคนจากความรัก ความปรารถนาดีโดยไม่มีสิ่งใดแอบแฝง.....

2.2 ในส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องของเรียงความ ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายในการเขียน คือ...การเขียนแบบบรรยาย และการเขียนในเชิงพรรณนา... ดังนี้

ย่อหน้าที่ (2) ได้กล่าวถึงแม่ของฉันเป็นเพียงแม่ธรรมดาที่เลี้ยงดูลูก ให้รู้จักช่วยเหลือตัวเองและรู้จักยืนหยัดอยู่ในสังคม ทำให้นั้นรู้สึกอึดอัด และชื่นชมในตัวคุณแม่.....

ย่อหน้าที่ (3) ได้กล่าวถึงประวัติของฉัน สุขภาพร่างกายของฉัน น้องสาวของฉันที่มีความพิการทางสายตา ความพยายามทุกวิถีทางของแม่ที่จะทำให้ฉันหาย ส่วนฉันต้องพยายามแบ่งเบาภาระของแม่เท่าที่จะทำได้ และการเชื่อฟังคำสอนของแม่ที่ทำให้ลูกทั้ง 2 คนประสบความสำเร็จในการศึกษา.....

ย่อหน้าที่ (4) ได้กล่าวถึงภารกิจ การทำงาน และความเสียสละของแม่ ทั้งในด้านหน้าที่การงาน และการดูแลลูก ตลอดจนความตั้งใจของฉันที่จะตอบแทนบุญคุณแม่ด้วยการตั้งใจเรียน.....

ย่อหน้าที่ (5) ได้กล่าวถึงความสำเร็จ และรางวัลทางการศึกษาที่ฉันและน้องสาวได้รับมาจากคำสอนของแม่ที่ยึดถือตามแนวทางของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมบทประพันธ์คำสอนที่แม่ยึดถือ.....

2.3 ในส่วนที่เป็นสรุปท้ายของเรียงความ เรื่อง แม่ของฉัน ผู้เขียนได้ใช้กลวิธี.....สรุปด้วยสาระสำคัญของเรื่อง.... โดยได้กล่าวถึงภารกิจผู้เป็นแม่ ที่สามารถทำให้ลูกทั้ง 2 คนประสบความสำเร็จ ตามคำสั่งสอนของแม่ที่ยึดถือตามแนวคิดของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ลูกจึงเขียนถึงความภาคภูมิใจที่ได้เกิดเป็นลูกของแม่ พร้อมทั้งเชิญชวนทุกคนให้มีความกล้าหาญ อย่าเงินอายที่จะบอกรักแม่ของตน.....

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล โปธิเย็น. (2547). “รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์.” วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ ศรียาภักย์. (2557). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งทวิ. (2538). **การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนิฉิ ภูจิรฐาพันธุ์ และพรสุดา อินทรสาน. (2557). **สัมภาษณั์**. (27 พฤษภาคม).
- สุรางค์ ใคั้วตระกูล. (2554). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิกมาส มากขุ้ย. (2553). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.” ดุขฎิบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

- Buzan, T. and Buzan, B. (1997). **The Mind map book: Radiant thinking**. London: BBC.
- _____. (1995). **Use your Head**. London: BBC. Books.
- De Bono, Edward. (1982). **Lateral Thinking for Management**. A Textbook of Creativity
London: Harmondsworth.
- _____. (1976). **Teaching Thinking**. London: Temple Smith.
- Dixon-Krauss, L. (1996). **Vygotsky in the Classroom : Mediated Literacy Instruction and Assessment**. New York: Longman.
- Ellis, R. A. and Lane, W.C. (1963). “**Structural supports for upward mobility**.” American Sociological Review, 28, 743-756.

Gagne. (1970). **The Cognitive of Learning**. 2nd Ed. New York: Holt Rinehart and Winston.Inc.

Gagne R.M. (1979). **The Conditions of learning and theory of Instruction**. 4th Ed. New York:
Holt, Rinehart & Winston.

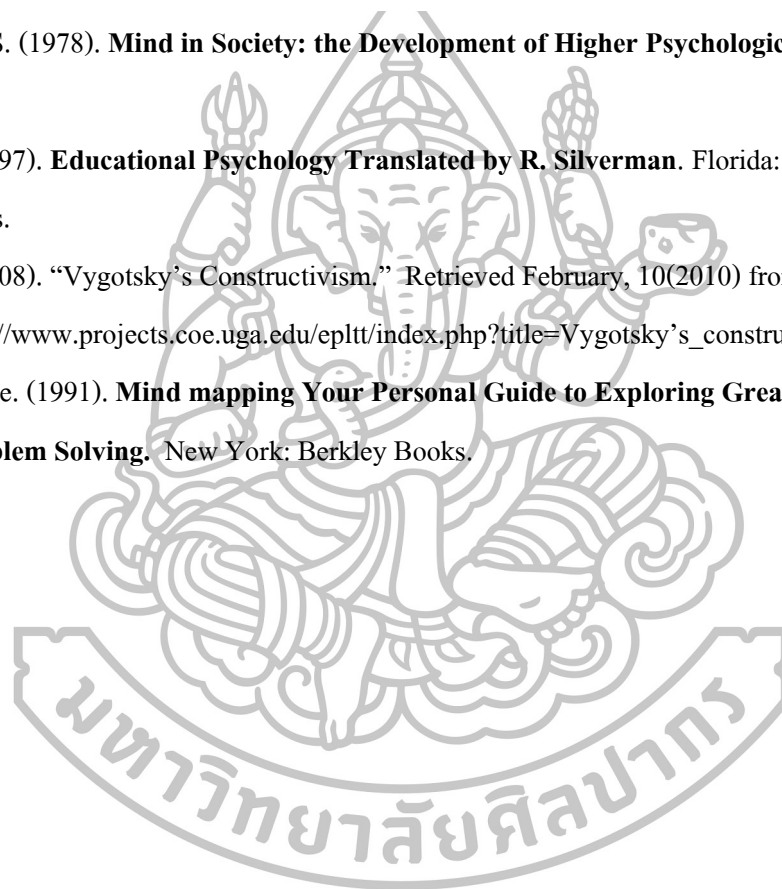
Rosenshine, B. and Meister, C. (1992). “The use of scaffolds for teaching higher-level cognitive strategies.” *Educational Leadership*, 49(7), 26-33.

Vygotsky,L.S. (1978). **Mind in Society: the Development of Higher Psychological Process**.
n.p.

_____. (1997). **Educational Psychology Translated by R. Silverman**. Florida: St.Lucie
Press.

_____. (2008). “Vygotsky’s Constructivism.” Retrieved February, 10(2010) from
http://www.projects.coe.uga.edu/epltt/index.php?title=Vygotsky's_constructivism

Wycoff, Joyce. (1991). **Mind mapping Your Personal Guide to Exploring Creativity and
Problem Solving**. New York: Berkley Books.

ภาคผนวก ฉ
แผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของ
นักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามแนวความคิดถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ

คำชี้แจง

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของ
นักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามแนวความคิดถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ
ประกอบด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

1. กรอบของแผนการจัดการเรียนรู้
2. รูปแบบแผนการจัดการเรียนการสอน ตามแนวความคิดถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎี
การเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
3. แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น จำนวน 6 แผน
4. ใบความรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ
5. เรียงความต้นแบบจำนวน 6 เรื่อง
6. ใบงาน
7. แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
8. แบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้
9. แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา
10. คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

กรอบของแผนการจัดการเรียนการสอน

1. ชื่อหมวดวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป General Education Course

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (ประกอบด้วย 4 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตบางพระ วิทยาเขตจันทบุรี วิทยาเขตอุเทนถวาย และวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ)

3. วัตถุประสงค์ของหมวดวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถเผชิญปัญหาโดยใช้สติปัญญาวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุมีผล
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาในการสื่อสาร และการใช้สารสนเทศนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

4. คำอธิบายรายวิชา

00-31-005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร (Writing for Communication) 3 (3-0-6)

หลักและกลวิธีในการเขียน การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค ประเภทสำนวนโวหาร ลักษณะของภาษาเขียน ฝึกทักษะการเขียนย่อหน้า การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ และการเขียนที่จำเป็นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

5. แผนการจัดการเรียนการสอน

แผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนรวม 15 สัปดาห์ ตามการจัดการเรียนการสอนในกำหนดการสอนของ มคอ.3 กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังตารางแสดง ดังนี้

ตารางที่ 25 หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ลำดับที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฐมนิเทศ ซึ่งแจงข้อตกลงเบื้องต้นให้ผู้เรียนรับทราบกฎเกณฑ์ กติกา การเรียนรู้ 2. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) 	3
2	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียน <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายและความสำคัญของการเขียน 2. จุดมุ่งหมายของการเขียน 3. องค์ประกอบของการเขียน 4. ประเภทของการเขียน 5. ลักษณะของงานเขียนที่ดี 	3
3	หลักและกลวิธีในงานเขียน และการเลือกใช้คำ <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้คำในงานเขียน 2. การใช้ประโยคในงานเขียน 3. การเรียบเรียงประโยค 4. การใช้สำนวนโวหารในงานเขียน 5. ลักษณะของภาษาเขียน 6. ข้อบกพร่องในการใช้คำ ประโยค และสำนวนโวหารในงานเขียน 	3
4	หลักและกลวิธีในงานเขียน และการเลือกใช้คำ (ต่อ) <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้คำในงานเขียน 2. การใช้ประโยคในงานเขียน 3. การเรียบเรียงประโยค 4. การใช้สำนวนโวหารในงานเขียน 5. ข้อบกพร่องในการใช้คำ ประโยค และสำนวนโวหารในงานเขียน 	3
5	การเขียนย่อหน้า <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายและความสำคัญของย่อหน้า 2. ลักษณะของย่อหน้าที่ดี 3. ส่วนประกอบและรูปแบบของย่อหน้า 4. ชนิดของย่อหน้า 5. วิธีการเขียนย่อหน้า 	3

ตารางที่ 25 หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร (ต่อ)

ลำดับที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
6	<p>การเขียนเรียงความ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “พ่อของฉัน” 	3
7	<p>การเขียนเรียงความ (ต่อ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ” 	3
8	<p>การเขียนเรียงความ (ต่อ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม” 	3
9	<p>การเขียนเรียงความ (ต่อ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 	3

ตารางที่ 25 หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร (ต่อ)

ลำดับที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
	7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ฉันจะไม่ทำร้ายใคร”	
10	การเขียนเรียงความ (ต่อ) <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชวงศ์” 	3
11	การเขียนเรียงความ (ต่อ) <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย และความสำคัญของเรียงความ 2. องค์ประกอบของเรียงความ 3. ลักษณะของเรียงความที่ดี 4. การเขียน โครงเรื่อง 5. กลวิธีการเขียนเรียงความ 6. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ 7. การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ปณิธานของ...” 	3
12	การเขียนบทความ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายของบทความ 2. ลักษณะเฉพาะของบทความ 3. ประเภทของบทความ 4. องค์ประกอบของบทความ 5. การเขียน โครงเรื่อง 6. กลวิธีการเขียนบทความ 7. การใช้ภาษาในการเขียนบทความ 8. การเขียนบทความ 	3
13	การเขียนบทความ (ต่อ) <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายของบทความ 2. ลักษณะเฉพาะของบทความ 3. ประเภทของบทความ 4. องค์ประกอบของบทความ 	3

ตารางที่ 25 หน่วยการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร (ต่อ)

สัปดาห์ที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
	5. การเขียน โครงเรื่อง 6. กลวิธีการเขียนบทความ 7. การใช้ภาษาในการเขียนบทความ 8. การเขียนบทความ	
14	การเขียนที่จำเป็นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน 1. การเขียนตอบข้อสอบอัตนัย 2. การเขียนจดหมายเพื่อการสื่อสาร	3
15	1. ทดสอบหลังเรียน (post-test) 2. ทำแบบสอบถามความพึงพอใจ 3. ทำแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้	3

ทั้งนี้ในงานวิจัยการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในครั้งนี้ ได้กำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นแผนการเรียนในรายวิชา 00-31-005 การเขียนเพื่อการสื่อสาร ในหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต วิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มภาษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตฉะเชิงเทรา ซึ่งมีแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความ ไว้ 8 สัปดาห์ เวลา 24 ชั่วโมง โดยมีหน่วยการจัดการเรียนการสอน และจำนวนเรียน ดังตารางที่ 27 แสดง

ตารางที่ 26 หน่วยการจัดการเรียนการสอนในการทดลองสำหรับการวิจัยครั้งนี้

สัปดาห์ที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
	1. ปฐมนิเทศชี้แจงข้อตกลงเบื้องต้นให้ผู้เรียนรับทราบกฎเกณฑ์ กติกา การเรียนรู้ 2. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test)	3
1	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “พ่อของฉัน”	3
2	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ”	3
3	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “รัชกาลที่ 9 กษัตริย์ผู้ทรงริเริ่ม”	3
4	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ฉันจะไม่ทำร้ายใคร”	3
5	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เจ้าฟ้าจักรพงษ์แห่งราชวงศ์”	3
6	การเขียนเรียงความในหัวข้อ “ปณิธานของ...”	3
	1. ทดสอบหลังเรียน (post-test) 2. ทำแบบสอบถามความพึงพอใจ 3. ทำแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้	3

รูปแบบแผนการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้
จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย

.....

แผนการจัดการเรียนการสอนนี้เป็นแผนที่จัดทำขึ้นตามแนวตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น จำนวน 6 แผน ในแต่ละแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ระยะเวลา 40 นาที

1. ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการนำเสนอ การเขียนสำนวนโวหาร และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน
2. บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้ จากนั้นนักศึกษาจะนำเสนอให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนจะนำไปเป็นต้นแบบในการเขียนโครงเรื่องต่อไป

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<p>สร้างความสนใจให้ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบแล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบในประเด็นหลัก 5 ประเด็น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งชื่อเรื่อง 2. องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) 3. กลวิธีการนำเสนอ 4. การเขียนสำนวนโวหาร และ 5. การนำเสนอข้อคิดในงานเขียน 	<p>บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ผู้สอนกำหนดให้</p>

2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ระยะเวลา 30 นาที

1. ผู้สอนกำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความในครั้งนี้
2. ผู้เรียนเขียนผังความคิด เพื่อนำเสนอ โครงร่างความคิดในการเขียนเรียงความตามหัวเรื่อง หรือประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้
3. ผู้เรียนนำร่างความคิดมาจัดทำเป็น โครงเรื่องของการเขียนเรียงความ

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
กำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นการเขียนเรียงความที่คล้ายคลึงกับงานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความในครั้งนี้	<ol style="list-style-type: none"> 1. เขียนผังความคิด เพื่อนำเสนอ โครงร่างความคิดในการเขียนเรียงความตามหัวเรื่อง หรือประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้ 2. นำร่างความคิดมาจัดทำเป็น โครงเรื่องของการเขียนเรียงความ

3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน ระยะเวลา 30 นาที

1. ผู้เรียนนำเสนอ โครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไข เพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ผู้สอนแจกใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนความเข้าใจเพื่อเป็นฐานความรู้ในการเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยๆลดความช่วยเหลือลงในแต่ละครั้ง เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนมากขึ้น

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยๆลดความช่วยเหลือลงเรื่อยๆในแต่ละครั้ง	นำเสนอโครงเรื่องเรียงความ จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน ระยะเวลา 60 นาที

1. ผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ
2. ผู้เรียนปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผัง โครงร่างความคิดที่ได้กำหนดขึ้น

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ	ปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผัง โครงร่างความคิดที่ได้กำหนด

5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ ระยะเวลา 20 นาที

1. ผู้สอนตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ผู้สอนส่งคืนผลงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
นำผลงานกลับไปตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมส่งคืนผลงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนในครั้งต่อไป	ตรวจสอบผลงานตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ ชักถามหากเกิดความสงสัย และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุง และพัฒนางานเขียนในครั้งต่อไป

หมายเหตุ สามารถถ่วงเฉื่อยเวลาได้ตามความเหมาะสม

ตอบ: เรียงความ คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มีการเรียบเรียงเรื่องราวด้วยการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารได้อย่างถูกต้อง สละสลวยเป็นไปตามแบบแผนการใช้ภาษาที่ดี โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปท้าย

ตอบ : จะเขียนให้น่าอ่าน น่าสนใจชวนติดตาม ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ คือ

1. มีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน กล่าวคือส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปท้าย
2. มีความน่าสนใจ ชวนติดตามในเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ
3. มีการใช้สำนวนโวหาร ถ้อยคำที่ถูกต้อง สละสลวย ตามแบบแผนการใช้ภาษาไทย
4. มีกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระในแต่ละองค์ประกอบที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์

ถาม: ต้องทำอย่างไร
จึงจะเขียนเรียงความได้อย่างมีคุณภาพ ?

ตอบ: เมื่อจะเริ่มต้นเขียนควรคิดใคร่ครวญก่อน เพื่อให้เรียงความน่าสนใจ โดยจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

1. พิจารณาหัวข้องานเขียนว่าหัวข้อนั้นๆ ควรมีประเด็นอะไรบ้าง
2. พยายามนึกถึงข้อมูล เรื่องราว ทั้งจากความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ให้มากที่สุด
3. จัดลำดับความคิดของเนื้อหาที่มีอยู่คล้ายกับการจัดลิ้นชักในสมองเพื่อนำมาจัดทำเป็นโครงเรื่อง
4. เลือกใช้กลวิธีการเขียนทั้งในส่วนที่เป็นคำนำ ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปท้าย

ถาม : การวางโครงเรื่อง
สำคัญอย่างไร?

ตอบ : การวางโครงเรื่องเป็นขั้นตอนเริ่มต้นก่อนการเขียนเรื่อง การจัดทำโครงเรื่องก็เหมือนกับการจัดวางลิ้นชักในสมองให้สามารถมองเห็นลำดับชั้น ตลอดจนชั้นวางแยกประเภทต่างๆทางความคิด ไม่ให้ปะปนกัน ช่วยให้เขียนได้โดยไม่หลงประเด็นหรือซ้ำซ้อนเขียนแล้วเขียนอีกจนวอกวน แต่จะทำให้เรียงความนั้นมีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายประเด็นเป็นไปตามลำดับความคิดที่ควรจะเป็น อีกทั้งมีองค์ประกอบของเรียงความอย่างครบถ้วน และที่สำคัญคือทำให้สามารถเขียนเรียงความได้สำเร็จเป็นเรื่องขึ้นมาได้อย่างราบรื่น

- ขั้นที่ 1 ระดมความคิด → พยายามคิดให้ได้ว่าถ้าเราจะต้องเขียนเรื่องนี้ เราควรจะต้องกล่าวถึงอะไรบ้าง โดยในขั้นนี้จะเน้นปริมาณของความคิดเท่านั้น ให้คิดให้มากที่สุด ยิ่งมากยิ่งดี
- ขั้นที่ 2 จัดสรรความคิด → นำความคิดที่ได้ในขั้นแรก มาคัดสรรอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ชื่อเรื่องเป็นเกณฑ์สำคัญ โดยในขั้นนี้จะคัดความคิดหรือประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป จนเหลือแต่ประเด็นความคิดที่ตรงกับเรื่องที่เราจะเขียนเท่านั้น
- ขั้นที่ 3 จัดลำดับความคิด → เป็นการนำความคิดที่เราได้จัดสรรว่าความคิดใดควรอยู่ในส่วนของคำนำของเรื่อง ความคิดใดควรอยู่ในส่วนเนื้อเรื่อง และความคิดใดควรอยู่ในส่วนสรุปท้าย โดยจัดลำดับความคิดในแต่ละส่วนด้วยว่าความคิดใดควรอยู่ก่อนหรือหลัง
- ขั้นที่ 4 เขียนเป็นโครงเรื่อง → นำความคิดที่ได้จัดลำดับเอาไว้เป็นอย่างดีแล้ว มาเขียนเป็นโครงเรื่องให้เห็นอย่างชัดเจนเหมือนจัดทำแผนที่เดินทาง เพื่อเราจะได้นำไปเขียนเป็นเรียงความได้ และมีเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วน

การเขียนโครงเรื่องมีอยู่ 2 แบบ คือ เขียนเป็นคำ หรือวลีสั้นๆ หรือเขียนเป็นประโยค โดยอาจใช้ตัวเลข หรือตัวอักษรเป็นหัวข้อกำกับเพื่อความชัดเจน เช่น

โครงเรื่อง : เพื่อนของฉัน

โครงเรื่องแบบคำ/วลี	โครงเรื่องแบบประโยค
1. ความสำคัญของเพื่อน ก. ความหมายของเพื่อน ข. ข้อดีของเพื่อน 2. บุคลิกภาพของเพื่อนที่ฉันรัก ก. ความสง่าผ่าเผย ข. ความมีกิริยามารยาท ค. การแต่งกายเหมาะสม 3. อุปนิสัยของเพื่อนที่ฉันรัก ก. ความสุภาพ อ่อนโยน ข. ความซื่อสัตย์เชื่อถือได้ ค. การมีอารมณ์ที่มั่นคง ง. ความมีน้ำใจ 4. ความประทับใจที่มีต่อเพื่อนรัก ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ข. การไม่ทอดทิ้งกันเมื่อยามมีปัญหา ค. การเป็นที่ปรึกษาที่ดี ง. ความจริงใจต่อกัน	1. เพื่อนมีความสำคัญอย่างไร 1.1 สาเหตุที่เราต้องมีเพื่อน 1.2 ข้อดีของการมีเพื่อน 2. เพื่อนรักของฉันมีบุคลิกอย่างไร 2.1 เพื่อนมีความสง่าผ่าเผย 2.2 เพื่อนมีกิริยามารยาทเหมาะสมตามสถานการณ์ 2.3 เพื่อนรู้จักแต่งกายเหมาะสมตามสถานการณ์ 3. เพื่อนรักของฉันมีอุปนิสัยอย่างไร 3.1 เพื่อนมีความสุภาพ อ่อนโยน 3.2 เพื่อนมีความซื่อสัตย์เชื่อถือได้ 3.3 เพื่อนมีอารมณ์ที่มั่นคง 3.4 เพื่อนมีน้ำใจ 4. เพื่อนทำให้ฉันประทับใจเพราะอะไร 4.1 เพื่อนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 4.2 เพื่อนไม่ทอดทิ้งกันเมื่อมีปัญหา 4.3 เพื่อนเป็นที่ปรึกษาที่ดี 4.4 เพื่อนมีความจริงใจ

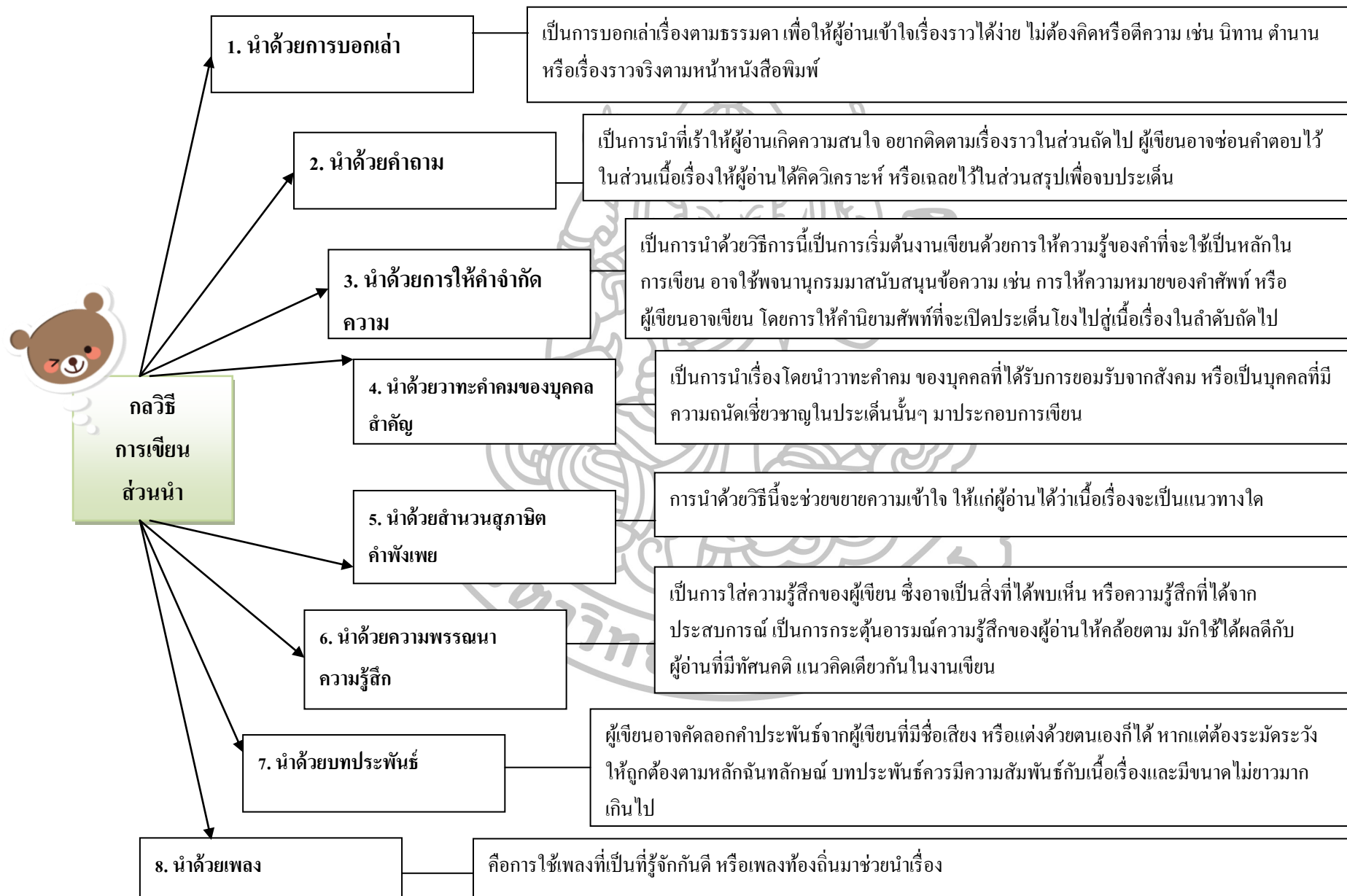

ตอบ : ต้องรู้จักใช้กลวิธีในการเขียน นั่นคือ

1. กลวิธีการเขียนส่วน คำนำ ให้น่าสนใจ
ชวนอ่าน
2. กลวิธีการเขียนส่วน เนื้อเรื่อง ให้น่าสนใจ
ชวนอ่าน
3. กลวิธีการเขียนส่วน สรุปท้าย ให้น่าสนใจ
ชวนอ่าน

ลองมาดู ส่วนที่ 1. กลวิธีการเขียนคำนำ (Introduction)

คำนำ เป็นส่วนเริ่มต้นของงานเขียน เปรียบเสมือนฉากนำในภาพยนตร์ที่ใช้เรียกคนดู หากผู้เขียนเขียนนำเรื่องได้ดี ย่อมสร้างความสนใจของผู้อ่านได้มากจนอยากติดตามเรื่องราวในตอนต่อไป แต่หากส่วนนำไม่น่าสนใจ ผู้อ่านก็จะเกิดความเบื่อหน่าย และเลิกอ่านไปในที่สุด การเขียนคำนำสามารถเลือกใช้กลวิธีต่างๆ ได้ตามความถนัดของผู้เขียน ซึ่งแบ่งกลวิธีการเขียนคำนำได้ 8 กลวิธี ดังนี้

1. นำด้วยการบอกเล่า

“คำว่า แม่ เป็นคำที่มีความหมายที่สำคัญ และเป็นคำที่ไพเราะสุดเต็ม ใจสำหรับลูกๆทุกคน เพราะ แม่ เป็นผู้มีพระคุณใหญ่หลวงต่อลูกๆ กล่าวคือ เป็นผู้ให้ชีวิตเป็นผู้เลี้ยงดู ให้ความรักให้ทรัพย์สิน ให้ได้รับการศึกษา และเป็นผู้ใกล้ชิดลูกมากกว่าบุคคลอื่น แม่จึงเป็นผู้หญิงที่มีแต่การให้ ที่มีใจเพียงแต่การให้กำเนิดเท่านั้น หากแต่ให้ทั้งความรักและความปรารถนาดีต่อลูกทุกคนเสมอมา ความรักของแม่ที่มีต่อลูกนั้นจึงเป็นความรักที่เป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง

(แม่ของฉัน: ธงชัย ดิษโส
รางวัลชนะเลิศ ประเภทประชาชนทั่วไป
จากสมาคมแม่บ้านทหารไทย ประจำปี พ.ศ. 2547)

2. นำด้วยคำถาม

“ถ้าคุณมีโอกาสขอพรพิเศษได้สักข้อหนึ่ง คุณจะขออะไร? ขอให้ถูกหวยรางวัลที่ 1 ขอให้มียานหลังใหญ่ๆ ขอให้มียศรามาแพงๆขับ หรือขอให้มียานที่ทำงานที่ดี ไม่ว่าคุณจะขออะไรก็ตาม ผมเชื่อแน่ว่าสิ่งที่คุณขอต้องล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่คุณปรารถนา เป็นสิ่งที่คุณ ‘รัก’ ...เป็นสิ่งที่สร้างความสุขให้แก่คุณทั้งสิ้น เหมือนกันกับตัวผม ถ้าผมมีโอกาสได้ขอพรพิเศษสักข้อหนึ่ง ผมจะขออธิษฐานให้โลกใบนี้ปราศจากการพลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รัก”

(การตายของชายไป่ กับ ความทุกข์ในใจ...ของชีวิตผม :
ชนินทร์ ชีระวรรณ
รางวัลชนะเลิศทุนจิตอาสา ใช้ประโยชน์เพื่อผู้อื่นและสังคม
โครงการธรรมวรรณศิลป์ ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2557-2558)

3. นำด้วยการให้คำ จำกัดความ

“ก่อนนี้นั้นเป็นดังเช่นคนหลายๆคน ที่รู้จักนิยามของ “แม่” เพียงแค่ผู้ที่ให้กำเนิด และเลี้ยงดูเรามา ฉันรู้เพียงเท่านี้จริงๆ แต่เวลานี้หลายสิ่งหลายอย่างทำให้ฉันเรียนรู้ว่า “แม่” ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่อำนาจจำกัดเพียงแค่นั้น หากแต่ตัวหนังสือเพียงไม่กี่ตัวนี้มีความหมายมากมายมหาศาล สำหรับตัวฉันเองแล้ว “แม่” คือคนคนหนึ่งสร้างอีกคน หรือหลายๆคนด้วยความรัก จากดวงใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความอาทรแห่งความปรารถนาดีไม่มีสิ่งใดมาแอบแฝง นอกจากการเฝ้ามองความเจริญงอกงามของชีวิตหนึ่งที่ได้ชื่อว่า “ลูกของแม่”

(แม่ของฉัน: ทิพย์อัปสร พันธุระ
รางวัลชนะเลิศ ประเภทอุดมศึกษา

4. นำด้วยวาทะคำคม ของบุคคลสำคัญ

“ระยะนี้บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้น ด้วยว่าพลเมืองของเราบางส่วนเลื่อมทราวมไปในความประพฤติกและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตกว่าถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไป เราอาจเอาตัวไม่รอด..” “ในบ้านเมืองเราทุกวันนี้มีเสียงกล่าวกันว่าความคิดจิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลื่อม ความประพฤติกที่เป็นความทุจริตหลายอย่างที่จะกลายเป็นสิ่งที่คนทั่วไปยอมรับและสมยอมให้กระทำกันได้เป็นธรรมดา สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนมีคมัวลงไป เป็นปัญหาใหญ่ที่เหมือนกระแสดลื่นอันไหลบ่าเข้ามาท่วมทั่วไปหมด จำเป็นต้องแก้ไขด้วย การช่วยกันฟันคลื่นที่กล่าวนั้น..”

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่อัญเชิญมา ณ ที่นี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่องค์พระมหากษัตริย์ทรงมีความห่วงใยและสนพระทัยต่อทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์แล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงในสังคมไทยซึ่งหลายๆคนไม่รับรู้หรือแกล้งเมินเฉย จึงเป็นการสมควรที่เราจะน้อมนำเอาพระราชดำรัสข้างต้นมาใคร่ครวญพิจารณาให้ตระหนักว่า ตอนนี่เกิดอะไรขึ้นกับสังคมและประเทศชาติของเรา

(ความยากจนไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าละอาย ความชั่วช้าคดโกงนั้นแหละเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ น่าละอายอย่างยิ่ง: วันฉัตร ทิมามสาร

รางวัลชนะเลิศทุนภูมิพล ประจำปี พ.ศ. 2547)

5. นำด้วยสำนวนสุภาษิต
คำพังเพย

“เมื่อพูดถึงลูก เชื่อแน่ว่าพ่อแม่ทุกคนคงคิดเหมือนกันว่า ลูกนั้นยอมเปรียบเสมือนแก้วตาดวงใจของตน ไม่ว่าจะอยากดีมีเงินอย่างไร พ่อแม่ก็ย่อมจะรักใคร่หวงแหน และยอมทำทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกของตนปลอดภัยและเป็นสุข

ในช่วงปีดทอมฤดูร้อน สิ่งที่ทำให้พ่อและแม่แต่ละคนหนักใจ นอกจากจะเป็นโรคภัยไข้เจ็บที่แฝงมากับอาหารการกินและสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงแล้ว อีกเรื่องหนึ่งที่น่าเป็นห่วงไม่แพ้เรื่องอื่นก็คือปัญหาเด็กจมน้ำ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไทยที่อายุต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตสูงเป็นอันดับ 1 และสูงกว่าการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนถึง 2 เท่า

(ทำอย่างไรให้เด็กไทยไม่จมน้ำ: ดวงใจ วันงาม

รางวัลชมเชยประเภทเยาวชน วันธรรมรงค์ป้องกันเด็กจมน้ำ

ประจำปี พ.ศ. 2556 ของ สำนักโรคไม่ติดต่อ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

6. นำด้วยความพรรณนา
ความรู้สึกรู้สึก

“จิตวิญญาณของความรับผิดชอบได้รับการปลูกให้ต้นขึ้นมา ด้วยเสียง อุแว้ อุแว้ ของชีวิตใหม่ ลื่นซึกของหัวใจที่ได้ปิดตายไปนานแล้วแจ่มออกขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อเก็บภาพการเดินเตาะเตาะ เตาะเตาะ อันน่ารัก ภาพที่เคยเจ็บเหงากลับมีชีวิตชีวาอย่างน่าอัศจรรย์เมื่อมีเด็กน้อยวิ่งเล่นไปมาเมื่อกำเนิดหนึ่งชีวิต...บทบาทของคำว่าพ่อจึงเริ่มขึ้นอย่างเต็มภาคภูมิ”

(พ่อของฉัน: นิชาภา สรยุทธชรยง เข้ารอบ 20 คนสุดท้าย การประกวดเรียงความประเภทอุดมศึกษา ประจำปี พ.ศ. 2554 ซึ่งรางวัลวันพ่อแห่งชาติจากสถาบันเนชั่นเรดิโอเนตเวิร์ก)

7. นำด้วยบทประพันธ์

“ไผ่ข่อยอ้อเอี้ยคเบียดคอคอด ลมลอดไล่เลียเร็วไผ่
ออกแอดแอดคอคคอคไกว แพใบล้าน้ำล้าคลอง”

(จาก บทประพันธ์ของ เยาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

เวทุมโหรีค่อยๆหรีเสียงลง เมื่อมารุดเทพเปลอพักยกสังคีตศิลป์แห่ง
ธรรมชาติ... ฟังๆดูแล้วอาจจะเป็นภาษากวีไปสักหน่อย แต่ผมรับรองได้เลยว่า
ถ้าคุณได้มานั่งอยู่ ณ ที่นี้ ในเวลาเดียวกันนี้กับผม ภาษากวีเหล่านั้นจะพูดขึ้นมา
ในมโนศิลป์สำนึกของคุณเอง โดยที่คุณไม่ต้องออกแรงบีบเค้นมันเลย นึกๆไป
ผมก็รู้สึกบาปขึ้นมาในใจทันที เมื่อช่วงหนึ่งผมแอบเปลอ อิจจา’องค์พระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า จอมศาสดาที่ทั้งผม พ่อ แม่ และน้อง ต่างก็ยกขึ้นเคารพเหนือ
ศาสดาองค์ใดในโลก ว่าพระองค์ช่าง โชคดีทุกๆที่ครั้งหนึ่งในช่วงชีวิตที่งดงาม
พระองค์ได้มีโอกาสนั่งบำเพ็ญธรรมกลางธรรมชาติอันอุดมด้วยสุนทรียศิลป์
อย่างวัดเวฬุวันมหาวิหาร หรือวัดป่าไผ่อันเลื่องชื่อในพุทธประวัติ วัดแห่งแรก
ในพระพุทธศาสนาที่พระเจ้าพิมพิสารกษัตริย์แห่งแคว้นมคธได้ถวายเป็นพุทธ
บูชา หลังจากได้สดับรับฟังพระธรรมเทศนา วัดที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ได้ทรงแสดง โอวาทปาติโมกข์แก่พระสาวกซึ่งเป็นเอหิภิกขุทั้ง 1,250 รูป อัน
เป็นที่มาของวันวิสาขบูชา

(ป่าไผ่ของพ่อ : สุริยา เตชะลือ

รางวัลชมเชย ระดับเยาวชน รางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 16 ประจำปี พ.ศ. 2557)

8. นำด้วยเพลง

“ไอ้ขวัญเอ๊ย ขวัญเจ้า แม่จะเฝ้ากล่อมไกวเจ้า จงนอนหลับไหล อย่า
ร้องไห้แง ไอ้ขวัญเอ๊ยขวัญลูก แม่จะผูกขวัญอ่อน กล่อมให้ลูกนอนฝันดี ไอ้ว่า
ขวัญใจ แม่...อย่างอังกวนใจ แม่จะไกวเปลให้ นอนเสียเถิด ขวัญเอ๊ย...”

จากอดีตนับเนื่องมาถึงปัจจุบัน เสียงเห่กล่อมขวัญในยามที่หลับไหล
ยังคงก้องระงังอยู่ในหัวใจลูกเสมอ ถึงแม้ว่าลูกจะเติบโตใหญ่มาจนบัดนี้ แต่หัวใจ
ลูกยังคงสดับรับฟังเสียงของพระผู้ให้อันใหญ่หลวงมาตลอดเวลา ซึ่งเป็นเสียง
แรกที่ลูกได้รับฟังนับตั้งแต่ลูกถือกำเนิดมา เสียงนี้ไพบเราะชวนฟังนุ่มนวล
อ่อนหวานให้ความเป็นมิตรสนิทสนม รักใคร่ห่วงแหน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ
และปลอดภัยแก่ลูกยิ่งนัก ลูกมิเคยลืมเลือนเสียงนี้เสียงของความรัก ความผูกพัน
และความห่วงใย คือเสียงของผู้หญิงใจดี ที่ได้ชื่อว่า แม่ของฉัน

(แม่ของฉัน: ประภัสสร ชันธิรัฐ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ประเภทอุดมศึกษา ประจำปี พ.ศ.

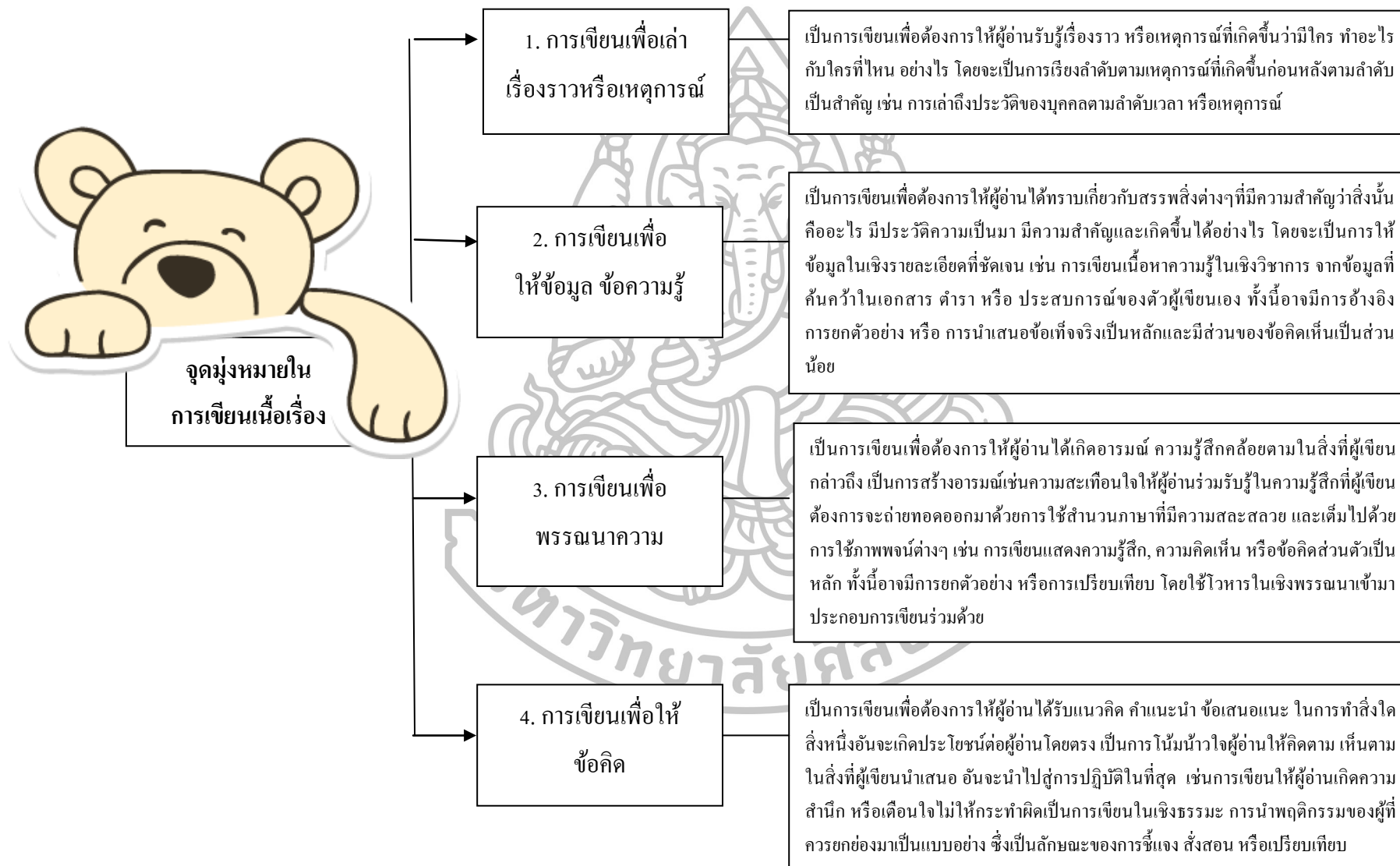
2547 จากสมาคมแม่บ้านมหาดไทย)

ส่วนที่ 2. กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่อง (Body)

การเขียนส่วนเนื้อเรื่อง จัดเป็นหัวใจของการเขียนเรียงความ เนื้อเรื่องจะเป็นส่วนสำคัญที่ให้ทั้งรายละเอียด ความรู้ ทักษะคิด แนวคิด ฯลฯ ของเรื่องทั้งหมด เนื้อเรื่องจึงเป็นส่วนที่มีขนาดยาวที่สุดในองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้กลวิธีการเขียนเรียงความได้อย่างหลากหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเนื้อเรื่อง 4 จุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่า
เรื่องราวหรือเหตุการณ์

“การเสด็จประพาสต้นในครั้งนั้นมีขึ้นระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม ถึงวันที่ 7 สิงหาคม พุทธศักราช 2447 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินจากพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านจังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี นครปฐมและสุพรรณบุรี รวมระยะเวลาเสด็จประพาสต้นครั้งแรก 25 วัน หลังจากนั้นอีก 2 ปี พระองค์จึงเสด็จประพาสต้นครั้งที่ 2 ในวันที่ 27 กรกฎาคม ถึงวันที่ 29 สิงหาคม พุทธศักราช 2449 เส้นทางเสด็จพระราชดำเนินออกจากกรุงเทพมหานครสู่จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี นครสวรรค์และกำแพงเพชร รวมระยะเวลา 34 วัน”

(การเสด็จประพาสต้น: พระมหากษัตริย์คุณผู้ปวงประชา:
เชียรณัย เสริมบุญไพศาล รางวัลชนะเลิศทุนภูมิพล ประจำปี พ.ศ. 2552)

2. การเขียนเพื่อ
ให้ข้อมูล ข้อความรู้

“ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีการจัดการปกครองแบบศักดินา ประชาชนในสังคมแบ่งเป็นสองชนชั้นหลักๆด้วยกัน คือผู้ปกครองหรือชนชั้นสูงประกอบด้วย พระมหากษัตริย์ ขุนนาง พระสงฆ์ และผู้ถูกปกครองมีพวกไพร่ ยาก วนิก และทาส โดยเฉพาะไพร่นั้นถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองของอาณาจักร เป็นกำลังพลหลักยามเกิดสงครามและมีจำนวนมากที่สุดในสังคม

วิถีชีวิตของไพร่นั้น แม้มีความอิสระมากกว่าทาสแต่ก็ยังคงบังคับให้สังกัดมูลนาย ต้องเข้าเวรทำงานให้กับนายของตน การเข้าเวรทำงานนั้น ไม่ว่าจะเป็นที่เดือนเว้นที่เดือน ก็มีผลทำให้ไพร่ขาดการสร้างสรรค์และความคิดริเริ่ม แม้เมื่อไม่ต้องทำงานให้นายแล้วก็ยังต้องมาเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวอีก”

(ความยากจนไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าละอาย ความชั่วช้าคดโกงนั้นแหละ
เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ น่าละอายอย่างยิ่ง: วันฉัตร ทิมसार
รางวัลชนะเลิศทุนภูมิพล ประจำปี พ.ศ. 2547)

3. การเขียนเพื่อ
พรรณนาความ

“สายลมที่พัด โบกได้ร่มไม้ใหญ่ ขอให้ลูกทุกคนรู้ว่าสิ่งเหล่านั้นแหละคือตัวแทนความรักและความห่วงใยที่แม่มีให้เราทุกคน แม่ท่านจากเราไปแต่ท่านไม่ได้ไปไหนแม่มองดูเราอย่างมีความสุข ก่อนเมฆรวมกลุ่มกันเป็นก้อนมีรูปร่างคล้ายลักษณะรูปคนยิ้ม ให้เราคิดว่านั่นคือแม่ของเรา หากลูกทุกคนตั้งใจทำความดี ทำลายธรรมชาติ ก็ไม่ต่างกับลูกทุกคนได้ทำร้ายแม่ไปแล้ว ลูกรู้ไหมว่าสิ่งที่เราได้ทำไปนั้นเป็นสิ่งที่เลวร้ายเหลือเกิน ถึงเวลาแล้วที่เราทุกคนจะทำให้แม่มีความสุข ลูกทุกคนต้องช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อม ป้องกันการทำลายระบบนิเวศวิทยา เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณของแม่ที่ลูกรักยิ่งเหนือสิ่งอื่นใด”

(แม่ลูกผูกพันช่วยสร้างสรรค์สังคมไทย: คณาลักษณ์ จันทร์เดิบ
รางวัลที่ 1 ระดับอุดมศึกษา และประชาชนทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2553)

4. การเขียนเพื่อให้
ข้อคิด

“การฆ่าตัวตายเป็นสิ่งที่ขลาดเขลาที่สุดมันไม่คุ้มกันเลยกับการที่เอาชีวิตที่มีค่าทั้งชีวิตเข้าแลกเพียงความต้องการที่ไร้ประโยชน์กว่าเราจะจะได้เกิด พ่อแม่ต้องอดทนเพียงใด ถ้าคิดสั้นๆ ด้วยการฆ่าตัวตายเพื่อปัญหาจบสิ้น นอกจากปัญหาจะไม่จบสมใจแล้ว ปัญหาใหม่ๆ ยังตามมาอีกมากมาย คนรอบข้าง เช่น พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อน ผู้ที่รักและหวังดีต้องเสียใจเป็นทุกข์เดือดร้อน ต้องทนฟังคำวิพากษ์วิจารณ์เสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลไปยาวนาน

มีสิ่งหนึ่งที่ทำให้ฉันคิดว่าการฆ่าตัวตายเป็นสิ่งที่บ้าและโง่ที่สุดคือการที่ได้สังเกตเห็นสัตว์ 2 ประเภท ได้แก่ สุนัข ชีวิตมันช่างน่าสงสารยิ่งนักเกิดมาไม่นานก็ต้องแยกจากอกแม่ บ้างก็ถูกฆ่าตั้งแต่ยังเล็ก บ้างก็นำมาเลี้ยงดูอย่างอ้อมหมีพื้มัน พออ้วนท้วนสมบูรณ์ดีก็ถูกฆ่าเป็นอาหารของคนไม่มีสิทธิ์ที่จะพูดร้องขอชีวิตได้เลย อีกประเภทหนึ่งคือ พวกที่ไม่ก่อประโยชน์ เช่น ยุง วงจรชีวิตของมันสั้นมากเป็นลูกน้ำแล้วเติบโตเป็นยุง หาอาหารเลี้ยงชีพโดยการดูดเลือด ทั้งยังเป็นพาหะนำโรคร้ายมาสู่คนและสัตว์อื่นๆ อีก มีชีวิตอยู่ไม่กินสัปดาห์ก็ตาย...

ฉันจึงคิดว่า เกิดเป็นอะไร ก็ไม่ประเสริฐเท่ากับการที่ได้เกิดเป็นคน
อีกแล้ว ถือเป็นบุญวาสนาอย่างยิ่งที่ได้เกิดเป็นคน

(ฉันจะไม่ฆ่าตัวตาย หัวข้อความขลาดเขลา : วรรณศิริ ลิ่มรังสี
รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทเยาวชน จากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2544)

ส่วนที่ 3. กลวิธีการเขียนสรุป (Conclusion)

การเขียนปิดเรื่อง หรือการเขียนสรุปจัดเป็นส่วนทิ้งท้าย ที่จะทำให้ผู้อ่านประทับใจ รู้สึก
คุ้มค่ากับเวลา และสนใจติดตามเรื่องราวอื่นๆ ของผู้เขียนต่อไปอีก

การเขียนกลวิธีการเขียนสรุปผู้เขียนสามารถเลือกใช้กลวิธีการเขียนเรียงความได้อย่าง
หลากหลายมี 4 กลวิธี ดังนี้

กลวิธีการเขียนสรุป

1. สรุปด้วยสาระสำคัญของเรื่อง

เป็นการเน้นย้ำ ให้เห็นถึงความสำคัญของเนื้อหาที่ได้เขียนมาแล้วทั้งหมด

2. สรุปด้วยการฝากคำถาม

เป็นการทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเก็บไปคิด เช่น การเตือนใจ การหาแนวทางแก้ปัญหา เชิญชวน ฯลฯ

3. สรุปด้วยการใช้คำคม สุภาษิต หรือคำประพันธ์

เป็นการเขียนปิดท้ายเพื่อต้องการให้เกิดความประทับใจและเน้นย้ำสิ่งที่ได้เขียนมาแล้วทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นบทร้อยกรองที่ผู้เขียนประพันธ์ขึ้นเองหรือคัดลอกมาก็ได้

4. สรุปด้วยการชี้แนะเสนอแนะ

เป็นการปิดเรื่องให้เกิดข้อคิด อบรม เตือนใจให้คติธรรม หรือ หลักปฏิบัติตนแก่ผู้อ่าน

1. สรุปด้วย สาระสำคัญของเรื่อง

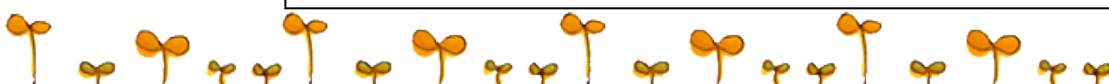
“จากที่กล่าวมา ถือได้ว่ากระบวนการประเมินมูลค่าบ้านเป็นหลักการสำคัญในฐานะเครื่องมือที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากความรู้ถึงมูลค่าที่แท้จริง ช่วยสร้างความมั่นใจและธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และโปร่งใจในการซื้อขายให้แก่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย หากทั้งสองฝ่ายมีความถ่วงถือนในการตรวจสอบหรือติดตามการประเมินอย่างใกล้ชิด และรู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก็ย่อมจะสร้างความสุข ความพอใจให้แก่ทุกฝ่ายอย่างเต็มที่... ทั้งนี้ประชาชนเองก็ต้องหันมาให้ความสำคัญและเพิ่มความสนใจต่อกระบวนการประเมินมูลค่าบ้าน และทรัพย์สินต่างๆ ให้มากขึ้น ซึ่งมีใช่เรื่องยากหรือไกลตัวอย่างที่คิดเพราะมีหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน... ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และแนะนำในการศึกษาหาความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าบ้านหรือทรัพย์สินต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เพียงเท่านี้การประเมินมูลค่าบ้านให้ถ่วงถือนก่อนมีการซื้อขาย จะไม่เพียงก่อให้เกิดประโยชน์ในการซื้อขายของตนเองแต่ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่จะเอื้อต่อการสร้างประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นแก่ระบบการแลกเปลี่ยนซื้อขาย หรือถ่ายโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินอื่นๆ โดยรวมต่อไป”

(ประเมินมูลค่าบ้านให้ถ่วงถือนก่อนมีการซื้อขาย: อาทิตย์ ผดุงเดช
รางวัลชนะเลิศ จากมูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย
ประเภทประชาชนทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2553)

2. สรุปด้วยการฝาก คำถาม

“ถ้าหากการ “พบในสิ่งที่ไม่เคยเห็นคือการเรียนรู้” หนังสือ ชีวิตใหม่ 2 ของคุณวิกรม กรมดิษฐ์ ก็อาจจะนับเป็นกุญแจดอกสำคัญดอกหนึ่งในชีวิตของผม ที่ช่วยไขความคิดทำให้ผมได้มองเห็นโลกและตัวเองไปพร้อมๆ กัน ทำให้ผมได้ “รู้จักโลกรู้จักตนเอง” และถ้าหาก “การเดินทางคือการเปลี่ยนแปลง” การเดินทางผ่านความประทับใจและประสบการณ์ที่อบอวลอยู่ใน ชีวิตใหม่ 2 เล่มนี้ ก็คงจะมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเปลี่ยนแปลง “ชีวิต” ของผมไปในทางที่ดีขึ้น เพราะแค่เพียงคนเราเปลี่ยนความคิด...ชีวิตก็เปลี่ยนแล้ว **ก็ความคิดอันยิ่งใหญ่ของมนุษย์ตัวเล็กๆ มันเปลี่ยนโลกใบนี้ได้เสมอเรามีใช่หรือ?**”

(การเปลี่ยนแปลง + ความคิด = ชีวิตใหม่: สุรียา เตชะเสถียร
รางวัลชนะเลิศเยาวชน ของ มูลนิธิอมตะ ประจำปี พ.ศ. 2557)

3. สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือคำ ประพันธ์

“นับว่าฉันเกิดมาโชคดีที่ได้มีโอกาสเดินตามรอยของพ่อหลวงเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านและชุมชนของฉัน ฉันจะนำแนวปฏิบัติของพ่อหลวงมาใช้เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่อไปด้วยการทำหน้าที่ยูทูบคั่วน้อยๆแทนพ่อของฉันพาชาวบ้านและชุมชนดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ยั่งยืน อยู่อย่างพอเพียงไม่รังเกียจธรรมชาติ...ฉันภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่แทนในหลวงเพราะท่านทำงานมาอย่างเหน็ดเหนื่อยยาวนานกว่า 60 ปีแล้ว ฉันรักในหลวงฉันอยากให้พระองค์ทรงพักผ่อนมากๆ จึงขอวิงวอนอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายอำนวยการและดลบันดาลให้พระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนมายุยั่งยืนนานด้วยเทอญ

“พระทรงเป็นดวงใจไทยทั้งชาติ เสโทหยาดหยดไหลไล่ทุกข์เข็ญ
กรณีขงมากล้ำพอบำเพ็ญ ลูกจะเป็นตามรอยพ่ออยู่พอเพียง”

(เรารักในหลวง...ตามรอยพ่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม: อรณี ดีเพ็ช
รางวัลชนะเลิศเยาวชนระดับประเทศ จากบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด มหาชน
ประจำปี พ.ศ. 2553)

4. สรุปด้วยการ ชี้แนะ เสนอแนะ

“ชีวิตคนเราขอมมีทั้งทุกข์และสุขละเคล้ากันไปเป็นธรรมดาของโลก
สิ่งที่แน่นอนคือสิ่งที่ไม่แน่นอน ทุกอย่างเป็นอนิจจัง ยามที่มีสุขจะรู้สึกเวลา
นั้นสั้นนัก แต่ในยามที่เราทุกข์เราก็รู้สึกเวลานั้นยาวนาน จึงไม่ควรปล่อยตัว
ปล่อยใจพยายามใช้สติพิจารณาความเป็นจริงเพื่อหาสาเหตุของปัญหา หา
หนทางแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ อย่าใช้เพียงอารมณ์เป็นเครื่องตัดสินใจ ทั้งหมดนี้
คือหลักปฏิบัติที่ยึดถือตลอดมา”

ฉันขอฝากเรื่องราวและแนวคิดต่างๆ นี้ไว้เพื่อเป็นคติเตือนใจเป็น
ข้อคิดสำหรับทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่เคยคิดจะฆ่าตัวตายหรือกำลังคิดจะฆ่าตัว
ตาย ขอความปรารถนาคืออย่างจริงใจของฉันจงจดจิตใจให้เขาเหล่านั้นยุติ
ความคิดนั้นเสีย ส่วนตัวฉันขอยืนยันอีกครั้งว่า “ฉันจะไม่ฆ่าตัวตาย” อย่าง
แน่นอน

(ฉันจะไม่ฆ่าตัวตาย หัวข้อความฉลาดเฉลียว: วรณศิริ ลิ้มรังสี
รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทเยาวชนของสมาคมสมาคมนักคิด ประจำปี พ.ศ. 2544)

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แผนการจัดการเรียนการสอน แผนที่ 1

การเขียนเรียงความ เรื่องพ่อของฉัน

เวลา 3 ชั่วโมง

รายวิชาการเขียนเพื่อการสื่อสาร

จำนวนนักศึกษา 30 คน

1. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเป็นการแสดงความสามารถในด้านการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยนำเสนอและเรียบเรียงเรื่องราวที่มีสาระและคุณค่าจากข้อมูลที่คุณเขียนมืออยู่แล้ว ด้วยการใช้อย่างคำสำนวนโวหาร และประโยคที่ถูกต้องสละสลวยตามระเบียบแบบแผนของภาษาไทยให้ปรากฏออกมาตามรูปแบบของการเขียนเรียงความที่ดี ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปท้าย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสอย่างครบถ้วน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้เรียนได้เรียนบทเรียนเรื่องนี้จบลงแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. เขียนแผนผังโครงเรื่องของเรียงความเรื่อง “พ่อของฉัน” ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
2. เขียนเรียงความเรื่อง “พ่อของฉัน” ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. เนื้อหา

การเขียนเรียงความเรื่อง “พ่อของฉัน”

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ระยะเวลา 40 นาที

1) ผู้เรียนศึกษาเรียงความต้นแบบเรื่อง “แม่ของฉัน” ที่ผู้สอนนำมาใช้ในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณางานเรียงความต้นแบบ แล้ววิเคราะห์ลักษณะต่างๆของงานเขียนต้นแบบ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง องค์ประกอบของการเขียน(คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) กลวิธีการนำเสนอ สำนวนภาษา และการนำเสนอข้อคิดในงานเขียน

2) บันทึกลักษณะของงานเขียนต้นแบบลงในใบงานที่ 1 จากนั้นนักศึกษาจะนำเสนอให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนจะนำไปเป็นต้นแบบในการเขียนโครงเรื่องต่อไป

2. ขั้นการเชื่อมโยงสู่ความคิด ระยะเวลา 30 นาที

- 1) ผู้สอนกำหนดให้เขียนเรียงความเรื่อง “พ่อของฉัน” ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับ

งานเขียนต้นแบบที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว โดยให้ผู้เรียนนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของการเขียนเรียงความ

- 2) ผู้เรียนเขียนผังความคิดเรื่อง “พ่อของฉัน” เพื่อนำเสนอโครงร่างความคิด
- 3) ผู้เรียนนำร่างความคิดมาจัดทำเป็นโครงเรื่องของการเขียนเรียงความ

3. ขั้นการทบทวนเพื่อผลิตผลงาน ระยะเวลา 30 นาที

- 1) ผู้เรียนนำเสนอโครงเรื่องเรียงความเรื่อง “พ่อของฉัน” กับผู้สอน จากนั้นผู้สอนช่วยให้คำแนะนำ และแก้ไขเพื่อให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2) ผู้สอนแจกใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนความเข้าใจเพื่อเป็นฐานความรู้ในการเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ด้วยการให้คำแนะนำ หรือเสนอแนะประเด็นต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน และจะคอยช่วยลดความช่วยเหลือลงในแต่ละครั้ง เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนมากขึ้น

4. ขั้นการปฏิบัติการทางการเขียน ระยะเวลา 60 นาที

- 1) ผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนได้รับทราบ โดยในเกณฑ์การประเมินจะประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านสำนวน ภาษา การใช้ถ้อยคำ และกลวิธีการนำเสนอ
- 2) ผู้เรียนปฏิบัติการการเขียนเรียงความตามผัง โครงร่างความคิดที่ได้กำหนดขึ้น

5. ขั้นการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ ระยะเวลา 20 นาที

- 1) ผู้สอนตรวจประเมินผลงานการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบ 5 คะแนน ด้านเนื้อหาสาระ 5 คะแนน ด้านสำนวน ภาษา การใช้ถ้อยคำ 5 คะแนน และกลวิธีการนำเสนอ 5 คะแนน รวม 20 คะแนน
- 2) ผู้สอนส่งคืนผลงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงงานเขียนเรียงความในครั้งต่อไป

5. สื่อการเรียนการสอน

1) ใบความรู้	2) เรียงความต้นแบบ เรื่อง แม่ของฉัน
3) ใบงานที่ 1, 2 และ 3	4) แบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้

6. การวัดและการประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการตั้งใจขณะเขียน	2) พิจารณาการนำเสนอหน้าชั้นเรียน
3) ตรวจผลงานการเขียนเรียงความเรื่องพ่อของฉัน	
4) ตรวจแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้	

เรื่องที่ 1 เรียงความเรื่อง แม่ของฉัน

ทิพย์อัปสร พันธุระ

รางวัลชนะเลิศประเภทอุดมศึกษาระดับประเทศ
จากสมาคมแม่บ้านมหาดไทย ประจำปี พ.ศ. 2547

(1) ก่อนนี้ฉันเป็นดังเช่นคนหลายๆคนที่รู้จักคำนิยามของ “แม่” เพียงแค่ผู้ที่ทำให้กำเนิดและเลี้ยงดูเรามา ฉันรู้เพียงเท่านั้นจริงๆแต่เวลานี้หลายสิ่งหลายอย่างทำให้ฉันเรียนรู้ว่า “แม่” ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ข้อความจำกัดเพียงแค่นั้น หากแต่ตัวหนังสือเพียงไม่กี่ตัวนี้มีความหมายมากมายมหาศาล สำหรับตัวฉันเองแล้ว “แม่” คือคนคนหนึ่ง สร้างอีกคนหรือหลายๆคนด้วยความรัก จากดวงใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความอาทรแห่งความปรารถนาที่ดีที่ไม่มีสิ่งใดมาแอบแฝง นอกจากการเฝ้ามองความเจริญงอกงามของชีวิตหนึ่งที่ได้ชื่อว่า “ลูกของแม่”

(2) แม่ของฉันเป็นเพียงแม่ธรรมดาๆคนหนึ่ง ที่ต้องการเห็นลูกของตนเองมีชีวิตที่ดำเนินไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถยืนหยัดได้ด้วยลำแข้งของตัวเอง เพราะเหตุนี้แม่จึงเลือกที่จะเลี้ยงฉันและน้องให้รู้จักการช่วยเหลือตัวเอง รู้จักคิดและกล้าเผชิญกับสิ่งต่างๆในสังคม โดยมีแม่คอยให้คำแนะนำอยู่ข้างกายฉันเสมอ ทุกๆครั้งที่ฉันนึกถึงเรื่องราวมากมายของแม่ ทำให้ฉันรู้สึกอึดอัดขึ้นมาในหัวใจ รู้สึกชื่นชมความอดทนและความเข้มแข็งของแม่ แม่ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ฉัน ให้เลือดเนื้อและชีวิตแต่ก็ไม่ยิ่งใหญ่เท่ากับความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทร

(3) เมื่อฉันเป็นเด็กขณะนั้นครอบครัวอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ฉันเป็นเด็กที่อ่อนแอ หรือทั่วๆไปเรียกว่า “เด็กขี้โรค” แม่บอกว่าแม่เหนื่อยที่สุดในการเลี้ยงดูฉัน แต่ความเหนื่อยของแม่ก็มีความสุขอยู่ด้วย มีความสุขที่ได้เห็นลูกรอดพ้นจากการเจ็บป่วย แต่ความทุกข์ของแม่ก็ยังไม่จบไปเมื่อฉันมีน้องอีกคน ตอนนั้นฉันอายุได้ 4 ขวบ น้องของฉันป่วยหนักส่งผลให้เส้นประสาทตาช็อคกัน ทำให้น้องสาวของฉันเป็นผู้พิการทางสายตา ฉันจำได้ว่าแม่ทุกข์ใจเป็นที่สุด แม่ร้องให้ทุกวัน น้ำตาแทบเป็นสายเลือด แม่บอกกับฉันเสมอว่า “แม่ยอมได้ทุกอย่าง...ขอแค่ให้น้องมองเห็น” ประโยคนี้ยังคงตราตรึงในใจฉันตลอดเวลา โดยแทบไม่รู้เลยว่านี่เป็นคำสอนจากแม่อีกบทหนึ่ง ที่ทำให้ฉันได้รู้จักคำว่า “เสียสละ” แม่ใช้เวลารักษาน้องประมาณ 4 ปีกว่า โดยการพาไปทุกๆที่ที่มีข่าวว่ามีหมอดีดีพอที่จะรักษาดวงตาของน้องได้ แม่ไม่ได้กินไม่ได้นอน จนฉันรู้สึกได้ว่า แม่ผ่ายผอมลงไปมาก พ่อ แม่ ฉัน และน้องเราจะเดินทางไปหลายๆจังหวัด เริ่มตั้งแต่จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี บุรีรัมย์ กรุงเทพฯ สงขลา พัทลุง ฯลฯ เพื่อที่จะรักษาน้องสาว แต่ในที่สุดก็ไม่มีหมอที่ใดสามารถรักษาได้ แต่แม่ก็ไม่เคยท้อ ถึงแม้ว่าแม่จะมีลูกสาวมองไม่เห็น แต่แม่ยังให้อาชีพที่สำคัญ

แก่นัน และน้องสาวนั่นก็คือการเรียน แม่ตัดสินใจย้ายครอบครัวมาอยู่ที่จังหวัดขอนแก่นเพื่อให้น้องได้เรียนหนังสือที่โรงเรียนศูนย์กลางการศึกษาคนตาบอดจังหวัดขอนแก่น ฉันจำได้ว่าแม่ได้ไปสอนหนังสือที่อำเภอเวียงใหญ่ แต่เช่าบ้านอยู่ที่อำเภอชนบทเพื่อให้ฉันได้เรียนอยู่ที่นี้ ทุกเย็นวันศุกร์ แม่จะเดินทางไปรับน้องและกลับอำเภอชนบทและในวันจันทร์ตอนเช้า แม่ต้องออกจากอำเภอชนบทตั้งแต่ตี 4 เพื่อที่จะไปส่งน้อง และตัวเองต้องไปสอนนักเรียน โดยแม่ได้อาศัยรถประจำทางในวันเสาร์และวันอาทิตย์ แม่จะสอนให้ฉันและน้องทำงาน โดยขนมที่จะทำเป็นขนมไทยที่ทำได้ง่ายไม่ยุ่งยาก เช่นขนมต้ม ถั่วแปบ ข้าวเกรียบปากหม้อ เป็นต้น พอทำเสร็จแม่จะให้ฉันและน้องแบ่งขนมให้แก่เพื่อนบ้าน และนำบางส่วนไปขาย โดยแม่จะให้ฉันนำค่าขนมที่ขายได้หยอดกระปุกทุกครั้ง แม่จะสอนฉันเสมอว่าให้รู้จักคุณค่าของเงิน แต่ก็อย่าลืมแบ่งปันให้แก่ผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าเรา คำสอนของแม่ฉันและน้องได้ปฏิบัติเสมอมา ส่งผลให้ฉันได้รับรางวัลลูกาชาดดีเด่นระดับประเทศ ขณะที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนสนามบิน และน้องสาวได้รับเกียรติบัตรว่าเป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดีของโรงเรียนศูนย์กลางการศึกษาคนตาบอด จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งยังได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของประเทศ ไปเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ณ ประเทศแคนาดา ในช่วงที่ฉันและน้องสาวเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนขอนแก่นวิทยาคม คุณพ่อได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการที่อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย และได้บอกให้แม่ย้ายครอบครัวไปอยู่ที่นั่นด้วยแต่แม่ไม่ไป และให้เหตุผลว่า ลูกกำลังเรียนที่โรงเรียนที่ดีมีชื่อเสียงเป็นโอกาสที่ดีของลูกๆ ดังนั้นแม่จึงตัดสินใจอยู่ที่จังหวัดขอนแก่นเลี้ยงลูกคนเดียวเป็นเวลา 5 ปี

(4) แม่มีความขยันขันแข็งในการทำงานเสมอมา ทั้งในฐานะแม่บ้าน ครูผู้ให้การสั่งสอนศิษย์และวิทยากรผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม แม่เป็นคนที่ยึดมั่นกับการทำงานอย่างเสมอต้นเสมอปลาย แม่ไม่เคยบกพร่องในหน้าที่แม่บ้าน ภรรยา ครู และวิทยากร โดยจะเห็นได้จากการที่แม่ได้รับคำสั่งให้เป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน แม่ต้องออกจากบ้านเวลา 7:00 น. ทุกวัน เพื่อส่งฉันและน้องที่โรงเรียน หลังจากนั้นแม่จะไปปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เข้าบ้านประมาณ 01:00-02:00 น. แม่ปฏิบัติเช่นนี้จนกระทั่งปิดค่ายลูกเสือ มีหลายคนเคยถามแม่ว่า “ทำไมต้องกลับบ้าน ทั้งที่ลูกก็ดูแลตัวเองได้แล้ว” แม่จะตอบทุกครั้งว่า “ก็เพราะเป็นลูกถึงต้องดูแล” และก็มีอีกหลายคนถามฉันว่า “ไม่เบื่อบ้างหรือที่มีแม่มารับส่งทุกวัน” ฉันก็จะตอบไปว่า “ไม่เคยรู้สึกเบื่อเลย เพราะท่านเป็นแม่” “ถ้าเราเบื่อ...แล้วเราจะมีแม่ไว้ทำไม” ฉันไม่รู้ว่าจะตอบแทนบุญคุณแม่ได้อย่างไร ถึงจะเพียงพอกับสิ่งที่ท่านให้เรา เพราะท่านไม่เคยหวังอะไร นอกจากให้ฉันและน้องตั้งใจเรียนซึ่งการกระทำนี้ก็เป็นเพียงส่วนเล็กๆที่จะทดแทนบุญคุณของท่านได้ แม่เคยบอกฉันว่าสิ่งที่แม่ภูมิใจที่สุดตอนนี้ คือ การที่ฉันสอบเรียนต่อในระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่นได้ และน้องสาวสอบทุน ก.พ. ไปศึกษาต่อในระดับ

ปริญญาตรี-ปริญญาเอก ณ ประเทศอังกฤษ ครั้งหนึ่งฉันยังจำได้ตอนที่น้องไปประเทศอังกฤษใหม่ๆ แม่ร้องไห้เกือบทุกคืนเพราะคิดถึงน้อง แม่โทรศัพท์ไปหาน้อง คุยไปร้องไห้ไป จนบางครั้งความหม่นหมองเข้ามาแทนที่ดวงตาที่แจ่มใสสดใส เมื่อฉันได้เห็นแล้ว ฉันรู้สึกสะท้านอารมณ์เหลือเกิน แต่ฉันมักจะเห็นแม่กลับมาเป็นคนเดิมภายในเวลาไม่นาน ด้วยแม่เป็นคนไม่ชอบ คิดเล็กคิดน้อย แม่เป็นคนที่ร่าเริง ใครอยู่ใกล้ก็มีความสุข แม่จะมีเรื่องตลกมาเล่าให้ฟังเสมอ

(5) แม้ว่าพ่อจะย้ายมาปฏิบัติราชการที่อำเภอพล จังหวัดขอนแก่นแล้วก็ตามแต่ภารกิจของแม่ก็ยังคงเหมือนเดิม แม่ยังมีงานสอน งานวิทยากรยาเสพติด จนดูเหมือนว่าไม่มีเวลาให้แก่ครอบครัว แต่กำลังใจที่ฉันได้รับจากแม่ก็ไม่เคยห่างหายเลยมีแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามระยะทางที่เราอยู่ไกลกัน แม่จะมอบและสอนสิ่งดีๆ แก่ฉันจนทำให้ฉันได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนรางวัลพระราชทาน ตัวแทนจังหวัดขอนแก่นและกำลังรอผลประกาศในระดับประเทศ ส่วนน้องสาวได้รับรางวัล Perfect girl ของสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษ แม่ของฉันทยังคงดูแลทุกข์สุขของคนในบ้านและยังให้ความเมตตาต่อผู้อื่นได้อย่างดี ฉันรู้สึกว่แม่กำลังเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทซึ่งเป็นแบบอย่างของคนไทยทั้งชาติ นั่นคือสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถที่ทรงห่วงใยทุกข์สุขของปวงประชาราษฎร์ในแผ่นดินไทยหากให้ฉันเขียนบรรยายเรื่องราวของแม่คงไม่มีวันจบลงง่ายๆและยากที่จะบรรยายให้คนอื่นได้รับรู้ความรู้สึกเท่ากับตัวเอง ฉันจำบทกลอนบนโต๊ะทำงานของแม่ได้ดี แม่เขียนไว้ว่า

“คนมีแม่เหมือนมีมนต์เป่าบนหัว ยามลูกกลัวแม่จะกอดปลอบผวา
อกอุ่นใดไหนจะปานอกมารดา ลูกล้มมาจงอย่าแพ้แม่ให้พร”

(6) ฉันภูมิใจที่ได้เกิดเป็นลูกของแม่ แม่ที่เข้มแข็งต่อการก้าวเดินของชีวิต แม่ที่เป็นแบบอย่างที่ยอดเยี่ยมที่สุดในทุกๆด้าน ฉันเชื่อว่าทุกๆคนรักและภูมิใจในแม่ของตัวเอง และคงมีลูกอีกหลายคนที่ยึดถือเกี่ยวกับการบอกรักแม่ หากแต่เราลองย้อนคิดดูสักนิดถึงสิ่งต่างๆที่แม่นั้นทำให้เรา ฉันคิดว่าเป็นเรื่องไม่เหนือปากว่าแรงที่จะเอื้อนเอ่ยประโยชน์สั้นๆประโยชน์ที่สามารถเชื่อมความผูกพันระหว่างลูกกับแม่ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นจนไม่สามารถประมาณค่าได้เลยว่า “แม่คะหนูรักแม่”

ใบงานที่ 1 การถอดเรียงความต้นแบบ เรื่อง แม่ของฉัน

จากการศึกษาเรียงความต้นแบบเรื่อง “แม่ของฉัน” กำหนดให้นักศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและกลวิธีการเขียน ดังประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 องค์ประกอบของเรียงความเรื่อง

1.1 ส่วนที่เป็นคำนำ คือ ย่อหน้าที่

1.2 ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง คือ ย่อหน้าที่

1.3 ส่วนที่เป็นสรุปท้าย คือ ย่อหน้าที่

ประเด็นที่ 2 กลวิธีการเขียนเรียงความ

2.1 ในส่วนที่เป็นคำนำของเรียงความ ผู้เขียนใช้กลวิธี.....
โดยกล่าวถึง.....

2.2 ในส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องของเรียงความ ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ โดยมี
จุดมุ่งหมายในการเขียน คือ

ย่อหน้าที่ (...) ได้กล่าวถึง.....

ย่อหน้าที่ (...) ได้กล่าวถึง.....

ย่อหน้าที่ (...) ได้กล่าวถึง.....

ย่อหน้าที่ (...) ได้กล่าวถึง.....

2.3 ในส่วนที่เป็นสรุปท้ายของเรียงความ ผู้เขียนใช้กลวิธี.....
โดยได้กล่าวถึง

ใบงานที่ 2 เขียนแผนผังโครงเรื่อง เรื่องพ่อของฉัน

จากการวิเคราะห์เรียงความเรื่อง “แม่ของฉัน” กำหนดให้นักศึกษานำมาปรับเป็นโครงเรื่องในการเขียนเรียงความเรื่อง พ่อของฉัน ดังนี้

โครงเรื่อง เรื่อง “พ่อของฉัน”

→ คำนำ

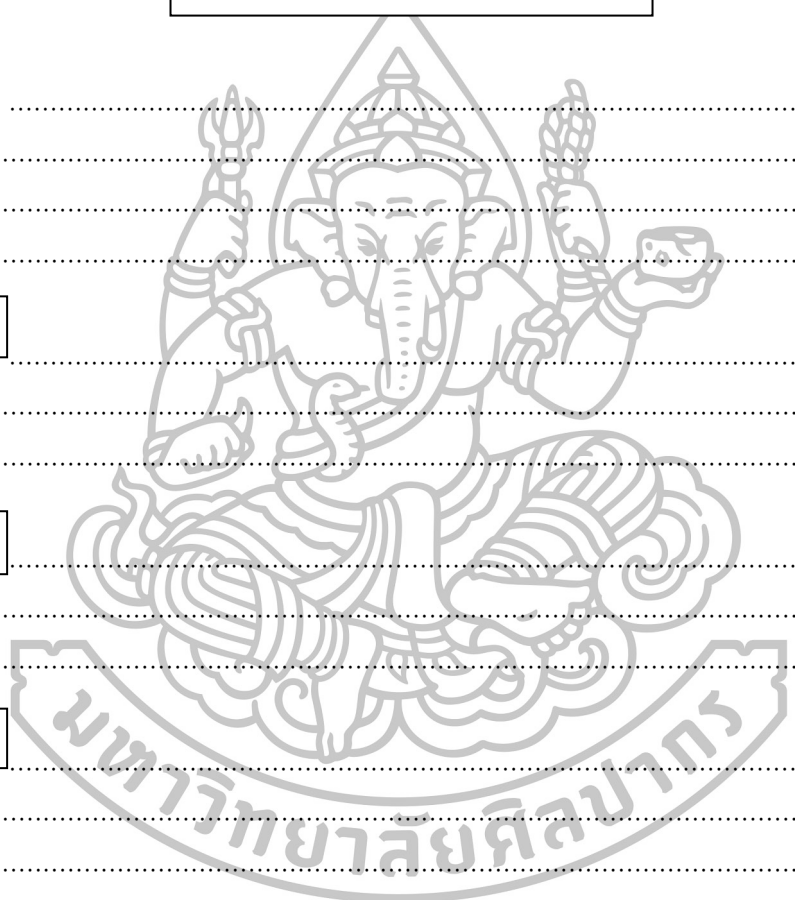
→ เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง

สรุป

แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test)

เวลาสอบ 1:30 ชั่วโมง

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

.....

คำชี้แจง จงเขียนเรียงความเรื่อง “เธอคือเพื่อนของฉัน” โดยเขียนให้ถูกต้องตามมาตรฐานของการเขียนเรียงความที่ดี มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป เนื้อหาสาระมีเอกภาพ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง มีย่อหน้าสมบูรณ์ (มีประโยคสำคัญในแต่ละย่อหน้า) ใช้ถ้อยคำและรูปประโยคถูกต้อง รวมทั้งมีสำนวนภาษาที่กระชับและชัดเจน กำหนดความยาว 25 บรรทัด ในกรณีที่นักศึกษาเขียนเรียงความไม่ครบตามข้อกำหนดจะถูกหักคะแนนครึ่งหนึ่งจากคะแนนเต็ม โดยในการตรวจผลงานมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. องค์กรประกอบ 5 คะแนน
2. เนื้อหาสาระ 5 คะแนน
3. สำนวนภาษา 5 คะแนน
4. กลวิธีการนำเสนอ 5 คะแนน

ข้อมูล

ชื่อ..... เลขที่.....

สาขา.....

แบบทดสอบหลังเรียน (post-test)

เวลาสอบ 1:30 ชั่วโมง

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

.....

คำชี้แจง จงเขียนเรียงความเรื่อง “เมื่อเราได้เป็นเพื่อนกัน” โดยเขียนให้ถูกต้องตามมาตรฐานของการเขียนเรียงความที่ดี มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป เนื้อหาสาระมีเอกภาพ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง มีย่อหน้าสมบูรณ์ (มีประโยคสำคัญในแต่ละย่อหน้า) ใช้ถ้อยคำและรูปประโยคถูกต้อง รวมทั้งมีสำนวนภาษาที่กระชับและชัดเจน กำหนดความยาว 25 บรรทัด ในกรณีที่นักศึกษาเขียนเรียงความไม่ครบตามข้อกำหนดจะถูกหักคะแนนครึ่งหนึ่งจากคะแนนเต็ม โดยในการตรวจผลงานมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

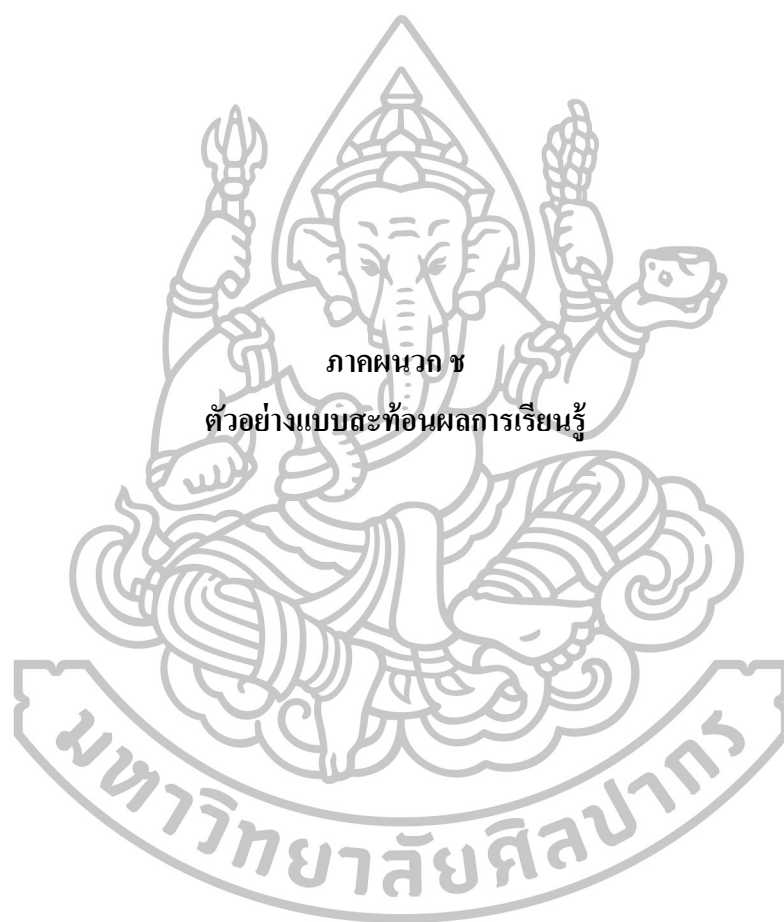
1. องค์กรประกอบ 5 คะแนน
2. เนื้อหาสาระ 5 คะแนน
3. สำนวนภาษา 5 คะแนน
4. กลวิธีการนำเสนอ 5 คะแนน

ข้อมูล

ชื่อ.....เลขที่.....

สาขา.....

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแบบสะท้อนผลการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสะท้อนผลการเรียนรู้จากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยง
การเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความ
ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (Reflective Journal)

คำชี้แจง

การเขียนบันทึกนี้เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ทั้งนี้ไม่มี
ผลต่อคะแนนรายวิชา จึงขอให้นักศึกษาเขียนบันทึกความคิดเห็นของท่านอย่างอิสระตามความ
เป็นจริงในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อ..... ศรีหิรอน คำวันดี เลขที่..... ๒๑๐

1. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้สอนก่อให้เกิดความสามารถในการเขียน
เรียงความได้หรือไม่? อย่างไร?

..... ดิฉันสามารถเขียนเรียงความได้ดีมากขึ้น ช่วงพักเวลา
..... การเขียน และ การคิดได้มาก ทำให้ดิฉันได้ฝึกการวาง
โครงเรื่อง ซึ่งช่วยลดลำดับความคิดไม่ให้สับสน เมื่อมี
ปัญหา ก็สามารถปรึกษาครูได้ตลอด

2. นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความได้มากน้อยเพียงใด?

..... มั่นใจขึ้นพอสมควร ซึ่งก็ได้ผ่านงานตัวอย่าง
..... ทำให้เห็นแนวทาง ก่อนลงมือเขียน บางครั้งก็สงสัย
..... ดิฉันก็จะเดินไปถามครู

3. นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงกลวิธีในการเขียนเรียงความให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง?

ดิฉันได้เรียนรู้กลวิธีในการเขียน จาก ตัวอย่าง เรียงความ
ที่ครูนำมาให้ดูนั้น บางครั้งก็ค้นหาเพิ่มเติมเองโดยดูตัวอย่างที่
นางตั้งก็มีความน่าสนใจ งานที่ได้รับคำชมจากครูทุกครั้งค่ะ

4. นักศึกษาคิดว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้ช่วยให้เขียนเรียงความ ได้ประสบความสำเร็จได้ง่าย
รวดเร็วยิ่งขึ้นหรือไม่? อย่างไร?

ดิฉันเขียนเรียงความได้ดี และ จบเร็วขึ้นมาก ได้เรียนรู้
การเขียนอย่างอิสระ และได้ฝึกการเขียนโครงเรื่อง ทำให้
การเขียนเร็วขึ้น ไม่ท้อถอย หรือ คิดไม่ออก

5. นักศึกษารู้สึกอย่างไรบ้างในขณะที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนี้?

ดิฉัน ชอบ เขียนด้วยวิธีนี้ ช่วยให้ดิฉัน เขียนงาน ได้ดีขึ้น
ครูจะมี แรงกระตุ้นงานว่า ส่วนไหนต้องแก้ไข งานจึงออก
มาดี

แบบสะท้อนผลการเรียนรู้จากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (Reflective Journal)

คำชี้แจง

การเขียนบันทึกนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ทั้งนี้ไม่มีผลต่อคะแนนรายวิชา จึงขอให้นักศึกษาเขียนบันทึกความคิดเห็นของท่านอย่างอิสระตามความเป็นจริงในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อ..... อนุชาติ ฟูทวีวัฒน์ เลขที่..... 9

1. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้สอนก่อให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้หรือไม่? อย่างไร?

ครูจัดการสอนในชั้นเรียน ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความได้บ้าง หากทำได้ บรรดาครูในชั้นเรียน ดูเป็นคนใจดี ไม่มีข้อสงสัย ก็สามารถสอนตามครูผู้สอนได้ทันที แม้บางครั้งจะช้าหน่อย แต่ครูก็ไม่เคยบ่นว่า ช้าอะไร ทักถามบ้างว่าเข้าใจในกระบวนงานหรือไม่

2. นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความได้มากน้อยเพียงใด?

ผมมีความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ไม่รู้จะเริ่มต้นเขียนอะไร ก็จะกลับมาดูตัวอย่าง แล้วทำตามตัวอย่างดูจนกว่าได้เขียนตาม นิ่งๆ ไปด้วยกับคุณ ในอันที่ตอนแรกที่เขียนได้ โดยไม่ต้องทำอะไร งานผมจึงก็ดีขึ้น

3. นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงกลวิธีในการเขียนเรียงความให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง?

ผมได้มาก กลวิธีในการเรียงเรียงความ จากใน ตำราที่ครูแจก
ที่โรงเรียน มารู้จัก จัดแบ่ง มาจาก งาน เรียงความ ตัวอย่าง
ที่ดู นำมา ที่อ่าน แต่ผมรัก ใช้เองได้บ้าง ดี ดีว่าจำได้ความ ตก
ขอ.ให้ ใช้แบบนั้น. น. น. ไม่ ได้. ที่. ขอ. ได้

4. นักศึกษาคิดว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้ช่วยให้เขียนเรียงความได้ประสบความสำเร็จได้ง่าย รวดเร็วขึ้นหรือไม่? อย่างไร?

รวดเร็ว ขึ้นมาก ที่ที่ผม เรียงเรียงความ ได้ง่ายขึ้น
การเรียงตัวก่อน ดูช่วยชี้แนะ และ นำบทกลอน มาให้ ผมทำ
ได้เร็ว ตามเวลา ที่ดูก่อน

5. นักศึกษารู้สึกอย่างไรบ้างในขณะที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนี้?

ตอนเรียนครั้งแรก ผมไม่ค่อยเข้าใจ เพราะ ไม่เคยเรียน
แบบนี้ รู้สึกยุ่งยาก ที่ข้อเขียน ในงาน ตั้ง 3 ใน โดยปกติก็จะ
เขียนไปเรื่อยตามหัวข้อ แต่พอครูอธิบายว่า โครงร่าง มีประโยชน์
อย่างไร ก็เลยคิดว่า นั่นด้วย และ ผมว่าผมก็อยากได้มัน

3. นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงกลวิธีในการเขียนเรียงความให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง?

- 1. ได้ศึกษาจากในคลาสสิค
- 2. ได้ดูวิธีการเขียนโครงสร้าง
- 3. ได้ฝึกใช้กลวิธีในการเขียนคำนำ + ค.ล. + ค.บ. + ค.จ.

4. นักศึกษาคิดว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้ช่วยให้เขียนเรียงความได้ประสบความสำเร็จได้ง่าย รวดเร็วขึ้นหรือไม่? อย่างไร?

ช่วย ในเขียนเรื่องคลาสสิคในปรัสนคลาสสิคได้เร็วได้
 รวดเร็วขึ้น ถ้าเปรียบเทียบกับ การเขียนตัวใจปรัสน
 ไม่คิดว่า จะเขียนอะไรก็ได้ แต่พอรู้กลวิธีก็เขียนได้
 เร็วขึ้น และ ใช้วิธีการ ขำขันมุข สนุกสนาน ใน การเขียน
 ให้ผู้อ่านชอบ

5. นักศึกษารู้สึกอย่างไรบ้างในขณะที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนี้?

รู้สึกสนุก และ สนุกใจ ทั้งที่สามส.ค.อ.ค.ค.ค.
 ได้ฝึกฝน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวฐิติพร สังขรัตน์
ที่อยู่	116/3 ถ. พุทรมณฑลสาย 2 เขตทวีวัฒนา แขวงศาลาธรรมสพน์ จ. กรุงเทพฯ
ที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ 122/41 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง จ.กรุงเทพฯ 10400
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จากคณะครุศาสตร์ สาขาภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 2)</p> <p>พ.ศ. 2548 สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาไทย</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พ.ศ. 2541-2548 โรงเรียนอศุขอุปถัมภ์</p> <p>พ.ศ. 2549-2550 มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น</p> <p>พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ</p>

